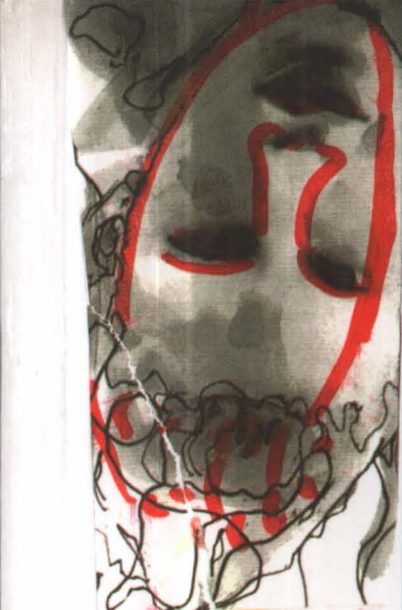

A CE Mİ PE ZE VENK

OLA BAUER

Yeraltı Edebiyatı

Ayrıntı Yayınları

Asilerin,
kaybedenlerin,
hayalperestlerin,
küfürbazların,
günahkârların,
beyaz zencilerin,
aşağı tırmananların,
yola çıkmaktan çekinmeyenlerin,
uçurumdan atlayanların...
dili, sesi

Yeraltı Edebiyatı...

OLA BAUER: (Oslo, 1943-1999) Norveç'in Hemingway'i. Uzun yıllar gazetecilik, savaş muhabirliği yaptı. Bütün dünyayı dolaştı. Sevdığı, etkilendiği yazarlar Hamsun, Joyce, Celine, Gene ve Sandemose. Metropoller ve yeraltını, kaba ve sert diliyle yansıttı. Sert mizaçlıydı; duygusal ve kara romanlar yazdı. Zincire vurulmaya, evcilleştirilmeye izin vermeyen dışlanmışları; kayıtsızlığı reddeden, dayanışma duygusu gelişmiş anarşistleri anlattı. Edebiyata 1976'da *Graffiti* ile başladı. *Magenta* (1977), bir üçlemenin sonuncusudur. *Athaşı Nebulası* (1992) ve *Karaayak*'la (1995) birlikte bu dizide Tommy'nin çocukluğu, gençliği ve olgunluğu anlatılır. Diğer romanları: *Bulk* (1978), *Humlebjergene* (1980), *Rosapenne* (1983), *Metoden* (1985), *Lovetemmersken* (1988), *Forloperen* (1999).

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

Acemi Pezevenk

Ola Bauer

Ayrıntı: 351

Yeraltı Edebiyatı dizisi: 5

Acemi Pezevenk

Ola Bauer

Norveççeden çeviren

Deniz Taneri

Yayıma hazırlayan

Elif Özsayar

Kitabın özgün adı

Magenta / Forlaget October, 1995

© Ola Bauer & Forlaget Oktober

Türkçe yayım hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir

Kapak illüstrasyonu

Sevinç Altan

Kapak düzeni

Deniz Çelikoğlu

Düzeltili

Ayten Koçal

Baskı ve cilt

Marı Matbaacılık (0 212) 321 23 00 (pbx)

Birinci basım 2002

Baskı adedi 2000

ISBN 975-539-347-1

AYRINTI YAYINLARI

www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Dizdariye Çeşmesi Sk. No.: 23/1 34400 Çemberlitaş-İst. Tel.: (0 212) 518 76 19 Faks: (0 212) 516 45 77

Acemi Pezevenk

Ola Bauer

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

Y E R A L T I E D E B İ Y A T I D İ Z İ S İ

DÖVÜŞ KULÜBÜ
Chuck Palahniuk

EŞİKTEKİLER
Philip Djian

SON SÜRGÜN
Dragan Babic

ÇARPIŞMA
J.G. Ballard

YATAK ODASINDA FELSEFE
Marquis de Sade

ACEMİ PEZEVENK
Ola Bauer

Deniz yolculuğuna birlikte çıkmışlardı. Uğradıkları liman kentlerinden pek bir şey hatırlamıyordu. Bütün kentler birbirinin aynıydı. Ama o bir türlü dinmeyen sallantıyı, bitmek tükenmek bilmeyen mide bulantısını, bitmek tükenmek bilmeyen gülüşleri ve sürekli olarak hissettiği Eva ile birlikte olma duygusunu hatırlıyordu. Bir deniz kahramanı değildi Tom. Eva ise kamarot kız olarak çalışıyordu. İşini seviyordu. Tom sık sık Eva'nın Oslo'dan kaçmak için kendisini bir bahane olarak kullandığını hissediyordu. Başlangıçta Eva'nın onuru uğruna birkaç dövüşe girmişti, ama boşunaydı. Bunun dışında Tom yalnızca yaşamı uğruna dövüşürdü. Bir keresinde Eva'nın kalçasını çimdiklemeye kalkan bir İspanyolu neredeyse öldürüyordu. Bunun dışında Tom'u ciddiye alan hiç kimse olmamış-

tı. Gemide çalışanların hepsi Eva'ya neredeyse tapıyordu, ama ona hiç dokunmazlardı. Yalnızca gülümsemiş ve kakkahayı basmışlardı.

Deniz Tom'a çok dar geliyordu. Bütün kapılar kapalıydı. Kontrol Eva'nın elindeydi. Eva denizi severdi, çünkü denizde kontrol kendi elindeydi. Diğerleri karaya çıkıp kadınlarına giderlerdi. Eva ve Tom karaya çıktıklarında yemek yer ve çevrelerine bakarlardı. Tom kusursuz bir yol arkadaşıydı, dikkatli ve kibardı. Çiftleşirlerdi sonra. Aslında "sevişme" sözcüğünü kullanmak isterdi, ama eksik olan bir şeyler vardı. Başını döndürecek olan o son çılgılık eksikti. Tom'un kocaman kafası her zaman işleri bozuyordu. Eva Tom'un iyi olduğunu söylüyordu, ama Tom bununla "yeterince iyi" demek istediğini düşünüyordu. Eva'nın gözünde orta karar bir zevki temsil etmediğini umuyordu. Biraz böyle olduğunu biliyordu, ama elinden başka bir şey gelmiyordu. Eva gemicilik okulunun onun için iyi olacağını düşünüyordu. Yaşamın, özgür ve kontrollü yaşamın bu olduğunu söylüyordu. Tom'a kalırsa özgürlük kontrol edilmeye gelmeyen bir şey olmalıydı. Bir daha okula gitmeyi asla düşünmüyordu.

Eva geminin ucunda oturup duru gözleriyle ufka bakar, güneşin batışını seyrederdi. Uçan balıkların dalgaların üzerinden ışıklar saçarak zıplayışlarını, durgun sulardaki albatrosların ağırbaşlı saygınlığını seyrederdi. Aşçının mandoliniyle çaldığı dört şarkıyı dinlerdi. İçeride işleyen şarkılar. Eva'ya, kahverengi gözlere, duru gözlere, her yana yapışan tuza, denizin üzerindeki güneşe, kahrolası denizin üzerindeki güneşe yazılmış şarkılar. Herkesin düşünde gördüğü maskota gönderilmiş birer selam. Silahlarını yanında taşıyan ve bir denizci olmayan o ulaşılmaz maskota. Tom'a, "O sensin" derlerdi. Sen denizci değilsin, derlerdi. Öyleymiş gibi görünüyorsun. Öyleymiş gibi konuşuyorsun. Öyleymiş gibi yürüyorsun; ama lanet olasıca, sen bir denizci değilsin. Yok canım, derdi Eva. Tom da herkes kadar iyi bir denizci. Ama Tom onların haklı olduğunu biliyordu. Bir yerlerde ince bir ayırım vardı. Tom evini özlemiyordu. Tüm denizciler evlerini özlemeye programlanmışlardı. Bu da kültürlerinin bir parçasıydı. Tom hiçbir zaman evini özlemeyecekti. Ev, diye dü-

şündü. Ev? Bu bir silah gibiydi. Tom içki içmiyordu. Dindar değildi, ama içki içmezdi. Bu da hoşlarına gitmiyordu.

Tom güneşten bronzlaşmıştı, çevik, güçlü ve hızlıydı. Eksiksiz bir denizci gibi görünüyordu, ama bir eksiği vardı. Bu eksiklik ellerinde değil kafasındaydı. Koşuda gemideki herkesi geçebilirdi, ama 20 bin tonluk bir gemide bu ne işe yarardı ki? Tom eksiğini gizlemeye çalıştı. Ne fırtınada, ne de durgun havalarda bir türlü dinmeyen mide bulantısını gizlemeye çalıştı. Mide bulantısını yaratan şey yalıtılmışlık duygusuydu. Denizin dolaşmaya çıkmaya izin vermemesi, geminin çevresine bir sınır çizmesi olgusuydu midelerini bulandıran. Hayır, onda kesin bir eksiklik vardı. Burayı doğal görmesini engelleyen bir şey vardı kafasında. Diğerlerinden daha çekingen değildi. Yalnızca biraz daha korkaktı. Bu açıkça ortada olan bir şey değildi, ama herkes görüyordu yine de. Yıkamak üzere tankların içine gönderildiği zaman korkardı. Soluğunu tutar ve deli gibi yıkardı onları, ama yeterince iyi ve özenli yıkamazdı. Süpürmek için aşağıdaki odalara ineceği zaman korkardı. Boyamak ya da paslarını temizlemek için bir merdivenle geminin dışına sallandığı zaman korkardı. Pasları temizler ve boyardı, ama yeterince hızlı değil. Bunu miço kadar hızlı ve iyi yapmaya çalıştı, ellerini nasıl tuttuğunu, tekniğini inceledi; ama miço güldü ona, Tom da bir daha onun gibi yapmaya çalışmadı.

Ne yaptıysa iyi bir denizci olamadı. Dövüşebilir ve koşabilirdi, ama bunların bir yararı yoktu. Bütün dünyada denizciliğe yatkın olmayan tek Norveçliydi o. Başka hiçbir şeyi beceremeyenler için deniz her zaman son şans olmuştu. Denize gönderilirlerdi. Çünkü bunu herkes yapabilirdi. Ama Tom'u denize kimse göndermemişti. Üç yıl önce Rotterdam'da kendi isteğiyle yazdırmıştı adını. Eva'yla birlikte. Deniz, demişti Eva, bunu becerebilirsin. Denizi beceremezsen seninle işimiz biter, demişti Eva. Tom diğerleri gibi olmak için elinden geleni yapmıştı. Miço, tayfalar, kaptan Tom'un gözünde erişilmez kahramanlar olmuşlardı. Geceleri çımacıyı görürdü düşlerinde. Çımacının ellerini, bu ellerin nasıl düğüm attığını, çımacının ellerinin çeşitli düğümlerle nasıl sanat eserleri yarattığını görürdü. Yaşam ve ölüm kararını verecek olan düğümlerdi bunlar.

Tom sık sık ellerinde iki halat ucuyla dururdu. Onun attıkları önem-siz düğümlerdi hep. Tom'un hiçbir zaman önemli düğümleri atma-yacağı konusunda sözsüz bir anlaşma vardı. Böyle zamanlarda hep başka birileri çıkardı ortaya, miço ya da tayfalardan biri. Onların düğümleri sağlam olurdu. Başlangıçta işler daha iyi gitmişti. Kori-dorlarda, kız işi denilen işleri yapmıştı. Güvertede olmayı düşlü-yordu. Sonra güvertede çalışmaya başlamıştı. O günden sonra her zaman birileri arkasındaydı. Attığı düğümleri kontrol eden, gözün-den kaçan pasları kazıyan, eksik kalan yerleri boyayan, iyi temiz-lenmemiş yerleri yıkayan birileri. Hiçbir şey demezlerdi, kendi kendilerine gülümseyerek pasları kazır, boyar, yıkarlardı.

Liman kentlerinde sık sık araba kiralarlardı. Mombasa, Suraba-ja ve Santos'a benziyordu. Tom insanların nasıl yaşadıklarını direk-siyon başındaki Eva'yla birlikte görüyordu. Onun gözlerinden gö-rüyordu. Aynı zamanda da Norveç kavramının iskelede ya da biraz uçukta demir atmış beklediğinin bilincindeydi. Yıllar boyunca dün-yuyu dolaşırken bir salyangoz gibi Norveç'i de arkalarında taşımış-lardı. Böylece liman kentleri Tom için bulanık ve anlamsız yerler oldular. Onu bir turisti ilgilendirdiğinden daha fazla ilgilendirmiy-yorlardı, ama Tom bir turist değildi ki. Kokular kalıcı değildi. Tom kokuların saçına sinmesini, burnunu doldurmasını, önyargılarla do-lu beynini geliştirmesini istiyordu. Zehirlenmek istiyordu. Yürekli olmak, yükseklerle sıçramak, derinlere dalmak istiyordu; ama Eva'yla birlikte bunu yapamıyordu. Surabaja, Mombasa ve San-tos'taki insanlar renkli giysileriyle onun içinden geçip gidiyor, ama hiçbir iz bırakmıyorlardı. Bir köşeyi dönüp kalabalığın içinde kay-bolmayı, pazarlık edip en fazla ödeyene kendini satmayı, egzotik bir yerde bir cv satın alıp yerleşmeyi, yabancı yaşam biçimlerinin görünmez bir parçası olmayı düşlüyordu. Eva'yı satın almak iste-yen çoktu; ama o yalnızca gülüyordu, o zaman onlar da gülüyorlar-dı. Tom içlerinden biri olmayı istediği egzotik insanlara öfkeyle ba-kıyordu.

Limanlarda İngilizce kitaplar satın aldı ve geminin iki kütüpha-nesini boydan boya taradı. Kitaplar uyku ve şurup gibiydi. Kitaplar hapishanelerdi. Kitaplar hapishanelere yaraşırdı. Tom bir yazarla

büyümüş ve sonradan başka pek çoğuyla tanışmıştı. Kitaplar ciddi işler peşinde koşan insanlardan daha iyiydi. Her sözcüğü sonsuz bir hazla içiyordu. Bunlar hiçbir şey değildi. Bunlar yalnızca sözcüklerdi. Norveçli ozan Knut Hamsun'un tumturaklı tümcelerinin tadını çıkarıyordu. Yaşamdan olabildiğince uzak, diyordu Tom kendi kendine. Onun kendi minik düşleri, bir martının kayaların üzerinden uçuşu, yan kamaradaki miçonun titrek çığlığı, bunların her biri Knut Hamsun'un en iyi tümcesinden daha değerliydi. Bu Tom'u çok mutlu ediyordu. Tom esnemiyordu. Gülüyordu. Hamsun kötüydü, ama kendini iyi diye yutturmuştu. Böyle de olması gerekiyordu. Onun yeteneği buydu. Tom bilinmedik bir arazide dolaşıyordu ve buralarda daha önceden bulunduğunu sanıyordu. Şimdiki yolculuğu yalnızca eski bilgilerini doğrulamak için yapılan bir yolculuktu. Dünya edebiyatının iyi uğruna yapılan, sonu önceden belli tartışmalardan oluşan bir yığın olduğu sonucuna varmıştı. Bu pis kokulu yığını paramparça etmek istiyordu. Kendi kehanetleri onu çok sevindiriyordu. Hepsi doğru çıkıyordu. Her roman tam onun tahmin ettiği gibi bitiyordu. Yatağına yatıyor, kendi kendine konuşuyordu. Kitapları bir yana bırakıyor ve kendi parlak düşlerini görüyordu. Kendi özgür, kötü, ahlâksız düşlerini. Dizlerine vuruyor ve kıkırdıyordu. Canı cehenneme! diye bağıriyordu. Canı cehenneme! diye çığlık atıyordu. Yazılı sözcükler düşlerimden içeri sızmak için kapıyı vuruyorlar, ama içeri giremiyorlar. Yazılı sözcükler yetersizler. Yazılı şözcükler yaşamlarında hiçbir zaman bir uçan balığın denizin üzerinde beş yüz metre yukarı çıktığını görmemiş olanların boş zamanlarını doldurmak için yazılmışlar. Yapılan işe değer vermeyenler için onlar.

Yazılı sözcüklere bağılı olanlar dünyayı cam bir kürenin içindeymiş gibi görüyorlardı. Tom hain bir zevkle Knut Hamsun'un kitaplarını silip süpürdü. Bu bir maceraydı. Sinsice bir maceraydı. Kendini zeki ve etkileyici hissediyordu. Kendini bir fatih, bilge bir adam gibi hissediyordu. Knut Hamsun'u okuduğunda kendini dünyanın merkezi gibi hissetmişti. Yazılı sözcükler boştu ve bunu bir tek Tom anlayabilmişti. Bunu söyleme yürekliliğini bir tek o göstermişti. Kamarasında kendi kendine, bunlar boşuna, dedi. Boş

bunlar! diye haykırdı. Okudu, okudu, yeniden, yeniden okudu. Knut Hamsun'un kitapları okuna okuna parçalandıkça Tom kendini gitgide daha da önemli gördü. Kendisini öylesine önemli görüyordu ki uçuyordu neredeyse. O Knut Hamsun'dan daha üstündü, yalancı pırıltının arkasını, kocaman boşluğun içerisini görüyordu. Üstelik yalnızca Knut Hamsun da değil. Knut Hamsun'un en azından onu harekete geçiren kötü bir yüreği vardı. Oysa bütün dünya edebiyatı bir ağacın ağaç olduğunu bilmeyen, yaşamı boyunca bir uçan balık bile görmemiş hayaletlerden oluşuyordu. Tom geceyarısından sonra, köpek nöbeti dedikleri nöbeti tutmak için köprüye çıktı, ikinci dümencinin yanında durdu, çevreyi gözledi, yüksek sesle kendi kendine konuştu, dünya edebiyatından kimi alıntılar yaptı ve yüksek sesle güldü. Bu sanat mı? diye sordu kendi kendine. Kendini tanımak da sanat mı? Bunu anlamıyordu. Tom bir-kâhindi. Madam Bovary'lerin ve Raskolnikov'ların kendilerini bir o yana bir bu yana savurduklarını gördükçe içlendi, sonunda bir kez daha hepsinin en kötüsüne ve en büyüğüne, şişirilmiş sıradan sözlerin kralı Knut Hamsun'a, güve yeniği bir atlasa sarılmış o kocamanın boşluğa geri döndü. Kitapları paramparça olana kadar Hamsun okudu. Tek amacı tam olarak bu boşluğu ortaya çıkarmaktı. Her seferinde de aradığını buldu. Knut Hamsun'un gerçek yüzünü ortaya çekmek bildiği bütün sarhoşluklardan daha huzur vericiydi. Tıpkı ışık olmak gibi, diye düşünüyordu. Doruğa ermişti, Knut Hamsun'un ense köküne. Ama Sydney'de James Joyce'un bir kitabını satın aldı. Tom'un İngilizcesi iyiydi ve aldığı kitap tuhaftı. Kitabı anlatacak başka bir yol bulamıyordu. Tuhaf bir kitaptı. Hiçbir şey anlatmayan bir tarihi bu, ama güzel olan yanı zaten karaciğerden başka bir şey anlattığını öne sürmüyor olmasıydı. Leopold Bloom'un ceketinin cebindeki o fantastik dana ciğerini anlatıyordu. Karaciğer üzerine bir romandı ve Tom'un aradığı son kanıttı bu. Bu kitap o kocaman, dürüst boşluğun olduğu gibi anlatıldığı bir kitap-tı ve başka da bir şey değildi.

Tom *Ulysses*'i okumaya başladığında ağzı açık kaldı, sonra yavaş yavaş Joyce'un okuyucusuna anlamlı bir şey söylemeye, bir ah-lâk dersi filan vermeye kalkışacağından korkmaya başladı; ama

korktuğu şeyle karşılaşmamıştı, yalnızca bir ciğer üzerine 768 sayfa vardı karşısında. Teşekkürler, James Joyce! diye gürlledi Tom kamerasında kendi kendine. Teşekkürler. Aradığı son kanıt karşındaydı, Dublin’de sıcak bir günde bir ciğer üzerine 768 sayfa. Satırların arası leş gibi kokuyordu. Aşçı öğlen yemeğinde ciğer ve böbrek servisi yaptığında Tom kokuyu içine çekti, dışarı koştu, geminin kenarından eğilip kustu. James Joyce onu yalnızca ciğere değil, ama her türden sakatata karşı aşılamıştı. Bu duygu bir daha çıkmamak üzere içine yerleşti, kitap yeni bir boyut kazanmıştı. Tom o sıcak yaz gününde Bloom’un cebindeki kanlı kâğıda sarılı, şişmiş, morarmış et parçasını getiriyordu gözünün önüne ve ciğerin Bloom’un cebinde nasıl şiştiğini, olgunlaştığını, çürüdüğünü, çözülüp dağıldığını hissedebiliyordu. Bu sırada ciğerin çevresindeki insanlar kendi yoksul yaşamlarını sürdürüyorlardı. Leopold Bloom’un cebinde oynanan gerçek dramdan haberleri bile yoktu. Tom çok etkilenmişti. Tom gülüyordu. İşte gerçek buydu. Bunun için demek ki bir ciğer gerekiyordu. Tom kitabı bir kez daha okudu; bu kez sık sık sözlüğe de bakıyor, bilmediği sözcükleri yazıyordu. Sonra bir kez daha okudu. Sonunda Ulysses’in doruğuna ulaşmıştı. Gözünden kaçmış tek sözcük bile kalmamıştı, yalnızca ciğer sözcüğü dışında; çünkü ciğer sandığı sözcüğün aslında böbrek demek olduğunu bulmuştu sözlükte, ama bunun bir önemi yoktu. Kitapta gizlenmiş hiçbir anlam yoktu. En iyi edebiyat buydu işte, Leopold Bloom’un yenmeyecek duruma gelmiş, pis kokulu ve çürümüş ciğeri. Anamlı düşüncelerin tümü çürük bir ciğerin içinde buluşmuşlardı.

Tom yirmi yaşındaydı ve kimse ona ne düşüneceğini söyleyemezdi. Lanet olsun. Bunu hiç kimse yapamazdı ona.

Tom’un gözü yükseklerde değildi, ama yaşı daha gençken heyecanlı şeyler geçmişti başından. Neredeyse her konuda bir yığın şey anlatabilirdi. Ama denizcilerin arasındayken bu hikâyeler değersizleşivermişlerdi. Tom düzüşmekten konuşmuyordu, saçma şeyler anlatmıyordu. Sıla özleminden bahsetmiyordu. Tom’un da yaşam tecrübesi vardı ve o da bir yığın saçma şey bilirdi, ama bunların üzerinde konuşulacak şeyler olmadığını düşünüyordu. Yaşamın bundan daha fazlasını sunduğunu düşünüyordu o. Tom’un en iyi

öyküleri bunları anlatırdı. Diğerleri çarpık bir gülüşle birbirlerine bakıyorlardı. Tom'un konuşmasına izin verdiler, ama anlattıklarını dinlemediler. Tom sesini yükseltti, yerinde doğruldu, ellerini kollarını salladı. Norveçli denizciler gibi olmak için her şeyi yapabiliyordu, ama düzüşmekten ve sıla özleminden bahsedemezdi. Kendi sesinin çığlık attığını duyuyordu. Neyin çığlığını attığını, neyi iletmeye çalıştığını duyuyordu. Sesi Leopold Bloom'un ciğerinin öyküsünü iletliyordu. Ama ötekiler buna erişemediler. Çımacı bütün görkemiyile yerinde doğruldu, sol elini kaldırıp yumruk yaptı, Leopold Bloom'un ciğeri Tom'un boğazına takıldı ve Tom yerine oturdu. Tom'a bir şans verilmişti, ama o bunu kullanamamıştı; çünkü şimdi konu sıla özlemi olmuştu. Sıla özlemi ve başka şeyler. Karılar, çocuklar ve orospular, evde pişen o koyu kıvamlı çorba, ev, tatil. Balık avlanacak, ev boyanacak, karı bir daha unutamayacağı birkaç şey yaşayacaktı. Sonra tersten girdiler konuya. Tom vazgeçmiyordu. O gerçek bir ozandı, aşçının sözünü ağzından aldı ve Leopold Bloom'un ciğerinin öyküsünü anlattı bu kez; ama Dublin publarında insanları kahkahadan kırıp geçiren o ilginç noktalar denizcilerin kurşısında havada asılı kalıverdiler. Tom'un çevresindeki dudaklar gergin ve kupkuruydu. O da bunun üzerine kaşığını güneydeki çocukluk yıllarına daldırdı, bu ancak başı iyice sıkıştığında başvurduğu son çareydi. Her zaman insanları büyülemiş olan şarkılar söylenirdi, huşka hizmetlere karşılık olarak kullandığı en değerli sermaye-ni olan söz sanatlarına başvurdu, aynı zamanda bir yığın da saçma şeylerden söz etti, evet düzüşmek üzerine bile konuştu. Tüm bunlar hem kötü hem güzeldi, ama bir işe yaramadı. Beyni çatlıyordu. Kimse gülmedi. Kimse ağlamadı. Miço esnedi. Bu onun beğendiği tarz değildi.

Sonunda çımacı bir kez daha yerinde doğruldu.

Kapa çeneni, tayfa! diye fısıldadı. Tom yerine oturdu. Çımacı bunu aşağılar gibi söylemişti. Zaman zaman Tom'a sersem, şapşal derdi. O zamanlar yalnızca zararsız bir palyaçoymuştu. Sonra "tayfa" sözcüğü kulağa balgam gibi gelmeye başlamıştı. Güvertede çalışan diğer çocuklara tayfa demiyorlardı. Şimdi bu sözcük dudağa yapışmış bir kıl parçasını üflermişçesine söyleniyordu. Tom büyük ola-

sılıkla Eva sayesinde edinmiş olduğu statünün aslında bir aldatmaca olduğunu kendine itiraf etti. O tayfa değildi. Hiçbir zaman tayfa olmayacaktı. Kutsal iş tanımına yapılmış canlı bir hakaretti o. Eğer biraz iyi niyetli olursa belki onun yeri kadirga olabilirdi.

Tom Eva'nın koruması altındaydı. Eva güverteye geldiğinde aşağılamalar kesildi. Tom'un öyküler anlatması gerekmiyordu. Onun Eva'sı vardı. Bu güzel kızla bütün dünyayı dolaşmıştı. Eva olmasaydı belki iyi bir denizci olabilirdi. Belki de Eva olmasaydı bir kahraman bile olabilirdi.

Leopold Bloom'un çürük ciğerini Mombasa'nın kuzeyindeki Malindi'nin beyaz kumlarında Eva'yla el ele dolaşırken kullanabilirdi. Tom bütün ciddiliğiyle burada kalmaktan, gemiyi terk etmekten, önlerine çıkan taşıta atlayıp Yemen ve Hindistan'a gitmekten ya da gizemli Belçika Kongosu'nun içlerine dalmaktan söz ediyordu; ama Eva onu ciddiye almıyordu. O bile Tom'u ciddiye almıyor, yalnızca kahkaha atıyor ve Hint Okyanusu açıklarına bakıyordu. Şimdiden gemiyi özlemeye başlamıştı. Şimdi çekip gidiyoruz, dedi Tom. Eva başını salladı. Her zaman çekip gidiyorsun, dedi. Şimdi yeniden çekip gidemezsin. Yaşam bu. Gemiyi özlüyorum. Dümeni özlüyorum. Aşçıyı, çımacıyı, miçoğu ve tayfaları özlüyorum. Ben tayfayım, dedi Tom. Gülüyordu. Bir düşünsene, dedi Eva. Sen burada yanımdasın ve ben seni özlüyorum. Tom gülümsemedi. Tabii, dedi Eva. Burası çok güzel, geminin Mombasa'da olduğunu bildiğim zaman çok güzel burası. Gidebileceğim bir evim olduğu zaman çok güzel burası. Gemi olmasaydı kaybolurdum. Bizim aramızdaki fark bu işte. Biz yalnızca turistiz, dedi Tom. Hayır, dedi Eva. Bizim Afrika'da işimiz var. Kahverengi ayağıyla kuma bir tekme attı ve sallanarak ilerledi. Sanki ayağının altında denizin üzerinde sallanan güverte vardı.

Ama bir ay sonra gemi Zanzibar açıklarında demirlemişken Tom denize dalıp yüzdüğünde kimseyi etkileyemedi. Şimdi de kucağında bir fil tüfeğiyle, bir Mannlicher ile güvertede oturmuş uyukluyordu. Bununla hiç ateş etmemişti. Hava tüfekleriyle her hafta yapılan yarışmalarda hep sonuncu geliyordu. Çocukluğunda yaşam sigortası olarak bir tüfekte büyümüştü. Bunu ağzına sokmuş,

ama tetiğini çekmemişti. Tüfeği bıraktığında dolu olup olmadığını bilmiyordu. Şimdi kucağında o kısa, çirkin ve ağır silahla oturuyordu. Gemiciler martılara ateş ederken hiçbir zaman Mannlicher kullanılmazdı. Yalnızca köpekbalıklarının olduğu bir bölgede demir attıklarında ve gemiciler denize girdiğinde ortaya çıkarılırdı o.

Tom dalgın dalgın namluyla oynadı. Gözünün ucuyla yüz metre kadar açıkta Eva'nın mavi siyah, parlak saçlarını görüyordu. Eva bir fok gibi yüzüyor, kendini dalgalara bırakıyordu. Dalgalarla yükseldiğinde Tom'a el salladı, sonra arkalarında gözden kayboldu. Çımacı, dümenci, aşçı ve miço Tom'un yanında durmuş sigara içiyorlardı. Kaslı, çıplak bedenleri, güneşten kararmış, meşin gibi yüzleleriyle duruyorlardı yanında. Gemicilerin neredeyse yarısı yüzme bilmiyordu. Geri kalanlar da suya daha yeni girmiş, geminin yanında köpek yüzüşüyle yüzüyorlardı. Oysa Tom güverteden atlamış ve usta bir yüzücü gibi dolaşmıştı geminin çevresinde. Yine de miçonun ölüm atlayışıyla karşılaştırılmazdı bu. Bir ceset gibi düşmüştü suya miço, üstelik yüzme de bilmiyordu. Ama yeniden suyun yüzüne çıktığında dümenci boynuna can simidini geçirmeyi başaramıştı. Şimdi herkes miçoyu bir yana bırakmış Eva'ya ıslık çalıp ulkışlıyordu. Onların gözünde Eva gerçek bir denizciydi. Tom İvı'yla birlikte olduğu için birazcık gururlanıyordu. Gemideki tek kız oydu. Ne olursa olsun bunda hoş bir şeyler vardı. Neredeyse bir olmuşlardı onunla. Ama yalnızca neredeyse.

Eva onu sevdiğini söylemişti. Tom'dan iki yaş büyüktü. Erken buşluyandı. Başka şeyler de denemişti önceden. Kutup çemberinin her iki yanında da nişanlanmıştı. Şimdi de telgrafçı olmaktan söz ediyordu. Eva gelecek için kendine taştan bir kale kuruyordu. Alta'dan geliyordu; ama Mandal'da bir ev isteyebilirdi, deniz kıyısında bir ev. Mandal mı? Diye sormuştu Tom. Tom'un Mandal'a yerleşme gibi bir planı yoktu. Dümenci Mandal'da yaşıyor, demişti Eva. Çımacı da Mandal'da yaşıyor. Biz dışarıdayken çocuklara onlar bakabilir, demişti. Tom'un hiç sesi çıkmamıştı. Eva'nın niyeti iyiydi. Bunu gerçekten istiyordu. Sevgi konusunda çok büyük beklentileri yoktu. Çiftleştiği zaman başka bir şeyin özlemine çekmiyordu. Okyanusta kendine bir ev bulmuştu. Oysa Tom

bulamamıştı bunu. Onun bulduğu şey bir hapishaneydi.

Tom dümenciye baktı. Saçma sapan şeyler anlatmada dünyada dümencinin üstüne kimse yoktu. Yine de bunların hiçbirisi aşk üzerine bitmez tükenmez gevezeliklerinin ötesine geçemezdi. Dümen-ci her türlü saçmalığı anlatıp bitirdiğinde ve sıra o büyük aşkına geldiğinde içini çekerti. Büyük aşkı Mandal'da yaşıyordu. Sadık, doğurgan, özlem dolu, fıkır fıkır kaynayan aşkı. Dümenciye bakılırsa böyle bir aşk ancak 10 bin erkekten birine nasip olabilecek bir şeydi. Dümenci Osaka ve Santos'un tüm denizlerinde yüzmüş, yaşanacak her şeyi yaşamıştı. Ama gene de Mandal'daki kadına olan özlemi her geçen gün daha da artmıştı yalnızca. Uzaklık büyüdükçe aşkı iyice alevlenir, eve dönüş yolunda biraz küllenir ve Oslo fiyorduna girerlerken neredeyse sönmeye yüz tutardı.

Güneş yakıyordu. Demir atmak için güzel bir gündü. Ortam güzeldi. Tom güvertede köpekbalıklarına karşı nöbet tutuyordu. Eva sırtüstü uzanmış, güçlü tarçın rengi kollarıyla tembel kulaçlar atıyordu. Dümenci onu gösterip gülümsedi. Gözleri duru ve dostçaydı. Tom ve Eva Mandal'da akşamları bir bardak şarap içmek için şehre indiklerinde çocuklarını ona bırakacaklardı.

Vay canına, dedi dümenci. Şu Eva'ya bak. Bak, bak şurada. Uçan bir balık gibi yüzüyor, neredeyse havalanacak. Omuzları titredi. Kendine müthiş bir kız bulmuşsun. Sağlam bir kız Eva. Tayfalık yakışıyor ona.

Tom ter içindeydi. Güneşe dayanıklıydı. Güneşte yanmaktan kapkara olmuştu. Eva da kapkara olmuştu. En acımasız güneşlerin altında bile yaşayabilirdi onlar. Çok şanslısın tayfa, dedi dümenci ve Tom'a soğuk bir kola uzattı. Güzel bir gündü. Okyanusun en güzel günlerinden biriydi. Tom'un çevresindeki sesler birbirine karışıp tek bir mırıltıya dönüşmüştü. Evet, gerçekten de güzel bir gündü.

Diğerleri güverteden gölgelere çekildiler. Bir martı sürüsü yaklaşıyordu. Alçaktan, kanatlarını çırparak, yavaş yavaş, ileri geri uçuyorlardı. Tom uyuklamaya başlamadan önce, bunlar bir şeyin peşinde olmalı, diye düşündü. Zayıf bir çığlıkla uyandı. Gözlerini kapalı tuttu. Bunu görmek istemiyordu. Çığlık giderek yükseldi ve tizleşti. Gözlerini açıp aşağıya baktığında kocaman bir köpekbalığı

kuyruğunun geminin otuz metre kadar ilerisinde gözden kaybolduğunu gördü. Eva'nın yakınındaydı. Martılar o yana uçtular. Eva su da çırpınıyordu. Çığlık attı. Tommy! diye çığlık attı Eva. Tommy! Çığlık sanki köpekbalığı onu da yakalamış gibi zayıfladı. Tom gözlerini ovuşturdu. İlerisi Zanzibar'dı. Şimdi bir uçan balık olmalıydın Eva, diye düşündü Tom. Mannlicher'i güvertenin kenarına dayadı, geniş sırtı hedefledi, korkunç çeneyi köşeye yerleştirdi, sağ gözüyle nişan aldı ve tetiği çekti. Mannlicher bir hava tüfeği değildi. Tom güverteye yuvarlandı. Sağ omzunu ve köprücük kemiğini hissetmiyordu. Tüfek dizlerinin üzerindeydi. Dümenci başına dikilmişti. Gözleri duru ve yoğundu. Tüfeği elinden çekip aldı, destek almak için dirseğini altına yerleştirdi, nişan aldı ve ateş etti, bir kez, iki kez. Her tetiği çekişinde bedeninin üst kısmı sertçe titriyordu. Tom ayağa kalktı. Dümenci ateş etmeyi sürdürdü. Tom Eva'yı görmedi. Suyun içinde kanları gördü. Martıların kanlı suya dalıp çıkışıklarını gördü.

Vurdum domuzu, dedi dümenci. Tom'la konuşmuyordu.

Kız nerede? diye sordu miço.

Vurdum o şeytanı, dedi dümenci.

Oraya yüzeyim mi? diye sordu Tom.

Kimse ona bakmadı. Kimse onu duymadı. Herkes Eva'yı arıyordu.

Ne cehennemde bu kız, dedi çımacı.

Sonra Eva suyun üzerine çıktı. Güvertenin yakınında bir dalganın arasından çıktı, dalganın tepesine yükseldiğinde el salladı, arkasını döndü ve dalganın içine kaydı, yeniden dışarı çıktı, göz kırptı ve geminin merdivenine doğru kulaç atmaya başladı. Herkes alkışladı. Herkes gülümseyip birbirlerinin omzuna vurdu. Kimse Tom'a bakmadı. Tom'un bedeni ağırlaşmıştı. Her şey çok hızlı olmuştu.

Aralarındaki ayrım buydu işte. İşler ters gitmeye başladığında serinkanlı olabilmekti ayrım. Rutin bakım işlerini yapmayı bütün salaklar öğrenebilirdi, ama tam gerektiği anda doğru davranamazdı bütün salaklar. Tom Norveçli denizcilerden 100 bin deniz mili uzakta buldu kendini. Bu uzaklık azalmıyordu. Merdivenden çıkan

Eva'ya yardım etmek için elini uzattı. Birden güldü Eva. Gülüşünde olmaması gereken bir tını vardı. Başını yana eğdi, aşağı baktı ve Tom'un elini sımsıkı tuttu. Öyle sıkılmıştı ki Tom inledi. Eva dümencinin yanına gidip ona sarıldı. Tom ne dediğini duymadı. Dümenci gerektiğinde ondan bekleneni yapmıştı. Daha fazlasını değil. Her Mandallının yapacağı şeyi yapmıştı o. Tom'a da şans verilmişti, ama o bunu boşa harcamıştı.

Eva Tom'un yanına geldi. Sanki hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalışıyor, ama başaramıyordu. Gülümsemesi yüzünde zoraki asılı kalmış gibiydi. Eva çok güzeldi. Tarçın rengi, esnek, her zamankinden bile yumuşaktı. Neredeyse mutlu görünüyordu.

Daha önce hiç fil tüfeğiyle ateş etmemiştim, dedi Tom.

Dümenci de etmemişti, dedi Eva.

Havre'a vardığımızda gemiden ayrılalım mı? diye sordu Tom.

Eva'nın gözleri onu görmeden bakıyorlardı. Merdivenden tırmandığından beri gözlerine bakmamıştı Tom'un.

Gemideki hiç kimse o tüfekle daha önce ateş etmemişti, dedi Eva.

Miço önünden geçerken, bu akşam hava tüfeğini getirecek misin? diye sordu. Gülümsüyordu. Gülümsemesinde aşağılama yoktu. En kötüsü de buydu. Tom'dan zaten böyle davranmasını bekliyorlardı. Dört yıldır biliyorlardı bunu. Hiç kimse düş kırıklığına uğramamıştı. Ama hiç kimse Zanzibar açıklarına demir attıklarında denizden bir köpekbalığının çıkıvereceğini de hesaba katmamıştı. Bu yüzden nöbeti Tom'a vermişlerdi. Bu bir armağandı aslında. Eva'nın hatırı için vermişlerdi bu görevi ona. Tom kadını savunacaktı.

Sanırım sen güneşi vurdun, Tommy, dedi Eva. Bu bir barış girişimiydi. O da düş kırıklığına uğramamıştı.

Paris, dedi Tom. Eyfel Kulesi'ne tırmanabiliriz, değil mi?

Bence tayfamız güneşi vurdu, dedi dümenci. O da vurduğu köpekbalığı denli yalnızdı. Ama o bir yaşam kurtarıcıydı.

Bir bardak bira iç tayfa, dedi dümenci ve kimsenin inanmadığı evlilik yüzüğüyle biranın kapağını açtı. Yeniden o iyi ve aptal dümenci olmaya çalışıyordu, "Merak etmeyin, yalnızca dümenci, o

kadar,” deyip gülen adam. Tom da gülerdi buna bir zamanlar. “Merak etmeyin, yalnızca dümenci, o kadar,” deyip güldü dümenci. Dümenci parlak bıyıklarıyla ortalarda dolaşı, eski denizci şakaları savurur, yerdeki vidaları toplardı. Alkol vermezlerdi ona. Dümenci Surabaja ve Auckland’da karaya çıktıklarında geride kalmıştı. O zaman herkes artık bu iş bitti demişti, ama sonra kutudan fırlayan hokkabaz gibi çıkıvermişti ortaya. “Merak etmeyin yalnızca dümenci, o kadar,” demişti ve herkes gülmüştü, dümencinin kendisi de.

Belki de tayfa yüksekte korkuyordur, dedi dümenci. Şimdi Tom’un gülmesi gerekiyordu. Dümenci lme ne kadar yaklaştı olduğunu bilmiyordu. Tom ellerine baktı. Onu öldürebilirdi bile. Çok tatsız bir andı. Herkes gülümsüyor ve kahkaha atıyordu.

Tom’u affetmişlerdi ve bu yüzden onlardan nefret ediyordu.

Onu istedikleri yere srklemişlerdi sonunda. Demek bunun için bir köpekbalığı gerekiyormuş.

Eva her zamankinden daha güzeldi. O bir denizciydi.

Havre’da gemiden ayrılıyor, dedi Tom ve kamarasına indi.

Le Havre’a gelmeleri bir aydan az zaman almıştı. Tom edebiyat çalışmalarına yeniden girişmişti. Bir kasa dolusu cep kitabı vardı yanında. Çoğu iki kez okunmuştu. Yığının en dibinden okunmamış, yırtık pırtık bir kitap çıkardı. Kitabın kapağı çok göz alıcıydı. İsteksiz isteksiz atı kitabı. Sayfalar yere düştü. Yazarın adı Jack Kerouac’tı ve dünya edebiyatına ait olmadığı kesindi. Yine de onda değişik bir şeyler vardı. Yeni bir hareket, yeni bir ivme, uçan balığın görünmez iki nokta arasındaki uçuşuna benzer bir şeyler, hareket, uçuş. *Yolda*, kitabın adı buydu. Olayın hiçbir önemi yoktu; ama Tom a kurt gibi hareket arıyordu; edebiyatta, yaşamında. Kerouac bir köpekbalığı avcısı değildi. Kerouac mızımızın tekiydi, dolaşıyor, sızlanıyor ve annesini özlüyordu. Tom’un midesi bulandı. Kahrolasıca, dünyayı dolaşırken anneni zlemezsın, diye düşündü. Tom bunun bkt. Bu herif aslında tek bir yere gitmek istiyordu, evine. Evine, annesine, diye düşündü. Ama Kerouac’ın sızlanma tarzı ilginçti. Tıpkı caz gibiydi, başka bir şey değil. Tıpkı lanet caz gibi. Bunun sızlanmak ve içki içmek için kullanılmış olmasına yazıktı.

Üşümek için içtiğini öne sürüyordu. Zavallı sefil, diye düşündü Tom. Yine de isteksiz tonundan hoşlanmıştı. Eğer Tom'un ensesine bir silah dayasalar ve biraz daha yaşaması için yazı yazmasını isteseler o da böyle yazardı. Okuması bile yeterince berbattı, bir de bunu yazması kim bilir nasıldı? Ama o zaman başka şeyler de olurdu. O zaman yaşamı ateşe verirdim, taş gibi sert günbatımlarında motorlu testerenin uğultusu duyulurdu, kötülük yüreklerden sökülüp atılır ve yerini tam bir sarhoşluğa bırakırdı. Aynı zamanda kadının beş deliğinin kokusu olurdu. Tom bu beş deliğin kokusunun morfinden daha keskin olduğunu biliyordu. Bunların hepsi yalanmalı, boşaltılmalıydı. Tom yazsaydı böyle yazardı. Güneş, rüzgâr ve yıldızlar da katılırdı büyük maceraya. Yıkılmadan önceki son çığlık, uçurumun kenarında tüm cepler ve damarlar boşaltıldığı zamanki çığlık. Onun yazısında annelerin boğazları kesilir, babalar hadım edilirdi.

Aslında ben iyi yürekli bir adamım, diye fısıldadı Tom. En içimde iyi bir insanım. Psikopat Dean Moriarity'yi belli bir ilgiyle okudu. O en azından sızlanmıyordu. Tehlikeli biçimde Tom'un eski arkadaşı Gulliksen'e benziyordu. Kerouac'ın Gulliksen üzerine bir kitap yazmakta ondan önce davranmış olması Tom'u rahatsız etmişti. Jens Gulliksen, Eva'nın eski nişanlısı. Aslında Tom'un en zorlayıcı koşullarda bile Gulliksen'in öyküsünü anlatmaya hiç niyeti yoktu, o adam beş para etmezdi ki. Ama eğer Tom yazmış olsaydı onunki Kerouac'ın ne yazık ki kendi yaşamından da parçalar içeren gözü yaşlı melodramından çok daha güzel olurdu. Tom ucuz Amerikan edebiyatında kendi yaşamından parçalarla karşılaşmaktan hoşlanmamıştı. Kahrolsun, bir de kızlar vardı üstelik. Dean Moriarity gün boyunca kızları beceriyordu. Tıpkı benim bir zamanlar yaptığım gibi, diye düşündü Tom. Ama yazarın karşıt benliği daha çok annesiyle ilgileniyordu. Sıradan bir anne sevici. Becerdiğinde damlayan şeyler de şiir oluyordu ya da Dean Moriarity. Ama bu daha çok bir arabayı, bir tek-boynuzu ya da cennette magenta kırmızısı, donmuş bir günbatımını becermek gibiydi. Elinden başka bir şey gelmediği zaman yalnızca becermek istiyordu yazar her şeyi. Aslında o kahrolası hüznün bütün Amerika'nın üzerine bir sis gibi

asılı olmasaydı fena bir başlangıç noktası sayılmazdı bu. Ama hü-
zün asılı duruyor ve pislik yağdırıyordu. Her şey giderek kötüleşti-
yordu yalnızca. Tren yollarında oturup anne, arkadaşlar, aşk ve ölen
erkek kardeşin arkasından sızlanmak çok zavalılıcaydı. Bu sırada
dertlerine gömülmüş Amerika'nın tamamı, siyahıyla beyazıyla
önünden geçiyordu. Ayaklarında bir karış topuklu ayakkabılarıyla,
yoksul rüzgârları bronşlarına doldurarak. Eva da aralarında idi,
ama Dean Moriarity ya da o uyuz Gulliksen ile beraberdi. Ama Eva
o kadar kalın kafalı değildi, kötü bir benzetmeydi bu. Yazar kadın-
ları küçümsüyor, onları erken bunamış koyunlar gibi sunuyordu.
Başroldeki salak da Moriarity ile hesaplaşmak uğruna istemeye is-
temeye onun kadınına el atıyor, ama bu sırada da yoldaşının bok
deliğinin hayallerini kuruyordu.

Tom kitabı yere fırlattı. Yaşamın böyle mi olması gerekiyordu?
Sydney'de bir sahaftan aldığı kitaba 2 kron ödemişti. Sayfalar ko-
pup ayrıldı ve kapiya doğru uçtular. Tom karaya çıkacaktı. Artık da-
ha fazla kitap okumayacaktı. Kerouac başarısız bir denizciydi, evet,
o da öyleydi. Sayfaları yerden topladı, güverteye çıktı, elindeki par-
çalanmış kitabı her zaman arkalarına takılan albatrosa fırlattı. Al-
batros kanadını bile kıpırdatmadı. Amerikan ucuz edebiyatıyla ilgi-
lenmiyordu.

Batı Afrika kıyılarının son bölümünde Tom çalışırken arkasında
hiç kimse olmuyordu. Kimse onun düğümlerini kontrol etmedi. Bir
denizci olmuştu, ama artık çok geçti. Tom karaya çıkacaktı. Eva ni-
yetinin ciddi olduğunu anlamıştı. Madagaskar'da sözlük ve gramer
kitabı satın aldı ve Fransız diliyle tanışma işine girişti. İspanya
açıklarında Tom bir martı vurdu. Le Havre'a geldiklerinde Momba-
sa'da satın aldığı iki beyaz pamuklu giysiden birini giydi, dümen-
ciye iki kasa kitap verdi ve merdivenlerden indi. Dümenci duygu-
lanmıştı.

Norveçli denizci kariyerine son vermek Tom'u da duygulandır-
mıştı. Bir daha asla denize açılmayacaktı. Rıhtımda dururken ken-
dini inanılmaz hafiflemiş hissediyordu. Eva gemideydi. Ağlıyordu.
Hafiflediği için ağlamıyordu. Gemiciler ağlıyorlardı. İspanyol'un
bile boğazı tıkanmıştı. Eva merdivenden inerken bir içim suydu,

ama rıhtımdaki ilk adımları kararsızdı. Tom sıkıca beline sarıldı ve sırtını gemiye döndü.

Paris'e giden trene bindiler. Eva'nın sesi çıkmıyordu. Fransızca çalışıyordu. Tom coşkuyla Fransa'nın manzaralarını anlatıyordu. Sarı, yeşil, sarı, durgun. Her şey yerli yerindeydi, kımıldamıyordu. Güneş kımıldamıyordu. Denizde olduğu gibi havaya asılı değildi güneş. Güneş duruyordu. Yanlarından geçtikleri Fransız kentlerinin adlarını söylüyordu Tom. Harfleur, Yvetot, Barentin. Rouen'e geldiklerinde ağır ağır yerinde doğruldu. Rouen, dedi, burası Rouen, bak Eva, Rouen ne kadar sakın değil mi? Rouen'i seviyorum! diye bağırdı ve yerine oturdu. Yalnızca Rouen'i sevmiyordu. O üzüm bağlarını, yeşil çayırları, güzelim kuleleri, sarı tarlaları, gürbüz inekleri, pazardaki köylüleri de seviyordu. Pencereyi indirip köylülere el salladı, onlar da gerisin geri el salladılar. Tom'un arkasında Eva oturmuş gözyaşlarını siliyordu. Sözlüğüne bakıyor, önlerinden geçtikleri istasyonların adlarını doğru söylemeye çalışıyordu. Rouen, diye fısıldadı ve diğer yolculara baktı yan gözle. Başka bir tonlamayla, biraz daha yüksek bir sesle Rouen, dedi yeniden. Diğer yolcular ona bakmıyorlardı. Birbirlerine baktılar. Açık pencerenin önünde durmuş, onların ülkesine olan sevgisini haykıran Tom'a baktılar. Fransız trenlerini seviyorum! diye bağırdı Tom.

Şimdi sevişme zamanı, dedi ve Eva'ya döndü. Eva endişeyle ona baktı. Tom ciddiye. Artık mide bulantısı ve endişe bitmişti. Şimdi yaşama zamanıydı. Şimdi burnu yerinden düşene kadar koklayacaktı her şeyi.

Paris'e gittiler. Çok paraları vardı. Champs-Élysées'nin dibindeki Crillon'a yerleştiler. Pahalı bir yerdi, ama şimdi ya hep ya hiç zamanıydı. Şimdi cimriliğin sırası değildi. Tom şimdi tam bir sevgili olmuştu. Ama Eva'yı becererek üzüntüsünü silmek olanaksızdı. O küçük Norveç parçasına, gemiye duyduğu gerçek özlemi silmeye olanak yoktu. Sevişmeleri gerekiyordu. Tom elinden geleni yaptı. Akıllı başından gidene dek becerdi onu. Artık daha fazla bir şey bilmiyordu, ama bu da yetmedi. Eva sanki her zamanki gibiymiş gibi davranıyordu; ama burada, bu dev yatakta, karanın tarihi yüreğinde kıpırdamadan duran bu koca yatakta Tom ona ulaşamı-

yordu. Hiç kimse ulaşamazdı. Eva öğrenmeye giriştiği Fransız dilinin içine saklanmıştı.

Tom dolaştı, alışveriş yaptı, kahve ve gazoz içti, sütlü kahve içti; ama Fransızca konuşmadı. Yıllar boyunca hem karada hem de denizde boşuna çevresine uyum sağlamaya çalışmıştı. Artık buna son veriyordu. Şimdi ne olursa olsun kendisi olacaktı. İyisiyle kötüsüyle, dedi kendi kendine. İyisiyle kötüsüyle, diye seslendi ağır gözkapaklarını zorlukla kımıldatan Parislilere. Konuşur gibi hareketleri ve ödünsüz bakışıyla her şeyi anlatıyordu, evet Norveççesi ile her şeyi anlatıyordu o. Birkaç hafta içinde seçiminin doğru olduğunu anladı. Parisliler aksanı hemen hemen kusursuz olmayan herkesi görmezden geliyorlardı. En şanslıları bile azarlanıyordu. İngilizce yalnızca yüzlerini buruşturmalarına neden oluyordu. Bir Parisli ile İngilizce konuşmak onun yüzüne tükürmekle aynı şeydi. Kuşkusuz yerel halka ve onların küstahlıklarına hayrandı Tom. Ama onları kendi silahlarıyla vuracaktı. Fransızca Tom'a gelebilirdi, ne zaman canı isterse. Fransız yüreklerine giden yolun dilden geçmediği kesindi. Bu onların kendi buluşlarıydı, kendi hazineleliydi. Anlamayanların dokunmaması gereken kutsal yanlarıydı bu onların.

Eva bunu anlamamıştı. Fransızların görmezden gelinmesi gerekiyordu. Onlar Eva'yı ne kadar görmezden geliyorsa, Eva onları daha da çok görmezden gelmeliydi. Onu fark etmeleri için onlar yokmuş gibi davranması gerekiyordu. Soludukları kirli hava gibi davranmak gerekiyordu onlara; ama nefret olmaksızın, asla nefret olmaksızın. Tom bu havaya bayılıyordu. Karlı, tuzlu deniz havasıyla karşılaştırıldığında yaşam verici bir ilaç gibiydi hava burada. Evet, havada uygun dozlarda pislik ve benzin, ter, yemek ve çiş vardı, harikaydı. Kuyruksokumuna kadar solunabiliyordu bu hava. Tom doyamıyordu bu havaya. Seine'in şurup gibi sularındaki bir balık kadar mutluydu. Aldıklarını sevgi olarak geri ödüyordu. Çevresindekileri inatçı dilsizliğiyle deliye döndürüyor, dükkânlara d alıyor, alacaklarını alıyor, canı istediğinde gülüyor, parasını ödeyip dışarı çıkıyordu. Eğer birisi yanlışlıkla onunla konuşmaya kalkıştıysa HÆH diyordu, onlar da anlıyorlardı. HÆH 'i anlıyorlardı. HÆH

onların kendi silahlarıydı. Marseille'den Oslo'ya kadar herkes tarafından kullanılıyordu HÆH. Bunun anlamı senin çorbadaki kıl olduğun, çünkü Marseille'den ya da Oslo'dan geldiğindi. Karanlıkta yolu gösteren büyük tabelada HÆH yazıyordu. Ne olursa olsun Tom HÆH diyor, Parisliler dillerini yutuyorlardı. Takır tukur bir büyük kent lehçesi öğrenmekten çok daha yalındı bu. Hem ne olacaktı ki? Üç milyon Parisliden biri olmakla Tom'un eline ne geçecekti sanki? Bir Parisli sanıldığını düşünmek bile tüylerini diken diken ediyordu Tom'un.

Ama Eva konuşuyordu. Gülümsüyor ve Fransızca konuşuyordu. Karmaşık tümceler arasında debeleniyor, doğru konuşmaya çalışıyordu. Ama hiçbir işe yaramıyordu bu. Eva'yı görmezden geliyor, o yarım gülümsemeleriyle gülümsüyorlardı ona. Ya da elinde cep sözlüğüyle kaldırımın kenarında durduğu sırada HÆH diye bağıyorlardı. Bu, uzun boylu, yanık tenli, güzel ve güçlü Eva'yı bulvardaki sıradan kansızlardan ayırıyordu.

Tom Eva'yı anlamıyordu. Eva kendini aşağılıyordu. Tom havasındaydı, eğleniyordu. Lokantalarda masalara vuruyor; bifteğini onların getirdikleri gibi tam pişmiş değil, kanlı istemekte diretiyordu. Ve inanılmaz şey gerçekleşiyordu. İki parmağının ve Norveççe RÅ sözcüğünün yardımıyla istediğini elde ediyordu, kanlı bir biftek. Eğer bu işe yaramazsa mutfığa gidiyor, aşçıyı buluyor, kolunu adama doluyor, bir et parçası bulup parmağını ona batırıyor sonra iki parmağını aşçının burnuna dayayıp RÅ diyordu. Biraz sonra önündeki tabakta iki tarafı da ikişer dakika kızartılmış bir biftek belirliyordu.

Tom Paris'ten memnundu. Ama Eva giderek sessizleşiyordu. Sözlüğünü cebine sokmuş, sahneyi Tom'a bırakmıştı. Kokuları sevmiyordu. Bir mutfakta hamamböcekleri görmüştü. Burnunu buruşturuyordu. Kimse onunla konuşmak istemiyordu. Eva denizi öz-lüyordu. Sonunda her yerde hamamböcekleri görmeye başladı. Crillon'da bile. Balık yiyemiyordu. Uçan balıkların uçuşlarını düşünüyordu. Kimse onunla konuşmuyordu, ama ona bakıyorlardı. Boulevard de Sébastopol'daki köpek bakışları onu yiyordu. Uzun boylu, güneş yanığı ve geniş omuzluydu; ama çöktü çekecek gibiy-

di. Tom onun yanında gösteriş yapıyordu, insanlar sık sık ona sesleniyorlardı. Kendini havalı, gösterişli hissediyordu. Evet bu doğru bir sözcüktü. Gösteriş yapıyor, alaycı bir yüzle göz kırıyor, yarım bir gülüşle gülümsüyordu. Tek eksiği bir bıyıktı. Kenya tipi çizme-ler giyiyor, koyu renk gözlük takıyordu. Üzerinde beyaz giysileri, pembe bir tişörtü ve başında bir kasket vardı. Berbat görünüyordu. Vitrinlerde kendini seyretmeye doyamıyordu. Gerçekten de berbat görüldüğünü düşündü mutluluk içinde.

Tüm nefreti uçup gitmişti. Tom öyle hafiflemişti ki istese uça-bilirdi. Pençelerine ağır kız arkadaşını alıp Boulevard de Sébasto-pol'da bir aşağı bir yukarı uçabilirdi. Çünkü Eva sonunda iyice ağırlaşmıştı. Hem kafası hem de bedeni ağırlaşmıştı. Oysa Tom kir-li kaldırımlarda bir tüy gibi dans ediyor, Eva'yı ve kendini tüm bul-varlardaki insanlara göstermek istiyordu. Öyle ki sonunda Rue Blondel'de kasketini çıkarıp deliler gibi sağa sola başıyla selam vermeye başlamıştı. Sanki bir tanıtım turnesine çıkmış gibiydi. Evet, iki fahişeyle el sıkışmıştı, onlar da Tom'u tepeden tırnağa sü-züp ona gülmüşlerdi. Tom'da gördükleri şey olası bir müşteri değil-di. Onda gözde kızlarından biriyle dışarı çıkmış gösteriş yapan bir pezevenk görmüşlerdi. Çevresini incelemeye çıkmış, buraya yerle-şip yerleşmemeye karar vermeye çalışan bir pezevenk olduğunu düşünmüşlerdi. Ne olursa olsun dürüst bir pezevenge benzetmişler-di. En iyi malları sunan, ihtiyaç anlarının ödünsüz bir koruyucusu. Tom Rue St. Dennis'te de oynadı bu rolü. Alaycı gülüşünü bir ya-na bıraktı, çünkü iyi bir insan olmak istiyordu. Vurmayan, can yak-mayan, her şeyini, yüreğini bile paylaşan bir adam. Açık kartla oy-nayan temiz yürekli bir insan. Aynı zamanda tam bir karşı çıkışla yoksul Fransız dilinin üzerine yükselmiş biri. Küçük burjuva uka-lalığının ve kendini beğenmişliğinin üzerindeydi o. Tabii ya. Çaba gösteren Eva'sına hayran kalıyorlardı, ama bu Eva'yı canlandırmı-yordu. Eva giderek büzülüyor, içine kapanıyordu. Neredeyse ağzı-nı açmaz olmuştu, yalnızca fısıldıyordu arada sırada.

Paris'e bayılıyorum, dedi Tom.

Ben hiçbir şey anlamıyorum, dedi Eva.

Eva zamanını boşa harcamıştı. Tüm gerçek iletişim ve anlayışın

konuşmanın dışında yattığını bilmiyordu. Kahrolsun, diye düşündü Tom. Konuşma aldatıcı bir düzlemde, işin yüreğine giden yolu saptırmaya yarıyordu yalnızca. Dil bir hapishaneydi. Konuşma bir boğaz iltihabıydı. Bir insan ne zaman ağzını açsa bu yalnızca bir şeyleri savuşturmak içindi. Ama kimse kendini gördüklerinden, kokulardan ve seslerden kurtaramazdı. Kimse bir gözün kenarındaki küçücük titremeden, nemli etin kokusundan, dişlerin sinirli gıcırtilarından kurtaramazdı kendini. Âdemelmasının boğazdaki o her şeyi açığa vuran iniş çıkışının sözünü bile etmeye gerek yoktu. Gözlerini kullan, burnunu kullan, kulaklarını kullan, dedi Tom Eva'ya. Eva'nın teni o derin, koyu rengini yitirmeye başlamıştı. Gözlerinin altında halkalar oluşuyordu. Tom Eva'ya öğretmek için duyulacak yükseklikte soluk aldı, sınırsız kentin ve sınırlı insanların ağır kokularını içine çekti. Kahkaha gazı gibiydi bu. Tom güneş gözlüklerini çıkardı, bakışlarını insanların üzerlerine dikti. Art düşünceleri olmayan, doğrudan bakışlar karşısında insanlar geri çekildiler. Onlar gözlerini aşağıya, uzağa, yukarıya, tüm Paris'e çevirinceye kadar Tom gözlerini onlardan ayırmıyordu. Bakışlarından kaçınmak için yoldan karşıya geçinceye kadar ayırmıyordu gözlerini onlardan. Çünkü Tom ve Eva geliyordu. 1961'in efsane çifti. Güzel ve utangaç bir deniz ineği ve kırık bir deniz kaplumbağası. Bir öpücükle Paris prensi olmuş bir deniz kaplumbağası. Haftalarca böyle dolaştılar Paris'i. Soludular, etkilendiler ve fethettiler orayı. Tom böyle olduğunu düşünüyordu.

Kafelerde oturup insanları inceledi. Çok büyük yararlar sağladığını, çünkü onlarla konuşmaktan kurtulduğunu düşünüyordu. Yalnızca oturup insanları okuyordu. Onların gündelik yaşamlarının öyküsünü yazmak için bazen bir siğili, bazen bir diş biçimini kullanıyordu. Can sıkıcı ya da heyecanlı aşk yaşamlarının, yıpratıcı işlerinin, gerçekdışı düşlerinin öyküsünü yazıyordu. Kahrolasıcaların her biri bir roman, diye düşünüyordu. Ama bunu Tom yazıyordu. Yaşamım boyunca yapabilirim bunu, diye düşündü. Zaman içerisinde HÆH 'in HEIN diye yazıldığını ve reddedici bir ünlem olduğunu öğrenmişti. Ona gereken tek şey de buydu.

Tom kesinlikle kendisi olmuştu. Daha önce hiç böyle olmamış-

tı. Şimdi önünde hiçbir sınır yoktu. Üç milyon insanın efendisiydi o. Onların iyi ve kötü yanlarının tadını çıkarıyordu. Kadife tenlerinin, ter bezlerinin, zarif bıyıklarının, kızarmış gözlerinin ve dar ayakkabılarının. Tüm insanlar birbirlerine benziyorlardı, ama Tom onları parçalayıp her bir parçası ötekinden ayrı bir yıldız bulutuna çevirebilirdi. Tom büyük düşüncelerle uğraşıyordu. İnsanların bencilliklerini ve yalanlarını affediyordu doğallıkla. En derinlerinde affedilmek ve anlayış görmek için yalvaran savunmasız bir yaratığın yattığını görebiliyordu. Tom'a kalırsa bu insanların temel benzerlikleriydi. Bağışlanmak için bir yakarış. İster üzüm yetiştiren bir çiftçi, isterse bir katil olsun.

Bağışlamak, dedi Eva'ya kaldırım kahvesinde otururlarken. Eva kendi içine çökmüştü. Artık Fransızların bakışlarıyla karşılaşmaya cesaret edemez olmuştu. Sokakta konuşmuyordu artık. Eva dalgaların dibine inmişti, artık yedi denizlerin gürbüz kızı değildi o. Tom Eva'nın dizini okşadı. Zamanla bunun geçeceğini düşünüyordu. Okyanuslarda dört yıl dayanmıştı o. Şimdi yeniden yakalaması gereken çok fazla şey vardı. Seni seviyorum, dedi Tom. Gerçekten böyle hissediyordu. Gemideyken böyle hissetmezdi. Ama şimdi Eva da Tom'un çevresine yönelttiği yeni ve olumlu bakışın bir parçasıydı. Eva'nın da onun yaşam sevincine katılmasını istiyordu. Oysa Eva oturmuş dümencinin sefil mandolinini özlüyordu. O So-le Mio'yu özlüyordu. Kaba şakaları özlüyordu. Küçük krallığını özlüyordu o.

Sébastopol'un tozlu rüzgârına karşı yürürken Mandal'da küçük, beyaz bir evi özlemek doğal değildi. Tom giderek Sébastopol'da daha çok zaman geçirir olmuştu. Fahişelik, bu işin ayrıntıları, yasal yasadışılığı gözlerini kamaştırıyordu. Yüzler hoşuna gidiyordu. Yüzler hiçbir şeyi bedavaya vermiyorlardı. Sert, güzel, şaşırtıcı biçimde donuk yüzlerdi bunlar; ama Tom'un anlamadığı bir dürüstlükleri vardı. Yasal, burjuva, zengin ve yoksul yüzleri okuyabiliyordu Tom; ama beyninden daha fazlasını satan, gizemlerini satan bu insanların ruhlarının dibine inemiyordu. Başlarının çaresine bakıyor gibi görünüyorlardı. Yollarına devam ediyorlardı. Gülüyorlardı. Aslında sıcak bir gülüşleri vardı. Tom o sıcak kahkahayı duyduğu-

na kesinlikle emindi. Sébastopol'da duruyor ve birilerinin sıcak kahkahalarını duyuyordu. Zaman zaman hesaplanmamış bir gülümseme belirliyordu yüzünde. Zaman zaman gözlerde saygıdeğer bir bakış görüyordu. Kahrolsun, bundan hiçbir şey anlamıyordu. Dudakları okumayı denedi, ama yine bir şey anlamadı. Bu aynı zamanda Norveçli denizcinin macerasının da temellerinden biriydi. Bunlar o aşağılık fahişelerdi. Tom'u çok etkiliyorlardı. Korkusuzdular. Aynı zamanda tehlikeliydiler de, ama Tom için değil. Yüzlerde sık sık bir belirip bir kaybolan bir çarpıklık vardı. Sanki derinin altında bir bakışla beliren bir bıçak izi varmış gibi. Yalnızca itici olmak için beliren bir bıçak izi gibi. Bu nasıl olabiliyordu? Tom'un ağzı açık kalıyor, her zamanki gibi HÆH diyemiyordu içlerinden birisi onunla konuşup en yakın oteli gösterdiğinde. Onlara duyduğu saygı yüzünden, yalnızca kibarlık olsun diye neredeyse onlarla gidecek gibi oluyordu.

Koyun gibi gülümsüyor ve kendini Eva'nın büyük, terli elinden kurtarmaya çalışıyordu; ama Eva bırakmıyordu. Eva boynu bükük, aşınmış ökçeleriyle yanında yürüyordu. Neredeyse görünmez olmuştu. Köyden gelmiş uzak bir akrabaya ya da Tom'un yanında gezdirmek zorunda kaldığı hasta bir kız kardeşe benziyordu. Eva eğer Tom onu bırakırsa çözülüp yok olacak gevşek bir materyale dönmüştü.

Crillon'a geri döndüler. Tom Eva'ya onu sevdiğini söyledi. Eva'nın gözleri iki çamurlu su birikintisiydi. Bir şişe kırmızı şarabın yarısını içti. Tom Eva'yı soydu. Bu bir cesedi soymaya benziyordu. Eva direnmedi. Tom Eva'yla yattı. Onunla çiftleşmedi. Sevişmedi onunla. Yalnızca onunla yattı. Daha kötüsü olamazdı. Sonuna gelmeden önce çekti kendini. Eğer ikisinden birisi çiftleşmeyi sonuna kadar götürüp boşalmış olsaydı bu sevgiye bir aşağılama olurdu. Bunun cinsellikle bir ilgisi yoktu.

Paralar akıp gitti. Eva da bunu bekliyordu. Sonunda paralarının bitmesini. Eva Paris'te suyun altında yaşıyordu. Soluğunu tutuyordu.

Yakında gidiyor muyuz? Tek söylediği şey buydu. Tom yanıtlamıyordu.

Eva narin Fransız kızların kibar el hareketlerine hayrandı. Bun-

ların da kıvrak yürüyüşleri gibi doğuştan olduğunu sanıyordu. Köklü Fransız doğasının kırlara gömülmüş olduğunu, büyük kentlerin zarafetinin Galler'in incelik ve kibarlık okulunun bir ürünü olduğunu bilmiyordu. Bulvarların doğallıkla fethedilmeyeceğinden, bunun amaçlı bir eğitim ve kafayı kullanmayı gerektirdiğinden haberi yoktu. Bu narin yaratıkların daha bebeklikten nasıl davranacaklarını öğreten enstitülere gönderildiklerinden, kışkırtıcı bakışlar ve cilveler için ekstra dersler aldıklarını bilmiyordu. Gülümseme ve kahkaha seminerlerine gittiklerinden, fettanlık konusunda özel dersler aldıklarından, buralarda yürek biçimindeki yüzlerini yana eğerken sol dudak uçlarını kıvrırmayı öğrendiklerinden haberi yoktu. Tom Eva'ya Parisli kızın tam bir eğitim ürünü olduğunu anlattı. Jimnastik saatleri çitanın üzerinde ileri geri yürüyüşlerden oluşan bir cehennemdi. Eva bunu nereden bildiğini sordu. Gördüğünü söyledi Tom. Eva güçlü, becerikli elleriyle işaretler yaptı. Tom endişeyle ona baktı. Korku filminden çıkmış bir cadiya benziyordu Eva. Bunu anlamıyordu. Gülmedi. Bu iş ciddiye. İnsan onları kendi doğal davranışlarıyla rahatsız edebilirdi. İster Norveçli, ister Kongolu olsun, hiçbir zaman doğallıkla dövüşemezlerdi.

Benim gibi yap, dedi Tom. Eva başını salladı. Tom'un beyaz giysilerini işaret etti. Beyaz kasketini işaret etti.

Bu sen misin, Tom? diye fısıldadı. Denizdeyken yakışıklıydın. Şimdi bir fahişe gibi görünüyorsun.

Ben de öyle olmak istiyordum, dedi Tom. Mutluyum. Kararı ben veriyorum.

Ben denizciyim, dedi Eva. Paris'te denizci olamam.

Tabii ki olursun, dedi Tom.

Uzun boylu, atletik, derin gülüşlü Eva hareketlerindeki uyumu yitirmişti. İnsanların saygıyla kenara çekilmesine neden olan saldırgan zarafetini yitirmişti. Yalnızca kahrolası betonun üzerinde ona doğru kayarak gelen uçucu periler görüyordu. Bunlar kafelerdeki sandalyelerin uçlarına oturuyorlardı. Oturuşları bile bir başkaydı. Solgun, kassız bacaklarını paralel tutuyor, dizlerini sağa doğru çeviriyorlardı. Her zaman sağa doğru. Küçük, biçimli domuz patilerini minicik, yüksek topuklu ayakkabıların içine yerleştiriyor-

lardı. Yalnızca görölmek için bir iki adım atıyor, sonra arabaya atıyorlardı. Eva bu solgun perileri inceliyordu. Dünyaya acılar ve telaşe saçan kışkırtıcı el hareketlerine bakıyordu, onlar dalgın dalgın Amerikan filtreli sigaralarını içerken. Küçük omuzlarını yukarı kaldırıyor, birbirlerine doğru eğiliyor ve hiçbir zaman HÆH demiyorlardı. Yatıştırıcı şeyler söylüyorlardı. Her şey serginin onuruna yapılıyordu. Eva öylece oturuyordu orada. Paris'te Norveçli bir panter. Sefil sergiden büyülenmiş, seyrediyordu.

O güzelim ağzından bile vazgeçebilirdi bu tablonun bir parçası olabilmek için. Ne dediklerini duymuyordu, ama göz kamaştırıcı konuşmalar yaptığını düşünüyordu. Tıpkı onlarınki gibi inanılmaz, ışıltılı ve etkili konuşmalar. Eva kendini porselen bebeklerin arasında bir tek boynuzlu at gibi hissediyordu. Ama yalnızca onların arasındayken değil, kendi cüssesindeki kadınların arasındayken de böyle hissediyordu. Kabak kadar iri göğüslü, saman arabası gibi kalçalı şişko kadınların yanında bile aynı şeyi hissediyordu. Çünkü onlar bile betonun üzerinde belli bir zariflikle hareket ediyorlardı.

Beklemeye yatmıştı Eva. Geri çekilmiş, daha iyi zamanları bekliyordu. Crillon'daki kırmızı ipeğin üzerinde tökezliyordu Eva. Crillon'daki altın çerçeveli dev aynada kendini görüyordu Eva. Tom da böyle lüks bir otele uymadıklarını itiraf etti. Paralarını dikkatli harcamalıydılar. Kendilerine yapacak bir şeyler bulmaları gerekiyordu.

Barınacak ucuz bir yer bulmak için kenti dolaştılar. Sol yaka çok süslüydü. Kokusu bile havalıydı. Montparnasse yapay bir tavşana benziyordu. St. Germain bir balık ağıydı.

Seine Nehri'ni geçtiler, yukarıya St. Denis Sokağı'na ve St. Martin Bulvarı'na doğru ilerlediler.

Magenta, diye fısıldadı Eva, Place de la République'de.

Ne? dedi Tom.

Eva bir parmağını dudaklarında dolaştırdı.

Magenta kırmızısı, dedi ve sokak levhasını gösterdi. Magenta Bulvarı. Eva uzun zamandır ilk kez gülümsüyordu. Sonunda tanıdık bir şeyle karşılaşmıştı. Bu kendi dudak boyasının rengiydi.

Magenta! diye haykırdı Tom. Eva'nın elinden tutmuş, biraz terk

edilmiş gibi görünen bulvardan yukarı yürüyordu.

Bir kapı saçağının altında Tom dar, sarı pamuklu pantolon giymiş bir çift güçlü bacak gördü. Kalçaları kabaydı. Geniş, kırmızı ipek gömleği göbeğine kadar açıktı. Kolları kılı karnının üzerinde çaprazlanmıştı.

Tom hayran hayran adamın ellerine baktı. Bunlar küçük, narin, feminen ellerdi. Küçük bir kızın elleri gibi görünüyordular. Değerli bir katkı gibiydiler. Eski bir kütüğün üzerinden yeni çıkmış bir filiz gibi. Kamışı dikkatli bir sosis gibi sol tarafa yerleştirilmişti. Orada herkesin görebileceği biçimde duruyordu. Sahibi de ona güneşin altında bir yer bulmak için özen göstermiş gibiydi. Yüzü gölgede kalmıştı.

Adamda maymunları çağırtıran bir yan vardı, ama bir yandan da belli bir otorite hissediliyordu. Tom sessizce durdu. İçi kıpır kıpırdı. Eva onu çekiştiriyordu, ama Tom bu bedene ve görmediği bu yüze tutsak olmuştu. Yalnızca yanan sigaranın ucunu görüyordu. Huzursuz bir duyguya kapılmıştı. Bu adam sanki o daha République'deyken ona göz koymuş, onu seçmiş, onu kendine doğru çekmişti. Şimdi Tom güneşin altında duruyordu. Bu adam bir palyaçoymuştu. Tom gülmeye çalıştı, ama beceremedi.

İşte bir otel, dedi Eva'ya ve kapıyı gösterdi.

Hayır, dedi Eva. Burası olmaz, lütfen, burası olmaz.

Hotel Oradour burası, dedi Tom.

Hayır, dedi Eva.

Ucuz olmalı, dedi Tom. Hiç yıldızı yok.

Şimdi adam sigarasını ağzından çıkarmıştı, sigaralı elini bacağına indirdi ve dikkatle kamışını ovuşturdu. Tom'un ağzı açık kalmış olmalıydı. Kahkahadan iki buklüm olması gerekirdi. Bu sokak tiyatrolarında gösterilebilecek kalitede bir zevksizlikti.

Bunun yerine adamdan tiz bir kahkaha yükseldi. Bu da komikti. Elleri bakılırsa kahkahasının bir kuyunun derinliklerinden gelir gibi duyulması gerekirdi.

Gel, diye fısıldadı Eva. Gel! diye bağırdı.

Tom yerinden kımıldamadı. O görmediği bir insana gülümsüyordu. Bu saçma bir gösteriydi, ama Tom kışkırtılmaya izin verme-

yecekti. Buradan uzaklaşmak çok ucuz bir davranıştı. Daha fazlasını öğrenmesi gerekiyordu. Tam bir saçmalık bekliyordu. Karşısına ne çıkarsa kabul edecekti. O her şeye açıktı, tam bir saçmalık bile olsa. Adam sigarasını salladı. Saçağın altından içeri girdi. Eva adamın arkasından derin bir soluk aldı.

Tom adamın yüzünü ve kafasını gördüğünde ilk aklına gelen şey zehirli yılan oldu. Bu da bir şeydir, diye düşündü. Biçimli bir kafası vardı adamın. Çıkık elmacık kemikleri, geniş, kısa saçlı kafatasına doğru yükseliyordu. Gözleri nemli, mavi ve şaşıydı. Küçük ama gevşek dudakları aralıktı, aralarından düzgün beyaz dişleri görünüyordu. Ama ince sesli kahkahası küçük bir öksürüğün içinde kaybolmadan önce kulakları tırmalamıştı. Adam sigarasını ağzına soktuğunda Tom ilgisinin çoğunu yitirmişti. İşte bu kadar, diye düşündü. Yılan kafalı ve küçük elli orta karar bir deli. Tom'u daha büyük görevler bekliyordu. Ama daha arkasını dönmeden adam ona elini uzatmıştı. Tom onu tutmaya zorlukla cesaret etti, ama şimdi denge yeniden kurulmuştu. Çünkü adamın eli demirden yapılmış gibiydi, küçük bir demir kısaç gibiydi. Tom yüksek sesle içini çekti, adam bir şey söylemişti.

Ne? diye sordu Tom Norveççe.

Cholon, dedi adam. Evet, Cholon, diye ekledi.

Tom'un ötelere, arkasına gizlenmiş Eva'ya baktı. Eva ince bir kızdı, adamın ona uzattığı eli reddetmedi.

Eva belli belirsiz selam verdi.

Güneşe dayanamıyorum, dedi adam orta karar bir İngilizceyle.

Böylece Tom ve Eva Magenta Bulvarı'ndaki Hotel Oradour'a taşındılar. Yasal odalardan birini tutmuşlardı. Konuklara kiralanan odalardan birini. Böylece Oradour'un normal bir otel statüsünü korumasına katkıda bulunuyorlardı. Diğer odalar Cholon'un asıl para kaynağına, fahişelere ayrılmıştı. Değişmez işgücünü oluşturan kızların sayıları beşle yedi arasındaydı.

Odada hiç lüks yoktu. Yüksek tavanlı, yalın bir odaydı. Musluktan su akıyor, pencereden Magenta Bulvarı görünüyordu. Ama buna bir manzara denemezdi. Karşılarında ses, benzin, toz ve güneşten oluşan bir duvar vardı. Tom'un Eva'ya bağırması gerekiyordu

sesini duyurmak için. Eva yine de yanıt vermeyince Tom kirli pencereleri kapattı. Pencereler bulaşık kabındaki çanak çömlek gibi şangırdadılar, Tom camları yeniden açtı. Bundan daha kötü yerlerde de yaşamıştı o, üstelik burası gerçek, diyordu.

Aynı akşam otelin küçük restoranına indiler. Burayı Cholon'un Vietnamlı karısı Phuong işletiyordu. Restoranın adı Haiphong'du, kadının geldiği yerin adıydı bu. Eva kadar sessizdi. Bir Asyalı için uzun boyluydu. Phuong, dedi. Phuong, dedi Tom ve bunu kendi kendine yineledi. Phuong, Phuong, Phuong, diye fısıldadı Eva. Hanoi çorbası içtiler. Bu içinde spaghetti ve büyük et parçalarının yüzdüğü bir çorbaydı. İçeride beş masa vardı. Bütün işleri Phuong yapıyordu. Tom daha önce Doğu'nun ruhunu görebilmek için Asyalı kadınların gözlerine bakardı, şimdi de yaptı bunu. Ama tek gördüğü şey kahverengi bir matlıktı. Kadının uzun boyunu övmeyi, ona karşılaştığı Japon ve Çinli kadınlardan daha uzun boylu olduğunu söylemeyi düşündü. Bir Vietnamlının böyle bir şey duymaktan hoşlanacağını düşündü, ama kadının bakışlarında buna önem verdiğini gösterecek hiçbir belirti yoktu. Böyle olunca Tom bunlar yerine Hanoi çorbasının çok güzel olduğunu söyledi, kadın başını salladı. Tom'dan çok Eva ile ilgileniyordu o. Phuong'un Magenta Bulvarı'ndaki Oradour genelevinin ortağı olduğu kimsenin aklına gelmezdi.

Eva ağır çorbayı içmeye çabalıyordu. Tom onun için konyak ısımarladı. Bu Eva'yı biraz yumuşattı. Hiçbir şey söylemedi, ama yüzüne renk geldi ve sırtı dikleşti. Tom'un elini tuttu, Tom göz kırptı ona. Sonra birden bıraktı Tom'un elini. Tom arkasını döndü. Orada Chalon duruyordu. Sigarasını dişlerinin arasına sıkıştırmış, küçük elli ve geniş kalçalı Chalon. Dostça gülümseyip yemeği beğenip beğenmediklerini sordu. Tam bir bozuk İngilizce konuşuyor, havalı İngilizce anlatımların üzerinden atlayıp dosdoğru kafasından geçenini söylüyordu. Phuong masanın yanından geçti. Birbirlerine hiç bakmadıklarını fark etmişti Tom.

Her insan kendi mutluluğunu şekillendirir, dedi Chalon, sigarasının külünü silkeledi ve gitti.

Bu adam bir palyaço, dedi Tom.

Tehlikeli bir adam, diye fısıldadı Eva. Tom burnundan soludu.

Eva kentlerden nefret ediyordu; yalnızca Paris'ten değil, tüm kentlerden. Eva Kuzey Norveç'te Alta'dan gelmişti. Şimdi Oslo'da bir pastanede çalışan ve canı sıkılan kıza benzemişti yeniden. Sürekli mutsuzdu.

Birkaç gün sonra sokağın daha yukarısındaki Le Cheval Noir'da oturmuşlardı. Eva calvados ve pernod içip duruyordu. Magenta'nın yanmış ceset koktuğunu söyledi. Tom bardağı tutan nikotinden sararmış parmaklarının titrediğini gördü. Tırnaklarının dibi kirliydi, ağzı yana sarkmıştı. Bir zamanlar ağzı ne kadar güzeldi. Üst dudağındaki küçük, üçgen biçimi yara iziyle o güzelim ağzı. Tom bu ağzı bütün ağızlardan daha çok sevmişti. Hem yüreğini hem de kamışını içine alabilen o güzel ağız. İstekle açılan ve kulağına fısıldadığı kışkırtıcı sözlerle onu olduğu yerde parçalayan ağız. Şimdi yarı açık ağızıyla karşısında oturuyordu Eva. Çatlak dudaklarında o parlak kırmızının, magenta'nın izi bile kalmamıştı.

Calvadosun tadının berbat olduğunu, ama yine de hiç yoktan iyi olduğunu söyledi. Tom bunun elma rakısı olduğunu söyledi. Eva Paris'te onu doğaya ve özgürlüğe en fazla yaklaştıran şeyin bu olduğunu söyledi. Tom limonatasını içti. Paris'te olmanın ona verdiği hafifliği saklaması gerekiyordu. Yüzünde aşırı neşeli çizgiler belirmemesi için kendini zorlaması gerekiyordu. Onun her tür neşesi Eva'yı daha da derinlere iteliyordu.

Arkası görünmeyen güneş gözlüklerini burnunun üzerinden iyice yukarı itti ve kendisini geleceği parlak bir pezevenk olarak hayal etti. Şimdi bir genelevde yaşıyordu. Malların yükü altındaydı. Kendini bu malların dağıtıcısı olarak gördü. Bu rol çok hoşuna gitmişti. Yoldan geçenlerin ona yönelen bakışları hoşuna gidiyordu. Dudaklarını sımsıkı kapattı. Şimdiden Cholon'dan epey şey öğrenmişti. Taş gibi bir yüz ve taş gibi bir ses. Sesinin tonu neredeyse iyi yontulmuş bir elmas yüzeyi gibiydi.

Eva aşağılarcasına baktı Tom'a. Sahneyi bozan Eva'ydı. Kendisine çektiği bakışlar cam gibi donuktu. Bütün ışıltısı terk etmişti onu. Erotik çekiciliği alkol ve şaşkınlığın içinde boğulmuştu. Yağlı, siyah saçları bardağın kenarına dokunuyordu. Hiç de Tom'un

elindeki malların en iyisi gibi görünmüyordu. Tom Mombasa'nın kuzeyinde sahilden aldığı bir denizyıldızını düşündü. Öylesine güzel ve rengârenkti ki Tom kumun dibinden çıkarmıştı onu. Rengini çok çabuk yitirmişti. Birkaç saat sonra kokmaya başlamıştı. Bunu düşünmek hiç de eğlenceli değildi. Tom'un kendisi tropik giysili, yakışıklı bir tarla faresiydi. Ben kendime inanıyorum, diye fısıldadı. Kendime inanıyorum, ama çitlere dayanamıyorum. Sınırlar beni çökertiyor. Denizle kuşatılmamalıyım. Ne zaman istersem bu masadan kalkabilmem, bir ekmek satın alabilmem ve dünyanın sonuna kadar dolaşmaya çıkabilmem gerek. Çünkü ben fırtınayım.

Ben fırtınayım! dedi yüksek sesle, masanın başında bekleyen garsona.

Ben fırtınayım ve bir limonata daha içeceğim! dedi ve elini masaya vurdu. Garson başını salladı, dışarı çıktı, bir limonatayla geri geldi. Tom ona gülümsedi. Benzin buharları içerisinde titreyerek göz kırpan, küçük balıklarla dolu bir akvaryuma benzeyen République'e uzanan bulvara baktı.

Bir Gauloise yaktı ve sert tütünü ciğerlerine çekti. Tütünün yanı sıra egzoz ve tozu da çekti içine. Gözlerini kapadı ve o güzelim, baş döndürücü duyguyu hissedinceye kadar soluğunu tuttu. Bu küçük sarhoşluk çevresindeki mırıltıları bir müziğe dönüştürmüştü.

Fransız dilini dinlemek güzeldi. Büyük bir besteydi bu dil. Tom anlamaksızın tadını çıkarabiliyordu. Bütün gün onun peşinden geliyordu. Yabanıl, sert, yumuşak, yüksek ve alçak, kaba ve ince, sıklıkla öldürücü ve hemen ardından geri çekilip mırıltıya dönüşen tonlar. Düşlerinde de bırakmıyordu bu tonlar onu. Balon patlamadan önce kokular ve manzaralarla tıka basa doluyor, sonra da yoluna devam ediyordu. Tom bütün günlerini kafelerde Fransız dilini, onun tüm varyasyonlarını dinleyerek geçirebilirdi. Kimi lehçelerin kendilerini başkent lehçesinin arasında duyurabilmesi için bunların şarkı gibi söylenmesi gerekiyordu. Tom ikisini de beğeniyordu. Başkenttekiler tam oldukları gibi konuşuyorlardı, yalnızca kendileriyle meşgul, kendilerine doyum sağlayan bir konuşmaydı onlarınki. Dinlemiyorlardı, yalnızca konuşuyorlardı.

Tom saldırıya geçtiğini hissediyordu. Anlamaya çalışarak ken-

dini alçaltmıyordu. Bu onun en doğal hakkıydı. Tom anlaşılacak istiyordu. Yalın, kulağa güzel gelen bir Norveççe konuşuyordu. Yeterince belirttiğinde, defalarca yinelediğinde Oslo lehçesinin bile Fransız dil bariyerinin içerisinde kendisine bir yol bulabildiğini anlamıştı. Tom tüm insanlarda anlayışın ortaya çıktığı gizli bir bölme olduğuna inanmayı seviyordu. Yoğrulan, eriyen ve sonunda da yere ve zamana uygun bir yanıt veren bir bezecik. Tom kendisinin tüm dillerdeki seslerin ve ritimlerin incelikli bir yoldan birbirlerine kaynaştıkları bu kapalı bölgeye girebilen ender kuşlardan biri olduğunu düşünüyordu.

Tom? deniyordu ona.

Evet, diye yanıtladı. Kendi sesindeki kızgın ton hoşuna gitmemişti.

Gitmek istiyorum, diye fısıldadı Eva.

Kahrolsun Eva, dedi Tom. Fransız Rivierası'na gidebiliriz. St. Tropez'ye gidebiliriz. Akdeniz kıyısındaki kafelerde oturup denize bakabiliriz. Balık avlayabilirim.

Eva başını salladı. Tom şimdiden St. Martin kanalında balık avlama düşlerine dalmıştı. Kanalin kapaklarından birinin yanına oturmuş, oltası lağım suyunun içinde, yanında elinde kırmızı şarapla çimenlerin üzerine oturmuş Eva ile birlikte. Eva eteğini yukarı sıyırmış, kollarını ve omuzlarını açmış olacaktı. Böylece o berbat okyanusta kazandığı yanık tenini yitirmiş solgun bedeni biraz güneş görecekti. Tom her zaman balık tutmayı sevmişti. Küçükken sineklerle tuvaletin içinde balık avlardı. Oltayı sonuna kadar salardı. Kanalizasyonun en derinlerinde bir yerlerde balık olduğuna emindi. Büyük olasılıkla bu kayabalığıydı. Balık yemi yutar, oltanın sapı tuvaletin kapağına çarpardı. Tom bu canavarla uğraşır dururdu. Savaş saatlerce sürerdi, ama Tom canavarı bir türlü dar boğazdan geçirip dışarı çıkaramazdı. Aşağıda balığın korkunç dişlerinin parıltılarını görebildiğini düşünürdü. Sonra sineği kapar ve kaçardı.

Eva yüzünü buruşturdu. Buna inanmıyordu. Kanalları ve Seine Nehri'ni su olarak görmüyordu o. Lağım ve atıklardan neredeyse kıpırdamayacak kadar yoğunlaşmış pis kokulu nehrin güzelliğini göremiyordu. Eva burada balık avlamanın çürümüş bir şurupta

balık avlamak gibi olacağını düşünüyordu. Oltasının Seine sularına gömülmesi için Tom'un çok fazla ağırlık kullanması gerekiyordu, belki de eski bir araba filan kullanması gerekirdi. Bu bataklıktan ol-
tanın ucunda yalnızca ölüm çıkabilirdi. Şişman ve yağlı ölüm. Ol-
tay bu bunlar ısıırıyordu herhalde. Ölü balıklar. Son yaptıkları şey ol-
tay ısırmak oluyordu, daha fazlası gerekmiyordu onları öldürmek
için herhalde. Eva Paris'in dünyanın tüm liman kentlerinin bir ara-
ya toplanıp bir tepside sunuluşu olduğunu düşünüyordu. Ama
önünde deniz, gemiler ve umut yoktu.

Birlikte Doğu Garı'na gittiler. Tom bir Arap lokantasını işaret etti. Kuskus. Yalnızca bu ad bile ağzını sulandırmaya yetmişti. Lo-
kantanın adı Chez Musa'ydı.

Musa'da kuskus yiyelim, dedi Tom. İnsan bunlar, dedi. İnsan bunlar, Eva! Ellerini çıırttı. Dar sokakta insanlarla yoğun biçimde yakın olmak hoşuna gidiyordu. Onlarla toslaşmak, kendi koluna değen yabancı bir kol, kendi kahverengi duru gözleriyle karşılaşan kahverengi duru gözler hoşuna gidiyordu. Ağır ve sert baharat, ter ve idrar kokularını içine çekti. Evet, koltukaltlarından, kasıklardan ve ağızdan çıkan keskin kokular hoşuna gidiyordu. Hava neredeyse soluk alınamayacak gibiydi, bu havayı içine çekmek insanın kendi sorumluluğuydu. Sarmısak, bayat şarap, midelerden yükselen kaba kokular; bunlar kişiliğin en derin yerlerinin dışavurumuydu.

Kapıda onları iri, güçlü bir adam karşıladı. Gülümseyerek Tom'un eline uzandı. El sıkışması yumuşak ve sıcaktı. Musa, dedi. Biraz sonra bir masanın boşalacağını söyledi. Tom adamın ne dediğini hemen anlamıştı. Musa da Tom'un dediklerini anlamıştı. Aynı dalga boyundaydılar. Küçük lokanta tıklım tıklım doluydu. Musa yan gözle Eva'ya bakıp Tom'a göz kırptı, Tom ona gülümsedi. Alçak barın yanına gittiler. Musa Eva'ya bir brandi ve Tom'a bir limonata getirdi. Yeniden Tom'a göz kırptı, Tom da ona göz kırptı. Sanki ikisi bir sırtı paylaşıyorlarmış gibi görünüyordu. Tom gururluydu. Barda durmuş Üçüncü Dünya'nın tadını çıkarıyordu. Denizde dolaşırken Üçüncü Dünya'nın yakınına bile gelmemişti. O zamanlar Norveç kavramı demir bir boyunduruk gibi asılıydı boynu-

na. Norveçli denizci zırhı içerisinde dört yıl boyunca yabancı liman kentlerinde dolaşıp durmuştu. Beyni kül gibiydi, tek bir izlenime bile açık değildi. Neşeli gemi arkadaşları ve güzel sevgilisiyle birlikte bu sarhoş geziye katılmıştı, ama o ayıktı. Tablo kadar güzel yerlere girip çıkmış, ama bunlar Tom'un bilincinde bir toz taneciği kadar iz bırakmamıştı. Şimdi yitirdiklerini geri alacaktı. Önce beyaz örtülerin zamanıydı. Şimdi kan fethedilecekti. Şimdi Arapların taş zemini fethedilecekti. Tom buradan Çin'e kadar ayaklarını ıslatmadan gidebilirdi.

Nefret edebildiğinden daha fazla sevemezsin, dedi Eva'ya. Bununla onu canlandırmak istemişti. Capcanlı bir sohbet için kışkırtıcı bir giriş olmasını amaçlamıştı bu sözlerinin. Eva hiç tepki vermedi. Dirseklerini bara dayamıştı. Saçlarının arkasından hızla içti içkisini. Musa Tom'a göz kırptı ve yeni bir brandi getirdi. Tom lokantaya doğru döndü yüzünü. Üçüncü Dünya'yı kucakladı. Arapları seviyordu. Onu anlıyorlardı. Onlardan biri gibi görünüyordu Tom.

Dikdörtgen masaların çevresinde genciyle yaşlısıyla beyaz gömlekli ciddi adamlar oturmuş yemek yiyorlardı. Kimileri elleriyle yiyordu. Çoğu su içiyordu. Tom kendisini ağırbaşlı ve ciddi bir kulübe kabul edilmiş gibi görüyordu. Arkasını dönüp dosdoğru Musa'nın neşeli gözlerine baktı ve hafifçe başını salladı. Eva'ya yeni bir brandi geldi.

Mutfaktan içeri göz gezdirdi. İçeride bir tencerenin kenarında dengede durmaya çalışan bir hamamböceği gördü. Aşçılardan biri parmaklarıyla yakalayıp attı onu. Aşçı ciddi bir yüzle Tom'a baktı. Tom gülümsedi ve bardağını ona doğru kaldırdı. Tom yaşamın içine girecekti, bir iki hamamböceğinin hiçbir önemi yoktu. Bir iki hamamböceği onun tasarılarının önüne çıkamazdı.

Şimdi bir masa boşalmıştı. Musa onları iki genç adamın paralarını ödemeye hazırlandıkları uzun bir masaya götürdü. Musa kâğıt masa örtüsünü değiştirdi ve çatal kaşık koydu. Eva'nın önüne bir testi beyaz şarap koyulmuştu. Musa sanki Tom'un düşüncelerini okuyordu. Tom yaşamı boyunca böylesi bir anlayışla karşılaştığını anımsamıyordu. Yüreğinde en ufak bir kuşku taşımıyordu. Yemek

geldi. İçlerinde tavuk ve pirince benzer bir püre olan iki kalın tabak. Çok kuru görünüyordu. Tom dikkatle pürenin tadına baktı. Gerçekten kuruydu. Bu kuskus muydu? Tom gülümsedi, elinden geleni yapmaya kararlıydı. Eva tavuğunu didikliyor ve beyaz şarap içiyordu. Tom bir lokma aldı. Çevresine bakındı. Çevresindeki gözler ona dikilmişti. Karanlık, ciddi bakışlar. Kimse gülümsemedi. Yalnızca ağzında bir lokma kuskusla oturushunu izliyorlardı. Tom Araplara duyduğu bütün sevgiye karşın bu lokmayı yutmayı hiçbir zaman başaramayacağını anlamıştı. Ama onu yine Musa kurtardı. Bir kez daha düşüncelerini okumuştı. Şimdi içinde pırasa, havuç ve patatesli bir tür domates çorbası olan büyük bir kazanla gelmişti yanlarına. Hiçbir şey sormaksızın, imdat için uzanırcasına kararlı bir el hareketiyle kepçeyle Tom'un tabağını doldurdu. Tom kepçeyi onun elinden kaptı, çorbayı doğrudan kepçeden içti ve böylece ağzındaki lokma da aşağı inmiş oldu. Musa buna hayran kalmıştı.

Bu çok riskliydi. İlkeldi. İnsancaydı. Yaşamdı bu. Tom terden sıırıslıklam olmuştu. Artık yemek yiyebilirdi. Şimdi yemek de iyiydi artık. Yavaş yavaş yerken Arap dilinin tadını çıkarıyordu. Kaba, hırıltılı şarkının tonlarını dinliyordu. İnsan midesinden konuşursa böyle konuşurdu. İnsan yüreğinden konuşursa böyle konuşurdu. Bu müzik üzerine Fransız parfümü dökülmeden yapılmıştı.

Çaktırmadan çevresine bakındı. Kibar sağ elleri izledi. Beş bağımsız alet gibi et ya da tavuğu, kuskusu ya da sosu içlerine alan hızlı parmakları izledi. O da deneyecekti. Araplar çatal ve kaşıkla yapay yollara sapmıyorlardı. Aslında böyle olması gerekiyordu. El-den ağza. Batı uygarlığının ortadan kaldırmaya çalıştığı gerçek ve doğal biçimdi bu. Dilleri de böyleydi. Kan ve taş. Tom oturmuş kendi kendine başını sallıyordu. Masada oturan diğerlerine baktı, onlara başını salladı, onlar da Tom'a başlarını salladılar. Çatalını yana bıraktı, parmaklarını yemeğe daldırdı, yapışkan yığının arasından orta parmağıyla bir tavuk kemiği yakalayıp çekti, ağzına attı. Elindeki yüke ortak olmak isteyen iki sineği uzaklaştırdı ve keyifle çevresine bakındı.

Ve şimdi ona bakıyorlardı. Şimdi onu fark etmişlerdi. Masaları-

na oturmuş, Araplar gibi sağ eliyle yemek yiyen beyaz giysili, koyu renk tenli tarla faresini görmüşlerdi. Yemek ve ağız arasında gidip gelen Arap ellerinin hepsi durmuştu şimdi. Çatal bıçakla yiyenler bile bunları yana bırakmışlardı. Tom çiğnedi. Parmaklarını yaladı. Ama gözlerde hayranlık okunmuyordu. Kimse Tom'un onların alışkanlıklarını kabul etmesinden, üstelik yalnızca kabul etmekle kalmayıp benimsemesinden memnun kalmışa benzemiyordu.

Kendini rezil ediyorsun, dedi Eva. Tavuğunun yarısını ve biraz da sos yemişti. Tom çiğnedi ve yutkundu. Ortalık sessizleşmişti. Tom mutfakta tencere kapaklarının üzerinde yürüyen hamamböceklerinin ayak seslerini duyabildiğini düşünüyordu. Yemeklerin üzerinde uçuşan sineklerin doymuş vızıltılarını duyuyordu. Eva haklıydı. Özür dilemek için başını öne eğdi. Musa arkasından bir şeyler söyledi. Bu bir işaretti. İnsanlar önceki gibi konuşup yemeklerini yemeye başladılar.

Kahrolası, sen bir Müslüman değilsin ki, diye fısıldadı Eva. Tom omuz silkti. İnsan biraz risk almalı. Ellerini kâğıt masa örtüsüne sildi, çatalını bıçağını yakaladı ve son pirinç tanesine kadar yedi.

Musa masaya gelmiş Tom'a göz kırpyordu, o da ona göz kırpyordu. Tom affedilmişti. Musa kocaman, yumuşak elini Eva'nın bacağına koydu, Tom endişelenmişti. Eva Fransız topraklarına sırtı dik, gözleri açık girmiş ve bütün ciddiyetiyle insanlarla ilişkiye girmenin olanaklı olduğunu düşünmüştü. Hiç kimse Tom'a dikkat etmemişti, Tom'un kendisi bile. Taşradan gelmiş bir küçük erkek kardeşe benziyordu biraz. Fransız modası sandığı şeye uygun giyinmeye çalışan bir taşralı. Beyaz pamuklu giysisi, pembe tişörtü, çizmeleri ve kasketiyle Fransızların yüreğine giden yolu bulmaya çalışmıştı. Böyle görünebilir, diye düşünmüştü Tom. Gerçekten de böyle görünüyordu, ama Tom kendi seçimini yapmıştı. Bu onun kendine saygısından başka bir şeyi anlatmıyordu. Ruhunun pelerini apaçık bir gururla taşıyordu. Eva'nın da ona erişeceğini ummuştu, ama Eva'nın gölgesi yalnızca büzülmekle kalmıştı. Eva'nın düz çizgileri kırış kırış olmuştu.

Şimdi gölge yok olmuştu. Şimdi Eva Fransızca konuşuyordu.

Hâlâ sessiz harfleri pek beceremiyordu, sesliler kuyudan gelir gibi duyuluyordu yine de. Ve şimdi bacağının üzerinde kocaman, kah-verengi bir el vardı. Eva başını ellerine dayamış artık yeşil sinekle-rin doluştuğu kuskus artığına dikmişti gözlerini. Anlaşılmaz ve bu-lanık bir biçimde konuşuyordu. Musa HÆH diye yanıtlamadı. Mu-sa kibarca gülümsedi Tom'a; ama Tom ona gülümsemedi, bunun arkasından neyin geleceğini biliyordu. Eva'nın içindeki uğultuyu hissedebiliyordu. Musa güçlü dişleriyle gülümsedi. Tom'un giyini-şine bakıp onun çantasındaki kirli malları satmaya çalışan bir satı-cı olduğunu düşünmüştü. Tom'un sonunda bir av yakaladığı için mutlu olması gerekirdi.

Tom dünyanın en güzel kentinde oturmuş, onları bütün akşam boyunca ağırlamış olan Arap lokantacının ısıltılı yüzüne bakıyordu. Adamın geniş burnuna ve dolgun dudaklarına hayran kalmıştı, ama bu özellikler Eva'yı hiç etkilememişti. O tüm bunlardan bıkmıştı artık. Ne zaman patlayacağı belli olmayan bir mayındı o. Bir aydır yolun ortasında duran, üzerine defalarca basılmış bir mayın. Ama şimdi bütün iyi mayınlar gibi tam kolonların ortasında patlamış ve verilebilecek en büyük hasarı vermişti. Mayın Musa'nın hiçbir şey-den habersiz ayaklarının altında patlamıştı. Tom resmin sağ alt kö-şesinde bir hareketi görmeden edememişti. Bu Eva'nın sağ eliydi. Tom'un koyun gibi gülümseyen yüzünün yalnızca birkaç santim yanından geçmişti el. Bu sırada Eva Paris'e geldiklerinden beri ilk kez başını ve gözlerini yukarı kaldırmıştı. Başını kaldırışında yep-yeni, kahredici bir şey vardı. Bakışı artık dipsiz bir üzüntü değildi, bu bir katil bakışıydı. El küçük bir tava gücünde pürüzsüz, kaslı bir el ayasına dönüştüğü sırada Tom'un gözünü kırpmaya bile zamanı olmamıştı. Şarap, yaşlılık ve refaktan gevşemiş huzurlu lokanta sa-hibi yanındaki yıkılmış kadının birden harekete geçtiğini anlaya-mamıştı. Eva'nın eli 180 derecelik bir açıyla yüzüne çarptığında bir mayınla karşılaştığını anlamaya zaman bulamamıştı. Bu ruhun kör noktasından gelen bir dışavurumdu, yürekte gelen güçlü bir yanı-tı, el çarptığında çıkan ses bir vuruş değildi, bir şaplamaydı, tatsız bir şaplama. Tıpkı yüksekten beton üzerine düşen etin çıkardığı ses gibi bir şey. Bir an için Eva'nın eli kocaman adamın yumuşak yü-

züne yapışmış gibi göründü. Adam yavaşça doğrulmaya başlamıştı. Başının ağırlığı dengesini bozuyor gibiydi. Umutsuzca bir adım attı, ama çok geç kalmıştı. Sanki vuruşun hiçbir etkisi olmamış gibi barışçı bir yüz ifadesiyle olduğu yere yığıldı, uzandı kaldı.

Tom kendini yalnız hissediyordu. Sanki dünyadaki son beyaz adam oydu ve beyaz adam kredisini çoktan tüketmişti. Pahalı sevgiliyle birlikte bir gazinoya giren ve orada sözünün dinlenmesini, saygı gösterilmesini, kışının yalanmasını bekleyen beyaz koloni efendilerinin en sonuncusu olan bir domuzdu o. Tüm bunlar beyaz adamın kafa yapısının temelleriydi.

Şimdi Musa'nın yere düşerkenki iniltisini duyduğunda zavallı bir izleyici durumuna düşmüştü. Musa mutsuz bir Norveçli denizci tarafından kendi ininde dövülmüştü. İnilti ağır bir soluğa dönüştü. Musa yerde yatmış içini çekiyordu.

Yerlerinde doğruldular.

Eva elini salladı. Eli yanmıştı, Eva ateş gibiydi. Tom bunu görüyordu. Şimdi çok güzelleşmişti. Sırtı dikleşmişti. Uzun zamandır ilk kez güzel alnı ve keskin gözleri açığa çıkmıştı. Elmacık kemikleri çıkıktı.

Tom ve Eva Kuzey Afrikalılar kadar esmerlerdi, ama beyinleri beyazdı. Buna karşı ellerinden bir şey gelmezdi. Beyaz beyinleri apaçık ortadaydı. Tom kendini yalnız hissediyordu, gözüne duman kaçmıştı. Sigarasını yere attı. Bu davranış lokantadakilerin üzerlerindeki tutukluğu atmalarına yaramıştı. Lokanta sahibinin yere yıkılmasına katkıda bulunması yetmiyormuş gibi Tom bir de yarısı içilmiş bir sigarayı yere atmıştı. Yarısı içilmiş, dikkat edin, üstelik de üzerine basmamıştı. Sanki sefil bir Arabın onu almak için yerlerde sürünmesini bekliyordu.

Uzun masadaki altı adam yerlerinde doğruldular. Tom akşamın daha erken saatlerinde adamların farklı yaşlarda olduklarına dikkat etmişti. Güçlü yüzleri ve alçak sesleriyle altı gururlu Kuzey Afrikalı. On iki koyu renk göz Tom'a dikilmişti. Onun bu bakışlara karşılık verecek cesareti yoktu. Gri pantolonları ve beyaz gömlekleriyle Avrupalı giysisi denilebilecek şeyler giymiş dört adam ve iki de şalvarlı adam Tom'un üzerine doğru gelmeye başlamışlardı. Onlar

kadınlarla dövüşmezlerdi. Böylece Musa'nın uğradığı hakaretin sorumlusu Tom olmuştu. Arap ulusal duygularını incitmişti. Tom daha önceden de dövüşlere girmişti, ama hiçbir zaman gururları yaralanmış altı Araba karşı dövüşmemişti. Bir an için bir kolun içerisine saklanmış deri kılıfının içinde kısa bir Arap kaması gördü ve demek buraya kadarmış, diye düşündü. Bu güzelim Paris kentinde Gare de l'Est'de Chez Musa'dan öteye gidememişlerdi. Burada Eva bir Kuzey Afrikalıya vurmuştu, bunun nedeni belki de Tom'un adamı Eva'ya sarkıntılık etmesi konusunda yüreklendirmiş olmasıydı. Gerçekten de böyle olmuştu. Suçlu Tom'du. Kendini düşlerine kaptırmıştı. Şimdi gerçek kapıda duruyordu ve bu kapı kapalıydı. Kapının önünde intikam almayı bekleyen altı adam vardı. Musa inlemeyi kesmişti. Homurdanıyordu. Herhalde 100 kilodan fazla olmalıydı. Doğrulmaya çalışıyordu. Tam bir sessizlik vardı. Altı adam hiçbir şey söylemiyorlardı. Dudakları gerilmişti. Tom dişlerini göremiyordu, yalnızca gergin dudaklarını görebiliyordu. Eva'yı savunmalıydı. Ne olursa olsun onu savunması gerekiyordu. Şimdiye dek Paris'te güzel zaman geçirmişlerdi. Tom çok eğlenmişti. Başka bir kolun altında bir bıçak daha gördü. Norveç'teyken öğrenmişti bu numaraları, ama burada açılacak deniz yoktu. Musa sonunda doğrulmuş, barın yanına dikilmişti. Sessizlik dayanılmaz olmuştu. Sessizliği bozan Tom oldu. Küçük cam bardağı masaya vurup kenarını kırdı. Bardak elinde neredeyse paramparça olmuştu. Parmaklarının arasında yapışkan kanı hissetti. Yapabileceği en kötü şeydi bu. Şimdi kan da akmıştı. Bunun üzerine üç bıçak çıktı ortaya, uçları Tom'a çevrili üç kısa kama. Tom başını salladı. Vazgeçmişti. Kanlı elini salladı. Daha ona dokunmalarına bile gerek kalmadan şakır şakır kanamaya başlamıştı. Hafifçe öksürdü. Suçunu itiraf edecekti. O her zaman suçluydu, ama Arap halkının onun doğuştan gelme suçluluk duygusunu anlayıp anlamayacağından emin değildi. Yaşamı gözünün önünden geçmeye başlamıştı, ama bunu kısa kesti.

Çok korkuyordu. Ölmekten korkmuyordu, ama biraz daha yaşamak istiyordu. Gözlerini kapadı. Bu iyi gelmişti. Hiçbir şey görmüyordu. Karanlıktı. İyiydi böyle. Eva kımıldadı. Tom istemeye iste-

meye gözlerini açtı ve tam karşısında Eva'nın geniş sırtını gördü. Tom'un önüne kaymıştı. Eva'nın gözlerini göremiyordu, ama bakışlarının etkisini on iki gözde okumuştı. Bu gözlerde okuduğu şey şaşkınlıktı. Kahrolası bir şaşkınlıktan başka bir şey okunmuyordu gözlerde. Çünkü şimdi karşılarında birkaç dakika önce şeflerini, sultanlarını, Musa'nın kendisini yere deviren denizci Eva vardı. Eva onlardan korkmadan ağır ağır yürüdü. Uzun ve geniştir. Her zamankinden daha uzun ve geniştir. Tom'u sarıp sarmalamıştı. Tom onun gölgesinden ayrılmadan yürüdü. Kederli bir köpek gibi sırtı çökmüştü. Küçülmüştü, özür diler gibi gülümsedi. Kimse görmemişti bu gülümsemeyi, çünkü herkesin dikkati Eva'nın üzerinde yoğunlaşmıştı. Tom durumu diğerlerinin gözlerinden okumak zorunda kaldı.

Üç kama Eva'ya yönelmişti. Eva ağır, aşırı ağır; ama kararlı adımlarla onlara doğru yürüdü. Tom bakışlara bir kararsızlığın yayıldığını gördü. Yana çekildiler. Öfke silinmişti. Birbirlerine baktılar yan gözle. Musa'ya baktılar. Yardım istiyorlardı. Birinin emir vermesini istiyorlardı.

Sessizlik eskisi kadar korkunçtu. Tom bu işi atlattıklarını düşündü. En azından Eva yaşayacaktı. Onu bıçaklamayacaklardı. Arap öfkesinin bile sınırı buraya kadardı. Adamlar Tom'un görüş açısından çıktılar. Eva büyümesini sürdürdü. Tom onun omzuna geliyordu ancak. Büzülmüş, şimdiye kadar hiç olmadığı kadar ufalmıştı. O lanet savaşta annesinin sırtına bağlanmış bir bebektir şimdi. Bunu başarabilecek, diye düşündü. Eva bir elini arkaya uzattı. Tom iki eliyle birden yakaladı bu eli, sanki fırtınanın ortasında uzatılan bir halatı yakalar gibi. Çok berbat bir durumdu. Böyle giderse kimseye bakacak yüzü kalmayacaktı. Durumu düzeltmek için terli sol elini elinden geldiğince umursamazca bir hareketle ceketinin cebine soktu. Düşmanlar ayrıldılar, intikamcılar kamalarıyla kenara çekildiler. Bakışlar gene oradaydı; ama artık nefret dolu değildi, Eva'ya yönelik değillerdi artık. Şimdi Tom'a çevrilmişlerdi. Tom Eva'nın oyuncağıydı. Bu onu öldürmekten beterdı. İnsan içine çıkacak yüzü kalmamış beyaz bir sersem, bir kadın tarafından kurtarılmıştı. Sonra o uzun sessizliği delen ilk ses duyuldu. Kısık, hırıltılı bir kahka-

ha. Kahkaha yayıldı. Hiç yükselmiyordu. Yalnızca tekdüze bir hırıltıydı. Sanki herkes ona fırlatmaya yaraşır kıvamda bir balgam toplamaya çalışıyor gibiydi.

Tom korunmasız ensesini gizlemek için omuzlarını yukarı kaldırdı. Eva boştaki eliyle kapıyı açtı. Hırıltılar yükseldi. Tom Üçüncü Dünya'yı böyle terk edemezdi. Eva'nın elini bıraktı ve kapının eşliğinde durup arkasına baktı. Hiçbir şey görmedi. Orada birkaç saniye durdu. Kendini göstermeye çalışıyordu. Kimse tükürmedi. Tükürülecek bir yüz yoktu karşılarında. Eva Tom'u çekiştirerek sokağa çıkardı.

Magenta'ya gelene dek ikisi de hiçbir şey söylemedi. Eva uzun boyunu koruyordu. Dimdikti şimdi.

Aferin Eva, dedi Tom. Eva ona yanıt vermedi. Sola doğru uzanan, küçük ve kıvrık gülümsemeyi Tom ilk kez şimdi görüyordu. Bu yeniydi. Küçümseyici bir gülümseme miydi bu? Başka bir şey olamazdı. Tam şimdi en akla uygun yüz anlatımı bu olmalıydı. Tom artık yönetimi elinden kaçırmıştı. Bir daha ele geçiremeyecekti. Ama yine de Eva'yı yüzüstü bırakmamıştı. Yaşamını onun için feda etmeye hazırdı. Yalnızca bunu yapmaya fırsat bulamamıştı. Eva ondan daha hızlı davranmıştı.

Yüksek sesle öksürdü. Magenta'da güzel ve sıcak bir gündü. Eva'yı böyle yitirmek çok aptalcaydı. Bu ikinci kez oluyordu. İlkinde köpekbalığı vardı. Şimdi de Araplar. Bu seferki Kuzey Afrika'ya karşı eşitsiz bir savaştı. Dünyanın bu parçası konusunda şimdiye dek Tom yalnızca iyi şeyler düşünmüştü. Evet, Tom Arapları Parislilere yeğliyordu. Ama bu doğal yandaşlarıyla karşılaştığında bütün iyi niyetine karşın tökezlemişti. Düşmüş ve Eva'nın yardımıyla yeniden ayağa kalkmıştı. Tom önemli olayların değil, yalnızca arada geçen anlamsız boş zamanların hakkından gelebiliyordu. Bu düşünce onu rahatsız etmişti. Yüksek sesle mırıldandı. Gri gündelik yaşamı ateşe veriyorum, diye düşündü. Benim alanım gri gündelik yaşam; ama ne zaman gerçek sınavlarla, yaşam ya da ölüm, üzüntü ya da sevinç sınavlarıyla karşılaşsam, ne zaman işler sertleşse gözlerimi kapatıyorum.

Eva'ya yetiştirmek için adımlarını açtı. Ona yetiştii. Fiziksel

olarak bunu başarmıştı; ama küçük, kıvrık gülümsemeyle arasındaki uzaklık çok büyüktü. Tom Eva'nın gölgesinde yürüdü, ama Eva'nın onu orada görmekten bıktığını biliyordu. Eva eşit olmak istiyordu, başka bir şey değil. Eşit olmalıydılar. Aynı olmalıydılar. Ama Tom'un dengesi yoktu.

Cholon Oradour'un dışındaki saçağın altında duruyordu. Bir ayağını duvara dayamıştı, dişlerinin arasında yıpranmış bir sigara vardı. Kalçasını dışarı doğru çıkarmış, dar pantolonunu önündeki çıkıntıyı sergileyecek biçimde düzeltmişti. Sanki gösterecek bir şeyi vardı, sanki satılığa çıkarmıştı. Çok aptalca görünüyordu. Ama kimse Cholon'a gülmezdi. Kimse ona göz kırpmazdı. Cholon konuşmadıkça kimse onunla konuşmazdı. Cholon başını salladı. Tom kanlı sağ elini salladı ona.

Araplar mı? diye sordu Cholon. Sigarasının ucu parladı. Tom başını salladı.

Tom Eva'nın arkasından koşa koşa merdivenlerden yukarı çıkarken çalışanlardan ikisiyle çarpıştı. Açık saçık giysilerinin içinde gülüşüp duran bu kadınlar bile bugün Eva'yı fark etmişlerdi. Merakla süzdüler onu. Ama şimdi Eva'yı fark etmek için çok geçti. Eva onları görmüyordu.

Sevişelim mi? diye sordu Tom.

Şimdi çok ileri gitmişti işte. Daha önce hiç böyle bir şey söylememişti. Bugün Tom için tam bir batış günü olmuştu. Seks geçerli bir anlatımdı. Gemideki tek anlatımdı. Tom o sert güneşin altında yaşamayı sürdürebilmişti. Paris bundan daha büyüktü. Paris bir gökkuşağıydı. Onu içine doldurması gerekiyordu. Tüm duyular bunun için kullanılmıştı. Ama şimdi Tom aldıklarını sızdırıyordu. Belki de bu sevgiydi. Eva'yı elinde tutamamıştı.

Eva ona döndü. Gülümsemesi silinmişti. Tom'un yanına gitti ve öptü onu. Öpüşü sıcaktı. Bu öpüş bir şaka değildi. Tom Eva'nın kalçalarına sarıldı. Acaba onu yeterince çok severse kalır mıydı yanında? En azından deneyebilirdi. Eva Tom'un düşüncelerini okudu. Her zaman yapardı bunu. Tom'un kafasındakileri sayfa sayfa okuyabilirdi. Tom bundan nefret ediyordu.

Paris'e uyuyorsun, dedi Eva.

Sonra seviştiler. Eva elbette Tom'un ne yapmaya çalıştığını biliyordu, ama Tom yine de çabaladı. Elinden gelen her şeyi yapıp Eva'yı onsuz yaşayamayacağı bir sarhoşluğa sürüklemeye çalıştı. Ona kendinden bir şeyler vermeye çabaladı. Yalnızca alması yetecekti. Tom kendini tümüyle vermek istiyordu, en azından en iyi yanlarını. Ama bunların neler olduğunu bilmiyordu. Kendi niteliklerinin ne olduğundan haberi yoktu. Yine de bütün içtenliğiyle Eva'nın kafasına ve bedenine olabilecek tüm iyiliği, sıcaklığı, şefkati, sevinci ve neşeyi iletmeye çalıştı. Hiçbir şeyi esirgemedi. Tüm kapılar açıldı, beyin ve yürek didik didik edildi, Eva her şeyi alabiliirdi. Tom kendini silmişti. Eva her şeyi ama her şeyi aldı, ama bu bir işe yaramadı. Eva hiç olmadığı kadar sertti, Tom hiç olmadığı kadar yumuşaktı. Hiç olmadığı kadar soğuk, hiç olmadığı kadar sıcaktı Tom. Eva güldü. Mutlu oldu. Ama tavana çarpmadı başı. Sarhoşluğu yeterince büyük değildi. Ne zaman Tom onu ele geçirse ellerinden kaydı; Tom'un aklı başından uçup gitmişti çoktan. Kendini yalnız hissediyordu. Bu yeni duygu ona yeni güçler verdi. Hayalleri bütün sınırların ötesine geçti ve Eva güldü. Sonra Tom onun o güzelim beş deliğini sevdi. Beş deliği de yaladı. Bir birine bir ötekine eğildi. Tam sonuna geldiğinde Eva'yı o noktada elinden geldiğince uzun tuttu. Ama Eva yalnızca gülüyordu. Bağıranın Eva olması gerekiyordu, ama bunun yerine Tom haykırdı; hem de öyle yüksek bir sesle haykırdı ki saygıdeğer genelev titredi. Böyle bir ses standardı yükseltti. Tüm kapılar yeniden kırıldılar, kan başsız boynundan yukarı fışkırdı. Kahrolası yaşam buydu. Tom'un elinde yalnızca bu vardı, ama bu çok azdı. Başaramamıştı. Eva güldü. Ondan bir haykırış yükselmedi. Eva nesi varsa verdi, bunun bir önemi yoktu, nasıl olsa yola çıkacaktı, ne olursa olsun gidecekti. Hiçbir şey onun kalmasını sağlayamazdı. Tom'un başı dönüyordu, oda fıırıl fıırıl dönüyordu şimdi. Yüreği bedeninin dışında büyüyen bir apsenin içinde duruyordu. Yüreğinin o ince deri torbasının içinde şiştiğini gördü Tom.

Seni seviyorum, Eva, diye fısıldadı. Bunu Eva söylemeliydi aslında.

Seni seviyorum, Eva! diye gürledi. Gürlemesinin arkasında giz-

li başka sözler yoktu, alay yoktu. Yaşam kıvılcımı gibi çıkmıştı bu söz ağzından. Ölünceye kadar sevişmeye hazırdu ve bunlar onun son sözleri olacaktı. Eva hatırlayacaktı bunu. Buna gülmeyecekti. Hiç kimse gülmeyecekti buna. Oda çevresinde dönüyordu. Bir yığın Eva görüyordu. Hepsi gülüyordu. Hepsi doymun dudaklarıyla gülüyorlardı.

Seni öldüreceğim, diye fısıldadı Tom. Ellerini uzattı. Bir boynun yakaladı, ama geç kalmıştı. Yeniden denedi, ellerinden kayıyordu hep. Ağzı gülmeyi sürdürüyordu, kocaman, akıllı bir gülümseme vardı dudaklarda. Sonunda yakalamayı başardı, başparmaklarını bastırdı boğaza. Gülümseme kayboldu. Odanın dönmesi durdu. Tom hemen Eva'yı bıraktı. Eva öksürüyordu. Boynunu ovdu. Tom gözlerini kapattı ve Eva'nın bedeninin kokusunu içine çekti. Ağır, toprak gibi bir kokuydu bu. Bir haydut gibi kokuyorsun, demişti ona bir zamanlar. Eva bunu bir övgü kabul etmişti. Övgüydü de. Eva Tom'un saçlarını okşadı.

Sen Paris'e uyuyorsun, dedi ona.

Ertesi gün Paris'i dolaşmaya çıktılar, daha doğrusu Eva Paris'i dolaşmaya çıktı. Tom yalnızca bir izleyici olarak katılmıştı. Eva Tom'a gösterecekti. Paris'e gösterecekti. Yüksek ökçeli ayakkabılarının üzerinde yükselen siyah bir güldü o. 1.78 boyunda bir gül. Şimdi bütün eklemleri serbest kalmıştı. Kollarını enerjik biçimde sallıyor, uzun adımlarıyla kaldırımda yürüyordu. Her adımını sivri topuklarının sert bir vuruşuyla bitiriyordu. 1.78'lik hiçbir Parisli kız yüksek ökçeli ayakkabılarla dışarı çıkmaya cesaret edemezdi. Tom 1.78'lik bir Parisli kızın dışarı çıkmaya cesaret edebileceğinden bile kuşkuluydu. Oysa işte Eva geliyordu, neredeyse üzerlerinden düşecek kadar yüksek ökçeleriyle. Ama Eva geniş denizci adımlarıyla bu işin üstesinden gelmişti. Denizci dengesinin sözünü etmeye bile gerek yoktu. Başarmıştı bunu. Bir mızrak gibiydi. Uzun, güçlü bacakları yürümeye uygundu onun. Siyah eteğin altında bacak kasları bütününü yeni bir biçimde çalışıyordu. Acımasız, nefret dolu ama gerçek. Bunu yapmanın tek yolu da buydu. İşte siyahlar giyinmiş Eva geliyordu. Bluzunun omuz başlarında apoletler vardı. Nefret dolu apoletler. Büyük olan her ne varsa daha da

büyütülecekti. Küçük insanlar her yöne kaçıştılar. Korkuyla Eva'ya bakıp kaşıyorlardı. Yüzündeki küçük, kıvrık gülümsemeyi görüyorlardı onun. Uzak bakışlarından tehlikeli bir sır sakladığını düşünüyorlardı. Merak onların doğasındaydı. Boyunlarını uzatıyor, sonra da kaşıyorlardı.

Eva gemiye telgraf çekti. Rotterdam'dan binecekti. Otele geri döndüğünde elinde Avrupa yolculuk tarifeleriyle yatağa uzandı. Paris ve Rotterdam arasındaki tren bağlantılarını inceledi. Paris'i terk edip Rotterdam'a gideceği düşüncesine doyamıyordu bir türlü. İskelede yaşamı onu bekliyor olacaktı.

Tom pencerenin yanında duruyordu. Bir şeyleri eksikti onun. Yerde bir şişe calvados vardı. Bir diş fırçası bardağına biraz şarap doldurdu. Yirmi yaşındaydı ve hiç içki içmek gelmemişti aklına. O çok içen insanların arasında büyümüşü ve bu da içki içmemesi için yeterli bir nedendi. Ama şimdi içebilirdi. Artık korunacak hiçbir şey kalmamıştı. Bunun onun için son fırsat olduğunu düşündü. Eva'nın onun soylu amaçlarını anlayabileceğini düşündü. Lavabonun üzerindeki aynadan Eva'ya baktı. Yalnızca Eva'nın yüzünün önündeki tren tarifesini gördü. Eva Tom'un hangi sınırı geçmek üzere olduğunu fark etmemişti. Tom öksürdü. Eva'dan tepki gelmedi. Tom yüksek sesle öksürdü ve elinde bardak ve şişeyle yatağa gitti. Elinde bardak ve şişeyle Eva'nın karşısında durdu. Bu dramatik bir pozdu. Acı verici bir pozdu. Hiç işe yaramadı. Hiçbir poz Tom'un Eva uğruna neler feda edebileceğini anlatacak kadar acı verici olamazdı. Daha sonra birlikte göklerin yükseklerini fethedebilirlerdi. Yarı kapalı gözlerle durup bekledi Tom.

Evet? dedi Eva. Tren tarifesinden başını kaldırdı. Rahatsız olmuş gibi bakıyordu. Kıvrık gülümsemesi bir solucan gibiydi dudaklarında. Tom ciddi bakışlarla baktı ona.

Şerefe Eva, dedi ve bardağı boşalttı. Olabilecek en kötü şeye hazırlamıştı kendini. Yeni bilenmiş bir kılıç bekliyordu. Birazcık yakıtı içini, ama tadı kokusundan daha iyiydi. Şaşkın gözlerle boş bardağa baktı Tom. Bedeninde uzaklardan gelen hoş bir mırıltı hissediyordu. Uzaklarda, ta içerilerde bir yerlerde bir rüzgâr uyanmıştı. Tom gülümsedi.

Evet? dedi Eva. Tom ona engel oluyordu. Aklını karıştırıyordu. Tom çok ciddi olduğunu göstermek için bir bardak daha doldurdu. Eva uğruna baş döndürücü yüksekliklerden atlayacaktı. Bu bardağı da tepesine dikti. Bu işin hiç zor olmaması, zehir kâsesinin zehir kâsesi olmaması biraz canını sıkırmıştı. Midesi ağzından boşalarak yere yuvarlanmayı bekliyordu, oysa böyle bir şey olmamıştı.

Tom şimdi sıcacık olmuştu. Sıcaklık ağır ağır bedenine yayıldı, şaşırtıcı ölçüde hoş bir duyguydu bu. Başına, parmak uçlarına, ayak parmaklarına doğru yayılıyordu. Kalıba dökülmüş bir mum gibi hissediyordu kendini. Neşeli ve hafifti. Neredeyse kendisi olmuştu. Tom böyle biri miydi? Genç ve olgun bir adamdı o. Dünyayı dolaşmış, sarışın, esmer kadınlarla karşılaşmış, on iki yaşında bir geri zekâlıyken gerçek aşkı bulmuş, onu bir elmaşekeri gibi yalayıp yutmuştu. Son yıllarda bu aşkı bir kez bile aklına gelmemişti oysa. Yalnızca canının acımasını istediği zamanlar düşünürdü bunu. Büyük aşkı lanet bir küvözde yatıyor ve soluk almakta zorlanıyordu. Ölü sevicilik, diye düşünüyordu şimdi. Elinde bardağı vardı. Kes şunu, diye düşündü. Kapat solunum cihazını. Büyük aşkı şimdi bir iskelet olmuştu ve Tom iskeletlerle düzüşmezdi. Evet böyle, diye düşündü. Şimdi geçmişti artık. Tabii ya, o olgun genç bir adamdı. Dünyayı dolaşmış, edebiyatın büyük eserlerini okumuş; onları çöp gibi bir yana atmıştı. Gerçek çöp gibi değil ama, yapay çöp gibi değil mi? Bir tek Leopold Bloom'un ciğeri dışında, çünkü bu en azından çürük bir ciğerdi. Vay be, diye düşündü. Şimdi Paris'te bir genelevde Kuzey Norveç'ten gelen esmer, güçlü kadının karşısında duruyordu. Kadın hevesle kendisini ondan uzaklaştıracak olan tren tarifelerini inceliyordu. İşte bu yüzden de Tom bir köprüyü uçurmuş, alkol fenomeninin tüketicisi olmaya adım atmıştı, yüksek sesle güldü.

Ne! diye bağırdı Tom.

Rotterdam'a gidiyorum, dedi Eva. Tom'un karşısında durması ve iki bardak içkiyi tepeye dikmiş olması onun üzerinde hiçbir etki yapmamıştı.

Sen de geliyor musun? diye sordu. Gel birlikte bir bardak içelim. Tom diğer dış fırçası bardağını dikkatle yıkadı, yarıya kadar

doldurdu. Kendi bardağını da doldurdu ve Eva'nın yanına oturdu. Ciddi bir havayla bardaklarını tokuşturdular. Magenta'dan yükselen uğultu dev bir senfoniydi. Tom mırıldanıyordu. Sanki tüm dünyanın başarısızları dışarıda, bulvarda toplanmışlardı ve bir mucize yaratıyorlardı. Tom kendini çok iyi hissediyordu. Gülüyor, şarabını yudumluyordu. Tren tarifelerini yere attı.

Tom yeni bir yaşama başlayabilecekleri beyaz, kirlenmemiş bir kâğıt istiyordu. Yorgana vurdu. Kollarını Eva'ya doladı. Hiçbir şeyi kanıtlamak gerekmiyordu. Onlar iyi arkadaştı. Tom iyi bir sevgili olabilirdi. Hayır, iyi bir sevgili olması gerekiyordu. Buna yeteneği vardı. Ayrılmaz bir çift olacaklardı. Sıkıca sarıldı Eva'ya. Eva'nın güzel bir şeyler söylemesini umuyordu. Eva söylemek istemiyordu.

Eva renkleri özlüyordu. Mavi gökyüzünü, sarı güneşi, beyaz gemiyi. Paris'te bütün renkler solmuştu. Boğulmuş gri, yağlı bir bulamaca dönüşmüşlerdi. Ciğerleri temiz hava istiyordu onun. Tom bunları dinlemiyordu. Can sıkıcı bir konuşmaydı. Tom sert içkinin tadını çıkarıyordu. İçkiyi ağzında dolaştırıyor, tadını iyice almaya çalışıyordu. Hiç de kötü değildi. Aslında güzeldi bile.

Eva ilkel bir püritendi. Böyle, diye mırıldandı Tom neredeyse kendi kendine. Eva Tom'u kolundan çekti. Ağzının kenarlarında köpük vardı. Tom affedercesine gülümsedi ona. Eva şakadan da anlamıyordu. Şaka olmazsa dünya küçülür. Eva genel sefaletin üstesinden şakayla gelme evresini geçmişti. Şimdi egemen olan yağlı ve parlak nefretti. Sesi tekdüze ve buyurgandı. Hiçbir içtenlik kalmamıştı bu seste. Dümdüz ve neredeyse rahatsız edici duyuluyordu. Yüzü sert ve hareketsizdi. Yalnızca ağzı açılıyor ve içinden Tom'un gerçekten sevdiği bu kent için bir küfür seli boşalıyordu. Eva'nın sözlerinin sonu gelmiyordu, sövgüler yeni sövgüleri doğuruyor, hepsi üst üste yığılıyordu. Eva konuşurken sanki durdurulursa patlayacakmış gibi köpürüyordu. Tom alkolü keşfetmiş olduğuna memnundu. Bir tampon olarak harika işe yarıyordu. Eva artık eskisi kadar önemli değildi. Alkol daha sıcaktı. Tom'a iyi davranıyordu. Yüce gönüllü ve affediciydi. Dikkatle biraz daha içti.

Denemişti Eva. Havre'da gözleri ve yüreği açık biçimde karaya

çıkmişti. Dile yatkındı o, güzel İspanyolca konuşurdu. Fransızca öğrenmeye çalışıyordu. Havre'da işler yolunda gitmişti. Orada deniz vardı. Paris'te de işlerin iyi gideceğini sanmıştı; ama kimse onu duymamıştı, kimse ona bakmamıştı, ondan nefret bile etmemişlerdi, yalnızca görmezden gelmişlerdi onu. Hiçbir benliği kalmamıştı. "Je suis norvegienne" hiç ama hiç kimseyi ilgilendirmiyordu. Kimse onun ne dediğini bilmek istemiyordu. Bir köşeye sıkıştırılırlarsa en fazlasından HEIN diyorlardı.

Tom güldü. HÆH, dedi. Onun adı HÆH. Eva'nın bakışı renksizdi. Tom esnemesini gizlemeye çalıştı. Eva bir gün öncesini anlatıyordu. Bu onun Tom'a ayrılık armağanıydı. Sızlanma, diye düşündü Tom. Bu külden başka bir şey değil.

En nefret edilen Araplara bile ondan daha iyi davranılıyordu. Onlar için en azından birbirleri vardı. En azından nefret ediliyordu onlardan. Oysa Eva'yı yalnızca soyup soğana çevirmişlerdi.

Lanet olsun hepsine, dedi Eva dümdüz bir sesle. Lanet olsun hepsine. Ruhu yeraltına girmişti. Düşünceleri uyuşmuştu, konuşma yeteneği uyuşmuştu bu zamana kadar. Şimdi vuruşu iade etme zamanı gelmişti. Paris çöplüğüne ve Tom da çöp arabası sürücüsü olacaktı. Bu onun sorumluluğuydu, buraya uyuyordu o, bunun altından kalkabilirdi. Bol şanslar, dedi Eva. Norveç onları basurları kadar bile ilgilendirmiyor. İlgilerini çeken tek şey bağırsak sistemlerinin iyi çalışması. Yaptıkları ve söyledikleri her şey bununla ilgili. Sindirim ve boşaltım kasları ve bir de sıçıkları. Tek konuştukları şey bu. Eğer kendilerinden konuşmuyorlarsa bu yalnızca bir taktik. O sırada bir işle uğraşıyorlar demektir. Uyuşturulmuş et ve ekşi şarap değiş dokuşuyla yani. Başka bir şey değil. Bir çıkara karşı başka bir çıkar. Ölüme karşı ölüm. Hepsi aynı. Böyle ayakta duruyorlar, yaşam yolları bu. Yaşam bir dizi öğünden, bir pıhtılaşmış kan değiş dokuşundan, başkalarının gözünde kendi yansımalarını seyretmekten oluşuyor. Ama Eva'nın gözünde değil. Kimse onun bakışlarında kendisini görmeye çalışmamıştı, çünkü görecekları şey kapkaraydı. Acaba bu yüzden miydi? Acaba bu yüzden mi Eva geldiği zaman porselen burunlarına pudra sürmeye başlıyorlardı?

* Ben Norveçliyim. (ç.n.)

Bunu istedikleri kadar sürdürebilirlerdi. Şimdi Eva onların üzerine yükselmişti. Onları ufalayabilir ve yoluna devam edebilirdi. Ama o Parislileri ufalamak için gelmemişti dünyaya. Tabii, onun da önyargıları vardı ve kendi önyargılarının tadını çıkarmıştı burada. Ama önyargılar Paris'te kalmıştı. Kanı temizlenmişti şimdi. Bir düşün, ya Eva da onlardan biri olsaydı, o geniş caddelerde ip üzerinde dans edenlerden biri olsaydı? Bunu yapabilirdi. Şimdi biliyordu bunu yapabileceğini. Geniş caddelerde siyah bir panter gibi salınarak dolaşabilir, parlak karanlığın binicilerini kendine çekebilir, onları gülünç giysilerinden sıyrabilir, gri derilerine kama gibi bir parmak batırabilir, onları öldürene ve kendisi zengin olana kadar çiftleşebilirdi. Ama Eva Parisli erkekleri öldürünceye kadar çiftleşmek için gelmemişti dünyaya. Hayır, bunun için gelmemişti o, ve Tom'un da bunu bilmesi gerekirdi. Arap Musa en kötüsü değildi. Tersine onun sarkıntılığı neredeyse dostça bir ilişki girişimiydi ve Eva'yı da bu uyandırmıştı. Musa Eva'ya ne düşündüğünü söyleme fırsatını vermişti. Musa onu zorlamıştı. Yumuşak yanağına vurduğu tokat bir zaferdi. Şimdi Paris Eva'nın ne düşündüğünü biliyordu. Şimdi Paris kendi bokuna gömülebilirdi. Tom kendine bakabilirdi.

Yeni bir kişilik yüklenmiş olarak iletişim kurmak için yeniden Paris'e döndü Tom. Tabii kimseyle konuşmuyordu yine, ama artık Boulevard de Sébastopol'da otururken daha davetkâr bir poz takınıyordu. Görünmez olmadığını fark etmişti. İngilizce yasak dildi. Tom bunun nedeninin General de Gaulle'ün İngiltere ve özellikle de ABD'ye karşı duyduğu hoşnutsuzluk olduğunu düşünüyordu. Uzun boylu adam bu duygularını Fransız halkına da kolayca aşılamıştı. Ama gizli gizli İngilizce konuşan insanlar da vardı. Karanlık arka sokaklarda, ellerinin arkasına gizlenip fısıldayarak, tuvaletlerde sanki dev bir parti çalınmış altın söz konusuymuş gibi. Tom kendine güvenli, kolayca duyulan ve bütünüyle anlaşılmaz Norveççesiyle dikkatleri üzerine çekmişti. Zaman zaman hiç ama hiç tanımadığı insanlar yanından geçerken kısıp dudaklarıyla ona birkaç İngilizce sözcük mırıldanıyorlardı. Tom İngilizceyi bir iletişim biçimi olarak kabul ediyordu. Burada dünyanın geri kalanıyla aynı yerde duruyordu. Sıradan Parislinin kendisinden başka hiçbir şeyle uğraş-

madığını çok iyi biliyordu, ama yasadışı olana kıpır kıpır bir ilgi duyan kuraldışıları da bulunuyordu. Tom'un dili ve davranışları bu insanları ona çekiyordu. Sonunda gerçek Parisliler bile Tom'un masasına oturup ağızlarının ucuyla onunla İngilizce konuşmaya başladılar. Adını, nereden geldiğini, Paris'te ne yaptığını soruyorlardı. Tom'un hemen konuşmaya başlayacağını, kendisini anlatacağını, gerçek bir Parislinin ulusal bir yasağı onun için çiğnemiş ve onunla yasak dilde konuşmuş olmasından gurur duyacağını sanıyorlardı. Kimileri ona bir bardak şarap ısmarlayacak kadar ileri gidiyordu. Çaktırmadan çevrelerine bakıyor ve kim bilir kaçınıcı kez kendisini anlatmasını istiyorlardı. Sanki Tom kaçak bir suçluydu, pasaportsuz bir göçmen ya da yaklaşan devrimin tehlikeli bir habercisiydi.

Tom gülüyor ve içkisini içiyordu. İstediklerini yapabiliirdi elbette. O dünyayı görmüş biriydi. Dağarcığında binlerce macera, anlatıldığında gerçek gibi duyulan yalanlar vardı. Bunları nitelikli bir konuşma arkadaşıyla paylaşabilir ya da eğer bir şeye erişmek istiyorsa hiçbir şeye aldırmadan kullanabiliirdi. O zaman fırtınalı yaşamından incilerle insanları günlerce eğlendirebilirdi. Ama Tom bunun karşılığında bir şeyler istiyordu. Bir bardak şarap ve nemli bir alın yetmezdi. Tom içkisini içiyor, karşısındakine gülüp göz kırpyordu. Karşısındaki genellikle onunla aynı yaşlarda bir Sorbonne öğrencisi ya da gizlice İngiltere'de tatile çıkmış birisi oluyordu. Tom bir arkadaşı olsun istiyordu, ama kim olursa olsun değil. Bir arkadaşın birazcık da kendine özgü bir yanının olması gerekirdi. Başka bir şey değil, ama birazcık özgünlük.

Oysa bu yeni tanıdıklarının Tom'da gördükleri şey, nefret edilen ABD ile milyonluk işlere giriştiklerinde işe yarayabilecek bir dili tazeleme fırsatıydı. Doğrudan söylüyorlardı bunu, fısıltıları bunu söylüyordu. Eğer Tom istemeye istemeye ya da biraz sarhoş bir kafa ile hiç gitmediği Tazmanya ile ilgili kolay anlaşılır bir öykü anlattıysa karşısındaki her sözcüğünü yutarmışçasına dinliyor, öykünün esprisini hemen yakalıyordu. Ama Tom Norveç'ten, Elverum'dan bir çocukluk anısına geçtiğinde karşısındaki ağzı açık ona bakıp duruyordu. Alnında ter damlaları, gözleri fırlamış, kulakları

dimdik dinliyordu. Tom öykünün ana noktasının altını çiziyor, gösteriyor, şimdi gülünmese bile gülümsenmesi gerektiğini, sonra da onaylar gibi kafa sallanması gerektiğini gösterecek yüz mimikleri yapıyordu. Ama bu öykülerde kahkahadan ikiye katlanmazdı insan. Tom “karış” gibi sözcükler kullandığında kıkırdamamak gerekiyordu. O zaman Tom karşısındakine gözlerini dikey, soğuk bir bakışla bakıyor ve onun yüzünü kızartıyordu. Tom gerçek bir Parislinin yüzünü kızartmıştı. Öykünün asıl noktasını anlamadığını itiraf ederken pancar gibi kıpkırmızı olmuştu adam. Tom gerçek Parisliye kendini aptal hissettirmişti. Tom esneyip gözlüklerini takıyordu o zaman. Ziyaret saati bitmişti.

Sıklıkla Tom yeni tanıdıklarından en iyi bildikleri şeyden, yani kendilerinden söz etmelerini isterdi. Bu da pek iyi sonuç vermiyordu. Tom kibar bir dinleyiciydi. Ama karşısındaki düğüm düğüm bir İngilizceyle kendini anlatırken bu da pek işe yaramıyordu. Anlattıklarını neredeyse yaşıyorlardı. Kendinden söz etmenin büyük bir ruhsal neşeye bağlantısı olduğu açıktı. Norveçli denizci bile İngilizce konuşan sıradan Parisli ile karşılaştırıldığında uluslararası boyutlarda gerçek bir anlatıcıydı. Parisliler düşlerini ve başarılarını anlatıyorlardı. Tom başarıya dayanamazdı. Yaşamlarında hiç yağmurlu günleri yok gibiydi bunların. Tom esniyordu. Dişlerini gıcırdatıyordu. Esnemekten çenesi çıkacak gibi oluyordu. Karşısındakinin sesi yepyeni Anglosakson yüksekliklere tırmanıyordu. Şans yanında daha çok şans getiriyordu. Küçük platin toplar döne döne büyüyorlardı.

Sonra sıra sekse geliyordu. Kaba ya da ilginç değil, ama ince-likli bir yolda. İmalar sanatının ustalıkları sergileniyordu. Tom’a yan yan, bilgiç gözlerle bakıp dışarıdan birisine, en azından İngilizce olarak kaçamakların ilk kez anlatıldığı duygusu uyandırılmaya çalışılıyordu. Kadınların nasıl fethedildiğini duyması için seçilmiş biriydi Tom. Her yaşta, her boyda kadın vardı bunların arasında. Sık sık İsveçli au-pair kızları ve daha da sıklıkla karılarının arkadaşları ya da arkadaşların karıları. Dayanılmazdı. Erkek erkeğe konuşma denilen şeyden bile daha berbattı. Rezil bir bulamaçtı bu. Galler’in kulak kırıydı. Son derece sıradan bir dizi çiftleşme yağ ve

vazelinle paketlenip sunuluyordu. Her iç çekiş eşek anırması kadar yükseliyordu. Öylesine çok ayrıntı, öylesine çok başarı vardı ki. Tom mutlu ailelerin, üç çocuğun ve güzel eşin resimlerine bakıyordu. Sanki bunlar yetmiyormuş gibi eşin yanında Norveçli au-pair Hannelore duruyordu. Gerçek bir tutkuyla bağlanmış olan Hannelore! Uydurma yeteneğinin insanlara bir armağan olduğunu düşünürdü Tom. Bu öyle rastgele yapılacak bir şey değildi. İncelikli ve belli bir kötülük dozuyla yapılması gerekirdi. İngilizce konuşan Parisli bu sanatı beceremiyordu. Tom yalnızca şanssızlarla, isteksiz yarışçılarla, başka kimsenin konuşmak istemediği başarısızlarla karşılaştığını düşünmeye başlamıştı.

Aslında Tom gerçekten kaybedenlere her zaman hayran kalmıştı. Dibe batarken bile kamışı dimdik duran, yitirdiklerini herkese göstermeyi bir onur sorunu yapan ve bu yüzden aslında kazananlara, toplumdışılara, aslında sağlıklı delilere hayrandı o. Bunlar öylesine muhteşem yalanlar söylerler ki gerçek kuyruğunu ısırap taşlara yıkılır. Bunlar dedikodu yapmazlar. Sözleri gevelemezler. Sizi önden vurur böyleleri. Maske takmadan soyarlar insanı. Bunu yapmalarının nedeni sağ kalmaktır. Hızlı yaşarlar. El ve ağız arasındaki en kısa yolu tutarlar. Dünyanın en doğal şeyiymiş gibi alırlar altın yüzüğünüzü elinizden. Böyle insanlar yerli yersiz İngilizce konuşmazlar. Tom böyle birkaç kişi tanımişti. Zorlayıcı arkadaşlardı onlar.

Tom şimdi çiğneyebileceğinden daha büyük bir lokma ısırılmış ve kurumaya yüz tutmuş insanlarla karşılaştığını hissediyordu. Bunu saklamak için konuşuyorlardı. Tom kötü yamanmış bir lastik satın almıştı. Hepsini buydu. Sonunda istemeden toplumdışı olmuş insanlarla konuştuğuna karar verdi. Bunlar aslında geri dönmek için can atıyorlardı. İngilizce konuşmayan gerçek Parislilerin görmek istemedikleri insanlardı bunlar. Bu yüzden İngilizce öğrenmişlerdi. Tüm yabancıların Paris'te görmezden gelinmenin sıkıntısını yaşadıklarından haberleri vardı. Tabii çok parası ya da güzel göğüsleri olmayan yabancıların. Bu ikisini en kendini beğenmiş Parisli bile gözardı edemezdi. Yolunu yitirmiş yabancıların kafalarını kendileriyle ilgili öykülerle şişirmek için İngilizce öğrenmişti bunlar. Üç

sağlam duvarla ilgili yıkık dökük tanımların hepsi dördüncü duvarın yerinde kocaman bir boşluk olduğunu gizlemek içindi.

Eva'nın yola çıkmasından önceki gece son bir yemek yemek için Montparnasse'da La Coupole'a gitmek için taksiye bindiler. Burası Eva'nın hoşuna gidiyordu. Tom daha pes etmemişti. Hâlâ Eva'yı vazgeçirmenin olanaklı olduğunu sanıyordu. Sevişerek onu burada kalmaya kandırmaya çalışmıştı. Sarhoş edip burada tutmaya çalışmıştı. Şimdi de burada kalması için onunla birlikte yemek yiyecekti. La Coupole'a girerlerken ağzının kenarında kokulu bir Fransız sigarası ve cebinde son Frank destesi vardı.

Tom tüm gözleri üzerine çeken Eva'nın solundaydı ve herkesi görmezden geliyordu. Elini hafifçe Eva'nın beline koymuş, Paris restoran dünyasını fethetmek için yeni bir girişime hazırlanıyordu. Bu kez tavuskuşlarının buluşma yeri olan Montparnasse'taydılar. Ne olacak ki, diye düşündü Tom, güneş gözlüklerinin arkasından. Boş bir yer aranırken önlerinde yerlere kadar eğilen bir şef garson belirdi. Bu iyi bir işaretti. Normal konuklar olarak kabul edildiklerini gösteriyordu bu. Hatta daha da fazlası. Paralı ve değerli konuklar gibi görünmüşlerdi. Saçlarını ortadan ayırmış dost yüzlü şef garson onları masalarına götürüyordu. Burası kültür akımlarının zamanın başından beri birbirlerine çarpıp kırıldığı yerd. Yanında Eva neşeyle kıkırdıyordu. Tom yönetimin kendisinde olduğunu sanmıştı, ama şef garson sürekli olarak Eva'ya bakıyordu. Eva'nın küçümsediği bu insanlar Eva yüzünden kollarında peçetelerle ve meraklı bakışlarla onların çevresinde koşuşuyorlardı. Tom Norveççe bir şeyler söylemek için sesini temizledi, ama sonra vazgeçti. Kendini Norveçli olarak göstermenin ne zamanı ne de yeri. Duyulmak istemiyordu. Masaları hiç de fena sayılmazdı. Ağzına yeni bir Galoise tutuşturdu. Daha ne olduğunu anlamadan kırmızı fırfırlı bir komi elinde bir çakmakla ona uzandı.

Ya şimdi ya hiç. Hiç de umut verici görünmüyordu. Eva mutluydu. Paris'te şimdiye kadar hiç olmadığı denli mutluydu. Mutlu ve neşeliydi, çünkü yarın Paris'ten ayrılıyordu. Üzgün olması gerekirdi. Oysa Eva dostça Tom'un bacağına vurdu. Tom'un onunla Rotterdam'a gelmeyi reddetmesi düşüncesi yüzünde üzgün bir gü-

lümseme belirmesine neden olmuştu. Okyanusta bir Norveç gemisinde özgürlüğe, mutluluğa ve güzel yaşama giden yolu reddetmişti Tom. Eva böyle bir şeyi anlamadığı için üzgün üzgün gülümsedi. Belki de Eva'nın o anda La Coupole'de olması tam tersi bir şeyi yapmaya çalıştığı içindi. Belki de Tom'a en büyük huzurun ve doyumun gemide yattığını göstermek için son bir girişimdi Eva'nın ki. Yemeği Eva ısmarladı. Tonbalığı salatası, biftek ve şarap. Söylediklerini anladılar. Garson Eva'yı dinledi. Bifteğin kalınlığını ve her iki yanının ne kadar kızartılacağını konuştular. Evet, burada yalnızca dakikalar değil, saniyeler de konuşuluyordu Tom'un anladığı kadarıyla. Tom dört santim kalınlığında, her iki yanı 2.24 saniye kızarmış bir biftek ister miydi acaba? Tom başını salladı. İçini çekti ve likör bardağını boşalttı.

Yemeklerini sessizce yediler. Tom ilk kez kırmızı şarap içiyordu. Tadı ekşi gelmişti. O sert içkileri daha çok seviyordu. Garson Eva'ya salatayı beğenip beğenmediğini sordu. Eva salatanın lezzetli olduğunu söyledi, sonra ikisi tatlı su balıkları ve deniz balıkları konusunda samimi bir konuşmaya giriştiler. Deniz balıkları yani tek gerçek balık, okyanustan gelen balık. Eva Seine balıkları konusunda konuşurken bu kez kibardı. Artık bunlar balık derisine sarılmış bok yığınları değillerdi. Garson denizlerin gerçek kızının karşısında olduğunu anladığında gülümsemekten çenesi ayrılacaktı neredeyse. Bu atletik denizkızı karada kısa bir süre bulunduktan sonra gerçek evine geri dönmek üzereydi. Eva nefis tonbalığı için hem garsonu hem de restoranı tebrik etti, bir dahaki gelişinde menüde kızarmış uçan balık bulmayı umut ettiğini söyledi. Garson bunun çok parlak bir öneri olduğunu düşünüp aşçıbaşını çağırdı. Eva şimdi coşmuştu, elleriyle işaretler yapıyor ve bir Parislinin düşlelerinde göremeyeceği kadar güzel bir Fransızca konuşuyordu. Tom dışlanmıştı.

Oturduğu yere neredeyse uzanmış şarabını yudumlarken gözleri büyük lokantanın içinde dolaşıyordu. Eva büyük ve kuru elini onun bacağına koydu. Ama el orada uzun süre kalmadı. Yalnızca bir an için gelmişti oraya. Biftekler geldi. Kalın, sulu ve güzeldiler. Tom'un şimdiye kadar yediği en güzel biftekti, ama pörsümüştü ol-

duğunu söyledi. Eva üzüntülü gözlerle baktı ona. Tom Eva'nın yüreğine giden yolun artık bütünüyle kapanmış olduğunu gördü. Okyanuslarda ve ardından da Mandal'da geçecek bir yaşam düşünemiyordu kendisi için. Mandal'da üç çocuklu bir yaşam. Çocuk bakıcısı olarak dümenci ve kahvaltılık olarak da yulaf.

Kocaman, kanlı bifteğin tam ortasında Tom vazgeçti, güneş gözlüklerini çıkardı ve dosdoğru genç bir adamın yüzüne baktı. Sanki genç adam da bu anı bekliyormuş gibiydi. Güneş gözlüklerinin karanlığına saklanmış Tom'un vazgeçeceği anı bekleyerek nöbet tutuyordu sanki. Tom kendiliğinden gülümsedi. Genç adam üç masa ötede yalnız oturuyor, istiridye yiyor ve beyaz şarap içiyordu. Dosdoğru Tom'un gözlerinin içine baktı. Tom meraklanmıştı. Adam başını salladı. Tom macera peşindeydi. Eva gidiyordu. Pekâlâ yeni ve heyecanlı bağlantılara girebilirdi artık.

Sarı saçlı ve güzel mavi gözlü adamın eşcinsel olduğunu düşündü Tom. Bunun hiç önemi yoktu. Yumuşaklara hayrandı. Bunların dünyada bir görevleri vardı. Doğal dışlanmışlardı onlar. Amaçları yüzünden onlara saygı duyuyordu. Erotik bir amaç her zaman saygı uyandırır. Pek çoğu İngilizce konuşuyordu. Hiç düşünmeksizin yabancı bir dil öğrenme zahmetine katlanırlardı, çünkü bu yolla kendi cinslerinden çekici yabancılarla ilişkiye girebiliyorlardı. Tom onlara kibarca eşcinsel olmadığını bildirdiği zaman hep anlayışla karşılandılar. Aslında Tom öyle olmak isterdi, en azından da her ikisini yapabilmeyi isterdi; çünkü o zaman erotik pazar iki katına çıkacaktı. Böyle dediğinde gülerlerdi hep. Tom yalnızca yirmi yaşındaydı. İnsan kendi derinlerinde nelerin yattığını bilemezdi. Tom erkeklerin çoğunun yüzde 51 erkek, yüzde 49 kadın olduklarını okumuştur bir yerde. Öyleyse Tom'un da yüzde 49 kadın olması gerekiyordu. Bu ilginçti. İnanılmaz bir şeydi kadın ve erkek arasındaki bu minicik geçiş.

Belki de terazinin kefesinde birkaç baskılanmış kromozom duruyor ve sıralarını bekliyorlardı. Yeniden gülümsedi Tom. Evet güzel bir genç adamdı karşıdaki. Büyük olasılıkla hem eğlenceli hem de nazik biriydi. Eğer Tom'un da eşcinsel eğilimleri olsaydı hiç duraksamazdı. Yüksek elmacık kemikleri, güzel elleri ve duy-

gulu bir gülümsemesi vardı karşısındakinin. Üstelik de en önemlisi Tom'dan hoşlanmıştı. Eğer Tom bir şey arıyorsa bu da ondan hoşlanan insanlardı. Ondan hoşlanmaları için neredeyse her şeyi yapabilirdi. Karşısındaki genç adam Tom'un tarzını beğenmişe benziyordu. Tom oturduğu yerde doğruldu. Eva neye gülümsediğini sordu. Tom onu neredeyse unutmuştu. Konyak ısmarladı. La Coupole güzel bir yerdi. Kibar garsonları, iyi yemekleri ve ilginç konukları vardı. Buraya sıradan insanlar gelmezdi.

Karşısındaki adam midye kabuğunu yavaşça ağzına götürdü ve dikkatle içindekini içti. İçerken gülümsüyordu. Tom'a göz kırptı. Hiçbir şeye aldırılmaz görünüyordu. Sigarasından derin bir soluk aldı, konyak bardağını yakaladı ve yeni arkadaşına doğru kaldırdı. Eva pasta yiyordu. Sarı saçlı genç dişlerini temizledi, ağzını sildi, eliyle garsona işaret etti ve masalarına geldi. Tom oturabileceğini göstermek için elini uzattı; ama genç onu yanlış anladı, Tom'un elini yakalayıp sertçe sıktı.

Justin, dedi. Eva ve Tom'un tam karşısındaki sandalyeye oturdu. Eva başını kaldırdı.

Kim bu? diye sordu.

Justin, dedi Tom. Eva gidiyordu. Tom ona bol şans diliyordu içinden, ama o burada kalıyordu. Yeni arkadaşlara ihtiyacı vardı onun. Eva geniş burnunun üzerinde bir krema parçasıyla oturuyordu yanında. O denizciydi. Denizciler yumuşaklar olmadan yaşayabilirlerdi. Erkek dediğin erkek gibi olurdu, kadın gibi değil. Okyanus yumuşaklara göre bir yer değildi. Justin Eva'ya ne istediğini sordu. Eva burnunda kremayla kımıldamadan oturuyordu.

O gidiyor, dedi Tom.

Nereye gidiyorsunuz? diye sordu Justin. Elbette iyi İngilizce konuşuyordu. Eva'nın kahverengi gözleri birazcık kararmıştı. Tom son bir darbe daha alacaktı. Oysa buna ihtiyacı yoktu.

Rotterdam'a gidiyor, dedi Tom. O bir denizci.

Gerçekten mi, dedi Justin. Dostça gülümsedi. Denizlerin kadını yani.

Öyle ya, dedi Tom.

Eva'nın gözleri Tom'un beynini delip geçti ve kayboldu. Bakı-

şı kördü şimdi. Tom bir sigara tutuşturdu. Justin siyah çakmağıyla yaktı bunu. Tom güldü. Eva ayağa kalktı ve çekip gitti.

Çok hoştu Eva. Arkadan bakıldığında daha da hoştu. Fethedilmemiş bir dağ o, diye düşündü Tom ve hiçbir şey hissetmedi. Justin konyak ısmarlamıştı. Koyu renk giysisi, beyaz gömleği ve boyunbağıyla sıradan bir Parisli gibi görünüyordu. Denizde başka balıkların da yüzdüğünü anlatırcasına gülümseyerek Tom'a baktı. Bu Tom'un hoşuna gitmişti. Havadan sudan konuştular. Tom Justin'in öykülerdeki gizli imaları anlayabildiğini görmüştü.

Uzaktan herhalde birbirlerini epeydir görmemiş ve şimdi de biraz eğlenmek için dışarı çıkmış iki iyi arkadaş benziyorlardı. Bu tablo Tom'un hoşuna gitmişti. Tom kendini bir arkadaş rolünde görmekten hoşlanmıştı. Masaya pernod geldi. Tom Justin'in içki seçimini övdü. Güzel bir akşamdı. La Coupole sempatik insanlarla dolu güneşe özgü bir hangardı. Tom ve iyi dostu Justin de burada oturmuş havadan sudan konuşuyorlardı. Tom ne yazık ki sıkıcı bir heterofil olduğunu söyledi, Justin sıcak bir gülüşle güldü. Masanın üzerinden eğildi, kalın başparmağını kendi göğsüne uzatarak karşı cinse eğiliminin yanı sıra eşcinsel olmayı yeğlediğini söyledi. Ne de olsa iki ayrı dünyayı fethedebilirlerdi ve bu yüzden yarışma alanı daha büyüktü. Böylece söylenmesi gerekenlerin çoğu söylenmiş, bütün kartlar masaya açılmıştı. Tom rahatlamıştı, eğleniyor, içki içiyor, kahkahalarla gülüyordu. İyi bir arkadaş çok özlemişti. İnsanın iyi bir arkadaşının olmasının nasıl bir şey olduğunu unutmuştu. Birbirlerine duman üflediler, yerde ve gökte akıllarına gelen ne varsa onun üzerine konuştular. Sanki birlikte büyümüşçesine rahat ve doğaldı konuşmaları. Bu akşam erkeklerin akşamı, diye düşündü Tom. Bu akşam erkeklerin yüreklerinde taşıdıkları her şeyi rahatça ortayı serme akşamı. Üstelik içki de içiliyordu. Sanki ikisinin de evde onları bekleyen birer kadını varmış gibi göründüklerini düşündü Tom. Justin eğlenceli ve sevimliydi. Şimdi sözü birbirlerinin ağzından kapıyor, birbiri ardına ince espriler yapıyorlardı. Tom Justin ile birlikte olunca yaptığı esprilerin kalitesi de yükselmişti. La Coupole sıcak ve dostluk dolu inanılmaz bir ışık denizi olmuştu şimdi. Tom tuvalete gitti, bir tanrı gibi işedi, "I Remember Clif-

ford"u ıslıkla yanlıışsız alabilmişti bu sırada. Bol bol bahşiş verip yeniden masaya koştu. Justin Tom'un ilginç ve olgun bir insan olduğunu anlamıştı. Giyinişinin cesurca olduğunu söyledi ona, Tom mutlu ve biraz da sarhoş bir şekilde başını salladı. şimdi biraz başı dönüyordu. O tam Justin'in söylediği gibiydi. Eğlenceli ve ilginçti, aynı zamanda yalnızdı; ama bunu söylemek gereksizdi. Tom Justin'in parlak gözlerinde kendi yansımasını gördü. Kısacık bir an için Eva'yı zledi, ama sonra yitirdi onu. Eva arkadan çok güzeldi; ama şimdi gitmişti o, öyle değil mi? Tom kendi başının çaresine bakacaktı artık. Futbol, arabalar, kızlar, diye mırıldandı. Yerinde doğruldu, bardağını havaya kaldırdı, kk bir selam verdi, bu sırada pernodun birazı döküldü. Yeni yaşamı için kadehini dünyaya kaldırıyordu Tom.

Futbol, arabalar ve kızlar konusunda hiçbir şey bilmiyorum, diye bağırıp içkisini iti Tom.

Gidelim mi? diye sordu Justin. Biraz rahatsız olmuş gibi görünüyordu.

Evet, dedi Tom. Ben dağıtmak istiyorum. Bugün erkekler gecesi. Bugün dans etmek istiyorum.

Justin bir taksi durdurdu. Taksi pek dikkat çekmeyen ceviz bir kapının önünde durdu. Tom bunun Justin gibilerin gittiği bir kulüp olduğunu anlamıştı.

Boyunbağının olması gerekirdi, dedi Justin kapıyı çalarken. Tom gözlerini devirdi. şimdiden kendi kendine bir yığın efemine hareket yapmayı denemişti. Kalalarını sallayarak kayar gibi yürüyüş, gözlerini devirme, ince bir ses ve kauçuktan yapılmış bir çift el bileği.

Boyunbağı zorunlu öyle mi! diye alay etti.

Kapıdaki smokinli adam Tom'dan hiç hoşlanmamıştı. Justin Tom'u içeri soktu. Justin'in büyük ve sıcak elleri vardı. Yarı karanlık bir yere girmişlerdi. Köşede bir bar, duvardan duvara halılar ve kk bir dans pisti vardı içeride. Burada zorunlu olan tek şey boyunbağı değildi. Koyu renk giysi de gerekiyordu. içeridekiler her yaştan erkeklerdi. Kk gruplar halinde toplanmış alçak sesle konuşuyorlardı. Burası herhangi bir erkekler kulübü olabilirdi. Tavşan

avcılar kulübü olabilirdi örneğin. Tom durumu bütünüyle yanlış hesaplamıştı. Burası görünmezler için bir kulüptü. Aralarında yumuşak gibi görünen yalnızca Tom'du. Buranın bir özgürlük kalesi olması gerekiyordu, ama bunun yerine bir sığınaktı burası. Kimse gözlerini devirmiyordu. Tom'a gizli bakışlar fırlatıyorlardı. Bu bakışlar onun güçlü bacaklarına ya da gergin kalçalarına yönelik değildi.

Normal davran, diye fısıldadı Justin ve onu en karanlık köşeye doğru götürdü. Tom Justin'in elini yakalamaya çalıştı, ama Justin bundan kaçındı. Burada aynı zamanda dokunma yasağı da vardı. Justin sağa sola başıyla selam veriyordu. Yalnızca selam vermekle kalmıyor, özür diler gibi sallıyordu başını. Çünkü kulübün yazısız kurallarına uymamış ve sokaktan eşcinsele benzer bir canavar getirmişti içeri.

Burası bir erkekler cehennemine benziyordu. Tom bir köşeye sıkışmış görünmez olmaya çalışıyordu. Kendini kadınlardan nefret edenlerin ortasında kalmış bir kadın gibi hissediyordu. Justin de daha önce gösterdiği kişiliği bir yana bırakmış, bu alçak sesle konuşan, ölgün gözlü adamların soğuk ortamlarına kaymıştı. Tom bir içki aldı eline. Bir dikişte içip bitirdi ve yan gözle ona baktıklarını hissetti.

Normal davransana, diye tısladı Justin. Fısıldamıyordu. Tıslıyordu. Tom hiç hareket etmeden durdu. Koyu renk giysili üç beyefendi müzik aletlerinin arkasına oturdular ve hiçbir anons yapmadan yavaş bir tango çalmaya başladılar. Tom bunun bir işaret olduğuna sanmıştı. Şimdi fermuarlar açılacak, birbirlerinin erotik bölgelerini araştırarak ve duygularına bırakacaklardı kendilerini herhalde. Ama bunun yerine beylerin birbirlerine doğru yürüdüklerini, eğilip selam verdiklerini ve birlikte dans pistine gidip şimdiye dek gördüğü en ruhsuz tangoyu yaptıklarını gördü. En tatsız da birbirlerine dokunmaksızın dans ediyor olmalarıydı. Yalnızca dokunuyormuş gibi yapıyorlardı. Eller ellere, eller kalçalara, bacaklar bacaklara dokunuyor gibiydi; ama bütün dans boyunca arada birkaç santim aralık kalıyordu. Tom bir içki daha içti.

Justin dansa davet edilmişti, ama kafasını yavaşça sallayıp

Tom'u gösterdi. O arkadaşı Tom'la birlikteydi bu akşam. Meşguldü. Ne yazık ki tango yapamazdı. Tom duygulanmıştı. Yeni arkadaşı Justin kendisi gibilerle tango yapmıyordu, çünkü Tom'la ilgilenmesi gerekiyordu. Bu çok hoş bir şeydi. Tom bu kulübe beyaz giysiler, pembe tişört, çizmeler ve kasketle gelen ilk erkeğin kendisi olduğundan emindi. İçeride kalabilmesinin pamuk ipliğine bağlı olduğunu hissediyordu. Adamlar durmadan Justin'in yanına geliyor, kulağına bir şeyler fısıldayıp Tom'a bakıyorlardı. Tom canları cehenneme, diye düşündü.

Barın yanından ayrılıp dans pistine gitti. Arkasında alçak bir ses işitmişti. Bu Justin'di. Tom kısık ışıkların altına geldiğinde arkasını dönüp Justin'e doğru eğilerek selam verdi. Justin neredeyse koşarak yanına geldi. Kurtuluşu yoktu. Tom ona sımsıkı sarılmıştı ki aklına ne kadar kötü dans ettiği geldi. Üstelik de şimdiye dek hiç tango yapmadığını unutmuştu. Yine de ritim hoşuna gidiyordu ve Tom iyi bir taklitçiydi. Dizlerini büküyor, deri çizmelerini havalı havalı ileri uzatıyordu. Justin'in bacaklarının kendisinininkilere değdiğini hissediyordu. Karşısındaki solgun yüze gülümsedi.

Tom Justin'i idare ediyor, itiyor, çekiyordu. Sanki bir kütükle dans ediyormuş gibi Justin'i çekeştirip duruyordu. Justin'in bedenindeki direniş her yöne eşit dağılmıştı. İnce beline dolanan Tom'un güçlü kolları üzerinde hiçbir etki yapmıyordu. Tom'un onu sımsıkı yakalamış olan ellerinden kaymaya, kurtulmaya çalıştı. Ama Tom gözlerini devirdi, bunun Justin'in aç kalmış bedenine özlediği ateşi vereceğini düşünüyordu. Elbette Justin'in içinde ne gibi sırlar yattığını bilmiyordu. Melekleri kovalamanın zamanı gelmişti. Şeytanları yakalama zamanıydı şimdi. Ama Justin ona katılmıyordu. O terlemişti, hırıltıyla soluyordu. Peki, diye düşündü Tom. Sana bir şans vermiştim Justin. Justin'i bıraktı. Justin tutuk adımlarla kara, erkeksi, eşcinsel yığının arasına daldı. Hepsi beyaz yüzlerini dans pistine, şimdi Tom'un son derece sıradan bir tango müziğiyle çılgın bir flamenko yaptığı yere çevirmişlerdi. Tom anesiyle flamenko yapardı. Şimdi topuklarını vuruyor, kalçasının üzerine bağladığı beyaz ceketini savuruyor, dar kalçalarını kıvırıyordu. Ama bunların hiçbiri kara, erkeksi, eşcinsel yığından övgü

çıgıllıkları almadı. Giderek Tom'un çevresini kuşatıyorlardı. Üçlü çalmayı bırakmıştı. Tom yanlış kapıyı çalmıştı. Kapıdaki adam Tom'un yanına gelmişti. Onu kolundan yakaladı. Düşmanca bir sesle konuşuyordu, gözleri öfkeden kısılmıştı. Tom'dan çıkıp gitmesini ve bir daha buraya adımını atmamasını istiyordu. Tom gözlerini devirdi, topuklarını yere vurdu, sesini altın bir soprano sesine dönüştürdü. Kara, erkeksi, eşcinsel yığına kendisinin yalnızca biraz dans etmek isteyen sıradan bir adam olduğunu göstermek istiyordu. Gözlerini kapattı ve sopa yemekyi bekledi. Ama Justin araya girdi, Tom'un elini tutup onu lokalden dışarı, sokağa çıkardı. Dışarıda Tom'a bir domuz olduğunu söyledi. Tom başını öne eğmiş öylece duruyordu. Çok mutsuzdu. Heterofil bir erkek olduğu için eşcinsellerin onu kulüpten atmış olmalarından gelmiyordu mutsuzluğu. Mutsuzdu, çünkü Eva gidiyordu. Mutsuzdu, çünkü buna karşı bir şey yapmak gelmiyordu elinden. Justin Tom'a onunla birlikte eve gelip bir şeyler yemek isteyip istemediğini sordu. Tom bir taksiye bindirilmesine izin verdi. Hiç direnci kalmamıştı. Tam o anda tek dayanak noktası Justin olmuştu. Takside Justin özenle ona dokunmamaya çalıştı. Tom arkasına yaslandı ve Eva'nın dudaklarını düşündü. Bir doğa harikasıydı Eva'nın ağzı.

Justin'in güzel bir evi vardı. İnce zevkliydi. Daire yalın ve erkeksiydi. Siyah ve beyaz eşyalarla döşenmişti. Duvara bir dart tahtası asılmıştı. Hedefin ortasına kocaman bir döl deliği biçimi verilmişti. Tom bir ok aldı eline. Justin güldü. Bunda gülünecek bir şey yoktu. Hiçbir şey kadın cinselliğinden daha güzel değildi. O kutsaldı ve kirletilmemeliydi. Tom gözlerini kapattı ve oku attı. Ok kıl bölgesinin en dışına rastlamıştı.

Görüyorsun, dedi Justin. Yürekten gelen bu.

Gözlerimi kapatmıştım, dedi Tom. Daha iyi atabilirim.

Justin açık mutfığa girdi, buzdolabından bir çift pirzola çıkardı ve yukarı kaldırdı. Tom başını salladı, siyah kanepenin üzerine yığıldı. Başını arkaya yaslamıştı. Justin elinde bir bardak viskiyle geldi. Bu Tom'un ilk viskisiydi, ama hiç önemi yoktu. Viski de sert bir içkiydi işte. Mutfaktan gelen seslerle Tom neredeyse uyuklamak üzereydi. İşte böyle olmalı, diye düşündü Tom. O siyah bir sofada

uyuklarken iyi arkadaşı güzel bir yemek hazırlayacaktı. Hiçbir zaman böyle bir şeyi yaşamamıştı. Onlar akşamı dışarıda geçirmiş iki iyi arkadaşı. Havadan sudan, her şeyden konuşmuşlardı; ama arabalar, futbol ve kızlardan konuşmamışlardı. Çünkü kızların içinde yüzüyorlardı. Onlardan konuşmaya gerek bile yoktu. Bir lokma bir şeyler yiyip biraz dart oynamak için ikisinden birinin dairesine çekilmişlerdi.

Tom uyukluyordu. Her şeye açıktı o. Tom güzellikten anlardı. Güzel olan her şey onu kızıştırdı. Tom kadınları erkek bedenine neyin çektiğini anlamıyordu. Erkek bedeni kaslı ve sertti. Baş döndürücü çıkıntıları, insanın aklını başından alan girintileri yoktu erkek bedeninin. Ama Justin'in hayranlığını anlıyordu, o bir erkekti, daha iyisini bilmiyordu. Justin kendini seviyordu aslında, öyle değil mi?

Tom gözlerini kırpmıyordu. Yüzü hiçbir zaman Paris'te olduğu kadar güzel ve açık olmamıştı. Evet, Tom böyle düşünüyordu. Aynada görmüştü kendini. Esmer, açık, gergin bir yüz görmüştü aynada. Tek bir kası bile kıpırdamıyordu. Gözleri açıktı, ağzı açıktı, kulakları dinlemeye hazır. Bu yüz neredeyse güzel ve her şeye açıktı. Bir insanın böyle bir yüzü bırakıp gitmesini akli almıyordu Tom'un. Bütün bedeni gevşek ve esnekti. İçindeki robot ölmüştü. Bir Afrikalı gibi yürüyordu, Afrika'da bir Afrikalı gibi. Ayaklarını topuklarından parmaklarına doğru yumuşacık basıyor ve yürürken düşünüyordu.

Tom'un düşünceleri uçuşup duruyordu. Güzelleri olduğu kadar çarpıkları da severdi o. Justin ve onun savaş arkadaşlarına hayrandı. Eğilimlerine hayrandı onların, sanki bu onların kişisel bir seçimiymiş gibi. Tom kendi heterofilliği ile yaşamak zorundaydı, yapabileceği bir şey yoktu bu konuda. Tıpkı eğri bir burunla ya da çıkık bir çeneyle yaşamak gibi. Ama belki de onun erkek ruhunun taşlı zemininde gizlenmiş yatan devrimci bir tohum vardı.

Justin yemek masasının üzerindeki ağır şamdanda duran iki uzun mumu yaktı. Yalın ama zarif bir masa hazırlamıştı. Beyaz masa örtüsü, siyah peçeteler. Tom masanın bir ucuna oturdu. Justin bardağına kırmızı şarap doldurup bekleyen gözlerle Tom'a baktı.

Tom bir yudum aldı ve biraz ekşi bulduğunu söyledi. Justin bir kaşını havaya kaldırdı ve bölgede bulunabilecek en iyi şarabın bu olduğunu söyledi. Ama daha başka markalar da vardı elinde. Tom bütün kırmızı şarapları ekşi buluyordu, ama bunu söylemedi. Justin yeni bir şişeyle geri geldi. Tom bunun biraz ağır, ama iyi olduğunu söyledi. Yeterince iyi mi? diye sordu Justin. İdare eder, dedi Tom. Geç bir yemek için idare eder. Justin çok duyarlıydı. Sessizce pirlolaları, kremalı patatesleri ve brokolileri tabaklara doldurdu. Tom Justin'in yemek hazırlamadaki ustalığını övdü. Bir kurbağa bacağı kadar gevrek olmuş, dedi hayranlıkla.

O korkunç patates sosunu yemek için kendini zorlaması gerekmişti. Justin öksürdü ve kadehini kaldırdı. Aslında bu çok güzel bir tabloydu. Masanın iki ucuna oturmuş iki iyi arkadaş mum ışıklarının üzerinden birbirlerine kadeh kaldırıyorlardı. Justin canlanmıştı. Gülümsüyordu. Dostça bir gülümseme, diye düşündü Tom. Justin dostça gülümsüyordu. Tom hiç bu kadar güzel zaman geçirdiğini hatırlamıyordu. Böylesine sorumluluktan uzak, böylesine rahat zaman geçirmemişti hiç. Justin onun sırdaşı olacaktı. Justin Tom'un o güzel öykülerini dinleyecekti. Hiçbir şeyden sakınılmayacaktı. Tom geniş dairede gezdirdi gözlerini. Birbirine saygı gösteren iki insana yetecek kadar yer vardı burada. Tom bir oda kiralayabilirdi. Kira için çalışabilirdi. Çamaşır yıkar, yemek yapar, ortalığı toplardı. En gerekli işleri üzerine alırdı. Bunun yanında da gecenin geç saatinde kız ve erkek sevgililer evlerine postalandıktan sonra Justin'in sohbet arkadaşı olurdu. Justin'in para durumu iyiydi. Justin borsada çalışıyordu. Tom zarif sandalyede keyifle gerindi, yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi, keyfinin çok yerinde olduğunu söyledi.

Kahvelerimizi kanepede mi içelim? diye sordu Justin.

Memnuniyetle Justin, dedi Tom. Sonra da şık peçeteyle ağzını sildi. Justin her şeyi törenle yapıyordu. Sol eliyle yan tarafı gösteren küçük bir hareket yaptı. Bu Tom'un ayağa kalkması gerekiyor anlamına geliyordu. Tom yerinden kıınıldı. Justin hareketi yinledi. Tom oturuyordu. O bir köpek değildi. Justin omuz silkti ve doğruldu. Tom belli etmeden geçirdi. Onun tarzı buydu, belli etme-

den geçirmek. Bu küçük ipucuyla kendi kendinin efendisi olduğunu gösteriyordu. Justin şömineyi yaktı. Espresso ve konyak servisi yaptıktan sonra kalın cam sehpanın karşı tarafındaki deri koltuğa oturdu. Tom kanepeye uzandı. Şimdi yaşamın bulmacalarını çözme zamanıydı. Şimdi toprak ve ateş zamanıydı.

Bana kendini anlat, Justin, dedi Tom. Kendini çok cömert hissediyordu. Bu hiçbir Parislinin direnemeyeceği bir davetti. Justin konuksever davranmıştı. Ödül olarak kendisinden söz etmesine izin verecekti. Yeni arkadaşına iyi bir dinleyici sunuyordu. Tom ayağındaki dar çizmeleri tekmeleyerek çıkardı ve çoraplarından hafif bir amonyak kokusu yükseldiğini fark etti. Kokladı. Kendi kokularına karşı bir zayıflığı vardı. Justin yüzünü hafifçe buruşturarak başını geri çekti. Justin kekeliyordu. Çocukluğunu anlatıyordu şimdi. Tom esnemesini yuttu. Çocukluk yaşlılığın konusuydu. Tom uyanık kalmak için kahveyi tepesine dikti. Tom da küçükken bir kız gibi giydirilmişti. Bu çok önemli bir şey değildi. Hiç kimse görmemişti ki onu.

Justin danteller ve oyuncak tabancalarla büyümüşü, çünkü hem annesi hem de babası onu çok seviyorlardı. Justin kendini kadifele bürünmüş kestane saçlı ve kayışlı bir canavar gibi görüyordu. Vay canına, demek Fransa'da da kayış vardı. Tom bu garip şeyin yalnızca Norveç'e özgü bir fenomen olduğunu sanıyordu. Tom da kayış kullanmıştı, ama bu yaşamını pek değiştirmemişti. Justin'in babası çok yolculuk yapıyordu. Annesi ondan kalan boşluğu dolgun bedeni, dağ gibi göğüsleri ve kocaman yüzüyle dolduruyordu. Ama Justin sürekli olarak eşcinsel olmasının yetiştiriliş biçiminden kaynaklanmadığını söylüyordu. Bunu duymak Tom'un hoşuna gitmişti. Annelerine bağımlı, kromozomları işkenceye uğramış, yüreğinde bir leke gibi annesinin gölgesini taşıyan küçük oğlanlarla ilgili öykülerden bıkip usanmıştı. Üstelik Tom da babasız büyümüşü ve bundan hiç yakınmamıştı. Kuşkusuz bazı şeylerden yoksun kalmıştı. Ama kurtulduğu şeylerin daha fazla olduğuna emindi.

Justin oldukça iyi bir anlatıcıydı. Son derece sıradan bir çocukluğu çok heyecanlı bir şeymiş gibi anlatmayı başarmıştı. Babası uzaklarda olduğu zaman Justin'in göğünü o kocaman ve kareli yüz

kaplıyordu. Evet kareliydi, sayısız küçük üçgenler ve dörtgenler oluşturan ince çizgilerden oluşmuş bir ağ gibiydi. Bu yüz iyi niyetli bir kapak gibi Justin'in yatağının üzerine asılı dururdu, çünkü Justin sık sık hasta olan bir çocuktu. Demek sen de, diye düşündü Tom. Ciğerlerim, dedi Justin. Justin'in yatması babasının hiç hoşuna gitmezdi, ama annesi bayılırdı buna. Endişelenmeyi çok severdi annesi. Hasta çocuğundan konuşmayı severdi. Hasta çocuk onun malıydı. Arkada erkek sembolleriyle donanmış babası durur ve Justin'in iyileşmesini beklerdi. Tom Jean Moulin'in adını duymuş muydu? Justin onun gibi olacaktı. Yeni bir Jean Moulin olacaktı o. Soğuk bir desperado. Fransa'nın büyük özgürlük kahramanı. Justin yeni bir Jean Moulin olmayı istiyordu. O annesinin oyuncak erkeği olmak istiyordu. Justin her yerdeydi. Savaşın canı cehenneme, dedi Tom. Benim babam gönüllüydü. Ödül olarak yüreğine bir bıçak yedi. Justin Tom'un iyi bir çocuk olduğunu, geleceğinin parlak olduğunu söyledi ve ona yeniden içki ikram etti. Geleceği parlak, iyi bir çocuk olduğunu duymak Tom'un hoşuna gitmişti. Justin'in canı istediği gibi konuşmasına izin verdi. Justin Tom'un özgür doğmuş olduğunu söyledi. Oysa o annesinin göğsünün altında, o yüzün altında yatmıştı. Ama bu güzel ve sıcaktı. Justin korunmuştu, bir bomba sığınağındaydı. Bomba sığınağı annesiydi ve babası da nöbet bekliyordu. Justin ikisini de seviyordu. Onu böylesine rahat ettiren hastalığını da seviyordu. Ne zaman gözlerini açsa karşısında annesi vardı. Hiç uyumazdı o. Justin gözlerini açmadan önce düş kırıklığına uğramamak için dikkatle havayı koklardı. Ama o yaygın pudra kokusu her zaman oradaydı. O zaman Justin oyuncu bir yüzle gülümser ve güvenli, ince çizgili bir göğse dikerdi gözlerini. Zaman zaman bu gökten bir gözyaşı damlardı. Çökmüş gözlerden gözyaşı gölleri büyük yanaklara akar, Justin'in üzerine düşmeden önce küçük girintileri ve kraterleri doldururlardı. Bu çok güzeldi. Annesi sanki yavaş yavaş çatlar ve en içinde yatan şeyler açığa çıkardı. Gözyaşları yüreğinden geliyordu.

Tom içkisini başına dikti. Gülsün mü ağlasın mı bilmiyordu, ama Justin'den hoşlanıyordu. Eninde sonunda bu öykünün açığa çıkması gerekiyordu. Başını salladı. Justin başını ellerinin arasına

almış derin derin Tom'a bakıyordu. Yüzü solgun ve kıpırtısızdı. Bedeni sakindi. Sesi tekdüzeydi. Tom kıpırdandı. Yeniden başını salladı. Justin bu sıcak gözyaşlarının yüzüne döküldüğünü, onları yaladığını, o tuzlu tadı bugün bile anımsadığını anlattı. O sıralarda kız kardeşi doğmuştu, ama Justin'in üzerinde hiçbir iz bırakmamıştı bu. Ne sevgi ne de kötülükle karşılaşmıştı kardeşi. Kardeşinin hiçbir ilginçliği yoktu, yalnızca uzaklardaki istenmeyen bir kıpırtıydı. Biraz rahatsız ediyordu yalnızca. Büyüdüğünde sıska, sopa gibi olmuştu. Babası kendi erkeksi araç gereciyle kapıda duruyor, fısıldayarak sağa sola ölüm yargıları yağdırıyordu. Öylesine yavaş fısıldıyordu ki bunları, yalnızca duymasını istediği kişiler duyabilirdi söylediklerini.

Justin bunların güzel anılar olduklarını vurguluyordu. Sevgi ve şefkat dolu anılardı bunlar. Hepsi iyi niyetle yapılmış şeylerdi. Babası bir Jean Moulin istiyordu, annesi ise ondan uzaklaşmayacak bir şey istiyordu. Annesi ona sımsıkı bağlı birini, hiç ayrılmayacak birini istiyordu. Justin yavaş yavaş ikisinden de kopmuştu. İyileşme dönemindeydi. Buklelerini kesip yakmıştı. Okulda iyi bir öğrenciydi ve kolayca sıradan bir oğlan rolüne bürünmüştü. Babasının sip-sivri köşeli yüzü renklenmişti. Justin bisiklet yarışlarına ve futbol maçlarına katılan bir oğlan olmuştu.

Tom açık gözle uyukluyordu. Justin ondan beklenenleri yerine getirmişti, ama tüm çocukluklar aynı kefeye konabilirdi. En ilginç çocukluklar hiçbir zaman anlatılamayanlardı. En ilginç çocukluklar gri ve tehlikeli olanlardı. Justin dürüsttü. Ama bu bir işe yaramıyordu. Tom saate baktı. Yeni bir arkadaşı olmuştu. Evet biraz gevezeydi, ama bu da arkadaşlıklarına fazladan bir şeyler katıyordu. Justin gerçeği anlatmıştı. Hiçbir şeyi atlamamıştı. Hiçbir şeyi uyduramamıştı. Bunu yadsımaya olanak yoktu. Duvardaki bir çivi gibi duruyordu karşısında Tom'un. Kötü bir yalandan daha iyiydi. Kötü yalancılar her zaman gerçeği anlattıklarının altını çizerlerdi. İyi yalancılar bunu yapmazlardı. Yapamazlardı. İyi yalancılar birlikte olmaktan hoşlanmazlardı. Onların kendi kodları ve sinyalleri vardı. Yalnızca anlatıcının kulağına ulaşan kısık, köpek düdüğü gibi bir gülüş anlatıcıya sipere yatması gerektiğini; çünkü orada sıradan,

gerçeği arayan, ortalama insandan daha fazlasını isteyen, kendisine benzer birinin bulunduğunu anlatırdı. Tom kendini bildi bileli yalanlara bayılırdı. Onu yalanlar ayakta tutuyordu. İnsanların sırtı dik bir ahlâk yasasıyla, tepeden tırnağa içine büründükleri dinsel bir totemle dolaştıklarını görmüştü. Onlar gerçeğe inanıyorlardı. Eğer gerçeği söylerlerse her şeyin iyi gideceğine inanıyorlardı. Tom da denemişti bunu. Batağa gömülmüştü. Bataklığa giden yol yanlış anlaşılan dürüstlükle döşenmişti. Dürüstlükte ölüm tehlikesi vardı, çünkü yolun sonuna kadar dayanmıyordu. Gerçek ilk iteklemede devriliyordu. Ancak gündelik yaşama uygundu. Çok ucuzdu. Yalan partilerde giyilen bir elbiseydi.

Justin'in bir yığın oyunu vardı. Kanepeden biraz uzakta küçük bir masanın üzerinde minyatür bir halka oyunu vardı. Siyah abanozdan güzel bir penisin çevresinde altı sarı fildişi halka duruyordu. Tom halkalardan birini aldı, elinde tarttı. Justin gülümsedi. Ama Tom aldırılmaz bir hareketle halkayı elindeki içkiye doğru attığında gülümsemedi. Tom hedefin soluna doğru atmıştı ama bumerang ilkesinden haberi vardı ve halkaya ekstra bir ivme vermişti. Halka yolun sonuna yaklaşırken birden sağa dönmüş, siyah penis başına ulaşmış, kökün dibine inmeden önce çevresinde birkaç dönüş yapmıştı.

Bir sigara yaktı ve dumanını tek burun deliğinden çıkardı. Eğer burnunuz tıkalı değilse bunu yapmak bir sanattı. Tom Justin'in yaşam öyküsünde biraz daha hızlı gitmesini istediğini belirtmeye çalışıyordu. Justin ne demek istediğini anlamıştı. İlk sertleşmesini Fransız Guyanası'nda yaşadığını söyledi. Babası ile birlikte iş gezisine çıkmışlardı, tropik gece nemli ve sıcaktı. Bacaklarının arasında bir kobra yılanı yükselmişti. Tom başını salladı. Bunu anlıyordu. Onun kamışı da güneş batışları ve güzel manzaralar karşısında sertleşirdi. Her şeye izin vardı. Tabular yoktu. Justin yaşamın tadını çıkarıyordu. Alpler'de yürüyüşe çıkmış, ağaçlara tırmanmış ve balık avlamıştı. Sınıf arkadaşları okul bahçesinde kızlar köşesine yaklaşmaya başlamışlardı. Justin'e hedefin bu olduğu anlatılmıştı. Gitmeleri gereken yer orasıydı. Ödül orada bekliyordu. Yalnızca biraz o yana doğru dönmek yeterliydi, gerisi kendiliğinden

gelirdi. Ama bu korkutucu bir kalabalıktı. Bütün kızlar oğlanlardan bir baş daha uzundu, üstelik daha da kurnazdılar. Justin ve arkadaşları cücelerdi. Ama kısa pantolonları hormonlarla doluydu. Masum okul önlüklerinin arkasında kobra yılanları vardı. Ama bu projeyi gerçekleştirmek için birbirlerine destek olmaları gerekiyordu. Tek başına altından kalkılamayacak kadar büyük bir işti bu. Birbirlerini kızıştırıyorlardı. Margot ve Denise'in susamış buzağılar gibi gözlerinden, ceketlerinin altında belirmeye başlayan kabarıklıklardan, özlem dolu dudaklarından, lolipop tadındaki sivri dillerinden konuşuyorlardı. Düş bunlardı, Justin için de. Oğlanlar duşta ince ve taş gibi sert sosislerini birbirlerinininkiyle karşılaştırıyorlardı. Yaşam kapıya gelmişti. Yalnızca birkaç santim kalmıştı. Bir de azıcık cesaret. Birbirlerine dokunuyor ve Margot'yla Denise'i düşünüyorlardı. Bu dünyanın en sıcak tropik gecesinden bile güzeldi. Margot ve Denise'le ilgili gevezelik ederken birbirlerinin sosislerini çekiştiriyorlardı. En yüksek inleyen Justin oluyordu. Bu gerçek olamayacak kadar güzeldi. Fıskırdığı zaman "Margot" diye bağırmıştı Justin. Margot, habibi! diye çığlık atmıştı. Ne? diye sordu Tom. Arapça seni seviyorum demek, dedi Justin. Çünkü onlar St. Germain-en-Laye'de yaşıyorlardı. Burada herkes varlıklı ve hoşgörülüydü, üstelik de hiç Arap yoktu. Araplar Zencilerden daha kötüydü; çünkü Zenciler denetlenebiliyorlardı, ama Araplar isyan ediyorlardı. Justin ve arkadaşlarının bulabildikleri en yasak şey habibi ve kif-kif gibi Arapça sözcükler kullanmaktı. Bu yüzden duşta Justin "Margot, habibi" diye kükremişti. Yüreği kabarmış, başı patlayacakmış gibi olmuş, tüm kaygıları uçup gitmişti o sırada. Yaralı yüreği makine gibi çalışıyordu, gözünün önünden her şey yok olmuştu. En büyük fıskırmanın Justin'den geldiğinden kimsenin kuşkusu yoktu. Üstelik yalnızca bir kere değil, kısa aralıklarla birçok kez. O günden sonra Justin diğerlerinin gözünde çok yükselmişti. Cinsel yaşamın fethedilmesinde bir önder rolü üstlenmişti. Hiç kimse onu izleyememişti. Menisi mutlu oğlan yüzlerine saçılmıştı. Sanki bir yangın söndürücü patlamıştı.

O güne kadar Justin kendini göstermemişti. Diğer oğlanlardan biriydi, sürünün biraz gerisindeydi hatta. Matematikten elma hır-

sızlığına kadar her şeyde idare edecek kadar iyiydi, neredeyse görünmez bir çocuktuk. Ama o günden sonra Yangın Hortumu ya da Justin le Jus demeye başladılar ona. Hemen arkasından söylentiler başladı. Cinsel organı Justin'in kendisi gibiydi, ağacın tam ortasındaydı, her zaman sertti ve her zaman doluydu. Kim çekerse çeksin fışkırtıyordu. Lucien ya da Bernard duşta, ormanda, tavşan kümeslerinin arkasında Justin'in sosisini çektikleri zaman olay oluyordu. Justin neredeyse anında göğü ve hevesli oğlanların yüzlerini korkunç fışkırışıyla karartıveriyordu. Bu sırada da Margot, habibi! diye içini çekiyordu. Bu işi gözlerini kapatarak yapan diğerlerinin tersine o gözü açık yapıyordu. Dosdoğru Lucien ya da Bernard'ın gözlerinin içine bakıyor ve içi meni dolu bulutlar fışkırtıyordu dört bir yana. Bir keresinde Lucien'in onun menisini yaladığını görmüş ve hemen yeniden sertleşmişti. Justin doymuyordu. Sosisi evcilleşmiyordu. Kırmızı ve ardından mor oluyor, kendi yaşamını sürdürüyordu. Bu sırada yorgun düşen, başı dönen Justin Margot, habibi! diye inliyordu. Sonunda anneler sevgili küçüklerini akşam yemeği için eve çağırana dek sürüyordu bu.

Tom Justin'in avam anlatımlardan kaçındığına, bunun yerine "cinsel organ", "dikleşme" ve çok zorda kalırsa "sosis" gibi sözcükler kullandığına dikkat etmişti. Kulağa tuhaf geliyordu. Ama Tom hoşgörülüydü. Üstelik bunlar Justin'e yakışıyordu.

Justin doruğa ulaşmıştı. İnsanlar ondan saygıyla söz ediyorlardı. O Yangın Hortumu ya da Justin le Jus'tu. Söylentiler kızlar köşesine de ulaşmıştı. Elbette Margot'ya da. Justin varlıklı bir babası, terasta oturup yaşamını salıncaklı sandalyede ileri geri sallanarak geçiren diğer anneler gibi iri yapılı bir annesi olan güzel bir oğlandı. Böylece hem Denise hem de Margot ona anlamlı bakışlar fırlatmaya başlamışlardı. Le Jus'un kendisi olmakla kuyrukta birinci sıranın onda olduğu kesindi. Göğün derinliklerine yapılacak yolculuk için, yetişkin yaşama ulaşan köprüyü açmak için seçilenin kendisi olması Justin'in hoşuna gidiyordu. Ay'a giden ilk insan olmayı kim istemezdi?

Ama bunun için cesaret gerekiyordu. Topun ağzında o vardı. Güçlü cinsin yolladığı öncü birlik olacaktı o. Geri dönüp koşulların

nasıl olduğunu bildirecekti. Eğer iyi bir başlangıç yaparsa diğerleri onun bıraktığı yerden sürdürebilirlerdi. Tabii eğer bırakırsa. Çünkü Justin'in durdurulmaz ve tükenmeyen bir kaynağı vardı. Lucien bu konuda biraz kuşkuluydu. Justin'in çok fazla iyi olmasının onlar için kötü olacağını söylüyordu. Justin'i taklit etmeye çalışırken patates kabuğu gibi yerlere serilebilirlerdi.

St. Germain-en-Laye'in erkeklik geleceği Justin'in omuzlarında idi. Başındaki tüm karanlıkları uzaklaştıran ve onu bir zafer çiğliğiyle dolduran o patlayıcı mutluluk duygusunun nedeninin Margot olduğuna inanıyordu henüz bütün yüreğiyle. Sınır bölgelerinde ufak çatışmalar başlamıştı. Önemsiz erler, adlarıyla çağrılmayacak kadar önemsiz nöbetçiler, oğlanların ya da kızların arasına henüz girmemiş çıraklar arasında ufak çatışmalardı bunlar. Eğer bu çıraklar görevlerini yerine getirir ve iki cins arasındaki ulaklık işini başarırlarsa onlardan olabileceklerdi. İki görüşme grubu okul bahçesinin ortasında buluştular, isteklerini, düşüncelerini ve beklentilerini anlattılar birbirlerine. Yer, zaman ve katılımcılar konusunda bitmez tükenmez tartışmalar oldu. Justin'in katılıp katılmayacağı tartışılmamıştı bile. Hem Denise hem de Margot onun katılmasını istemişlerdi. Sonunda yerin ulaklardan birinin evinin bahçesindeki çardak olmasına karar verildi. Bu düz göğüslü, kırmızı saçlı Dupont'du. Bu iş onun konumunu oldukça yükseltmişti, eğer operasyon başarılı olursa adıyla çağrılmayı hak etmiş olacaktı.

Dupont tüm deneyimlerin en önemlisi için ev sahipliği yapmanın verdiği sevinçle şişko, küçük Belçikalı kardeşlerden birinin saçını çekmişti. Evin büyük bahçesindeki çardak gözlerden uzak bir yerdeydi. Bir pazartesi sabahı kırmızı buklelerini açtı Dupont. Her şey hazırды. Anne ve babası evde yoklardı. Çıraklar içinde yalnızca Dupont bu olaya katılabilecekti. Diğer katılımcılar Margot, Denise, Justin, Lucien, Herve ve Bernard'dı. Üç kız ve dört oğlan iki gurup halinde sessizce büyük bahçeyi geçtiler. Diğerleri çaktırmadan Justin'e bakıyorlardı. Yüzler solgun ve gergindi. Her şey Justin'e bağlıydı şimdi. Justin zaferden emin gülümsüyordu. Büyük çardağı gördüklerinde oğlanlar durdular. Mutluluktan yerinde duramayan Dupont iki güzel sınıf arkadaşını çardağın yanına götürdü, kapıyı

açtı ve onları içeri aldı.

Justin diğerleriyle birlikte oturmuş Margot'yu düşünüyordu. Gözlerini kapatmış Margot'yu düşünüyordu. Ama hiçbir şey olmadı. Yan gözle Lucien, Herve ve Bernard'a baktığında hepsinin kendi küçük yumrularını ovduklarını gördü. Justin de ovdu. Hiç tepki gelmedi. Justin terlemeye başlamıştı. Yaşamı boyunca en büyük rolü olacaktı bu. Margot, habibi, diye fısıldadı. Biraz daha yüksek sesle söyledi. Ama bugün bu bir işe yaramıyordu. Diğerleri endişeyle ona baktılar. Lucien gelip yanına oturdu, apışının arasına elini uzattı ve ovmaya başladı. Hemen dikleşivermişti. Lucien keyifle gülümsedi. Justin hiçbir şey anlamamıştı. Bu sırada Dupont dışarı çıkmış el sallıyordu. Justin tutuk hareketlerle yerinden doğruldu, geniş çimenliğin üzerinden yürüdü, Dupont'un çilli yüzünün önünden geçti, çardağa girdi, Margot ve Denise'e baktı, büyük gözlerine, göğüslerine, bacaklarına, kalçalarına, ağızlarına baktı. Bakması gerektiğini bildiği yerlere baktı, baktı. Margot elini tuttu, Justin avucuna sert bir tırnağın battığını hissetti. Bunun hazır olduğu anlamına geldiğini anlamıştı. Teorik olarak çok tecrübeli olması gerekiyordu. Terlemiyordu. Kızarmıyordu. Soru sorar gibi Denise'e baktı Justin. Denise omuzlarını kaldırdı. O iki numara olacaktı. Denise St. Germain-en-Layes'nin olaysız tarihinin en anlamlı cinsel girişiminde seyirci olacaktı. Justin ağır ağır üzerindeki kileri çıkardı, yalnızca şortu kalmıştı. Hiç kımıldamadan durup aşağı baktı. Çıkmıntı yok olmuştu. Hiçbir şey hissetmiyordu. Margot kanepeye uzanmıştı. Çıplaktı. Denise burnunu çekti. Justin hedefe gelir gelmez akışın başlayacağını düşünüyordu. Yavaşça Margot'nun uzun bacaklarının arasına uzandı. Yalnızca onun sarı tüylerinin arasına girmenin yeteceğini düşünüyordu. O zaman Justin le Jus olacaktı. Margot hevesle ona baktı, Denis yüksek sesle içini çekti. Margot şortunun içinden sosisine uzandı, ama bu pişmemiş bir sosisti. Margot bunu kuru parmaklarıyla dikkatle okşadı. Justin Tanrı'ya dua ediyordu. Tanrı'nın ona yardım elini uzatmasını istiyordu. Suçsuz bir insanın yaşamı söz konusu olduğunda bunu hiçbir tanrı gözardı edemezdi. Arkasına Tanrı'yı alan Justin dudaklarını Margot'nun kuru, dolgun ağzına yapıştırdı, ağzının içinde dilini hissetti. Güzel

değildi bu, ama Justin yine de mutluluk duygusunun yükselmesini bekliyordu inançla. Bedenin kanla dolup taşıdığı o sarhoş edici anı bekliyordu, ama hiçbir şey olmuyordu.

Dikkatle Margot'nun gözlerinin içine baktı. Meraklı gözlerdi bunlar. Ölümsüz gözler. Evet, diye düşündü Justin, gözleri ölümsüzdü. Margot'nun eli sabırsız ve sertti şimdi. Canını acıtıyordu. Hissettiği tek duygu buydu. Lucien'in öğrettiği gibi iki parmağını Margot'nun yarığına soktu. İçerisi ıslaktı. Yeniden Tanrı'ya dua etti. Sevgili Tanrım, diye yalvardı. Lütfen başarmama yardım et. Sevgili Tanrım, beni bir kale gibi sertleştir. Tek eksiği önemli damarlardaki birkaç damla kandı; ama kanı durmuştu, akılmıyordu. Arkasında Denise'in kıkırdadığını duydu. Kovalanan bir hayvan gibi omzunun üzerinden baktığında üç oğlanın burunlarının ve Dupont'un patates burnunun cama yapışmış olduğunu gördü. Dördü de onun başarı kazanmasıyla aynı ölçüde ilgileniyorlardı. Burada oğlanların geleceği duruyordu. Dupont da bahçelerindeki çardağın bir felaketle sonuçlanan bir olaya sahne olmasını hiç mi hiç istemezdi. Denise artık deli gibi kıkırdamaya başlamıştı. Justin çıplak omuzlarına yüklenen ağırlığı hissediyordu, ama tam şimdi yıkım kaçınılmaz gibi görünmeye başlamıştı. Gözlerini kapattı ve düşüncelerini serbest bıraktı. Düşünceleri çok uzağa gitmediler. Düşünceleri Lucien'in eline gittiler, cinsel organını tutan Lucien'in eline. Onun bütün masumluğuyla gitmek istediği yer orasıydı. Daha neye uğradığını anlamadan Justin taş gibi sertleşmişti. Denise'in kıkırdamaları kesildi, bunun yerini Margot'nun hırıltılı solukları aldı. Margot'nun keyifli soluğu bile Lucien'in elini uzaklaştırmıyordu. Şimdi Justin bunu Margot ile yapıyordu. Başındaki ağır karanlığın yerini fıkır fıkır bir mutluluk almıştı. Patladı, çok güzeldi, "Margot, habibi!" diye haykırdı. Bu uzun ve güzel bir patlamaydı. İpek ve şekerden bir göğе doğru fışkırmıştı, mutluluk tükenmek bilmiyordu, boşaldı, doldu, boşaldı, doldu. Kayan yıldızlar birbirini kovaladı ve her patlamanın ardından Justin "Margot, habibi!" diye haykırdı.

Tom solgundu. Tom kızıışmıştı. Bu güzel bir öyküydü. Justin devler gibi sevişmişti. Tam bir yalandı bu. Daha iyisi yapılamazdı.

Bu asla gerçekleşemeyecek bir yalandı. Bu açığa vurulması gereken bir yalandı. Son derece riskli bir yalandı. Tom Margot'yu düşündü. Margot'yu düşünmek onu kışkırtıyordu. Ben aşağılık bir şeytanım, diye düşündü Tom.

Margot, habibi! diye neredeyse şarkı söylüyordu Justin. Gözden yitmeden önce son bir yıldız daha kaydı. Son bir kez görünmez melekler onu aralarına alıp pembe şafakların içine uçurdular. Kendine geldiğinde çardağın zemininde yatıyordu. Cinsel organı mor ve sertti. Margot kanepede iki büklüm yatmış hıçkırıyordu. Justin yerinden doğrulmaya çalıştı, ama Lucien ve Herve onu tuttular. Yüzleri asık ve şaşkındı. Bernard kaçmıştı. Dupont düşünceli bir yüzle açık kapının önünde duruyordu. Ev sahibi olarak bunun onun için bir zafer mi bir yıkım mı olduğundan emin değildi. Ama önemli bir olaya tanık olduğundan kuşkusu yoktu. Bu zayıf, açık renk saçlı oğlan onun için söylenenlerin de ötesine geçmişti. Denise eliyle ağzını kapatmıştı. Yetişkinlerin saflarına katılmak için başına böylesine sert şeyler gelmediğinden dolayı kendini şanslı sayıyordu. Lucien ve Herve Justin'i aralarına aldılar ve çardaktan dışarı çıkardılar. Dupont elinde giysileriyle koşarak peşlerinden geldi. Justin kendinden çok hoşnuttu, ama içindeki ateşi tutuşturan şeyin Lucien'in eli olması onu biraz kaygılandırmıştı.

Tom ellerini çırpıtı. Bu güzel bir öyküydü. Yalan üzerine kurulmuş bir gerçektir. Justin güldü. Tom'a bir içki daha getirdi. Tom Justin'inkiyle boy ölçüşebilecek bir öykü bulmaya çalıştı. Buna bir karşılık vermesi gerekiyordu. Bir arkadaştan bu beklenirdi. İçkisini içti. Ama Justin devam ediyordu. Lucien ve Herve Justin'i azarlamışlardı. Her şeyi mahvetmişti. Bir şey becerememiş olsa bin kat daha iyiydi. Justin'in tek katkısı korkutmak ve yıldırma olmuştu. Haklıydılar. Kendi yaşlarındaki kızlar arasında, giderek yalnızca kendi yaşlarındaki değil daha büyük yaşlardaki kızlar arasında bile cinsel korku kuru otları tutuşturan ateş gibi her yanı sarmıştı. Vajinalar donmuştu. Ateş söndürülemez bir orman yangınına dönmüştü. Önceleri utangaç bir çocuk olan ve yetenekleri yalnızca yakın çevresi tarafından bilinen Justin şimdi canavarca yüksekliklere tırmanmıştı. Danteller giyinmiş bir şeytandı o. Sıska bacaklarının ara-

sında ateşten bir matkap vardı. Eşlerini kül edene kadar sevişebilirdi. Çünkü, dedi Justin, eğer Lucien ve Herve onu zamanında yana çekmiş olmasalardı olacak olan buydu. Kendini de kül edebilirdi. Çatlayıncaya kadar sevişebilirdi. Bundan sonra Justin masum mavi bakışlarını onlara çevirdiğinde kızlar kaçışmaya başlamışlardı. Aslında bu Justin'in de işine geliyordu. Hiçbir şey hissetmiyordu kızlara karşı. Yalnızca Lucien'in elini düşündüğü zaman bir şeyler hissediyordu. Ama artık bu da olmuyordu. Justin'in gösterisi sayesinde bu evreyi geçmişlerdi. Aynı zamanda duşta ya da tavşan kümeslerinin arkasında bir araya gelmeler de son bulmuştu. Oğlanlar arası yakınlık bebeklik döneminde kalmıştı. Aynı zamanda doğal gelişimleri atlatması yıllar sürecektir bir darbe almıştı. İstekler ve düşler paramparça olmuştu. Yalnızca Justin'in adının geçmesi tüm cinsel organların kaybolmasına yetiyordu.

St. Germain-en-Laye'daki cinsel gelişme iki yıl baskılanmıştı. Ne zaman bir kız bir oğlanın onu öpmesine izin verse gözünün önünde Justin le Jus belirliyordu. Çekingen genç adamlar bu yıllarda hak etmedikleri bir ün kazanmışlardı. Aynı zamanda çekingen genç adamlar yorganın altında Justin'le boy ölçüşme düşüncesinin ağırlığı altındaydılar. Lucien Margot ile nişanlanmıştı. Justin okulunu iyi dereceyle bitirmiş, Paris'e taşınmış, ekonomi okumaya başlamış ve işlerini gizli gören normal bir eşcinsel olmuştu.

Tom beynini didikliyordu. Aklına buna denk düşecek hiçbir şey gelmiyordu. Daha iyi bir öykü bulamıyordu. Justin soru sorar gibi bakıyordu ona. Tom'un ona verecek hiçbir armağanı yoktu. Justin'in öyküsü yalın ve akla yatkındı. İçinde şaşırtmacalar yoktu. Yine de Tom bundan etkilenmişti. Tom içkisini bitirdi. Hayal gücüne besin gerekiyordu. Hayal gücü her şeyi yiyip yutuyordu. Hayal gücünün kısıtlamaları yoktu. Tom elini kanepenin üzerine dayadı. Justin kararsızdı. Tom elini geri çekti ve omuzlarını kaldırdı. Tom Margot'yu düşündü. Margot'nun döl yolunu düşündü. Justin'in ağzına baktı ve Margot'nun döl yolunu düşündü. Justin'in öyküsüne karşılık olarak aklına gelen tek şey buydu. Böyle bir öyküye katılabilirdi.

Justin dikkatle Tom'un yanına oturdu. Tom bunun tadını çıkar-

maya hazırlandı. Bundan tat almak için tüm sınırları aştı. Zaten onun hiçbir sınırı yoktu ki. Haz yeterince büyük ve isteğe bağlı olduktan sonra her şeye izin vardı. Gözlerini kapatıp Helga'yı düşündü. Onun ilk büyük aşkı rolünü, bu önemli rolü hiçbir şeye aldırma-dan üstleniveren iri yarı İzlandalı Helga'yı. Nerede olduğunu bil-miyordu, ama herhalde patlayıp havaya uçmuş ve kendi lanetli ne-bulasını oluşturmuş olmalıydı. Bu nebula o büyüleyici atbaşı nebu-lasından daha yoğun ve daha tehlikeli olmalıydı. Tom istemeye is-temeye Helga'yı düşündü, ama içinde bir şeyler kıpırdanıyordu. Helga'yı düşün-e düşün-e bir traktörle bile çiftleşebilirdi Tom. Hel-ga Lucien'in eliydi onun için. Ama sonra Justin'in tıraş losyonu girdi araya. Ter olsaydı daha iyiydi. Bu koku çürümüş leylakların kokusuydu ve Helga düşlerini kaçırabilirdi. Tom çekingen bir elin bacağına uzandığını hissetti. Bu el pek Justin le Jus'u düşündürmü-yordu. Justin Tom'un yanağını okşadı ve onu öptü. Tom ağzını aç-tı, dilleri buluştu. Tom Helga'yı düşünüyordu. Helga'yı hiç öpme-mişti, Justin'in dili de hayallerini tutuşturmuyordu, daha çok ya-bancı bir nesne gibiydi. Sanki egzotik bir yemek yemiş, ağzına ne olduğunu bilmediği bir şeyi almış gibiydi. Tom Margot'yu düşün-dü, ama o da çok uzaktı. Tom yola çıkacak olan Eva'yı düşündü, ama hiçbir şey ağzının içinde acemi hareketlerle dolaşan Justin'in diline benzemiyordu. Bu iş çok yavaş ilerliyordu. Tom gözlerini aç-maya cesaret edemiyordu, ama elini kararlı bir şekilde Justin'in apışarasına koydu. Burada bir kozalak vardı. Tom bunu okşadı. İletişim kurmaya çalışıyordu. Kanına hız verecek bir şeyler istiyor-du. Justin'in hiç işe yaramayan dilini ağzından dışarı itti ve Jus-tin'in başını aşağı indirdiğini fark etti. Tom bunun komik mi yoksa trajik mi olduğunu merak ediyordu. Eva onu terk etmişti. Justin le Jus ona iyi bir öykü anlatmıştı ve şimdi de bir yalanma sesiyle yü-zünü Tom'un bedeninin üzerine eğiyordu. Tom gülümsedi. Justin'i kandırmayacaktı. O yalnızca güzel zaman geçirmek istiyordu. Jus-tin'in güzel zaman geçirmesini istiyordu. Tom hesapçı biri değildi. Justin'in başını ellerine aldı ve parmaklarını yumuşak saçların ara-sında dolaştırdı. Birdenbire içinde Justin'e karşı bir şefkat uyan-mıştı. Justin akşam dışarı çıkmış, Tom ile karşılaşmış, kendi yaşa-

mını uzun uzun anlatmıştı. Şimdi de kendi kanepesinde bu yarı sarhoş Norveçlinin üzerine yatmış onun pembe tişörtünü yalıyordu. Tom heyecan peşindeydi. Zavalılık, diye düşündü Tom. Ona elindeki en iyi şeyleri vermişti ve şimdi de yalnızca bir şekilde kabul edilmek istiyordu. Neyim varsa alabilir, diye düşündü Tom. Tek gözünü açtı ve Justin'in sarışın başının kasıklarına doğru eğildiğini gördü. Bana kafa vermeye çalışıyor, diye düşündü Tom İngilizce. Beyninde cansız beyaz bir pantolon fermuarı üzerine eğilmiş mutsuz bir Fransız kafası resmi yoktu.

Tom da bu işten bir şeyler hissetmek isterdi. Helga Lucien'in eli olabilirdi örneğin. Tom hoşgörülü olmak istiyordu. Şimdi duygularının uyanmasını bekliyordu. Tom Tanrı'ya yakarmayı geçirdi kafasından. Tanrı'ya inanmıyordu, ama mecbur kalırsa insan sinek bile yerdi. Denedi, ama aptalca oldu. Justin kamışını ağzına almıştı. Tom gözlerini kapattı ve yaşadığı şeyleri düşündü. Sonra da yaşamadığı şeyleri düşündü. Nedense bunlar her zaman deneyimlerinden daha güçlüydüler. Ama Justin kamışını emerken tek hissettiği şey anlaşılmasın bir bulantı duygusuydu. Tom Justin'e acımişti. Kendi kendini kandırıyordu. Tom tarafından kandırılıyordu. Tom'un hayal gücü yetersiz kalmıştı. O andan uzaklaşmayı başaramamıştı. Kendi kendinden düş kırıklığına uğramıştı Tom. Kamışının yalnızca güzel zaman geçirmek isteyen birinin ağzında ykanması utandırıcı bir duyguydu.

Habibi, Tom! diye mırıldandı Justin. Tom içinden yükselen kahkahayı bastırdı. Paris'teydi. İsteddiği şeyi yapabiliirdi, ama istediği şey gelmemişti.

Kif-kif, dedi Tom.

Justin başını kaldırıp ona baktı. Yüzü ıslak ve gergindi. Tom eğilip ona gülümsedi. Tom özür diler gibi gülümsüyordu. Pek çok bakımdan güzel bir akşam olmuştu. Tom bir arkadaş istiyordu. Şimdi erotik faslını da halletmişlerdi. Tom açık davranmıştı. Elin-den gelen ne varsa vermişti. Bir işe yaramamıştı. Şimdi birbirlerinin en gizli sırlarını biliyorlardı. Şimdi arkadaşlıkları ile ilgilenebilirlerdi. Tom pantolonunu çekti. Justin'in ağzı ıslak bir çizgiydi.

Küçük bir tane daha ister misin? diye sordu Justin.

Tom başını salladı. Kanepeye uzandı. Justin mutfakta sırtı ona dönük duruyordu. Sanki Tom'la konuşacak daha fazla bir şeyi yokmuş gibi görünüyordu. Tom pencereye gidip dışarı baktı. Hava aydınlanmaya başlamıştı. Camda Justin'i yandan görüyordu. Justin ceplerinin birinden küçük bir zarf çıkardı ve içkilerden birinin içine bir şeyler silkeledi.

Tom görelî bir insandı. Bulunduğu ortamdan çok fazla bir şey beklemezdi. Bütün risklere kendini bırakarak hiç risk almamış oluyordu. Justin'in görüntüsünü silmek için cama doğru ağır bir du-man halkası üfledi. İyi arkadaşlar ağaçta büyümüyor, diye düşündü. Justin'in şimdi kendini gerçeklikten koparmak üzere olduğu ke-sindi. Bu biraz can sıkıcıydı, ama Tom'un kendi kendine gülümse-mesine engel olacak kadar kötü bir şey değildi. Tom'un da anlata-cak bir şeyleri vardı, yalnızca zaman gerekiyordu ona. Justin onun öyküleriyle ilgilenmiyordu. Justin onun arkadaşlığıyla ilgilenmi-yordu. Ne yapalım, yitiren o olur, diye düşündü Tom. Günah-tan ölecek değildi ya. Tom çekip gitmeyi düşündü, ama bu çok ucuz bir yoldu.

Tom kanepeye oturdu. Justin elinde içkiyle geldi. Tom içkisini salladı ve biraz daha buz istedi. Justin buz getirmeye gitti. Tom iç-kisini kanepenin altına boşalttı. Bardağı kaldırıp Justin'e uzattı.

İşte bu kadar, dedi. Justin koltuğa oturdu. Tom şimdi bir silahı özlüyordu. Lanet olası Eva. Tom bir silahı özlüyordu. Eva'yı özlü-yordu. Justin Tom'a baktı. Justin ona bir arkadaş gibi bakmıyordu. Tom onun hiç bilmediği şeyleri özlüyordu. Tom korkuyordu. Justin tehlikesiz değildi. Gülümsedi.

Evet, ne konuşacağız, Justin? diye sordu.

Justin'in anlatacak başka öyküsü yoktu. O üzerine düşeni yap-mış, ödülünü beklemişti. Tom pencereden dışarı baktı. Esnedi. Ya-nılmıştı. Gözünün ucuyla Justin'in ona doğru hareket ettiğini gör-dü. Tıpkı bir yengeç gibi cam masanın etrafından dolaşırken elleri-ni cam yüzeyin üzerinde sürüklüyordu. Tom gözlerini kırıştırdı.

Ne kadar da yorulmuşum, dedi. Justin yarım metre uzağına diz çökmüştü. Yüzü katı ve yaşlıydı. Justin yaşlanınca güzelleşmeye-cekti. Tom onu reddetmişti. Aşağılamıştı onu. Tom biliyordu bunu.

Böyle yapmak istememişti, ama yapmıştı yine de. Tom korkuyordu. Tom sakindi. Yalnızca içine atlamak gerekiyordu. Gözlerini kapadı.

Justin acımasızca işe girişti. Tom'un sandığından daha güçlüydü. Tom'un pantolonunun belini yakalayıp çekti. Düğmeler koptular. Justin Tom'un pantolonunu çekip çıkardı. Tom Justin'i kulaklarından yakaladı. Justin içini çekti. Tom onun yüzüne tükürdü. Justin tısladı. Peşinde olduğu şey sevgi ya da cinsellik değildi. İntikamını alacaktı. Tom şakağına bir yumruk yedi. Bir saniyede yere düştü, bir yumruk daha yedi. Justin'in yüzü hâlâ tatsız biçimde donuktu. Tom aşağıda yatıyordu. Justin bir bacağına onun bacağına dolamış, elleriyle boğazını yakalamıştı. Güçlü elleriyle boğazını sıkıyordu. Daha önce de boğazına batan başparmaklar olmuştu ve bu işin çok hızlı gittiğini biliyordu Tom. Elleri Justin'in yüzünü arıyordu. Çok uzaktaydı. Parmakları uyuşuyordu. Sonunda Justin'in saçlarını yakaladı. Ama duyuları ve gücü zayıflamıştı. Justin'in saçını tutmayı başaramadı. Artık yıkılmak üzereydi. Geri kalan tüm gücünü tek bir vuruş için topladı. Bu son şansıydı. Sola doğru kıvrıldı. Hiçbir şey görmüyordu. Hiçbir şey duymuyordu şimdi. Ama soluk alabiliyordu. Derin derin soluk aldı bir süre. Gözlerini kırıştırdı. Gözlerini kırpa kırpa önündeki kırmızı sıvıyı uzaklaştırmaya çalışıyordu. Sonunda ince sis perdesinin arasından cam sehpayı gördü. Bunun altında Justin sırtüstü yatıyordu. Sağ kulağının yanında koyu renk bir kan gölcüğü vardı. Tom bir parmağını sehpanın kenarında dolaştırdı, parmağının ucuna kan bulaşmıştı. Giyindi. Yaşadığı için mutluydu şimdi.

Lanet olası, söyle bakalım ne konuşacağız şimdi, diye fısıldadı Tom. Justin le Jus, dedi. Le Jus! diye bağırды.

Tom daireden çıktı ve ilk karşısına çıkan karanlık sokağa saptı. Sabahın bu erken saatinde güneş daha yeni doğuyordu. Kımıldamadan durdu ve derin derin soluk aldı. Elinden geleni yapmıştı. Dağarcığında daha birçok şey vardı. Şimdi kendi kendinin sefil efendisiydi. Hiç kimse görmemişti onu. Kendini sergilememişti Tom. Kıl payıyla kurtulmuştu. Öylesine kıl payı kurtulmuştu ki neredeyse inanılmaz görünüyordu. Tom tanımadığı sokaklara aşırı hızlı gir-

mişti. Bunda sızlanacak bir şey yoktu. Sevgi zaten incecik bir ipe asılı değil miydi? Eğer yeterince uzağa gider ve yeterince uzun süre yürürse Justin'i unutacaktı. Benim düşüncelerim fiziksel şeylere bağlı, diye söylendi kendi kendine. Bir taş atımından daha uzağa gitmiyorlar. Kendi içindeki şakaları ve alayları geçiştirdi. Ama yazgının ona oynadığı oyunu ciddiye alıyordu. Bu gece iyi bir oyun oynamıştı ona. Lanet olsun, Tom ruhunu satmamıştı. Vermişti onu. İyi bir şeyle değiş tokuş etmek üzere vermişti onu.

Seine Nehri'ni geçti. Justin silinmeye başlamıştı. Yüzünün çizgileri belirsizleşiyordu. Paris'te hiç kimse Tom'u tanımıyordu. Burada kalacaktı. Eğer kaçarsa görünür olurdu. Justin Fransız'dı. Justin aşağılandığını hissetmişti. Justin onu kandırmaya kalkmıştı. Justin'in ona yaşamöyküsünü anlatmasının tek nedeni kamışını Tom'un kışına sokmak istemesiydi. Tom ona her türlü şansı tanımıştı. Tom arkadaşlarını sever, düşmanlarını siler geçerdi. Kendini öldürme dönemi bitmişti. Yalnızca kendini düşünmenin de sınırları vardı. Tom Rue St. Denis'e doğru ellerini çırpı. Kollarını dünyaya açacaktı. Evet böyle yapacaktı. Amacı buydu. Şimdi kendini daha iyi hissediyordu. Gecenin maceraları siliniyordu kafasından. Hiç kimse görmemişti onu. Arkasını döndü. Hiç kimse yoktu. Tom görünmezdi. Arkasını dönmekten bıkmıştı. Şimdi kendini geleceğe bırakacaktı. Ben iyi bir adamım, diye fısıldadı. Ben fırtınayım.

Eva gitmişti. Tom birkaç gün ağırdan aldı. Otele borcu vardı. Oysa Tom'un parası yoktu. Zengin bir Amerikalı soymayı düşündü. Fransızca konuşarak kimseyi soyamazdı. Justin'le başına gelenlerden sonra bir bakıma yasadışı yaşama bir giriş yapmıştı. Erkek fahişe olarak bir kariyer yapma şansı yoktu. Buna gücü yetmezdi. İyi bir insana ihtiyacı olan biri var mıydı acaba? Başarılı birine ihtiyacı olan var mıydı acaba? Yanına yerleşmek üzere belki de kendine başarısız birini bulması gerekiyordu. Yemek yemeye indi. Sokakta Cholon'un gölgesini gördü. 1954'te Dien Bien Phu'da başarısız olmuş bir adamın sıkı, yıkılmaz gölgesi. Cholon'un Vietnam'da kazandığı tek şey Phuong olmuştu. Savaş ganimeti olarak Paris'e Phuong'u getirmişti Cholon. Tom Hanoi çorbası içti. Gözleri Phuong'u izliyordu. Phuong hiç de kazanılmış görünmüyordu.

Dokunulmaz görünüyordu o. Bir kadın satıcısına benzemiyordu. Tom ona başını salladığı zaman burun kökünde bir kırıksık belirdiğini gördü. Bunun ne anlama geldiğinden emin değildi. Bu küçümseme olarak da yorumlanabilirdi, selamlama olarak da. Tom burun kökündeki bir kırıksık üzerine fantastik öyküler yaratabilirdi. Ateşli bir maceranın kapısı olabilirdi bu. Gülümsemesine bu umudu eklemeye çalıştı. Sanki gözleriyle ona dokunmuş gibiydi, bakışı Phuong'un arkasını dönmesine neden olmuştu. Ağzı Hanoi çorbasıyla dolu, çekinmeden kadının sırtını ve bacaklarını inceledi.

Kapıda Cholon'un büyük, yılan suratı belirdi. Cholon adını Saygon'daki bir eğlence merkezinden almıştı. Tom Cholon ve Phuong arasındaki ilişkiden hiçbir şey anlamıyordu. Cholon Phuong'a baktı. Alçak sesle bir şeyler söyledi ona. Phuong Cholon'un bakışına karşılık vermedi. Yanıt da vermedi. Sanki bütün bu zaman boyunca Cholon bir şey istiyordu. Tatsız bir görünümdü bu. Her biri kendi başınayken daha iyiydi.

Tom yemeğini çabucak bitirdi. Cholon ona bir bardak içki ısmarlamayı teklif etti. Peki, dedi Tom. Cholon bir şişe konyak ve bardak getirdi ve oturdu. Norveç, dedi Cholon. Bunun güzel bir ad olduğunu düşünüyordu, neredeyse hüznü bir ad. Kesin bir yol levhası gibi. Dünyadaki son yol levhası gibi. Norveç. Buradan sonra başka hiçbir şey yok, değil mi? Tom insanların yine de oraya gittiklerini söyledi. Tom onları anlıyordu. Norveç bir vahaydı. Norveç özgürlüğün uyku yastığıydı. Norveç özgürlüğün kör bağıracağıydı. Bardağını boşalttı. Norveç üzerine konuşmaları şart mıydı? Norveç sinirleri sağlam, koku duyuları zayıf insanlar için bir cennetti. Orada hiç koku yoktu. Tom koku duyusunun gereksiz olduğu bir ülkede yaşamaktan rahatsız olmuştu. Bu yüzden Paris'te olmak hoşuna gidiyordu.

Cholon Tom'un ona borcu olduğunu söyledi. Cholon otelde çalışmak isteyip istemediğini sordu. Her işe bakmak üzere. Tom bunu bir süre düşündü. Biraz daha konyak aldı. Magenta Bulvarı'nın kesilmeyen uğultusunu dinledi. Sanki bir seçim yapabilirmiş gibi davranıyordu. Niye duraksadığını biliyordu. Cholon ona şöyle böyle tanıdığı birini anımsatıyordu. Geçmiş ölümdü. Cholon babasının

kafasındaki soluk resmini canlandırıyor. Cholon bilmeksizin bu resmin içine dalmıştı. Bu resim Tom'un peşinden gitmezdi, ama Tom Cholon yaşlarında adamlarla karşılaştığı zamanlarda kendini gösterme gibi bir eğilimi vardı. Tom'u hiç düşünmek istemediği şeyleri düşünmeye zorlardı. Tom bunun niye böyle olduğunu bilmiyordu. İkisi de yitirmiş adamlardı. Ama Cholon karşıındaydı. Ağzında sigarası, elinde bir bardak konyakla oturuyordu. Tom böyle gölgeler olmaksızın büyümüşü ve özellikle bu bakımdan yabanıl ve engel tanımazdı. Bu yön onun için açık ve bulutsuz bir yöndü. Tom düşünceğini söyledi.

Cholon neşeli ve rahat bir ruh hali içindeydi. Sandalyesinde arkaya doğru yaslandı ve genç kız elleriyle işaretler yaptı. Güneşten nefret ediyordu. Vietnam'da çok fazla güneş vardı. Dien Bien Phu'da daha da fazla güneş vardı. Sıcak, açlık ve beceriksiz Fransız subayları yüzünden yenilmişlerdi. Bu Fransız subayları öylesine beceriksizlerdi ki hain diye kurşuna dizilmeleri gerekirdi. Cholon artık üniformalara dayanamıyordu. Yabancılar lejyonuyla gurur duyuyordu, ta ki yabancılar lejyonu Dien Bien Phu'ya gelip de bu kör köpeklerin emrine verilene kadar. Sıradan Fransız kuvvetlerinin emrine verilmişlerdi. Bunlar ağlayan, her şeylerini yitirmiş, iri iri gözyaşları döken insanlardı. Cholon'un sesi incelmışti.

Tom başını salladı. Tamam işte, yanına sokulabileceği başarısız birini bulmuştu. Aslında bunlar hiç de tehlikeli değillerdi. Kafalarının arkasında onların da kendi şarkıları vardı. Cholon Eva'nın ne-reye gittiğini sordu. Denize, dedi Tom. Eva denizi seviyordu. Cholon güldü ve mutfığa doğru başını salladı. Phuong'un kırmızı sırtına doğru sallıyordu başını. Haiphong, dedi Cholon. O da denizi öz-lüyor. Çok güzel, dedi Tom. Cholon sesini alçalttı ve güçlü kollarını masaya dayadı. Tom da aynısını yaptı. Bardağını devirmişti. Cholon güldü. Tom eski ve yeni konyağın keskin kokusunu almıştı. Burnunu çekti. İyiydi bu. Güzel ve ağır bir ağız kokusu.

Cholon Phuong'un bir fahişe olmadığını söyledi. Elini masaya vurarak Phuong'un kuzeyden geldiğini ve kimilerinin bunun daha bile kötü olduğunu düşündüğünü söyledi. Tom boyunun bu yüzden mi bu kadar uzun olduğunu sordu. Cholon kafası karışmış bir yüz-

le ona baktı ve oranın uzun bir ülke olduğunu söyledi. Belki de güneye doğru inenler sıcak yüzünden uzamıyorlardı. Tom başını salladı. Bu mantıklı geliyordu kulağa. Tom Norveç'ten geliyordu, uzun boyluydu. İtalyanlar ufaktı.

Viet Minh cehennemden geliyordu, dedi Cholon. Yanlarına sıcağı da almışlardı. Açlık da onların yanında. Dövüşebiliyorlardı. Yapabildikleri tek şey buydu, ama zaten bir savaşta da bundan başka bir şey gerekmiyordu. Böylesi bir savaşta acımasızlığın sınırı diye bir şey kalmıyordu. İnsanın kendini kanın üzerine yükseltmesi gerekiyordu, önemli olan çiçeklerdi, dedi. Çiçekler mi? diye sordu Tom iş olsun diye. Cholon mutfığa doğru, Phuong'un eğik, kırmızı sırtına doğru başını salladı. Tom bakışında bir aşk kıpırtısı gördüğünü sandı. Yumuşak değil, ama yine de âşık. En azından "çiçekler" dediği sırada. Bunu söylerken sesinde hiçbir alaycılık yoktu, ama çok katı bir sesle söylenmişti. Sanki bir çivi çakar gibi. Tom böyle olmasını umuyordu.

Cholon Phuong ile Saygon'da Cholon'da karşılaşmıştı. Uzun bir barın arkasında duruyordu, fahişeler gibi önünde değil. Durakladı.

Bu sözü sevmiyorum, dedi. Çalışanlar, dedi. Onlar çalışanlardı. Çalışanlar mı? diye sordu Tom.

Çalışanlar, evet, dedi Cholon.

Phuong yaşlı değildi, ama kuzeyden gelen kızların pek çoğu ölümüne gençti. Ona nereden geldiğini sormuştu. Phuong yüksek ve duru bir sesle Haiphong'dan geldiğini söyleyince herkes irkilmişti. Gürbüz yabancı lejyonerlerden oluşan grubun tamamı sarsılmıştı bunun üzerine. Kocaman, yara izli herifler birden sessizleşmişlerdi. Çünkü düşmanla aralarında yalnızca yarım metre vardı. Düşman on beş yaşındaydı ve tam şimdi Haiphong'dan geldiğini söylemişti. Bir kere daha söyledi aynı şeyi, ne yapacaklarını bilemiyorlardı, kimse bunu gülerek geçiştirmeyi başaramadı. Kimse ellerini bara vurmadi. Kolları yere sarkmıştı hepsinin. Tek hareket tavandaki pervaneden geliyordu. Barın önünde sıralanan çalışanlar Fransız yabancı lejyonerler ile Haiphong'dan gelen Phuong arasındaki büyük savaşın yolunda durmamak için yana çekilmişlerdi.

Phuong öyle uzun boylu ve öyle esmerdi ki. Tonkin Körfezi'nde, Hong Ha Nehri boyunca özgürce büyüyenler böyle oluyorlardı. Cholon çavuştu ve belki de bir viet minh'in boynunu kırmaktan daha kötü şeyler yapmıştı. Daha önce de savaşmışlardı onlar. Öldürmek bir marifet değildi. Öldürülmek de bir marifet değildi. Sorun tam ortada yatıyordu.

Tom içkisini içti. Seks ve savaş. Seks ve savaş öyküleri. Hiçbir şey canını daha fazla sıkıyordu. Bunlar hayal gücünden yoksun sıradan şeylerdi.

Ama Cholon ölüm sessizliğine bürünmüş barda kibarca bir içki istemişti Phuong'dan. Sonra da Saygon'a nasıl geldiğini sormuştu. Phuong yalnızca omuzlarını kaldırmıştı ve şu güne kadar Cholon onun Saygon'da bir barın arkasına nasıl gelmiş olduğunu öğrenememişti. Bunlar Dien Bien Phu'dan önceydi ve Cholon'un içinde çok korkunç bir duygu vardı. Tecrübeli bir lejyonier olarak savaş konusunda içinde çok korkunç bir önsezi vardı. Ama Cholon'daki diğer kızların tersine Phuong Cholon'un harika bir erkek olduğunu, onları kurtardığını söylememişti. Sonraları Cholon ona bu önseziyi verenin Phuong olduğunu düşünmüştü. Karanlık Cholon'un dibinde bir barın arkasında duruyor ve nereden geldiğini gizlemiyordu. Üstelik de Cholon'un ruhunu okumuştı. Gözlerinden onun yitik bir adam olduğunu görmüştü. Cholon onu istediği gibi alıp gidemeyeceğini anlamıştı. Phuong on beş, o otuz beş yaşındaydı ve Cholon onda hiçbir art niyet görmemişti. Bu onu şaşkına çevirmişti. Vietnam'a geldiğinden beri ilk kez karşısında hiçbir art niyet görmüyordu. Yalnızca bir uzaklık görüyordu. Hepsi buydu. 1954 baharında olmuştu bu, ardından da Dien Bien Phu gelmişti. Bir şakaydı, kaba bir alaydı. Masaya 40 bin adam davet edilmişti ve her şey bittiğinde masadan kimse kalkmamıştı. Güneşin altında 40 bin yem.

Orada oturmuş kazanabileceklerini sanıyorlardı. Lejyonierler kuşkuluydu. Bazıları Saygon'a geri dönmüşlerdi. Keplerinde siyah kan lekeleri vardı, kendi kanları. Cholon yeniden o bara gitmişti. Barın önü bomboştu, artık kimse Cholon'un çok yakışıklı olduğunu söylemiyordu. Çalışanlar ona sırtlarını dönmüşlerdi. Onları yüzüstü bırakmıştı, yenilmişti. Ama Phuong sakın sakın gözlerine

bakmıştı, bakışları hiç değişmemişti onun. Cholon Phuong'a onunla birlikte Fransa'ya gelmek isteyip istemediğini sormuştu. Phuong başını sallamıştı. Hepsi buydu neredeyse. Çünkü eve yalnızca yenilmiş biri olarak değil, ama aynı zamanda düşünülebilecek en berbat savaş ganimetiyle gelmişti. Eve savaşı kazananlardan biriyle gelmişti. Kana susamış kuzeyden bir Vietnamlı kızla. Ona nereden geldiğini sorduklarında görülebilir bir gururla Haiphong diyordu. Üstelik de lokantalarının adının Haiphong olmasında diretmişti.

Cholon bardakları doldurdu. Tom Cholon ve Phuong'un ortak yanlarının ne olduğunu anladığını düşünüyordu. Bu yoksun oldukları şeylerdi. Eksiklerinden başka bir şey olamazdı. Tom bir sigara yaktı. Bir süre sessizce oturdular. Tom gitmek istiyordu aslında. Cholon masanın üzerine eğildi. Tom'u inceliyor, onu ölçüp tartıyordu. Tom'un bir gün bir savaş kazanabileceğini söyledi. Bu Tom'a bir övgü gibi gelmemişti. Sinirli sinirli güldü. Cholon ağzının biçiminde bir şeyler olduğunu söyledi. Kararlı bir çizgi. Bu Cholon'a zaferi düşündürüyordu. Böyle şeylerin kimilerinde gizli olarak yattığını, ama seyrek bulunan bitkiler gibi büyümek için belli bir tür toprak istediklerini söyledi.

Tom savaşlarla ilgilenmiyordu. O savaşlar kazanmak için dünyaya gelmemişti. Justin'i Denfert-Rochereau yakınlarında bir cam sehpanın altında bırakmıştı ve yaşayıp yaşamadığını bilmiyordu. Bu kadarı yetmişti. Daha fazlasını öğrenmek istemiyordu. Unutulacak bir şeydi bu. Tom 41'de doğduğunu ve dört yılını savaşta geçirdiğini söyledi. Kazandın mı? diye sordu Cholon. Tom yanıtlamadı. Bilmiyordu. Cholon bunu anne sütüyle almış olduğunu, içine işlemiş olduğunu söyledi. Cholon görebiliyordu bunu. Hareketlerde, ağızda. Savaşın ağzın köşesinde bir yara gibi durduğunu görebiliyordu. Tom kabuğu koparmıştı, ama yara kapanmıyordu. Tom'un kanı damarlarından fışkırıyordu, beyni bir bombaydı, Cholon tik taklarını duyabiliyordu. Tom yerinden doğruldu. Masaya vurdu. Hayır, diye fısıldadı. Hayır, hayır, yanılıyorsun. O yalnızca bir ağız yarasıydı. Buraya güzel zaman geçirmeye geldim, diye bağırdı. Yerine oturdu. Cholon yeni bir şişe getirdi. Tom kendini sefil hissediyordu.

Cholon bardağını doldurdu. Açık mavi gözleri neşeliydi. Neşeli olmaya karar vermişlerdi. Cholon hızlı hızlı konuşuyordu. Tom'un işe yarar birine benzediğini söyledi. Tom gergindi, Tom kendini saklıyordu, cimriydi o. Kurtulacağını sanıyordu, ama Cholon onun gibileri daha önce görmüştü. Tom'u her yerde görmüştü. Tom kendini güneşte kurutulmuş çarşafın arkasına saklamaya çalışıyordu, çiçeklerle süslenmeye çalışıyordu. Tom'un giysilerini gösterdi parmağıyla. Hayır, Cholon böyle gülünç şeylerle kandıramazdı. Tom çevresine dostluk ve anlayış saçmaya çalışıyordu, ama Cholon'u kandıramazdı. Tom'u daha önce kadınlarla birlikte görmüştü. Şu Tom'un içini okuduğu için onu terk eden kadınla birlikte görmüştü onu. O alaycı gülümsemenin, huzursuzluk yokluğunun, yaşam sevincinin arkasını görmüştü o kadın. Hayır, Tom masadaki domuzdu. Genç, aptal, kötü domuzdu o. Tom Hotel Orador'a uygundu.

Tom bardağını bu kırmızı yılan yüze fırlatmayı düşünüyordu. Ama çok yorgundu. Cholon yalnızca tahmin yürütüyordu. Cholon hayal kuruyordu. Cholon yarı sarhoştı. Cholon'un sözleri ona dokunmuyordu. Üstelik de Cholon onu ciddiye almıştı. Bu önemliydi. Çoktandır olmuyordu böyle bir şey.

Phuong masayı topladı. Cholon sessizdi. Pencereden dışarı bakıyordu. Phuong ikisine de müşteriymiş gibi davranıyordu. Tom hayran hayran arkasından baktı onun. Açıkça yapıyordu bunu. Cholon bunu görmemiş olamazdı. Tom hayran hayran Phuong'un hareketlerindeki büyüğü seyrediyordu. Büyük, açık, yavaş, belki biraz sinirlendirici hareketleri var, diye düşündü Tom. Zincire vurulmaz gibi görünüyordu. Tom Cholon'un yakınında olduğunu unutmuştu. Kaba bir sertlik, diye düşündü Tom. Phuong'da kaba bir yan vardı. Uzun bacaklarında, geniş yüzünde, kocaman, neredeyse yuvarlak gözlerinde, her adımda birbirlerine dokunan çıkık, kürek kemiklerinde yatan sessiz bir sertlik vardı. Phuong mutfakta gözden kayboldu.

Cholon sesini temizledi. Sesi sıcak, soğuk, derin ya da aydınlık olabiliyordu. Sık sık gülümsüyordu, dişleri beyaz ve düzgündü, neredeyse aşırı beyaz ve düzgündü. Hiç şımarıkça görünmeyen el ha-

reketleri yaparak konuşuyordu. Ama Tom, gözlerinin arkasında yatanları göremiyordu, içine işleyemiyordu onların. Bu açık mavi gözler Tom'a husky cinsi kutup köpeklerinin süt mavisini gözlerini anımsatıyordu. Bu gözler anlatımdan yoksundu. Bir çift miskete benziyorlardı. Cholon gözlerini kırptırdı. Uzun siyah kirpikli gözkapaklarını önce yarıya indirdi, sonra tam kapattı. Bakışlarında anlam olmadığını gizlemek için her şeyi yapabilirdi. Gözleri kımlıtsız ve şaşıydı. Uyumken de gözlerinde yine bu bakışlar olmalıydı. Tom Phuong ve Cholon'un Saygon'da göz göze geldikleri o günü düşündü. Başka bir şey söylemeye ne gerek vardı ki.

Tom onları kıskanmıyordu. Birbirlerinden geçindikleri kesindi. Birbirlerinin mutluluğunu sakız gibi çiğniyorlardı herhalde, konuşmuyor ama çiğniyorlardı. Tom Çin Hindi ile ilgilenmiyordu. Politikayla ilgilenmiyordu. Bu gözler savaş gözleri olmalıydı. Kendilerini göstermeyen, içlerinin görünmesine izin vermeyen gözler. Ama Tom Paris'e yaşamak için gelmişti. Dünya savaştaydı. Tom izindeydi. Tom pasifist değildi, ama asker olmadığı da kesindi. Hızla Justin'i düşündü, ama bu zorunluluktan yapılmış bir şeydi. Bu bir arkadaş bulma girişimiydi. Tom'un arkadaşlığı ucuz değildi.

Cholon sağ kolunu gerdi. Kaslarının kıpırtıları küçük elini daha da garip göstermişti. Yine de üzerinde güven verici bir şey vardı, zararsız değil ama sağlam. Sıkışık zamanlarda onunla dost olmak istemiş gibiydi. Eğer çok pahalıya gelmeyecekse Tom memnuniyetle onun yanında olabilirdi.

Cholon bir gorildi. Tom'un işinin gözlerini ve kulaklarını açık tutmak, ilişkileri düzenlemek, çalışanları korumak, müşterileri değerlendirmek olduğunu söyledi. Onları sıkı bir değerlendirmeden geçirmesi gerekiyordu, çünkü çalışanlar her zaman haklıydı. Bunun dışında da tam bir hizmetçi olacaktı. Çalışanların odalarını temiz tutacak ve başka ufak tefek işlerle uğraşacaktı. Para işleriyle Phuong ilgileniyordu. Ekonomik sorunları o göğüslüyordu. Tom Phuong hiç konuşmuyor, diye canını sıkmamalıydı. O her şeyi anlardı. O sözlerin üzerine çıkmıştır, dedi Cholon ciddi bir sesle. Ama eğer Phuong bir şey söylerse Tom'un dinlemesi gerekiyordu. Gerçekten dinlemeliydi o zaman. Çünkü Phuong bir köle değil, dedi

Cholon. Yanında Phuong ile eve geldiğinde böyle demişlerdi, şimdi kendine efendilik yapabileceği güzel bir savaş ganimeti getirdiğini söylemişlerdi. Oysa savaşı o kazanmıştı, dedi Cholon. Yenilen bendim. Kahkaha attı.

Tom böylece fahişelerin babasının çırağı olarak işe alınmıştı. Tüm bedeni ve ruhuyla kendini verdiği bir görevi olmuştı şimdi. Burada görülecek ve duyulacak ne kadar çok şey vardı. Buradaki kokular Tom'un ki gibi duyarlı bir koku duyusu olan birisi için gerçekten tam bir ziyafetti. Çünkü burası çarşaf krallığıydı. Kirli, lekeli, güzel kokulu çarşaf krallığı. Tom bunları günde bir kez değiştirecekti. İşe böyle başladı, çarşaf değiştirici, prezervatif değiştirici ve ampul değiştirici olarak. Burası aynı zamanda çığlık krallığıydı. Tom çığlıkları sınıflandırmıştı. Kendinden geçmiş mutluluk çıığı ya da acı çıığı. Ama bu sonuncusu çok seyrek duyuluyordu. Tom'un bu işin kendisine kalması hayalleri kurmaya başlaması için çok zaman geçmesi gerekmemişti. Hep bunu düşünmeye başladı. Her zaman böyle yapardı. Kolayca bir şeylere sahip olma düşü kurardı her zaman. Bir şeylerin ona kalacağını düşlerdi. Babasının kasap dükkânıyla başlamıştı bu düşler. Uzayıp giden zincirlere asılı sosislerin sahibi olmayı düşlemişti. Tom ellerini ovuşturdu. Boğaz tokluğuna çalışıyor, Phuong uygun görürse arada sırada biraz harçlık alıyordu. Ama bunun bir önemi yoktu, düşleri canlanmıştı yeniden. Bu kez kendini düşman saflarında gizli bir görevde bulmamıştı. Neredeyse kendisine benzeyen günahkârlar, yalancılar ve şakacılar arasındaydı.

Özel çalışma alanı Séverine olmuştı. Séverine incecik topuklu ayakkabılarıyla, kalçasına kadar yırtmaçlı daracık bir ipek elbise içerisinde, platin rengi saçları başının üzerinde donmuş bir bulut gibi Gare du Nord'a doğru kayarken Tom'a göz kamaştırıcı güzellikte görünüyordu. Séverine Cholon'un saman yığını içindeki altın iğneydi. Séverine kördü ve Oradour çalışanları arasında, başkalarıyla karşılaştırılamayacak ölçüde çok aranılıyordu. Bu vesileyle Tom'a özel olarak yapılmış bir berber bıçağı verilmişti. Bu bir sustalı çakı gibi yapılmıştı, Tom bir düğmeye bastığında bıçak açılıyordu. Cholon tüm çalışanlarının saygılı davranış görmeye hakları oldu-

ğunu söylüyordu, eğer bunu çiğneyecek biri olursa taşakları kesilecekti, yavaş yavaş.

Bıçak ürperticiydi. Tom açık bıçağı burnunun ucuna tuttu. Öylesine keskindi ki birinin yüreğini kesip çıkarabilir yine de hiçbir şey hissettirmeyebilirdi. Séverine biraz temiz hava almak için dışarı çıktığında Tom onun özel koruyucusu olacaktı. Çünkü Cholon'un dediği gibi Séverine'in müşterilerinin çoğu sürekli müşterilerdi ve Séverine onları Oradour'da ağırlıyordu. Tom sesini duyabileceği bir uzaklıktan izleyecekti onu. Séverine'e bir güven duygusu verecek ve eğer gerekirse tercüman olarak araya girecekti. Tercüman mı? diye sordu Tom. Ben Fransızca konuşmuyorum. Cholon gözlemini kıstı. Fransızca konuşamıyor muydu? Paris'te neredeyse iki aydır Fransızca konuşmadan mı yaşamıştı? Tom başını salladı. Fransızca konuşmamayı bir onur sorunu yaptığını söyledi. Cholon düşündü. Kendi kendine sessiz el hareketleri yapıyordu. Omuzlarını silktilti ve Tom'un Fransız diliyle olan zorlu ilişkisine bütünüyle saygı duyduğunu söyledi, ama bundan böyle bu tavrını bir yana bırakması ve bir an önce Fransızca öğrenmeye bakması gerekiyordu. Tom tartışmak istedi, ama yeni durumun ışığı altında gerekirse bir deveyi bile yutması gerektiğini fark etti. Üstelik Eva gitmişti ve giderken de yanında bir iki ilkeyi götürmüştü. Fransızca anlaşılmaz bir şeyler geveledi, Cholon beğenmiş bir yüzle gülümsedi.

Cholon Tom'u tanıştırdı. Séverine biraz çarpık, beyaz dişleriyle gülümsedi ve küçük elini uzattı. Tom hemen yakaladı bu eli. Gözleri yeşildi. Göğüsleri yuvarlak ve sertti. Koket değildi. Bir ceylan gibi yürümüyordu. Sevimli ve doğal değildi. Magenta Bulvarı'nda sevimli ve doğal olmanın bir değeri yoktu. Benim müşterilerim düşlerinin peşindeler, diyordu Cholon. Tom Séverine'in başkalarının sıradan düşleriyle ilgilenmediğini düşünüyordu. Uzun, cesur adımlarla yürüyordu. Phuong gibi yürüyordu. Böyle olmalıydı işte. Doğal düşmanları olmayan bir hayvanın cangılda dolaşması gibi.

Tabii ya, Tom Séverine uğruna Fransızca öğrenecekti. O kördü. Tom'a ihtiyacı vardı. Neredeyse Tom'un boğazına bir yumru takılıyordu. Güneş gözlüklerinin arkasında gözleri hafifçe buğulanmıştı. Şimdi aileden birisin, dedi Cholon. Kolunu Tom'un omzuna do-

lamıştı. Tom bu sıcak sözcüklerin onun mermer bakışlarını etkileyeceğini, eritici bir etki yapacağını sanmıştı neredeyse. Ama bunlar sonsuza dek cilalanmıştı. Gözbebekleri ışığa ya da karanlığa tepki vermiyordu. Tom başını öyle yakına getirmişti ki burnu Cholon'un burnunun ucuna değdi. Cholon başını geri çekti. Tıpkı ayılar gibi, diye düşündü Tom. Burnu çok duyarlı.

Tom'un geçmişinde bir spor mağazasında tezgâhtarlık vardı. Neredeyse burası ona kalmak üzereyken denizci olmuştu. Şimdi kariyeri yükselmiş ve iki cins arasındaki doğal çekim gücünün dağıtıcısı ve düzenleyicisi olmuştu. Bundan böyle cinsel içgüdüğü denetlemek onun elindeydi. Düşününce bunun aslında insanlık dışı bir görev olduğunu gördü. Yaratılış eyleminin kendisini düzenleyecekti. Gökten gelen kucaklaşmaların aracısı olacak, son istekleri ortaya çıkaracaktı.

İşin aslına bakılırsa Tom bir genelevde hizmetçiydi. Ama Cholon çok daha parlak bir geleceğin onu beklediğini düşündürecek biçimde konuşmuştu. Cholon onun esmer ve kaslı görünümünden biraz kaygılıydı. Belki de kısa, siyah saçlarını sarıya boyayabilir ve böylece yeni Norveçli güç olarak, efsanevi Le Norvegien olarak tanıtılabilirdi. Ama Tom bunu kesinlikle reddetti. O yeterince SERT'ti. Aynada kendine baktı ve yeterince SERT olduğunu gördü. Yeni yıkanmış beyaz pamuklu giysileri, meşin çizmeleri, pembe tişörtü, Arap güneş gözlükleri ve beyaz kasketiyle Magenta'da bile yeterince SERT'ti. Bu kadarı yeterdi. Cebinde elması top gibi kesebilecek bir bıçağı vardı. Dosdoğru aynanın içine girebilir ve gözden yitebilirdi.

Cholon dünyada çok az erkek kaldığını düşünüyordu. Güçlü cins gülünecek bir durumdaydı. Bu Cholon'un dişlerini kamaştırıyordu. Anneler oğullarını dünyaya salıvermeden önce yün iplikle boyunlarına bir etiket asıyorlardı. Bunlar müşteriler, dedi Cholon. Elbette saygı gösterilmesi gerekiyordu onlara; ama bunlar aslında topun ağzındakilerdi, yüreklerinde yatan şey kaçmaktı. Bu yüzden her zaman arkadan vurulurlardı. Delikleri geçici olarak tıkamayaarıyorlardı yalnızca.

Cholon Tom'un potansiyel bir müşteri olmadığını görebiliyor-

du. Tom bir savaş kaçağı değildi. Savaş kaçakları sevgi peşindeydiler. En kötüsü de buydu. Seks tamamdı. Sevgi tehlikeliydi. Sevgi peşindeki müşterilerin ne yapacağı bilinmezdi. Tom'un bunları öğrenmesi gerekiyordu.

Tom başını salladı. Saçağın altında durmuş hızlı hızlı sigarasını içiyordu. Cholon pazara çok seyrek çıkardı. Şimdi durduğu yerde durur ve işlerini görünmez iplerle idare ederdi. Sigarasının külünü silkelemesiyle ya da dişlerini emmesiyle kimi işleri kabul eder kimi işleri bir yana atardı. Çalışanlar onun işaretlerini tanırlardı.

Tom en tepeden, altıncı kattan işe başladı. Çalışanların kullandıkları altı odanın sorumlusu olan oda temizleyiciydi şimdi. Orta standartta sıradan otel odaları gibi görünüyordular bunlar. İki kişilik yatak, üzerinde abajuruyla yatak sehпасı, sandalye, masa, çöp sepeti, ayna, lavabo ve askı. Duş ve tuvalet koridordaydı. Oradour'a gelen birisi bir genelevde olduğu izlenimine kapılmamalıydı. Geri kalan katlar düzenli müşterilere ayrılmıştı, pek çoğu sürekli kalıyordu bunlarda. Her sabah bu odalara bakmak için gelen iki temizlikçi kız vardı. Tom beşinci kattaki odasında kaldı. Phuong ve Cholon farklı katlarda kendi başlarına kalıyorlardı.

Tom'a aynı zamanda tatsız bir görev de verilmişti. Eğer çalışanlar bir yanlış davranış yaparlarsa bunu bildirmek de Tom'a düşüyordu. Zaman zaman kimilerinin aşırı ücret aldıkları, giderek hizmetlerini müşterilere doğrudan satıp Cholon'a hakkı olan aracılık ücretini ödemedikleri oluyordu. Eğer bu fark edilirse iş bitiyordu. O zaman iniş başlıyordu. Aşağıda Rue de Lappe ya da yukarıda Montmartre'da kendi hırsızlıkları nedeniyle dibe batabilirlerdi bundan sonra. Ne Phuong ne de Cholon her şeyi izleyemezdi, ama kuşkulandıkları durumlar vardı. Kimi dönemlerde çalışanların döngüsü oldukça hızlı olabiliyordu.

Ama Séverine'e güvenilebilirdi. Erkekler çevresinde dolanıyorlardı. Bunların arasından istediğini seçebilirdi. Ama altından kalkabileceğinden daha fazlasını istemiyordu, Cholon'un altından kalkabileceği kadarından fazlasını istemiyordu. Cholon Séverine'in erkeklerin çoğunun yoksul sefiller olduğunun yaşayan kanıtı olduğunu söylüyordu. Tom ne demek istediğini anlamıştı. Erkeğin kendi-

sini göremeyen bir kadına çekilmesini anlıyordu. Görünmez olmak, yalnızca bir ses ve bir koku olmak. İçinde bir batma hissetti. Bu duygudan hoşlanmamıştı. Séverine erkeklere onunla istedikleri her şeyi yapabilecekleri izlenimini veriyordu. Çünkü hiç tanık yoktu. Bu düşünce karanlık, boş bir oda gibiydi. Buna karşılık Tom onu baykuş bakışlarıyla süzebilirdi. Tom Séverine'i kendisi gibilere karşı savunacaktı. Böyle korkak, karanlık erkeklere karşı.

Tom ağzının kenarında bir sigarayla Cholon'un yanında durmuş, güneş gözlüklerinin arkasından Séverine'i izliyordu. Cholon mırıldandı. Cholon açıkladı. Séverine herkesten iyi koku alır ve duyardı, ama erkeklerde yalnızca gözlerin açığa serebileceği gedikler vardı. Séverine uzun boylu, sıska bir Arapla konuşuyordu. Cholon mırıldandı. Tom yanlarından uzaklaştı. Bunu reddettiğini değil, kabul ettiğini göstermek için yapmıştı. Cholon ona bundan söz etmişti. Araplar ve Séverine sorun değil, demişti Cholon. Onlar sevgi peşinde değiller. Sık ve güçlü saçlarının arasında pas kırmızısı bir tutam saçı olan uzun boylu Arap biraz sinirli görünüyordu. Séverine onu elinden tuttu ve Oradour'dan içeri girdi. Cholon Jez'in sürekli müşterilerden biri olduğunu, ama otele hiçbir zaman yalnız girmediğini söyledi. Séverine'in dışarı çıkıp onu alması gerekiyordu. Cholon bir Arabın her zaman bir Arap olduğunu söyledi, safkandı onlar. Kendilerini Parisli diye adlandıran, bacaklarının arasında bir solucan ve kafalarında frengi artıklarıyla dolaşan süprüntülerin tersine.

Tabii ya, Tom istemeyerek de olsa erkeklerin Séverine'e duydukları ilgiyi anlıyordu. Duyabilen ve koklayabilen, ama görmeyen bir kız. Herkes dimdik onun gözlerinin içine bakabilirdi. Her zaman gülümsüyordu ve gülümsemesinde bir damla bile küçümseme yoktu. Karşısındakiler düşlerinde bile görmeye cesaret edemeyebilecekleri suratlar takınabilir, mimikler yapabilirlerdi. Başarısızlığa yazgılanmış numaralarının hepsini yapabilirlerdi Séverine'e. Korkaklar, cesurlar, yoksullar, zenginler, itici görünüşlüler, iyiler, küçükler, büyükler, hepsi Séverine ile birlikte olduklarında kendileri olabilirlerdi. Bir insan daha fazla ne isteyebilirdi ki? Tom kendisi olabilmenin mutluluğun doruğu olduğunu düşünüyordu. Müşterile-

rin başrolde kendilerinin olduğu içten oyunlar oynadıklarını görebiliyordu. Kral oluyorlardı. Soylu oluyorlardı. Sefiller kimse onları görmediği zaman yükseliyorlardı, aptal kötüler sahneyi fethediyorlardı. Savaş kaçakları intikamlarını alıyor, katiller katilce gü-lümsüyorlardı. Dikizciler bakıyor, teşhirciler teşhir ediyorlardı. Ya-tak ıslatıcılar sessizce işiyorlardı.

Tom bilemiyordu. Séverine'in tablosunda çoğu olduklarından daha büyük görünüyorlardı herhalde. Çekici, karşı koyulmaz, uzun boylu, esmer, sarışın ve geniş omuzlu oluyorlardı belki. Kendilerini düşlerinde nasıl görmek istiyorlarsa öyle oluyorlardı. Séverine tanrısal bir aynaydı. Cholon iktidarsız adamların ona koştuklarını anlatıyordu. Bu iktidarsızlık bir erkek kadının bakışlarında kendisini okuduğu ya da bu bakışlarda herkesin görebileceğini sandığı kendi başarısızlığının gölgelerini sezdiği zaman ortaya çıkan tür-den bir iktidarsızlıktı. Séverine iyileştiriyordu bunları. Erkekler ye-ni birisi olmuş olarak çıkıyorlardı Oradour'dan. Bu kalıcı bir şey değildi, ama bir süre dayanıyordu. Böylece Séverine'in sadık müş-terileri oluyorlardı.

Ama Séverine'in karşısına sevgiye susamışlar, yalnızlar, erotik olmayanlar, çorap lastiği düşkünleri de çıkıyordu. Bunların hayal-leri bacadın tam ortasından geçen çorap lastiğinde takılıp kalıyordu. Bu erkekler sıcaklık arıyorlardı, heyecanlıydılar, baş belasıydılar ve gevezeliğe düşkünlüler. Bir kadının yalnızca seks değil, ama güven ve sıcaklık aradığına emindiler. Çalışma yaşamına başlarının üzerinde gezdirdikleri gümüş tepsinin içerisine ahlâk ve sevgi dol-durmuş olarak dalıyordu bunlar. Hiçbir kadının dayanamayacağı bir teklif olduğunu düşünüyorlardı bunun. Ve tüm bunları burada, en olmayacak yerde arıyorlardı. Çünkü içten olduklarını, gerçek duygularını göstermek için köpek ölülerinin üzerinden bile yürüye-bileceklerini, doğru insanı aradıklarını göstermek istiyorlardı. Yaşamında yalnızca bir kere önüne sunulan böyle bir armağana değ-ecek insanı arıyordu onlar. Özlem dolu bakışlarla Rue de Lappe'de, Montmartre'da, Rue St. Denis boylarında, Boulevard de Sébasto-pol'da dolaşıyor ve sonunda kendilerini Boulevard de Magenta'da buluyorlardı. Burada Séverine'i görüyorlardı. Aradıkları oydu.

Sevgiyle kurtaracakları onu. Gerçek sevgiye boğacaklardı.

Şu kahrolası sevgi, dedi Cholon. Sevgiyle düzüşüyorlar, dedi. Tom bunun kulağa güzel geldiğini düşündü. Üzücü bir şeyler vardı, ama yine de güzeldi. Niçin olmasın? Hiç yoktan iyiydi. Ama çalışanlar nefret ediyordu bundan. Séverine nefret ediyordu. Sevgiyle düzüşen erkeklerle sorunları vardı onların. Bunlar kendilerini birazcık değil bütünüyle açıyor, her şeyi ortaya seriyor, her sözcüğü ödüyorlardı. Konuşuyor, konuşuyor ve sevişiyorlardı. Evet, yaptıkları buydu. Sevişiyorlardı. Sevgiden oracıkta düşüp ölebilirlerdi. Ağlıyorlardı. Odalardan çıkarılmaları, ağlaya ağlaya merdivenlerden sürüklenmeleri ve sokağa atılmaları gerekiyordu.

Yine de, diye düşündü Tom, bu da bir şeydir, daha kötüsü de olabilir. Cholon gırtlığını temizledi. Tom küçümser bir havayla tüküreceğini sandı, ama bunu yapmadı Cholon. Cholon'un Magenta'da bulunacak sevgiye harcanacak tükürüğü yoktu. Tükürüğünü yuttu. Tom bir duygunun ne denli küçük olursa olsun korunması gerektiğini düşünüyordu.

Saçında pas kırmızısı çizgi olan Arap sokağa çıktı, hızla çevresine bakındı, Cholon'a başıyla hafifçe selam verdi ve Gate du Nord'a doğru gitti. Cholon sessizleşmişti, gergin görünüyordu. Alçak bir sesle Jez'in iyi bir müşteri olduğunu, her zaman tanınması gerektiğini söyledi. Tom'un Araplara karşı olup olmadığını sordu. Tom başını salladı. Cholon otele girdi. Tom saçığının altında onun yerini aldı. Aşağı Magenta'nın kralı gitmişti. Tom gülümsedi. Sol bacağına yukarı çekip topuğunu taş duvara dayadı. Kesinlikle çok SERT'ti.

Daha sonra Cholon ondan Place de la République taraflarına bakmasını istedi. Tom sallana sallana yürüdü bulvarda. Çevresine bakınıyor ve yürüyordu. Bir şeyler bekliyordu. Güvensizlikle çevrelenmişti her yanı. Her şeye hazırdı, öyle değil mi? Neredeyse soluk almıyordu. Sıkıntıyla sigara içiyor, ama neredeyse soluk almıyordu. Gevşek ve hazırdı. Müthiş atletikti. Bir araba tam yanında fren yaptığında tek bir kası bile oynamamıştı. Büyük bir mağaza camında kendini gördü. Geleceğin büyük adamlarından biri gibi görünüyordu. Yolun ortasında durdu ve keyifle kendini seyretmeye

başladı. Arabalar hızla iki yanından geçiyorlardı. Lanet olasıca, bu bir şaka değil. Şurada duran kahrolası herif şaka yapmıyordu. Her şeyi ama her şeyi fethedebilirdi o. Arabalar korna çaldılar. Şoförler bağırıldılar. Tom onlara bakmadı bile. Yaşam buydu işte, hareket buydu. Kara güneş gözlükleri korkutucuydu. Ağzı küçümseyici bir çizgi olmuştu. Bu herif bir şeyler taşıyor gibi görünüyordu. Gerçekten tehlikeli bir adama benziyordu. Adam beyaz kasketinin siperini güneş gözlüğünün kenarına kadar indirmeyi göze almıştı. Çok cecurcaydı, ama ona yakışmıştı. Eğer birisi onu palyaço sandıysa bunun hiç önemi yoktu. Bir şeyden haberleri yoktu onların. Tom kendisiydi. Böyle diyorlardı. Eski sigarasının ateşiyle yeni bir sigara daha yaktı. Bu, ölümüne ciddiydi. O ödünsüz bir gençti. Herhangi bir yerden geliyor olabilirdi. Belki de Gare de l'Est'nin arkasındaki yoksul bölgelerde büyümüş genç bir şeytandı o. On iki kardeşten biriydi. Altısı yoksulluk hastalıklarından ve açlıktan ölmüştü. Geri kalanlar onun gibi tehlikeli rüzgârlarla çevreye dağılmışlardı. Ama saygınlığı ve ağırlığı yanında götüren o olmuştu. Annesi ve babası varlarını yoklarını ona adamışlardı. O tekti. Tom gibi birini yaratmak için on iki çocuk gerekmişti.

Tom gerçekten de eşsiz görünüyordu şimdi. İri yarı, sık ve eşsiz. Kim bilir kaç dakikadır Magenta Bulvarı'nın ortasında durmuş, büyük bir dükkân vitrininin camında hayran hayran kendisini seyreliyordu. Arabaların rüzgârı geniş, umursamaz paçalarıyla oynuyordu. Sonra kaldırıma çıktı. Şimdi bütün camı doldurmuştu. Sokaktaki en büyük adam oydu. Justin'i düşündü ardından. Camdaki yansıma bulandı. Kendi resmini terk edip aşağıya, République'e doğru yürüdü.

Séverine'in dolaştığı bölgedeki barlardan birine girdi. Séverine bir bar taburesine oturmuş, yüzünde sıcak bir gülümsemeyle biraz aşağıya, çizgili giysili, basık burunlu ufak tefek bir adama bakıyordu. Düşük omuzlu adam bir masaya oturmuş kabarık, platin sarısı saçlara ve yuvarlak yanaklara dikmişti gözlerini. Tom kapıda durdu ve hafifçe öksürdü, ama buna gerek yoktu. Çünkü Séverine onun orada olduğunu hissetmiş ve bir an için dudaklarını bükmüştü. Tom'un niçin orada olduğunu biliyordu. Kontrol edilmesi gere-

kiyordu, müşterilerin de kontrol edilmesi gerekiyordu. Séverine kendi yargı gücüne sonuna dek güveniyor ve Cholon'la Tom'un onu güçsüz gördüklerini düşünüyordu. Omuzlarını yukarı kaldırdı, Tom'a başını salladı, endişeyle Tom'a bakan ufak adama başını salladı. Tom onun duygularını anlıyordu. Bu iş duygulara ve tecrübeye dayanıyordu. Tom kendisinde bu ikisinin de olduğunu düşünüyordu. Güneş gözlüklerini çıkardı. Ufak adam ürkmüştü. Tom birkaç dakika durup adama baktı. Séverine öfkeyle soluyordu. Tom ufak adamı hipnotize etmişti. Tom saygı kazanmak zorundaydı. Yalnızca müşterilerin değil, yalnızca Séverine'in değil; bütün Magenta'nın, hem aşağı hem de Yukarı Magenta'nın saygısını kazanmalıydı.

Sonunda ikisine de dostça gülümsedi. Küçük adam kuyruğunu sallıyordu şimdi. Küçük adam ona minnettardı, çünkü Tom onu ufalamamıştı. Küçük adam Tom ona gülümsediği için gururluydu. Küçük adam iyi bir şeyler kazanmıştı. Yalnızca Séverine'le bir saat geçirmek değildi kazandığı şey. İğnenin deliğinden geçmesi de vardı bunun yanında. Üstelik de yeni iğne deliğinden, diye düşündü Tom. Müzik kutusuna eğildi ve birilerinin onu görmüş olmasını umdu. Sébastopol'un gediklilerinden birinin. Aşağı Magenta'dan, Oradour'dan gelen yeni tipi fark etmiş olabilirlerdi. Beyaz pamuklu giysili bu yeni yakışıklı Cholon'un tahtının mirasçısı gibi duruyordu. Tom ağzına bir sigara soktu ve sokağa çıktı. Kimsenin yüzüne bakmıyor, ama olan biten hiçbir şeyi gözünden kaçırmıyordu. Böyle olacaktı işte. Gerçek sevgi alışverişinin dil ustası aracı. Belki de bu branşın en keskin beyinlerinden olacaktı, ama şimdilik daha öğreneceği çok şey vardı. İlerde Magenta'nın efendisi olabilir bu çocuk, diye düşündü Tom. İçi kaynıyordu, sigarasını hırsıyla içti.

Biraz daha dolaştı salına salına, iki pernod içti, bol bol bahşiş bıraktı, barmeni buzu tam ölçüsünde koyduğu için övdü ve Kongolu Pipine'yi kontrol etmek için République'e indi. Pipine siyah ve zayıftı. Neredeyse bir oğlan çocuğuna benzerdi, ama mutlu değildi. Pipine'nin büyük, duru gözlerinde onun mutlu olduğunu gösterecek hiçbir şey yoktu. Tom'un onun çevresinde hangi müşterilerin dolaştığını gözlemesi gerekiyordu. Hiç kimse göremedi. Yarı ka-

ranlıkta yalnız başına duruyordu Pipine. Bekleme yeri olarak bir sokak lambasını seçmişti. Müşteriler buraya geleceklerdi.

Pipine Cholon'un yedeklerinden biriydi. Çalışanların arasına girip çıkıyordu. Sürekli müşterilerden birine gönderecek kimse kalmadığında onu gönderirdi Cholon. Cholon Pipine'nin çekicilikten yoksun olmasının nedeninin mutsuz olması olduğunu söylüyordu. Hiç kimsenin çevresine üzüntü yayan bir kadına sokulmayacağını düşünüyordu. Pipine müşterilere benziyordu. Kimse üzüntü ve yıkım aramıyordu. Müşteriler çalışanların yanına bunları aradıkları için gelmiyorlardı. Onlar sevinç ve sıcaklık istiyorlardı. Pipine'nin üzgün yüzünü görünce karşı kaldırıma geçiyorlardı. Cholon onun müşterilerin parasının bir kısmını kendi cebinden ödediğinden kuşkulanıyordu. Böylece işini yapabildiğini kanıtlamaya çalıştığını düşünüyordu. Boulogneskogen'e düşmemek için her şeyi yapmaya hazır olduğunu söylüyordu Cholon. Tom'dan onu neşelendirmesini istemişti. Tom Kongo'ya gitmişti ya.

Bu olanaksız görünüyordu. Pipine gözlerini kendi içine çevirmiş, kendi dünyasına dalmıştı. İstemese de yanına yanaşılmaz görünüyordu. Bunu gizleyemiyordu. Uzun bacaklıydı ve ilginç bir güzelliği vardı. Öylesine ağır ve üzgün görünüyordu ki müşteriler Pipine'nin üzüntüsünün kendilerine bulaşacağından, onun içindeki özlemin onları uçurumun kenarından aşağı yuvarlayacağından korkuyorlardı. Bu işi yapacak kadar parası ve cesareti olan az sayıda Afrikalı da onun peşinde değildi. Onlar beyaz kadınların peşindeydi. Pipine'yi görmekten nefret ediyorlardı. Arkasından tükürüyor, gülüyor, onu azarlıyorlardı. Ona cehennemin fahişesi adını takmışlardı. Frengiyle kafayı yemiş bir beyaz adamın bir bardak kahveye onunla düzüşmeye razı olmasına bile şükretmesi gerektiğini fısıldıyorlardı. Önünden geçerken bunu fısıldıyorlardı. Boyunlarını havaya dikip ona bakıyorlardı. Bütün Afrika'nın öfkesini üzerine çekiyordu Pipine. O yapışkan nefreti ve aşağılık duygusunu. Bakmaya cesaret edebildikleri, küçümseyebildikleri, tepeden bakabildikleri tek kişi Pipine'ydi. Bunun dışında herkesin önünde eğiliyorlardı. Tom'dan uzun boylu bile olsalar Tom onlardan daha yüksekteymiş gibi bakıyorlardı. Tom dostça gülümsüyordu onlara. Afrika'da on-

lar da dostça gülümserlerdi, ama Paris'te aceleleri vardı. Burada hareketlerini hızlandırmaya zorlanmışlardı. Bükük dizleriyle sendeleyerek, ayaklarını yerden kaldırmadan yürüyorlardı. Sanki betonun içine girip gözden kaybolmaya çalışır gibiydiler. Ama gözleri her zaman gri gökyüzüne çevriliydi. Tom'un gülümsemesi hiçbir zaman yerine ulaşmıyordu. Ne zaman yanlarına yaklaşıp onlarla konuşmaya başlayacağını sanıp ayaklarını sürüyerek yürüyüşlerini hızlandırıp karşıya geçiyorlardı. Tom onların görmezden gelinmeye alıştıklarını itiraf etti kendine. Belki de bunu tercih ediyorlardı. Katı ırkçılıkla karşılaşmaktansa yalnızca kendisiyle uğraşan ve ırkçı olmaya üşenen bir halk tarafından görmezden gelinmek belki daha iyiydi.

Tom Pipine'yi nasıl neşelendireceğini bilmiyordu. Sokak lambasının altındaki ışık çemberine doğru yürüdü. Sanki o da bir müşteriymiş gibi bir tablo yaratmak istiyordu. Sokağın köşesinde kısa, beyaz elbiseyi gördü. Onu gördüğünde kendini kötü hissetmişti. Lambaya birkaç kez vurdu. Bir trompet solosunu ısılıkla çaldı. Orada bulunmasının ilgilenen başkalarını oraya çekeceğini düşünmüştü. Onun gibi genç ve güçlü bir fırtınanın avlamaya değer bulduğu birini başkaları da isteyebilirdi.

Bir çift Afrikalı gördü göz ucuyla. Bunlar iz sürücülerdi. Pipine'yi bulmak için Barbès-Rochechouart'dan gelmişlerdi. Yaralı bir antilopun çevresinde dönen çakallar gibi çevresinde dolaşıyorlardı Pipine'nin. Cholon Tom'dan bu sorunu çözmesini istemişti. Tom daha yüksek sesle ısıklık çalmaya başladı. Islığını soğuk ve acımasız yapmaya çalışıyordu. İz sürücüler kambur sırtlı gölgelerdi. Pipine'nin hiçbir müşterisinin olmamasında onların da payı vardı. Hiçbir müşteri çevresinde iki çakalın dolaşmasını istemezdi. Tom sağ elini cebine soktu ve parmağını berber bıçağının üzerinde dolaştırdı. İz sürücüler ondan korkmuşlardı. Bıçaktan değil, Tom'un derisinin renginden korkmuşlardı. Bu Tom'un cesaretini artırdı. Korkmadığını gösteren her işaretin Pipine'nin baş belalarını geri çekilmeye zorladığını fark etmişti. Orada durduğu sürece ışık onun egemenliğindeydi. Bu köpekleri çöpten uzak tutmaya benziyordu. Bu rol hoşuna gitmemişti Tom'un. Önemsiz ve tatsız bir roldü. Afrika-

lı leş hayvanlarını kovalayan beyaz adam rolü oynamayı sevme-mişti Tom.

Tom ırkçılıktan hiçbir şey anlamıyordu. Kimse ona bu konuda bir şey öğretmemişti. Sarı, siyah ve beyaz arasında niye ayrım ol-ması gerektiğini bir türlü anlayamamıştı. Bir Yahudi ve bir Arap arasındaki ayrımı anlamıyordu. Bu konuda söyleyecek hiçbir sözü yoktu. Kokuların, görünüşün ya da ten renginin ne önemi olabile-ceğini anlamıyordu. Norveçli denizciler ona başka şeyler anlatma-ya çalışmışlardı. Norveçli denizciler onu zorlamışlardı. Tom siyah ya da beyaz bir bok deliğinin arasında hiçbir ayrım olmadığını söy-lüyordu. Bu aptalca geliyordu kulağa, ama Tom böyle düşünüyör-du. Kimse onu başka türlü olduğuna inandıramazdı. Ama kimse be-davacılık da yapamazdı. Hiçbir Afrikalı Tom'dan bir şeyi bedava-ya alamazdı. Yine de Tom ten renginin onları korkutmasından hoş-lanmıyordu. Bıçağından korkmaları gerekiyordu onların. Hayran kalmaları gereken şey Tom'un tavırları olmalıydı.

Şimdi Pipine'nin ışığının altında duruyordu. Bu ad takılmıştı ona, Pipine'nin ışığı, Pipine'nin altında durmaya cesaret edemedi-ği ışığı. İz sürücülere yüksek sesle Norveççe bir şeyler söyledi Tom. Bu her zaman işe yarardı. Bu dalgalı, pürüzlü dil. Adamlar tükürerek yanıt verdiler. Genizlerini temizlediler ve tükürdüler. Her-halde yükseğe ve uzağa tükürmüşlerdi ki Tom balgamların ona doğru geldiğini sansın. Ama tükürükler betona düştüklerinde nere-deyse kurumuşlardı, üstelik Pipine'nin ışığının çok dışına düşmüş-lerdi. Pipine birkaç adım yakına geldi. Bu da bir şeydi. Tom başını salladı. Pipine'yi sahneye alması gerekiyordu. Herkesin onu görebilmesi için ışığın altına gelmeliydi. Aydınlık ve karanlık arasında-ki kahverengi geçiş noktasında kaldı Pipine. Ufak tefekti. Çok yaş-lı olamazdı. Tom biraz daha çok konuşmasını isterdi. Pipine yavaş, müzikli bir Fransızca konuşuyordu. Tom söylediği her sözü anlı-yordu. Pipine sivri dizlerini birbirine yapıştırmıştı, sağ kolunun alt-ında pırıltılı sarı bir çanta vardı. Tom onun yanına gitmek, kolunu omzuna atmak ve Belçika Kongosu'ndaki Leopoldville'de geçen uydurma bir öykü anlatmak isterdi. O sırada Pipine'nin arkasında bir gölge fark etti. Birinin yolunda duruyordu. Aceleyle Rue Beau-

repaire'in köşesine gitti.

Pipine'nin müşterilerinin neredeyse hepsinin Batı Afrika kolonilerinde bir geçmişleri vardı. Cholon'a bakılırsa bunlar aslında ceza kolonileriydi. Fransa'da başlarının çaresine bakamayanlar kendi istekleriyle buraya gönderilirlerdi. Ama burası gidebilecekleri en son yerdi. Bu görevden sağ çıkan ve Fransa devletinin hesabına oralarda gömülmeyenler aynı devlete daha fazla paraya patlardı. Evlerine döndüklerinde gittikleri zamankinden de daha yitlik bir durumda olurlardı bunlar. Bunlara aşağılayıcı bir emeklilik maaşı bağlanırdı. Sanki Fransa'nın kendisi bile bu sefilin sefili insanlara para vermekten utanır gibiydi. Ama bu adamlar, bu sağ kalanlar, bunlar Pipine'nin çekimine yakalanırlardı. Pipine onların seks yaşamıydı. Bunun tek nedeni başka hiç kimsenin onların yüzlerini bile görmek istememesi değildi. Aynı zamanda bu adamlar kendi siyah hizmetçilerinden başka hiçbir kadın tanımamış olurlardı. Bu kadınlara da her istediklerini yaptırmış olurlardı üstelik. Pipine'yi gördüklerinde kendi güçlerini anımsarlardı. Pipine'yi gördüklerinde insanın derisini yüzen o yakıcı sıcaklığı anımsarlardı.

Bunlar karanlığın yaşlı adamlarıydı. Şimdi uzakta bunlardan biri duruyordu. Pipine ışığın altına yürüdü. Adam hareketsiz durdu, başını hafifçe ileri uzattı. Endişeli ve çekingendi, ışıktan korkuyordu. Küçüktü ve sırtı dimdikti. Neredeyse komik görünüyordu. Sanki arkaya devrilecekmiş gibiydi. Çıkık kalçalı, ufak tefek bir koloniciydi bu. Ülkenin tohum atıcılarından biri. Belki de haritanın beyaz noktalarından birine tarihin ilk beyaz ayağını o basmıştı. Belki de Fransa'nın tropiklerde çavuş rütbesine yükseltilen, ama eve döndüğünde yeniden onbaşıllığa indirilen sayısız onbaşısından biriydi. Afrika'nın çekimi tüm bedenine yayılmıştı. Şimdi geçmişine yönelik tek referansa, Belçika Kongosu'ndan gelen Zenci bir fahişeye doğru bir adım atmıştı. 1961'de Paris'te elde edebileceği her şeyi bu kız temsil ediyordu. Tom büyülenmişti. Bu bir baleydi. Salonda yalnızca Tom vardı. Soğuk bir şeytan olmayı unutmuştu. Pipine bu adamın düşlerinde yaşayan bir anıttı. Adam belki de ulusunun en uzak kalesindeki tek beyaz adam olmuştu. Bu anlamda o bir kahramandı. Yerlilerin başında bir şefti. Üstelik bir mucizeyle tropik has-

talıklara, alkole ve çevresindeki sürekli nefrete karşı sağ kalmayı başarmıştı. Nefret de vardı mutlaka, diye düşündü Tom. Adam soy-
lu, iyi, anlayışlı bir adam, bir tanrı olmuş olsa bile, kötü olmasa,
emrindekilere kötü davranmamış olsa bile nefret oradaydı. Nefret
uğulduyordu çevresinde herhalde. Eğer bir de pis herifin tekiyse o
zaman nefretle beslenmiş olmalıydı. Sabahtan akşama kadar onun
yaşamına anlam veren şey nefret olmuştu o zaman. Buna ihtiyacı
vardı. Çünkü onun da bir duygu hissetmeye ihtiyacı vardı. Korku
bile hiç yoktan iyiydi. Bunu kullanabilirdi. Bu duyguyu geldiği ye-
re iade edebilirdi. Her gözyaşı, her ter damlası bir olaydı. Tom ken-
di kendine mırıldandığını fark etti. Zor bir sanata benziyordu.

Ve geçirdiği tüm bu yıllar boyunca adam Paris'i düşlemişti. Be-
denindeki her bir hücreyi Paris düşüyle doldurmuştu. Meni, göz-
yaşları, cinayet, endişe, öfke, bunların tümü Paris'e gidiyordu. Bu
bedavaydı. Bir gün geri döneceğini sandığı yoktu. Bu düşün-
karnı doyruruyordu. Ama bir gün birdenbire kendisinin yazmadığı bir
dilekçeye yanıt olarak evine geri döneceğini söyleyen bir mektup
alıvermişti. Bu iş adam için de Fransa devleti için olduğu kadar kö-
tüydü. Fransa devletinin kurallara göre belli bir süre sonra sadık
hizmetlilerini, eğer hâlâ yaşıyorlarsa eve göndermesi gerekiyordu.
Burada başvurulacak, itiraz edilecek hiçbir yer yoktu. Şimdi düşle-
ri gerçek olacaktı. Bu çok berbat bir şey olmalı, diye düşündü Tom.
Düşlerin gerçekleşmemesi gerekir. Tom adamın ruhunun derinlik-
lerinde görevinin başında ölmediğine üzülmüş olabileceğini düşün-
dü. Belki de Fransa adına tek başına burayı yönettiği sıralarda üze-
rinde tahtadan bir haç olan, tepesinde çekirgelerin güzelim bir Mar-
seillaise çaldıkları bir toprak yığınının altında gururlu bir ceset ola-
madığına üzülyordu. Bunun yerine bir yük gemisiyle Panama'ya,
eve gönderilmişti.

Gün ışığından başka her şeye karşı içine işlenemez bir bağışık-
lık geliştirmişti. İçinde kendisinin göz kamaştırıcı bir resmini taşı-
yordu. Ulusun en ucundaki sınır kalesini kendi başına yönetiyordu,
her yaştan Afrikalı kadınlar vardı çevresinde, ona gelmeyenleri o
kendisi alıyordu. Ya da belki melankolik bir otuzbirciydi, diye dü-
şündü Tom. Ve şimdi Pipine'yi görünce bunları yeniden yaşamıştı.

Yanıp tükenmiş beyninden sulanmış bir mutluluk damlası süzül-müştü.

Tom bulvarda on metre arkalarından yürüyordu. Şimdi avare canavar ve aracı rolüne geri dönmüştü. Gözliyordu, Pipine'yi ve onun tek tük müşterilerinden birini gözliyordu o. Aslında bu büyük bir andı. Birazcık gurur duydu kendisinden. İşte Tom geliyordu, sorun çözücü Tom. Onun ustaca ve çaktırmadan işe karışması saye-sinde Pipine bir müşteri bulmuştu. İnce Afrikalı ve eline onu geçi-rince ışığa çıkmaya cesaret eden tropik elbiseli, küçük ve çökük ar-kadaşının peşinden gidiyordu Tom.

Pipine ondan yirmi santim daha uzundu. Ağır ağır, uykuda ge-zer gibi yürüyordu. Adam şimdi Pipine'nin eline geçmişti. Belki adam geçmişte başkalarının ırzına geçmiş, onları kırbaçlamış ve öldürmüştü. Ama şimdi ondan nefret etmeyen bir siyah kadın tarafın-dan Macenta Bulvarı'na götürülüyordu. Tom Pipine'ye baktı. Pro-filini görebiliyordu. Çenesi büyük, burnu kıvrık, alnı açık ve geni-şti. Tom adamın minnet duygusunu hissedebiliyordu. Pipine'nin eli-nin sıcaklığı yetiyordu ona. Burada onun geçmişinin önemi yoktu. Kimse aldırımıyordu. Kurallara karşı gelmişti. Gösteriden sağ çık-mıştı. Kimse onun eve dönmesini istememişti. Eve bir hain gibi dönmüştü, çünkü sağ kalmıştı. Anlatabilecekleri yalnızca utanç ve-rici şeylerdi. Pipine ile güvenlikteydi. Pipine ondan nefret etmiyor-du. Onu aşağılamıyordu. İstese bunu yapabilirdi. Ama belki de Pi-pine bu dik sırtlı, yüzleri sıtmadan hırpalanmış yaşlı adamlara kar-şı bir şefkat duyuyordu. Çünkü sıtma aynı zamanda bunların yaşam istencini de kırmış, geriye yalnızca kuru ve tozlu bir kabuk bırak-mıştı. Bu adamları hiçbir şey ısıramazdı. Yalnızlık boşuna kemir-meye çalışıyordu onları. Sıklıkla yazın en sıcak gününde ölürlerdİ, onlara Afrika'yı en çok anımsatan günde.

Bir koloninin ne olduğunu bilen Cholon önünden geçerlerken kibarca başını sallayıp selam verdi. Tom yanında durmuş gururunu gizlemeye çalışıyordu. İkisnin altıncı kata çıktıklarını, Pipine'nin adamı soyduğunu düşündü. Geçmişte adamın karşısında hiçbir di-renç görmeksizin açığa vurduğu acımasız sertlik onu terk etmişti şimdi. Şimdi o yalnızca minnettardı. Pişman bir sevgiliydi. Ruhu

Afrika'daki bir toprak yığınının altında yatıyordu ve şimdiden son-
raki yarım saat içinde büyük geçmişinden soluk bir pırıltı yakala-
maya hazırlanıyordu.

Ben iğrenç bir romantiğim, diye düşündü Tom ve güldü. Dört
yıl denizlerde dolaşmıştı. Norveçli denizciler görmüştü yerli kadın-
larıyla birlikte olan. Neredeyse kapkara, gergin tenlerin gemiye çı-
karıldığını, buraya toplandığını, içirilip sarhoş edildiklerini, kendi-
lerinden geçene dek becerildiklerini, güverteye fırlatıldıklarını, ka-
raya indirildiklerini görmüştü. Tom bundan bir şey anlamamıştı.
Eva da görmüştü bunları. Bunun erkekleri ilgilendirdiğini söylü-
yordu. Ama bu Mandal'dan gelen, güvertenin ucunda oturup göz-
lerinde yaşlarla aşk şarkıları söyleyen mandolincilerin gerçeğiymiş.
Norveçli denizci açıktı, dürüsttü. Çok derin bir ahlâk duygusu var-
dı. Duygusal ve romantikti. Rüzgârın yönüne göre değişmezdi. Her
zaman neşeliydi. Her şeye inanır, yanlış yerlerde gülerdi. Söylenen-
lerin yanlış yerlerinde güler, yanlış yerlerde ağzı açık bakakalırdı.
Usta yüzücülerin arasına düşmüş beceriksiz bir adam gibi davranır-
dı. Böyle yaparak bütün engelleri aşar, başını sallayıp göz kırparak
ilerlerdi. Binyıl krallığında gizli hazineler arayan kafası karışık bir
mağara adamı kadar zararsız sanıyorlardı onu. Ama dünya böyle
sanmakla çok yanılmıştı. Herkesi aldatmıştı Norveçli denizci. Çün-
kü Norveçli denizcinin ölümden daha güçlü bir içgüdüğü vardı. O,
beyaz gülümsemesi ve yarı açık pantolon fermuarından başka hiç-
bir şeyi göstermeksizin tüm düşlerin hedefi olan yere engelsizce
ulaşabilirdi.

Dünya aldatılmak istiyor, diye düşündü Tom. Dünya Norveçli-
ler tarafından kandırılıyor ve kimse bir şey fark etmiyor. Dünya bu-
na inanmıyordu. Çünkü gözlerini açıp zincirlerini ve mücevherleri-
ni sayarken, zararsız Norveçli arkasını dönmeden gemisine gitmiş
ve zafer dolu, mavi bakışlarını tüm düşlerin hedefine yöneltmiş
oluyordu. Ha ha, diye sesleniyordu martılara. Bu sırada nöbetçi kö-
pekler zincirleri yalıyor, kurbanlar şok içinde olanları tartışıyorlar-
dı. Buradan bir Norveçli geçmişti. Bir sivilceyi sıkmış, yanlış bir
yerde gülmüş, bir hazine haritası çalmış ve teşekkür etmeden çekip
gitmişti. Ben ikiyüzlü bir Norveçliyim, diye düşündü Tom. Norveç-

lileri ne seviyor ne de onlardan nefret ediyordu. Nereden geldiğini biliyordu o. Böylece bir basamak yüksekte duruyordu. İçi tuzaklar ve çabuk çıkış yollarıyla dolu bir ambarın sahibiydi o, gerektiğinde kullanabilirdi bunları.

Tom Cholon'un yanında durmuş Norveçlileri düşünüyordu. Bu-
nu asla yapmamalıydı. Bilmesi gerekirdi. Güneş gözlüklerini yukarı itti, kasketinin siperini çekti. Yaşamından üç ay kaldırımda duruyordu şimdi.

Dört yıl önce Tom yaşamından üç ayı şimdi ona doğru yürüyen, neredeyse bir metre yakınına gelmiş olan hayaletle geçirmişti. Bu sert bir savaştı, Tom berabere kaldıklarını düşünmüştü o zaman; ama Vestlandet'nin büyük oğlunun, Flagvitet'nin kendisinin bu olayı başka türlü gördüğünü sanıyordu. Flagvitet onu huzursuz etmişti. O Flagvitet'yi huzursuz etmişti.

1961 Temmuzunda Magenta Bulvarı'ndan yukarı doğru çıkan adam ozan, edebiyat öğretmeni ve kültür işçisi Flagvitet'ydı. Ama boyu eskisi kadar uzun değildi, çok daha kısa, asfalta çok daha yakın görünüyordu. Onu tanımak zordu. Öne eğilmiş yürüyordu, ama eskisi gibi resmi ve ciddi görünmüyordu. Cepleri saygınlıkla, kendine güvenle, küçük hesaplarla, tutkularla, düşlerle, doyumsuzluklarla, gururla, yüzlüklerle ve bütün Vestlandet'nin, yani Norveç'in Batı Toprakları'nın şişirilmiş edebiyat tarihiyle tıka basa dolu adam değildi şimdi. Karşıdan gelenin başında Tom'un ki gibi bir kasket, gözünde ihtiyacı olmadığı halde arkasına saklanmak için taktığı çerçevesiz gözlükler, üzerinde dik yakalı bir şair kazağı ve cesur bir kadife pantolon vardı. Bohemlikten ve duygusallıktan kaynaklanan bir melankoliye yakalanmışa benziyordu. Aynı zamanda onun Norveç'in en iyi edebiyat öğretmeni olduğunu gösteren bütün izler de silinmişti. Bir zamanlar ozanlar dünyasının devler duvarına tırmanan bir yan dal olduğunu gösteren tüm izler yok olmuştu. Şimdi o gri yüzlü, dağınık ve sıska bir adamdı. Burnu hiç olmadığı kadar büyüktü, biraz fırlak gözlerinin ve çukur yanaklarının ortasında bir tepe gibi duruyordu. Güzel, gür, kızıl saçları artık biçimli başının etrafında bir ozan aldırılmazlığıyla dalgalanmıyordu, şimdi bir dolu fırtınası yiyip yerlere serilmiş ölü buğday başakları gibi başına ya-

pışmışlardı. Güzel başı artık dimdik omuzlarının üzerinde gururla yükselmüyordu, çökük iki tepenin arasındaki açıklığa gömülmüştü. Sanki kendi bedeninin içinde boğulmaya çalışmış, ama yarı yolda vazgeçmişe benziyordu.

Tom soluğunu tuttu. Cholon'un arkasına saklanmak için çok geçti. Herhangi bir şey yapmak için çok geçti. Yapabileceği tek şey soluğunu tutmaktı. Flagvitet'nin kendini bulmakla uğraştığı bir dönemde Tom bu adamın en büyük buluşu olmuştu. Belki de şimdi aradığını bulabilmişti. Ama bu bir hazineye benzemiyordu pek. Ya-vaşça soluk aldı Tom. O ayrıldıktan sonra Oslo'da neler olmuştu? Ne olmuş olabilirdi acaba?

Flagvitet atların rahvan yürüyüşünü andıran bir tarzda yürüyordu. Sanki bunu zorla ya da fiziksel bir koşuldan dolayı yapmıyor da denge duygusunda bir bozukluk olduğu için doğal olarak böyle yürüyormuş gibiydi. Kolları iki yanda dirençsizce sallanıyordu. Tom üzerindeki eski Norveçli kayak kazağının en iyi markayı taşıdığını gördü. Bu kazağı görmek içinde şaşırtıcı bir kıvılcım uyandırmıştı, Tom karı çok severdi gerçekten. Yakıcı bir sıcak vardı, ama Flagvitet'nin gri yüzü kuruydu. Uç tiplerin hiç de seyrek olmadığı bulvarın her şeyi içinde eriten kazanına kolayca kaymıştı Flagvitet.

Doğal olarak Tom intikam almak istiyordu. O kimseyi affetmezdi. Ama burada intikam alınacak hiçbir şey kalmamıştı ki. Olan olmuştu. Cholon'u dürttü. Sigara almam gerekiyor, dedi ve Flagvitet'nin peşine takıldı.

Tom iki kompozisyon ödevinde Hemingway'i neredeyse sözcüğü sözcüğüne kopyalamıştı. Flagvitet Amerikalının romanlarını okumamıştı. Herhalde bu fark edilmiş olmalıydı. Tom Oslo'daki kafeyi düşündü. Kendi kendilerini seçmiş, parlak kafalı seçkinlerin her zaman kendi yerlerine oturdukları yuvarlak masayı düşündü. Flagvitet ödeme gücü sayesinde bu masanın köşesinde bir yer edinebilmişti. Tom büyük camlardan karların arasında yürüyen Flagvitet görüldüğü zaman yükselen kahkahaları yeniden duyduğunu sandı bir an. Yalnızca adını söylemek yetiyordu bu kahkahaların yükselmesi için. Aslında adını söylemek bile gerekmiyordu. Hemingway yetiyordu. Birisi Hemingway deyince herkes gülüyordu.

Edebiyat öğretmeni kavramı bir şakaya dönüşmüştü, her zamankinden daha büyük bir şakaya. Bütün kültür işçileri Flagvitet'nin bir deha keşfetmek için yürekten çabaladığını anlamışlardı. Basında ve radyoda kültürle bağlantısı olan Batı Norveçliler, ki bunlardan bir yığın vardı, kendilerinden birinin her şeyi batırmış olduğunu hissetmeye başlamışlardı. Flagvitet'nin öyküsü fiyordun iki kolunda ağızdan ağza dolaşıyordu. Bu Batı Norveçlilere kendi işleriyle uğraşmalarını, yani balıkçılıktan başka şeylere burunlarını sokmalarını söyleyen bir uyarıydı sanki.

Herhalde bunu yapan o tombul ozandı, diye düşündü Tom. O şişko ozan çok içiyordu, içki tüm gücünü elinden almıştı. Ozan bir sabah Flagvitet'nin kanepesinde uyandığında ev sahibinin kırmızı çilli kışını kendi kadınının bacaklarının arasında görmüştü. Kadın bu sırada ozanın adını mırıldanıyordu. Ozanın üzerinde şarabın verdiği sersemlik, gözlerinde akşamdan kalma bir bakış vardı. Bu gözler Flagvitet'nin her zaman yapmaya alışık olduğu şeyi yaptığını görmüşlerdi. Sarhoş büyük ozan aşk yeteneğini yitirdiğinde Flagvitet onun yerine geçmişti. Yalnızca bu sabah biraz fazla ileri gitmişti. Şairce bir incelikle Flagvitet ozanı kanepede uyumaya bırakmış, kendisi de bu sırada onun sarhoş kız arkadaşına hizmetlerini yatağında sunmuştu. Her zaman olduğu gibi efsane ozanın adıyla çağırılmanın tadını çıkarıyordu. Ama bu kez çiftleşme ozanın yerdeki halıya takılıp boğuk bir gürültüyle yere düşmesi yüzünden kısa kesilmişti. Yere düşen ozan ise uykusuna devam ediyor gibi yaparken kafasında Flagvitet'den nasıl intikam alacağını tasarlıyordu. Bu intikam en acımasız şiirden daha tatlı olacaktı.

Bu planları yaparken ozanın aklına Flagvitet'nin kafasının son yıllarda nelerle uğraştığı gelmişti. Yitirilen dehalar, 1957 sonbaharında havaya uçup kaybolan şiir yeteneği. Flagvitet bu yeteneğin uçup gitmesini Rimbaud'nun ayak izlerini izlemesine bağlıyordu. Rimbaud arkasında iki düzyazı ve iki de şiirden başka bir şey bırakmamıştı, bunlar da Flagvitet'nin malıydı. Evet, parlak kafaların yuvarlak masasında konu ne zaman genç Norveç edebiyatına ya da bu alandaki gelişme yoksunluğuna gelse herkesi esnetecek denli çok yinelediği şey buydu. Aslında yuvarlak masanın çevresindeki-

lerin hoşuna gidiyordu bu. Çünkü kendilerini ağırlığı ve içeriği olan son kuşak olarak görüyorlardı. Evet, kendilerini ruhun dalgalı denizlerine açılmaya ve belkemiğinin yumuşak noktalarını anlatmaya cesaret eden, kalemlerini kanlarına daldırıp havaya birbiri ardına şiirler, romanlar savuran son önderler olarak görüyorlardı. Onlar hayallerin yakıcı kanatlarında uçmaya cesaret eden ve her seferinde yeniden doğan yazarlardı. En sonuncular onlar olacaktı ve bütün edebiyat dünyası onların ünlü mezarlarını ziyaret edecekti, tabii özellikle Norveç devleti tarafından ödenmiş mezarlarına. Ama tartışmanın bu noktasında Flagvitet her zaman güzel, kırmızı çilli elini kırmızı şarap lekeli masa örtüsüne vurur ve elini bütün dünyayı içerecek bir hareketle sallayarak dışarıda, derdi. Evet, dışarıda bir yerlerde zayıf bir ateşin yandığını söylüyordu. Bu alev bir gün eve doğru dönecek ve dokunulmadık hiçbir şey kalmayana dek her şeyi yakacaktı.

Flagvitet'nin halısının üzerinde yatmış, boynundaki hiç yıkanmamaktan şertleşmiş boyunbağından 36 yıllık şarap kokusunu burnuna çekerken ünlü ozanın aklından büyük olasılıkla bunlar geçiyordu. Bu boyunbağı hiçbir zaman yıkanmayacaktı. Yaşamı bir noktada hiç değişmeden kalmalıydı. Bu zamanın kendi başına geçtiğini gösteren bir işaretti onun için.

Ozan sızlayan gözkapaklarının arkasında gözleri sonuna kadar açık yatarken bu kez gerçekten çizmeyi aşmış olan, bu değersiz ve işe yaramaz adama uygun bir intikam tasarlıyordu. Elbette onunla bir hesaplaşmaya girerek kendini aşağılamayı düşünmüyordu. Flagvitet bir olay yaratmaya değmezdi. Bunun için kendisiyle denk birisi, bir titan olmalıydı karşısındaki.

Tom Flagvitet'nin yarı bilinçsiz kadının üzerinden kalkışını görür gibiydi. Kadife pantolonunu ayağına geçirmiş, efsane ozanın yanına gitmiş, her zaman bu adamı çevreleyen o küflü kırmızı şarap kokusuyla burnunu buruşturmuştu. Ama Flagvitet sanatın adak taşında yalnızca çiçek yetişmediğini biliyordu. Gerçek anlatımları keskin kokular izlerdi. Ozanın üzerine bir örtü örtüp mutfığa gitmiş, bir şişe bira getirmiş ve bunu halının kenarına koymuştu. Böylece ozan uyandığında eline alabileceği bir şey olacaktı. Salondan

sesler duyuncaya kadar mutfakta oturup kahve içmişti. Yüzünde geniş bir gülümsemeyle salona girdiğinde ozanın kısık, yardım ister gibi bakan gözlerini görmüştü. Yardım ister gibi bakıyordu, çünkü şişe açılmamıştı. Bu ne kadar vazgeçilmez olduğunu ozana göstermek için Flagvitet'nin kullandığı küçük bir hileydi. Şişeyi açıp ozanın tanrısal eline vermiş ve ozan soğuk birayı bir solukta yutar-ken çıkardığı efsenevi sesin tadını çıkarmıştı.

Flagvitet bir bira daha getirmiş ve yumurta kaynatmaya başlamıştı. Bu sırada kadın uyanmış ve yavaşça içini çekmişti. Pek bir şey hatırlamıyordu, ama duygulu ağzının önünde günün ikinci birasıyla halının üzerinde oturan adama tapıyordu. Bu dağ gibi adam gerçekten de birazcık büyük Meksikalı duvar ressamı Diego Rivera'yı andırıyordu. Onun kadar güzellikten uzak ve onun kadar doymazdı; kadınlara, katı ve sıvı besinlere. Ozan yerinde doğruldu, ünlü boyunbağını düzeltti, kafasıyla hızlı bir hareket yaptı. Kadın bu hareketin onun gitmesini istediği anlamına geldiğini biliyordu. Kadının çabucak üstünü giyindi, Flagvitet'nin güçlü sırtına umursamaz bir bakış fırlattı ve gitti.

Flagvitet efsane ozana yemek servisi yaparken hiç konuşmuyordu. Altı az pişmiş yumurta getirdi ve bir fincana siyah kahve doldurdu, sonra masayı ve şişeleri topladı. Ozan kahvaltı ederken onu rahatsız etmemek için ayaklarının ucuna basarak yürüyordu. Günün bu ilk yemeği günün geri kalanını derinden etkilerdi. Bir zamanlar şiir yazmaya çalışan Flagvitet böyle olduğunu biliyordu. Kahvaltının bittiğini bildiren o gökgürültüsü gibi geçirmeyi bekliyordu Flagvitet. Bu aynı zamanda ozanın ne zaman ve nerede olursa olsun bir lokma yemek yedikten sonra yaptığı bir hareketti. Sanki bir etiket gibiydi. Ozanın her türlü kuralı ve sınırı küçümsediğini gösteren bir anlatımdı. Bugün nedense geçirti bir türlü gelmiyordu. Bunun yerine Flagvitet bir öksürük duydu. Arkasını döndü ve buzdolabına doğru iki adım attı; ama yok, bu da değildi. Büyük ozan iki sabah birasını içmişti. Büyük ozan ondan bir şey istiyordu.

Tom kendi kendine güldü. Sanatçı gülüşüyle gülüyordu şimdi. O bu gülüşle büyümüştü. Yüksek, dizginlenmemiş, neredeyse dosdoğru, bel kemiğinden geliyormuş gibi duyulan bir kahkaha. Huzur-

suz bir yürekten, yanan bir ruhtan yükseliyormuş gibi duyulan bir kahkaha. Ama aslında böyle değildi. Bu yalancı bir kahkahaydı. Denetlenmiş ve ayarlanmıştı. Darağacındaki birinin kahkahası değildi bu. Yalnızca tüm dünyada düzinelercesi bulunan o sıradan, hesapçı sanatçı kahkahasıydı.

Tom ozanın Flagvitet'den genç yeteneklerden kimilerinin çalışmalarını göstermesini istemiş olabileceğini düşünüyordu. "Çalışmalar" sözcüğünü öylesine, önemsemezmişçesine söylemişti. Flagvitet duraksamış, iki büklüm olmuş, bir bardak akevitt vermeyi teklif etmişti. Ama titan acımasızdı. Ozan yeni bir şair kuşağının doğmak üzere olduğu haberini veren bu hazineye bir göz atmayı düşünbilirdi gerçekten. Flagvitet yakalanmıştı. Hiç istemeye istemeye yazı masasına gitmiş, en alt çekmeceyi açmış, kimseye göstermediği kendi şiirleri arasında eşinmişti. En dipte, cilasız tahtanın üzerinde Tom'un ya da Tommy'nin kompozisyon defteri duruyordu. Flagvitet içini çekip yıpranmış defteri ozana uzatmıştı. Ozan kanepeye oturmuş, öne doğru eğilmiş, ciddi gözlerle ona bakıyordu. Bu akşamdan kalma birinin eğlenceli bir şakası değildi. Ozan bir sapı kopuk gözlüğünü yakaladı, kocaman kulağının arkasına geçirdiği tek sapla da pekâlâ idare edebilirdi.

Biraz okumuş, yüzü pembeleşmişti. Flagvitet bunun iyi bir işaret olduğunu düşünmüştü. Bu, adamın sarsıldığını gösteren bir sinyaldi. Yalnızca birkaç satır bile edebiyatı böylesine iyi tanıyan bir adamı etkilemeye yetmişti. Ozanın kocaman ağzı gördüklerine inanmıyormuş gibi açılmıştı, bu Flagvitet'nin bütün beklentilerinin ötesinde bir şeydi. İkinci yazıyı okumaya başladığında ozanın yüzünün rengi koyu bir kırmızı olmuş, neredeyse mora yaklaşmıştı. Ozan bir süre iki yazının sayfalarını ileri geri çevirdi. Şimdi Flagvitet bir saat önce beklediği alçak gurultuyu duyabiliyordu. Uzaklardan dörtlü gelen bir atın ayak sesleri gibi karın bölgesinin en altından başlamıştı, yükseliyordu ve gürültülü bir geçirmeyle sonlanacaktı şimdi. Ama bugün adam durduğu yerde patlayacakmış gibi duyuluyordu neredeyse. İçerideki fırtınalar göbeğini sarsıyordu. Gömleğinin düğmelerinden biri kopup yere yuvarlanmıştı. Flagvitet büyülenmişti. Soluğunu tutmuş, efsanevi geçirmeyi bekliyordu,

ama bunun yerine bir kahkaha patlamıştı. Bir sanatçıya hiç de ya-
raşmayan, doğal, akkor olmuş madenler gibi akan bir kahkaha. Hiç
bitmeyecekmiş gibi duyuluyordu. Sanki karşısındaki kocaman be-
denin içindeki bütün hava boşalacakmış gibi görünüyordu. Her
kahkahada yerinde sarsılıyor, yüzü önce gri, sonra pembe, kırmızı
ve mor oluyordu. Sonra beden yeniden şişiyor ve ardından Flagvi-
tet'nin iki odalı, çıplak daireesinde yeni bir gürlleme yankılanıyordu.
Efsane ozan kendini kontrol edemez olmuştu. Flagvitet onu daha
önce hiç böyle görmemişti. Sonunda o korkunç sarsılmalar dindi ve
parlak düşüncelerin efendisi terden sıırılsıklam olmuş bir durumda
kanepeye yığıldı, gözlüğünü çıkardı ve fısıldadı: Bir akevitt ver,
ama hemen! Flagvitet mutfağa koştu ve buzdolabının en dibindeki
keçi peynirinin arkasında saklı duran yarısı dolu şişeyi kaptı. Her
zaman özel durumlar için böyle bir şişe bulundururdu ve şimdiki
durumun da çok özel olduğundan hiç kuşku yoktu. Tüm ölçülerin
ötesinde bir duygu patlamasıydı bu.

Bir su bardağını yarıya kadar doldurdu, yanına bir de bira aldı,
yeniden içeri koştu. Kocaman ellerin kanepenin kollarını yakalamış
olduğunu, etli yanakların titrediğini görünce kahkaha krizinin bü-
yük ozanı epey susatmış olduğunu anladı. En azından ellerinin içki
içmede işe yaramayacağı kesindi. Tam burada Flagvitet bir an du-
rakladı. Bu da kendisinin vazgeçilmez olduğunu göstermek için
kullandığı hilelerden biriydi. Bardağı kaldırmadan önce karşısın-
dakinin gözlerindeki kapkara endişeyi inceledi, sonra sert içkiyi dol-
gun, kuru dudakların arasından içeri boşalttı. Boğazının açık kal-
ması için çenesinin altına destek verip içeri bira boşalttı ardından.
Gereken de buydu. Ozan sakinleşmişti, bardağı Flagvitet'nin elin-
den alıp tepesine dikti. Kalan birayı da içti, sesini temizledi, sağ eli-
nin orta parmağını ve işaret parmağını uzattı, bunları defterin içine
yerleştirdi. Öyle ki ilk yazının sonuna ve ikincinin başına dokunu-
yorlardı.

Bu Hemingway, dedi. İlki “Büyük Yürekli Nehir”den, ikincisi
“Francis Macomber’in Kısa Süren Mutluluğu”ndan.

Daha fazla bir şey söylemek gerekmiyordu. Efsane ozan yerin-
den doğruldu ve gitti. Elbette bu öyküyü kendine saklayabilir, Flag-

vitet'ye karşı koz olarak kullanabilirdi. Ama Flagvitet buna değmezdi. Bu yüzden bu öyküyü de bir yığın lokanta öyküsünden birisi olmaya bıraktı. Olaylardan pek haberi olmayan birisi şişkin cüzdanlı Batı Norveçlinin nerelerde olduğunu sorduğu zaman anlatıyordu bunu. Aslında ozan şişkin cüzdanı özlemiyor değildi; ama para her şey değildir, diyordu. Sonra da Flagvitet'nin entelektüel çöküşünü bir iki küçük ekleme yaparak anlatıyordu. Böylece öykü hemen ağızdan ağza dolaşmaya başlamış, çok kısa zamanda parlak düşüncelerin yuvarlak masasından diğer masalara, kültür işçilerinin gölgeli masalarına ve buradan da bütün Oslo'ya sıçramıştı. Gerçek olmasıyla kendini diğer büyük palavralardan ayırıyordu. Biraz trajikti, ama çok eğlenceliydi.

Efsane ozan hakkı olan intikamı almış ve Norveç edebiyatındaki yeni dalganın ucuz bir yalan olduğunu açığa vurduğu için bir yığın övgü toplamıştı. Bu yeni dalga aslında yalnızca Nobel ödüllü Amerikan yazarı Ernest Hemingway'den çalıntıydı. Zaten parlak düşüncelerin yuvarlak masasında Hemingway'in de pek saygın bir yeri yoktu. Bir doğa insanı olduğuna göre oldukça kafasız olduğunu düşünüyorlardı onun.

Her şeyin ortaya serildiğini anlayınca Flagvitet Tom'un defterini lavaboya koyup yaktı. Yanıp kül oluncaya kadar seyretti küçük alevi. Bir leş yiyiciyi yakmıştı, ama bundan hiçbir zevk almamıştı. En içinden bir torpido yediğini hissediyordu yalnızca. Nereden geldiğini biliyordu torpidonun. Önündeki küllerden gelmişti. Zamanın yardımını umut etmek ve yaraları kapatacağını beklemek için bir neden yoktu. Bu yara kapanmayacaktı. Bu yara kanayacaktı. Yarayı açanın izini bulup zararsız duruma getirinceye kadar açık kalacaktı bu yara.

Tom onu anlıyordu. Cesurca bir düşünceydi, ama yalnızca bir düşünceydi öyle değil mi? Tom canı nasıl isterse öyle düşünüyordu. Flagvitet'nin hiçbir şey olmamış gibi okula gitmekle büyüklüğünü gösterdiğini düşünüyordu. Flagvitet bütün ülkeyi kendisine güldürecek olan kötülük tohumunun atılmış olduğunu biliyordu. Er ya da geç bu ona da ulaşacaktı, ama o zaman güçlü olacaktı.

Bir gün öğretmen odasına girdiğinde bunu hissetti. Öykü bura-

ya ulaşmıştı. Baş düşmanı olan Almanca öğretmeni ona sırtı dönük oturuyordu, Flagvitet matematik öğretmeninin gözlerinde uyaran bir bakış yakalamıştı. Tohum çimlenmişti. Öykü anlatılmıştı. Ama kimse bununla Flagvitet'nin karşısına çıkmaya cesaret edemiyordu. Müdür biraz merakla baktı ona: Gözlerinde belki bir parça da şefkat vardı. Dindar bir adamdı o. Elbette Flagvitet o anda Norveç kültür yaşamıyla tüm bağlarını koparmıştı. Ama okulda yılı tamamlamaya karar vermişti. Öğrencilerini pırıl pırıl bir mezuniyet sınavına hazırlayacaktı. Yirmi üç çift gözden onların da bildiklerini okuyabiliyordu. Evet, öğretmen masasının dibindeki şimdi boş duran sırada oturan oğlan onu parmağında oynatmıştı. Nedendir bilinmez tüm bunlar Flagvitet'yi daha yumuşak yapmıştı. O okul yılının ikinci yarısında Flagvitet daha insanca ve daha dikkatli bir öğretmen olmuştu. Düşleri onu terk etmişlerdi. Şimdi o yalnızca edebiyat öğretmeni idi. Ve bunu başarmıştı. Öğrencilerine tarihe geçecek bir mezuniyet sınavı verdirmişti. O yıl Norveç'in en iyisi onlar olmuşlardı. Adı gazetelere geçmişti. Ama müdürle birlikte resim çek-tirmeyi reddetti. Flagvitet gazetede kendinden bir parçanın görünmesini istiyordu, bir şairdi o, Norveç okul sisteminin başarılı bir pedagoğu değil. Norveç okul sistemiyle işi bitmişti artık. İstifa dilekçesini verdi. Müdür önünde diz çöküp devam etmesi için yalvardı. Flagvitet'yi kimse kararından döndüremezdi. Bu bir zafer değildi. Doğanın yasasıydı bu. Meslek arkadaşlarının verdikleri hediyeyi kibarca aldı, ama açmadı. Sonra topuklarının üzerinde dönüp gitti. Uçup gitmiş, arkasında hafif bir saygınlık esintisi bırakmıştı.

Bir yığın olasılık var, diye düşündü Tom. Belki de yalnızca çökmüştü. Belki Tom'un sokakta karşısında gördüğü yalnızca bir hayaletti. Hayır, ne yazık ki bu solgun Flagvitet'nin ta kendisiydi.

Kahkahaları fark etmiş olduğu kesindi. Kimse kahkahadan kendini koruyamaz. Kahkaha en kötü hakareten daha kötüdür. Kahkaha eritir. Kahkaha yer bitirir. Herkesin ona güldüğünü kesinlikle hissetmişti. Bunu bakışlarda okumuştı. Sütçünün, postacının, karşı kapıdaki bunak, yalnız kadının bakışlarında. Norveç'teki her insan ona gülüyordu. Korkakça, kötü niyetle, intikam alırcasına, acıyarak, affederek gülüyorlardı. Havayı her türden kahkaha doldur-

muştı. 17 Mayıs bayramında çizgili ceketi, boynunda eşarbiyle insanların arasına katıldığında yapayalnız buldu kendini. Kimseye belli etmeden kalabalığa karışmaya çalıştı, ama fark edildi yine de. Belki sarayın balkonunda birileri görmüştü onu. Belki kralın kendisi şapkasıyla göstermişti onu. Resmi geçit yapan çocukların hepsi, bütün seyirciler ona dönüp gülmüşlerdi. Çocuklar koro halinde gülmüşlerdi. Prensesler öylesine gülmüşlerdi ki soylu burunlarında gözlükleri hoplamıştı. Herkes kahkahayla gülüyordu. Bu Norveç'te yüzyılın en büyük salağının şerefine yüzyılın en büyük kahkahasıydı.

Tom gülümsemeye çalıştı. Bunu önemsizleştirmeye çalıştı. Flagvitet'nin yakınında olmasını önemsemeyecekti. Hayallerinde onu yanından uzaklaştırmaya çalıştı. Bu huzursuzluk uyandıran duyu izlenimini silmek için beynini zorladı. Tom'un keyfi Flagvitet'yi sindiremiyordu. Tom'un neşesi boğazına takılmıştı..

Flagvitet darbe yemiş bir insana benziyordu. Hiç kimse darbe yemiş bir insan kadar tehlikeli değildir. Tom bunlarla karşılaşmıştı. Darbe yemiş insanlar hiçbir zaman vazgeçmezler. Onlardan kaçılmaz. Öldürülmeleri gerekir, yoksa cehenneme kadar peşinizden gelirler, eğer sizi orada bulamazlarsa yollarına devam ederler. Tom Flagvitet'yi darbe yemiş insan düzeyine yükseltmişti. Ama daha yakından baktığında Flagvitet'nin çerçevesiz bir insanı andırdığını gördü. Karşısında giysilerinin arkasına saklanmamış, çerçevesiz ve camsız, saçma şeylerle uğraşmayan bir adam vardı. Bakımsız, bakışları kaldırımı çevrili bir adam. Ama yıkılmamıştı, kafasında bir şiirle dolaşıyordu. Üzerinde yosun mavisi poplin bir gömlek, gri pantolon ve spor ayakkabılar vardı. Evet gri Norveç ayakkabıları. Çorapları yoktu.

Tom Paris'e eski edebiyat öğretmeniyle karşılaşmak için gelmemişti. Geçmiş enseye yenen bir kurşundu. Tom ileri gidecekti. İlerleyecekti. Kendisinin eski günahları tarafından durdurulmasına izin vermeyecekti. Ama şimdi bir hayalet onun krallığına adım atmaya cesaret etmişti. Gri spor ayakkabılarıyla onun yeni krallığına adımlarını atmıştı. Tom hiç rahat edemeyecek miydi? Oslo'dan ayrıldığından bu yana aklına bile getirmediği birisi gelip Magenta Bulva-

rı'nda mı bulacaktı onu? Belki de Tom bir gün Flagvitet'nin bulvarın ortasında karşısında durduğunu, yumruk yaptığı elini havaya kaldırıp Batı Norveçli aksanıyla ona "Sen benim yaşamımı yıktın!" dediğini görecekti.

Yaşam ona bunu mu getiriyordu? Flagvitet Tom'un ondan kaçtığını mı sanıyordu? Tom'un seçimini yönlendirenin kendisi olduğunu mu sanıyordu? Tom için yalnızca bir boş zaman eğlencesi olduğunu bilmiyor muydu? Orta karar bir cesaret denemesi. Trajik yaşamıyla Paris'e gelmesinin nedeni intikam almak mıydı?

Tom biraz yakınına gitti. Flagvitet şimdi ellerini arkasına koymuştu. Elleri artık eskisi gibi değildi. Şimdi avuçlarını birbirine dayamıştı, sessiz bir alkışın ortasındaymış gibi. İçleri kararmış sarı tırnaklı uzun parmakları düzenli bir ritimle birbirlerine değiyorlardı. Bu Tom'a açık bir yüreği ya da erotik bölgeleri bir olmuş yoğun bir erotik birleşmeyi anımsatmıştı. Parmaklar öteki elin üzerine kapandılar. Tom büyülenmişti. Bu öylesine çıplak görünüyordu ki. Yine de Tom ellerin sahibinin arkasında neler olduğundan haberinin olmadığı izlenimi edinmişti. Çarpan yürek ya da yoğun birleşme Flagvitet'nin isteği ve bilgisi dışında oluyordu. Ne olursa olsun bu Flagvitet'nin ruh durumunun bir anlatımıydı. Eğer beden dili ruhun gizli köşelerini açığa vuruyorsa o zaman Flagvitet korkunç hareketli bir iç yaşam sürüyordu.

Karşıdan gelen bir gölge Tom'un dikkatini dağıttı. Hızla başını kaldırdı ve Luca'nın bakışıyla karşılaştı. Luca bölgenin en becerikli yankesicisiydi. Tom'un Flagvitet'nin dünyasal mallarının peşinde olduğunu sanmıştı, bunun boşuna olduğunu işaret ediyordu. Tom başını salladı. Şimdi Flagvitet'nin ağzından zayıf bir mırıltı işitiyordu. Tom riski göze alıp Flagvitet'nin sırtının dibine kadar gitti, kulağını neredeyse ona dayadı. Kesik bir mırıltı duydu. Tom adını duymayı bekliyordu. Başka hiçbir şey beklemiyordu. Bu yüzden buraya gelmişti, kendi adını duymak için. Tom, Tom ya da Tommy, Tommy. Flagvitet hiçbir zaman unutmamak için sürekli olarak onun adını yineliyor olmalıydı. Tom sözcükleri ayırt etmeyi başaramadı. Yalnızca sürekli, hırıltılı bir uğultu gibiydi. Sanki sözsüz bir şarkı gibi.

Tom bilmiyordu. Kahrolsun, hiçbir şey bilmiyordu. Flagvitet'nin dikkati çekmek için poz yapmadığını anlamıştı hemen. Flagvitet'nin gerçek olduğunu biliyordu. Onu gözden yitirmeyecekti. Flagvitet'nin köşeyi dönüp bir bara girdiğini gördü. Tom pencereden içeri baktı. Flagvitet bir tabureye oturdu. Tom içeri girip karşısındaki köşeye oturdu. Garson hemen elinde bir testi kırmızı şarapla geldi, bardağını doldurdu ve bunu elindeki bir kâğıda yazdı. Demek Flagvitet'nin burada kredisi vardı. Pardösü cebinden yıpranmış bir not defteri çıkardı, dikkatle masanın üzerine koydu ve yanına bir kurşunkalem ve silgi yerleştirdi. Büyük bir yudum aldı, duyulabilecek bir sesle soluk verdi. Sanki buhar salan bir lokomotif gibiydi. Sonra kalemini yakaladı ve yazmaya hazırlandı. Kendi dünyasındaydı. Kendi dünyasında gelmişti Magenta'ya. Kendi dünyasında oturmuş yazı yazıyordu. Tom bir pernod ismarladı. Bir an için huzur sardı her yanı. Zaman durmuştu. Hiçbir şey olamazdı şimdi. Zaman kendini bir insan yaşamı ileri ya da geri taşıyabilirdi. Bunun hiçbir önemi yoktu. Onları kimse yaralayamazdı. Tom uykulu ve huzurlu bir biçimde oturuyor ve kendi soydaşını inceliyordu. Eskiden bir tavuskuşuydu o. Şimdi gerçek olmuştu. Hiç kimse poz vermek için Magenta Bulvarı'nın yan sokaklarından birindeki bomboş bir bara oturmazdı. Pozcu tipler sol tarafta oturlardı. Orası her yaştan, iki cinsten, her ulustan pozcu tiple kaynıyordu.

Gerçek yalancılar burada, yukarıda oturlardı. Tom büyük yalanın bir alıştırması olduğunu düşündüğü şeyi izliyordu ilgiyle. Flagvitet'nin projesi bu olmalıydı. Herhalde gerçeği, kendi gerçeğini yazdığını sanıyordu. Ama böyle bir şey yoktu ki. Üstelik buna ne denli çok inanırsa yalan da o kadar büyüyordu. Flagvitet incelemeye değerdi. Dalmıştı şimdi. Soluğunu son bir kez daha içine çekti. Hırıltılı bir ses çıkardı. Sonra yazmaya başladı. Deli gibi hızlı ve sert yazıyordu, sanki yazdıklarını yüreği kontrol ediyormuş gibiydi. Gri yüzü yavaş yavaş kızarmıştı. Uzun parmaklı sağ eli not defteri boyunca bir yengeç gibi, bir hazine bulmuş da bununla kaçmaya çalışan bir yengeç gibi hareket ediyordu. Ama her satırın sonunda başlangıç noktasına geri atılıyor ve yeniden başlıyordu.

Tom endişelenmişti. Saatine baktı. Flagvitet soluk almıyordu. Barmen çevresine aldırmadan bardakları kuruluyordu. Flagvitet'nin patlayacakmış gibi durması onu ilgilendirmiyordu. Sonunda soluğunu verdi Flagvitet. Soluk soluğaydı, kısılmış bir orgazm çıkılığı gibi çıkmıştı sesi. Tom için Oradour'un altıncı katında son derece tanıdık bir sestir bu. Erkek seslerinin tüm dalga boylarını içine alan bir ses. Kuyudan gelir gibi derin bir cıvıltıdan korkunç bir gürlemeye kadar tüm sesleri içine alan bir ses. Flagvitet soluğunu bir kez daha içine çekti. Sanki bardaki oksijeni ve enerjiyi çekip kendi içine dolduruyor ve sonra bunu kendi ürettiği bir iksirle karıştırıp sonucu not defterine bir inlemeyle boşaltıyordu. Bu böyle sürüp gidiyordu. Sol el düzensiz aralarla bardağı yakalıyor, koca bir yudum alınıyor, barmen gelip Flagvitet hiçbir şey demeden bardağı yeniden dolduruyor ve sayfalar birbirini kovalıyordu. Yazılan sanki Flagvitet'nin kendisiymiş gibi görünüyordu. Sağ el kâğıt üzerinde kendi yaşamını sürdürüyordu. Belki de Flagvitet bunu durdurmaya çalışıyordu, ama çalışkan bir yengece benzeyen elin ne pahasına olursa olsun bitirmesi gereken bir işi vardı.

Tom yeni bir pernod ısmarladı. Flagvitet'ye yeni bir testi şarap geldi. Başını kaldırıp bakmamıştı bile. Testi masaya gelmişti yalnızca. Bu bir rutindi artık. Bu adam sıradan bir Norveçli değildi. Seyrek bulunan bir filizdi. Vuruşun altından kalkabilmiş ve şimdi tertemiz ayakta duran bir insandı. Üzerindeki eski Norveç kayak kazağı tenini dalayan derisiz bir insandı bu adam. Tom zayıf düşmüştü. Tom doğanın ona armağan ettiği yüzme yeteneğine karşın kafasında dev bir boşluğa düşmüştü, Batı Norveçli tarafından yutulmak üzereydi.

İkinci testi birincisinden daha çabuk içildi. Barmen Flagvitet'nin masasına yeni bir testi daha koyacak gibi görünmüyordu. Flagvitet başını kaldırıp baktı. Eli durmuştu. Kendi kendine başını salladı. Günün görevi yerine getirilmişti. Not defterini kapatıp kalemle birlikte pardösü cebine yerleştirdi. Silgiyi aldı, içinde ne olduğunu merak ediyormuş gibi baktı ona, cebine koydu, arkasına yaslandı. İçi boşalmıştı şimdi. İyileşmişti. Tom onu kısıkanıyordu. Tom Flagvitet'nin şimdi çevresine yaydığı huzurun kendi içinde de

olmasını isterdi. Tam bir rahatlamaydı. Çırpıntılar uzaklaştırılmıştı. Şimdi Flagvitet'den geriye huzurlu bir liman kalmıştı. Flagvitet ölmek üzereymiş gibi görünüyordu, ama bu barışçı bir ölümdü. Tom böyle ölmek isterdi. Kendisiyle barışık. İkinci pernodan dokunmamıştı. Ciddi ciddi Flagvitet'nin yanına gitmeyi, kahverengi elini ona uzatmayı düşünüyordu. Merhaba Flagvitet, ben Tom'um. Tommy. Beni hatırlıyor musun? demeyi düşünüyordu. Bunu en ufak bir alay olmaksızın söyleyecekti. Ağzı kurumuştur. Pernodu tepesine diktir. Tadı kül gibiydi.

Ama bu ters tepebilirdi. Belki de bu, karşısındaki adamın, eski edebiyat öğretmeni, şair ve kültür işçisinin her gün yakıp söndürdüğü bir ateşle oynamak olacaktı. Tom eğer onu zorlarsa olacaklardan korkuyordu. O zaman Flagvitet'nin gündelik bilincinin içine dalmak zorunda kalacaktı, tabii hâlâ böyle bir şey kaldıysa. Tom'un Norveç kayak kazaklı adamı yakalaması, havaya kaldırması, berber bıçağını kımıldayan âdemelmesine dayaması gerekecekti. Burası eskiden en yüksek hedeflere uzanan, şimdi ise yırtık pırtık yünler arasında neredeyse görünmez olmuş bir boynun organik bir parçasıydı. Tom'un onu kurşun grisi geçmişe zorlaması gerekecekti. Bunun bir anlamı var mıydı?

Aslında Tom onu unutmuş gitmişti. Onu yalnızca sonunda parmağında oynamayı başarabildiği bir yığın insandan biri olarak hatırlıyordu. Başka türlü söylenemezdi bu. Üstelik de çok kolay olmuştu. Flagvitet tüm saflığıyla eşsiz yetenekler peşinde koşuyordu. Tom gibi usta bir düzenbazın gözü kapalı fethedebileceği bir toprağı savunmasız bırakmıştı. Tom Flagvitet'nin yazdıklarında kendisinin de bulunup bulunmadığını merak ediyordu. İlk önce bu düşünce gururunu okşadı. Ama bu onun yaşantısına bir saldırıydı ya da Flagvitet'nin onun yaşantısı diye anladığı şeye.

Gelişmem yanlış bir yola girdi, diye düşündü Tom. Tam olarak şimdide yaşamakta diretmişti. Geçmiş günler yalnızca dışkılar olacaktı. Yenmiş, sindirilmiş ve gübre olarak kullanılan dışkılar. Geçmiş günler kendilerini onun bilinçaltına gömüp orada mayalanabilirlerdi. Buna karşı elinden bir şey gelmezdi. Unutmanın en büyük üretme çiftliği olduğunu biliyordu. Başlama vuruşu orada, aşağıda,

yeni ilginç düşüöşlere ve olaylara dönüşüyordu. Ama orada kalması gerekiyordu.

Orada kalsın kahrolası şey, diye mırıldandı. Tom bu üretme çiftliğini düşünmek istemiyordu. Bu lanetli üretme çiftliğinin denizlerde bir yerde olduğundan emindi. Karalardan böylesine çok yer çalan o lanetli denizlerde. Barmen elinde Tom'un ısmarlamadığı bir pernod ile geldi. Tom bardağı barmenin elinden alıp başına dikti. Flagvitet kımıldamadan, kendi içine gömülmüş oturuyordu. Tom şimdi onunla yer değiştirmek isterdi. Tam şimdi onunla yer değiştirmek için her şeyini verebilirdi.

Flagvitet yavaş yavaş kendine geliyordu ya da tersi oluyor, kendini terk edip bedenini ona günün geri kalanını geçirip ertesı günün yaratıcı etkinliğine götüreceğ ruhsal bir hareketle dolduruyordu. Tüm bunlar yalnızca iki saat almıştı. Şimdi bedeni yıpranmış kumaş pantolonunu, gri spor ayakkabılarını, desenli kayak kazağını ve yeşil poplin kazağını doldurmaya başlamıştı. Sırtı yerine yerleşti ve Flagvitet'ye kendini doğrultmak için gereken gücü verdi. Kan alev alev yanan başını terk etmiş ellerine, ayaklarına ve belki de kamışına dolmuştu. Eskiden Flagvitet gecenin geç saatlerinin şövalyesi, gri saatlerin despotik efendisi olarak tanınmaz mıydı? Ama Flagvitet şimdi cinsel yaşam gibi ucuz ve sıradan şeylerin üzerine yükselmiş gibi görünüyordu. Bu güdü onu terk etmişti ya da başka biçimlere dönüşmüştü. Tüm duyularının bir araya gelip ortak bir davaya hizmet ediyor olması pekâlâ da olanaklıydı. İşitme, tat, görme, bok, cinsel yaşam, açlık, bunların hepsi yakalanmış, zincire vurulup o dipsiz kuyuya atılmış ve o büyük görev için çalışmaları emredilmişti.

Eğer Tom kendini bu bombanın inşa edildiğı atölyeye girmeye zorlarsa büyük olasılıkla bütün süreci tuzla buz edecekti. Her şey havaya uçacak ve Tom da bunun bir parçası olacaktı. Tom bunun bir parçası olmak isteyecekti. Flagvitet her gün biraz patlayan ve sonra yeniden doldurulan bir bombaydı. Tom onu rahat bırakmalıydı. Tom Flagvitet'nin Magenta'dan uzak durmasını umuyordu.

Sonunda Flagvitet yerinde doğrulmayı başaracak kadar gücünü toplayabilmişti. Ayağı kalkmış, elleri hafifçe yana açık yerinde sal-

lanıyordu. Zorlu bir pirüete hazırlanan bir balerine benziyordu neredeyse. Ama Flagvitet parmaklarının ucuna yükselmeyecekti. Yalnızca bir çift gri spor ayakkabının üzerinde sağlam durmaya çalışıyordu o. Hemen ellerini arkasına koydu. Sanki buz pateni yapar gibi, diye düşündü Tom. Tıpkı bir buz patenci gibi bir ayağını ötekinin önüne yerleştirerek ilerledi. Şimdi barın karşısında duruyordu. Barın arkasındaki adam başını kaldırıp baktı, bir deftere bir şeyler yazdı. Bu da yapıldıktan sonra Flagvitet biraz çarpık bir yürüyüşle kapıya doğru yöneldi. Aslında sokaktan gelen ışığın önünde bu görkemli bir manzaraydı. Büyük bir adam hasta yatağından kalkmış ve bütün gücünü toplayıp bir kez daha yaşamayı denemeye karar vermişti.

Tom hesabı ödeyip onun peşine takıldı.

Flagvitet şimdi daha yavaş yürüyordu. Adımları daha hafifti. Omuzlarının çöküklüğü gitmişti. Başı doğrulmuştu. Boynu ortaya çıkmış ve doğal yerine yerleşmişti. Elleri arkasında şimdi sırt sırta duruyorlardı. Flagvitet neredeyse kayarak St. Martin kanalına ulaştı, bir banka oturdu. Elleri hâlâ arkasındaydı. Bu garip görünüyordu. Sanki elleri arkasına bağlanmış gibiydi, ama doğal görünüyordu yine de. Öylece oturmuş öne arkaya sallanıyordu. Ritmik olarak değil, ama sakın ve düş görür gibi. Sanki böyle sallanmak ona keyif veriyordu. Varoluşun anlamsız yüzeyini incelemek için lağım-dan dışarı çıkmış, önünden yüzerek geçen lağım sıçanını fark etmemişti bile. Sıçan banka oturmuş öne arkaya sallanan Flagvitet'ye baktı, bıyıklarını oynattı, suyun içinde ilerledi, karaya tırmandı, Flagvitet'nin sağ ayakkabısının çevresinde dolaştı. Flagvitet hiçbir tepki göstermemişti. Sıçan parlak bıyıklarını havaya dikip onu kokladı. Herhalde hiç doldurulamaz bir yalnızlığın kokusunu almıştı. Yeniden kanala döndü, kanalın kapağına doğru akıntıya bıraktı kendini.

Flagvitet bankta yarım saat kadar oturdu. Tom bir ağacın arkasında duruyordu. Güzel bir tabloydu bu. Tom bir ağacın arkasında, Flagvitet bankta ve önlerinde sakın sakın akan kanal. Bu bir açılış tablosuydu. Şimdi her şey olabilirdi. Flagvitet yerinde doğruldu. Şimdi çok rahat hareket ediyordu. Sağlam, enerjik adımlarla en ya-

kındaki köprüye yürüdü. Bunu geçti ve bir bakkal dükkânına girdi. Tom dışarıda bekledi. Vitrinde kendine baktı. Kendini bir masraf kapısı gibi gördü. Düşmüş bir rock şarkıcısının son masraf kapısı gibi gördü. Beyaz giysileri ve güneş gözlükleriyle kapıda bekleyen bir koruyucu. Bu sırada geçmişte fırtınalar estirmiş rock şarkıcısı içeride son şişe konyasını satın alıyordu. Böyle olmaması gerekiyordu. Kendi görüntüsü Tom'un topuklarının üzerinde dönüp oradan uzaklaşmasına yettti.

Tom geldiğinde Cholon ateş püskürüyordu. Öylesine kızmıştı ki Oradour'un önündeki saçağın altındaki yerini terk etmiş ve kaldırıma, yakıcı güneşin altına çıkmıştı. Tom yoldan aşağı gelirken o da ayaklarını açmış, ellerini yana koymuş duruyordu. Tom yirmi metre uzaktayken düz, tekdüze bir sesle konuşmaya başladı. Alçak ama yüksek bir sesle konuşuyordu. Hiç kimse bu kadar yüksek sesle fısıldayamazdı. Cholon yirmi metre uzaktaki bir insanla başka kimseye duyurmadan konuşabilirdi. Bir tünelin içine konuşuyordu sanki. Tom'a son üç saattir nerede olduğunu sordu. Tom'a kendini ne sandığını sordu. Cholon Dien Bien Phu'ya geri dönmüştü. İkisi de ateş altındaydılar. Tom emirleri dinlememişti. Savaşta bunun cezası ölümdü. Tom iki metre uzağında durdu. Tom sınırlar olmaksızın büyümüştü ve otoriteden hiçbir şey anlamıyordu. Bu metalik fısıltıdan ve taştan oyulmuş yılan yüzünden hiçbir şey anlamıyordu. Cholon gülünç görünüyordu. Tom başını eğdi ve korkmuş gibi yaptı. Cholon Magenta'nın kralıydı, en azından Aşağı Magenta'nın. Bebek elleri iki yanda yumruk yapılmış, kırmızı, bol ipek gömleği göbeğine kadar açık ve güçlü bacakları dar sarı pamuklu pantolonun içinde titreyerek duruyordu Cholon.

Tom bakışlarını sağ bacağa yaslanan büyük kabarıklığa dikti. En az üç mendil eder, diye düşündü. Boğa güreşçileri ve baletlerin her zaman kullandıklarından. Şunun ya da bunun yerine geçecek, bir şeyleri gizleyecek, bir şeyleri sergileyecek üç mendil. İğdiş edilmiş bir beygirin erkekçe kışnemesi kadar etkiliydi bu. Dien Bien Phu'nun üzerine sıva olarak üç mendil, diye düşündü Tom. Baş öne eğik hafifçe gülümsedi. Kendini Cholon'un oyuncu fısıltısından uzaklaştırmaya çalışıyordu. Cholon öylesine kızgındı ki Tom'un

nereden geldiğini unutmuştu. Tom boş bir çukurdu. Evet böyle demişti, bir çukur, bir delik. Sen bir deliksin, demişti.

Tom'a öyle geliyordu ki Fransa Vietnam'da kaybetmesini onun gibilere borçluydu. Lejyonierlerin testislerine berber bıçağını saplayan ondan başkası değildi. Lejyonierler, dünyanın en iyi askerleri, iyi beslenmiş, iyi yetiştirilmiş askerler, diye düşündü Tom. Dünyanın sefilleri konusunda hesaplaşılabacağına yeri, zamanı ve silahı onlar seçmişlerdi. Çünkü kazanılacak olan şey dünyanın sefilleri idi, bunun için savaşmışlardı. Dünyanın sefilleri üzerinde egemenlik için. Kahrolsun, bunun için kasığa yerleştirilmiş üç mendil yetmezdi, pantolonlardaki yalancı bir kabarıklık yetmezdi. Lanet olasıcalar, bu yetmez, diye düşündü Tom. Karşısındaki iriyarı, iyi beslenmiş, güçlü çavuşun bozuk İngilizcesiyle onu azarlamasını dinliyordu. Bu adamın gösterecek tek şeyi önündeki kabarıklıktı. Cholon Tom'un ilgisinin yavaş yavaş dağılmaya başladığını görünce sesini bir oktav yükseltti. Şimdi daha kısık, daha ince bir sesle ve Fransızca konuşuyordu. Tom çaktırmadan çevresine bakındı. Kimse onlara bakmıyordu. Kimsə bir şey duymuyordu. Bu doğrudan bir iletiydi. Ateşli bir tirattı. Pezevenk soluğunu tuttu, kendini sakinleştirmeye çalıştı ve İngilizce olarak sürdürdü konuşmasını. Tom Cholon'un bulutlara yükselttiği bir delikti. Ayaklarının altında sağlam bir yol olduğunu sanan bir delik. Evet, böyle demişti. Ayaklarının altında sağlam bir yer, demişti. Tom yabancı bir delikti. Bunun kendisi bir hakaretti. Yabancı. Bu söze güçlendirici başka sıfatlar eklemek gereksizdi.

Tom güneş gözlüklerinin arkasından ona baktı. Tıpkı önceki gibiydi. Ağız ve gözler birbirlerinden bağımsız işliyorlardı. Gözler denizin dibinde yatıyor ve bir inci avcısını bekliyorlardı. Ağız bir bıçaktı. En kötüsü gözlerdi. Tom bunu hissediyordu. Gözlerden korkuyordu. Bunların arkasında olmak istemezdim, diye düşündü. Yumuşak bir ses duydu. Bu Phuong'du. Cholon sessizleşmişti. Phuong Vietnamca konuşuyordu. Cholon gözünün ucuyla Phuong'u inceliyordu. Bakışı kırırdadı. Tom görmüştü bunu. Mavi irisi ve küçük gözbebekleri hafifçe sağa doğru kaydılar. Cholon Phuong'u göz ucuyla inceliyordu. Gereken Phuong'du. Kapının ağzın-

da durmuş, omzunu kapının pervazına dayamış ve kollarını göğsünde kavuşturmuştu. Cholon saçığın altındaki gölgeye gitti, sol bacağına yukarı çekti, ayağını duvara dayadı, göğüs cebinden bir sigara çıkardı ve ağzına soktu. Tom ona doğru gitti, sigarasını yaktı.

Tom otele girdi. Phuong güzelce katlanmış giysileri gösterdi baysıyla. Beyaz çamaşırlar, beyaz çoraplar, üç pembe tişört, hepsi de yeni yıkanmış ve ütülenmişti. Bir sandalyenin üzerinde Tom'un Mombasa'dan satın aldığı iki beyaz giysiden biri asılıydı. Phuong giysilerle birlikte Tom'a biraz da para verdi. Bunu hep tam doğru zamanda yapıyordu. Tom Aşağı Magenta'nın veliahtı olduğuna inancını tam yitirmek üzereyken ya da bugün olduğu gibi Flagvitet ile karşılaşmasının verdiği yıkımın ardından bir de Cholon'dan azar işittikten sonra. Phuong neredeyse görünmezdi; ama doğru yerde bir iç çekiş, bir göz kırpması, bir baş sallama biçimine giren son söz onun elindeydi. Gerçek bir minimalistti o. Olgular ve sözler konusunda çok eli sıkıydı. Üzüntü ve mutluluk ona dokunmadan geçerlerdi yanından. Ama Phuong ona para ve giysilerini verdiğinde Tom mide bölgesinde bir kasılma hissetti, hoş bir titreme. Phuong'un dünyaya dönüp bakmaya karar verdiği gün tüm dünyada sonsuza dek ya savaş ya da barış olacağını düşünüyordu Tom. Ya savaş ya barış, ama ortada bir şey değil.

Tom Doğu'nun gizemi mitine hiç mi hiç kulak asmıyordu. Bu çok kolay bir açıklamaydı. Norveç'te büyüyen bir Çinlinin tam bir Norveçli olacağını düşünüyordu o. Dipsiz derinliklere dalmaya niyeti yoktu. Onun görüşüne göre insanların çoğu ulusal bir kozanın içinde büyüyor ve öldükleri güne dek orada kalıyorlardı. Yaşamının en yalın yolu buydu.

Norveçliler bir kuraldıydı. Norveçliler birçok bakımdan dünyanın ne yapacağı önceden bilinemeyen insanlarıydılar. Roald Amundsen klasik bir Norveçliydi. Bütün dünyayı aldatmış ve bundan paçayı sıyırmıştı. İnsanlar kendi gözlerine inanmamışlardı. O yalnızca kendini uluslararası arenada göstermiş klasik bir Norveçliydi. Düşünülemeyeni yapmıştı. Öylesine düşünülemez bir şeydi ki bu, kabul edilmişti. Bunun arkasında can sıkıcı bir düşünce zinciri yatmıyordu. Yalnızca kendiliğinden olmuştu. Bu anlaşılmaz

özellik Norveçlinin ruhunda yatıyordu. Norveçli boğaza takılmadıkça ve en kötü durumda öldürücü bir yere yerleşmedikçe önceden fark edilmeyen bir balık kılçığıydı. Tom soydaşlarından korkardı. Mutlu soydaşları güneşin ve yağmurların arasından yanmadan ve ıslanmadan geçip ona doğru geldiklerinde Tom onların olmadığı büyük bir çatının altına sığınmıştı. Norveç güzel bir hayvan mezarlığıydı. Örtülmüş, yerel halktan başka herkesin gözünden gizlenmişti. Dünyaya açıldıklarında da bu özelliği yanlarında götürüyorlardı. Bu özellikleriyle dünyayı fethetmişlerdi. Geveze inandırıcılıkları ve her zaman başka seslerin bir oktav üzerine çıkan kulak tırmalayıcı sesleriyle yapmışlardı bunu. Norveçli kendini hangi dilde anlatırsa anlatsın şarkı söyler gibi duyulan bu yüksek ses tonu her şeyi delip geçerci.

Tom'un damarlarında Fin kanı vardı ve bir Araba benziyordu, ama kendi sesi kulak zarına bir delgi gibi çarpıyordu. Tom dünyanın en döküntü sokaklarında dolaşmıştı, ama bu şarkı söyleyen ses ona her yerde ulaşıyordu. Sık sık bir bardan duyuluyordu. Tom bu sese köpek düdüğü duymuş bir kurt gibi tepki gösteriyor ve kaçıyordu. Ama bu kez de neşeli ses başka bir bardan duyuluyordu, bundan kaçmak olanaksızdı. Bu ses her zaman neşeliydi. Bir Norveçlinin öfkesi çoğu zaman dilsizdir. Öfkesini hemen yutuverir. Norveçliler öfkelenmek için dünyayı dolaşmıyorlardı. Onlar kendilerine öfkeleniyorlardı. Norveçli yabancı bir dili kusursuz konuşmak için diken üstünde durmazdı. O kendi Norveç aksanını korumayı bir onur sorunu yapardı. Kendi istediği gibi konuşurdu Norveçli. Bu Tom'un hoşuna gidiyordu. Tom soydaşlarına rastlamamaya çalışırdı; ama onların saygınlıklarına değer verirdi, bu saygınlık her zaman bir komplonun bir parçası olsa bile. Tom bütün yaşamı boyunca Kral Haakon'un büyük bir hayranı olmuştu. Kral Haakon 1957'de öldüğü güne kadar inci gibi bir Danimarkaca konuşmuştu. Bu tam Norveçlilere özgü bir şeydi. Büyük Danimarkalı her şeyi anlamıştı.

Senin pis ruhuna girmek istiyorum, diye mırıldandı Tom bir yığın yatak çarşafı ve havluyla altıncı katın koridorunda yürürken. Elindeki yığının en tepesinde kaputlar, ampuller ve sabunlar vardı.

Kadınları için temizlikçi kız görevini yerine getiriyordu. Onları böyle düşünüyordu; onun kadınları. Odalara girip çıkıyor, yoğun kokuları, çeşitli parfümleri içine çekiyordu derin derin. Bu parfümler kaba, çok keskin ve kesinlikle ucuzlardı; ama sahte değillerdi. Bunlar örtülü sinyaller değillerdi. Bunlar ince alaylar değillerdi. Bunlar silah mermileriydi. İki nokta arasındaki en kısa yoldu bu kokular. Tom çarşafı kokladı. Zamanında kadın ayakkabılarını koklayarak sarhoş olan eski bir fetişist gibi keyiflendi. Derin ve hızlı soluk alıyordu. Çarşafı yavaş yavaş lekeli şiltelerin üzerinden çekti. Ama bu sırada Fransız Devrimi'nden bu yana burada sevişildiğinden başka bir şey düşünmüyordu. 1789'dan bu yana sevişmişti bu şiltelerin üzerinde. Yani kauçuk örtüler döneminden öncesinden bu yana. Ve Tom da burada bulunmakla tarihin bir parçası olmuştu. Kauçuk örtüyü düzeltti, çarşafı alıp elinde buruşturdu ve burnuna bastırdı. Baş en güzel özelemlerle dolmuştu. Burada aynı zamanda erkeğin keskin, serin kokusu da vardı; ama bu da onu rahatsız etmiyordu. Tom odadaki tek erkekti. Yalnızca o vardı. O, kokular ve düşler. Bu tüm ünlerden daha büyüktü. Ama senin akıntın içinde boğulmama izin verme, diye sürdürdü mırıldanmasını.

Ben romantik bir domuzum, diye düşündü. Olgun değilim. Ölmekten korkmuyorum. Herkesi pis ruhuma buyur ediyorum. Orada kanasta oynayacağız.

Orada kanasta oynayacağız! dedi yüksek sesle ve kakhaha attı. Beynin kendine kemirecek bir şeyler bulması için çok fazla bir şey gerekmiyordu. Séverine'in odasında kâğıt sepetinden iki kaput çıkardı; bunlardan meni, talk pudrası, kadın ve parfüm kokuları geliyordu. Bunun Séverine'in sürekli ziyaretçilerinden biri olan Mabilon'lu şişko adam olduğunu düşündü. Zengin, iyi huylu; ama çok şişkoydu. Yine de hiç utanmadan Séverine'in karşısında soyunmuştu. Kendinden utanmadan, kızarmadan, yerin dibine geçmek istemeksizin, atletik, genç bir adamın soyunduğu gibi soyunmuştu. Séverine kırmızı ipek çamaşırlarıyla bu yatakta yatıyor ve ona gülümsüyordu. O kocaman göbeği ve morarmış varisli incecik bacaklarıyla Séverine'nin karşısında durduğunda güzelim yüzde hiçbir değişiklik olmamıştı.

Elbette Cholon'un kendi açıklaması biraz daha farklıydı. Cholon adamın önemli bir politikacı olduğunu ve dolayısıyla gerçek bir pislik olduğunu, ama onu kapıdan çeviremediğini söylüyordu. Cholon politikacılardan nefret eder, ama dişlerini gıcırdatarak onların söylediklerinde de bir gerçek payı olduğunu kabul ederdi. Bu adamı “çorap bağlı domuz” diye adlandırmıştı.

Ama Séverine onun çorap bağlarını hiçbir zaman görmemişti. Başka şeyler gördüğü kesindi. Her zaman en güzel şeyleri hayal ederdi. Bunun için para ödeniyordu ona. Séverine kokluyor, dinliyor, her tür titreşimi yakalıyordu. Bu kupkuru, taştan adam bile onun yanında güvendeydi. Séverine taştan su çıkarmıştı. Suyun fıkırdamasını sağlamıştı. Her erkek özeldi. Séverine böyle diyordu. Müşteri onun yanından ayrılırken Tanrı gibi oluyordu.

Tom iki elinde birer kaputla durmuş “çorap bağlı domuz”un hayalini kuruyordu. Sivri dizleriyle yatağa gitmiş ve yaşamın gerçek anlamını yaşamıştı adam. Séverine usta elleriyle kaputu takmıştı. Bu sırada kendi bağlantısız, saçma sözlerini mırıldanıyordu. Adam bunları istediği gibi yorumlayabilir, kendisinde özel bir şeyler olduğunu söylediğini düşünebilirdi. Séverine onu olduğu gibi beğeniyordu, onun doğallığını beğeniyordu. O da bunu duymak istiyordu. Politik kariyerinin peşinde koştuğu sıralarda dikkat çekici hiçbir özelliği olmayan sönük sosisinin şiştiğini fark ediyordu. Büyüyor, dikleşmiş penis ölçülerinin tümünü aşıyor ve birkaç mutlu dakika boyunca dünyanın en büyük ve en sert cinsel organı oluyordu.

Değil mi? diye düşündü Tom. Sonra bir an için Cholon'un kendi cinsi için duyduğu küçümsemenin etkisi altında kalıp kalmadığını merak etti.

Tom hiçbir zaman bir fahişeye birlikte olmamıştı. Cholon'a bakılırsa bu bir düşüştü. Tom bundan emin değildi. O istediğini yapabiliirdi. Bütün sorun birlikte sıcaklığı yaratmaktı. Tom buna inanmıyordu. Bunun sevgi olup olmadığını bilmiyordu. Bunun birebir mi yoksa eşitsiz mi olması gerektiğini bilmiyordu. Sıcaklığa karşılık para. Ama ateşin içinde bir yılan yatıyordu. Öyle değil miydi?

Dışarıda adımlar duydu. Kaputu kesekâğıdına bıraktı, komodin çekmecesine teneke bir kutu koydu ve pencereyi açtı.

Kapı açıldı. Gelenler Séverine ile Jez'di. Tom Séverine'e kendisinin orada olduğunu göstermek için yüksek sesle öksürdü. Ama elbette Séverine keskin duyarlılığıyla onun içeride olduğunu daha koridordayken anlamıştı.

Çünkü Tom şimdi kokuyordu. Cholon doğal beden kokularının Magenta'da pek de iyi karşılanmadığını dostça hatırlatmıştı ona. Orası çürük leylaklar ülkesiydi. Bunun üzerine Tom hem tıraş losyonu hem de güçlü bir deodoran edinmişti, daha doğrusu bir gün odasında bulmuştu bunları. Tek yapılacak şey içine atlayıvermekti. Şimdi Tom kokması gerektiği gibi kokuyordu. Genel kokunun organik bir parçası olmuştu o da.

Tom Jez'e başını salladı. Kısa bir zaman diliminde üçüncü kez geliyordu buraya. Uzun boylu Arap Tom'a merakla baktı. Séverine hızla ve alçak sesle bir şeyler söyledi. Tom yalnızca kendi adını duyabilmişti. Jez hafifçe başını salladı. Tom elinde kesekâğıdı, eski ve yeni çarşafarla duruyordu. Jez gülümsedi, bu küçümseyen bir gülümseme değildi; kesinlikle böyle değildi, yalnızca gülümsemişti ona. Séverine yatağın kenarına oturdu. Tom sonunda istenmediğini anlamıştı. Hoşça kal, dedi Jez. Tom ona kendi ülkesinden gelmiş biri gibi görünüyordu. Tom bir genelevdeki Arap uşak gibi görünüyordu. Geceleri içeride hapis tutulan, gündüzleri ortalığı toplayıp çamaşır yıkaması için dışarı çıkarılan bir köle. Herhalde gür saçlarında kırmızı bir çizgi olan uzun boylu Arap ona bu yüzden gülümsemişti. Hoşça kal, demişti.

Öğleden sonra kalabalığı başlayacaktı birazdan. Masanın yeniden hazırlanması gerekiyordu bir anlamda. İlk posta öğle üzeri bir ve üç arasındaydı. Şimdi de altı ve yedi arasındaki altın zaman geliyordu. Tom altıncı kattaki ezilmiş tüylü halının üzerinde yürüyüp hayallere dalabilir, çok-şekilli erotizmi dinleyebilirdi. İç çekmeler, kahkahalar, gerçek ve sahte inlemeler, her düzeyde haz çıgıllıkları. Gariptir ki bunlar sıklıkla müşterilerden yükseliyordu. Sanki birçoğu çalışan kızları verilen paraya değer olduklarına, iyi bir alışveriş olduğuna inandırmak için mutluluktan inliyorlardı. Bu yüzden gerekenden çok daha yüksek sesler çıkarıyorlardı.

Bu saatler varsılların saatleriydi. Varsıllar zamanlarını ıvır zıvı-

ra harcamazlardı. Onlar yalnızca büyük şeyler yaşamak için para ödüyorlardı. Öyle büyük olmalıydı ki verilen paraya değsin. İnanılmaz doruklara yükseliyor, zayıf duvarları titretecek kadar yüksek sesle bağıryorlardı, gerçekte ödediklerinin birkaç katı bağıryorlardı. Kazançlı bir iş yapmanın verdiği zevkle çığlık atıyorlardı. San ki onlar için düş kırıklığı ve yıkım diye bir şey yoktu. Çığlık atıyorlardı, çünkü onlar şeytanın şanslı çocuklarıydılar. Bunlar varsıllardı, Séverinc'in her zamanki müşterileri değildi onlar. Bunlar hızlı, nereye gittiğini bilen adamlardı. Aynadaki yansımaları aynayı altınla dolduruyordu. Bu adamlar hem karıları hem de sevgilileri olduğunu hissettirirlerdi. Sıklıkla birden fazla sevgili. Ama aynı zamanda onları gün boyunca huzursuz eden bir güçleri vardı. Öğleyin sevgililerini ziyaret etmişlerdi ve şimdi de eve, karılarına gitmeden önce biraz zamanları vardı. Genellikle ikişer ikişer gelirlerdi. Her biri kendi odasına gitmeden önce el sıkışırlardı. Sonra da düello başlardı. Müthiş çığlıklar başka müthiş çığlıkları getirirdi. Ölmek üzere olan aslanlar gibi bağıryorlardı. Bu en iyi alışverişi yapmak için verilen bir yarıştı. Parasının karşılığını en iyi kim alacaktı?

Sonra aşağı inerlerdi. İki de eşit ölçüde huzurlu olurdu. Anlayışlı gözlerle birbirlerine bakar, dostça birbirlerinin omuzlarına vurur ve paralarını ödemek için Phuong'un yanına girerlerdi. Küçümser gözlerle Tom'a bakar ve birbirlerine bir şeyler fısıldarlardı. Büyük olasılıkla Arapların geriliği üzerine bir şeyler konuşuyorlardı, diye düşündü Tom. Tabii eğer böylesine ciddi konulara girdilerse.

Evet, Tom kolonilerden gelmiş bir sivilceye benziyordu. Magenta Bulvarı'ndaki bir genelevde parasız uşaklık yapmak için yalvarmıştı herhalde. Böyle düşünüyorlardı. Ve Tom bundan gurur duyuyordu. Evet, bu ona gurur veriyordu. Onların birbirleriyle fısıldaşmalarına neden oluyordu. Ona bakıyorlardı. Onunla ilgili bir şeyler düşünüyorlardı. Tom'un bıçağını görmüyorlardı. Bıçağı tam yanlarındaydı oysa. Tom'un başı onların ulaşamayacağı bir yerdeydi. Bir bilselerdi.

Tom Phuong'un arkasında durmuş, dışarıya, sokağa, Cholon'un gölgesine bakan pencerenin geniş pervazını siliyordu. İki varsıl Parislinin kendilerini Phuong'a hazırladıklarını gördü. İstekli gözler-

le ona bakıyorlardı. Ama Tom aynı zamanda Phuong'un o bakışları hiç görmeksizin onları nasıl ezdiğini de gördü. Parisliler gözlerini kaçırdılar, güvenli ağızları gevşedi, dudakları aşağı kıvrıldı. Phuong kolayca savuşturmuştu onları. Paralarını ödediler ve arka kapıdan çıktılar. Böyle anlarda Tom gerçek bir birliktelik duygusu yaşıyordu. Phuong onu savunmuştu. Hiçbir şey söylememişti, ama onu savunmuştu. Tom'a bir şey yapamazlardı onlar. Tom uzun zamandır böyle bir duygu hissetmemişti. Dışarıda, sokakta Cholon duruyor ve onu koruyordu. Tom onlardan biriydi. Çok duygulanmıştı. Müşteriler onunla ilgili bir şey söylemişlerdi. Phuong bunu işitmişti. Tom Phuong'un bunu işittiğini sanıyordu. O zaman ezmişti onları. İşte böyle olması gerekiyordu.

Ama bu saatler en kazançlı saatlerdi. Bütün çalışanların sürekli müşterileri gelmiş olurdu. Odalarında kalabilirlerdi. Yalnızca Pipine çıkardı dışarı. Akşama doğru gelenler daha rastgele olurdu.

Geceyarısına doğru köpeğini gezdirenler çıkardı ortaya. Tom köpeklerini gezdirenleri incelemekten hiç bıkmazdı. Bunlardan biri her salı gecesi saat bire beş kala gelirdi. Rue Taylor'un köşesinden döner, aşağı inerdi. Köpeğiyle bir akşam gezisinden başka bir şeyin peşinde olduğunu gösterecek hiçbir şey yoktu. Oradour'un epey açığından geçmek üzereyken köpek sağa doğru yönelirdi. Sahibi kayışını çekiştirirdi. Oraya gitmeyeceklerdi ki. Ama köpek dili bir karış dışarıda tasmaını çekiştirirdi, sonunda sahibi teslim olur ve istemeye istemeye hayvanın peşinden gidiyormuş gibi yapardı. Hızla çevresine bakınır ve aynı hızla kapıdan içeri daldı.

Phuong Tom'a başını salladı. Şimdi Tom köpek bakıcısı olacaktı. Köpeğin yemekleri fiyatın içindeydi. Etlı bir kemik verildi ona. Phuong içerinin zilini dört kez çaldı. O zaman Louise kimin geldiğini anlar ve köpeğini gezdiren ve az zamanı olan adama hazırlanırdı. Tom kayışı yakaladı ve mutfakta buzdolabının başına götürüldü köpek tarafından. Dolaptan etli bir kemik çıkarıp kısa tüylü, sivri burunlu bir domuz gibi görünen köpeğin erişebileceği bir uzaklıkta tuttu bunu. Köpek arka ayaklarından beklenmeyecek bir güçle hoplayıp zıplıyordu bu sırada. Köpekleri sevmeyen Tom onunla Norveççe konuşuyordu. Köpeğin adı Lux'du, ama Tom ona

Lix diyordu. Bu Portekizce çöp demekti. Tom kemiği fırının altına fırlattı, Lix hırlayarak kemiğin peşinden gitti. Bu sırada çöpün sahibi dili dışarıda Louise'in yanına koşmuştu. Louise ufak tefekti, göğüsleri minicikti. Tom onun köpek sahibinin karısının tam tersi bir kadını temsil ettiğini düşünüyordu. Karısı herhalde dev gibi bir kadındı ve o da bu yarım saatin tadını çıkarıyordu evde. Tom bu sırada kadının da büyük tutkusu olan pralinli suflelerin, bademli, karamelalı suflelerin ve bezelerin tadını çıkardığını tahmin ediyordu. Kocasını yanındayken göstermek istemediği bir tutkuydu bu. Tom böyle tahminlerde bulunmaya bayılıyordu.

Tom köpek sahibinin karısını düşündüğünde edebi çağrışımlar geliyordu aklına. Tom Molly Bloom'u düşünüyordu. Cebinde ciğerle dolaşan Leopold Bloom'un karısını. İkisinin de kocalarının yokluğunun etle bir bağlantısı vardı ve bu zamanı tatlı tıknarak geçiriyorlardı. Ne olursa olsun bunlar yalnızca hayaldi. Köpekli adamın nereden geldiğini bilmiyordu. Belki de adam yalnızlığın derinliklerinden geliyordu. Tom bir bardak ucuz kırmızı şarapla oturuyordu mutfakta. Bu da köpek sahibinin ödediği ücrete dahildi. Domuz kılıklı küçük köpek yaşlı bir keçinin kaburga kemiğini kemirmekle uğraşırken Tom kendi hesabına iki sigara içti. Louise'in bu müşteriden memnun olduğunu biliyordu. Klasik bir müşteriydi, işini çabucak bitiriyor, gevezelik etmiyordu. Köpek sahibi sessiz bir müşteriydi, pantolonunun önündeki dört düğmeyi açar ve işini yedi dakikada bitirirdi. Kışın başından şapkasını çıkarmazdı. Köpeğinin beklediğini söyler, merdivenlerden koşarak iner, Phuong'a parasını öderdi. Phuong zili çalınca Tom bardağını tepeye dikti, Lix'in yemeğini ortasında kesti. Lix'in bu güzel yemeği savaştan bırakmayacağı sanılabilirdi; ama hayvan bu rutine öylesine alıştırmıştı ki hiç hırlamadan, ağzı kapalı resepsiyona götürülmesine izin verdi. Yanakları kızarmış sahibi burada durmuş onu bekliyordu. Kayışı tuttu, yavaşça sokağa süzüldü, hızla çevresine baktı ve arkasında köpeğiyle yorgun adımlarla yukarı, Rue Taylor'a doğru yürüdü. Evdeki o kahrolası yalnızlığına ya da o kahrolası ikiliğine gitmek için acele ediyordu. Artık eve, çikolata tutkunu Molly'nin yanına giden Leopold Bloom'a benzemiyordu. Bu adam

hiçbir zaman cebinde çürümüş bir ciğer taşımamıştır, diye düşündü Tom.

Yaz gecesinde Cholon'un sigarası parlıyordu. Tom onun yanında durdu. Cholon zamansız konuşmazdı. Ama zaman zaman açılırdı. İçindeki büyük monoloğa Tom'un da katılmasına izin verirdi. Kopuk kopuk bir şeyler söyler, bunu bir süre sürdürür, sonra ağzını kapatıp kendi içinde devam ederdi. Bu beceriksizliğe karşı dev bir söylevdi. Politik beceriksizliğe, insanca beceriksizliğe karşı. İnsanların çoğu beceriksizlik tarafından yönetiliyordu. İnsanların çoğu bir delikti. Yalnızca lejyondaki astsubaylar, çavuşlar ve onbaşılar dışında. Onlar ulusun mızrak uçlarıydılar. Onların hepsi savaşı kazanmışlardı, barışın değeri verilmemiş bekçi köpekleriydi onlar. Gücü elinde bulunduran hamamböcekleri, beceriksizliğin bayrak taşıyıcıları, şişkolar, zenginler, köpek becericiler, belkemiği olmayanlar, damarlarında kan yerine kurum dolaşan, bağırsakları taş gibi sertleşmiş kapitalistler onlara hak ettikleri değeri vermemişlerdi. Cholon kabızdan ölmelerini umuyordu onların. Pislik tembel bedenlerini, gülünç yüreklerini saracaktı. Bu gülünç yürekli asalaklar ipleri işe yaramaz ellerinde tutuyorlardı. Liberaller, tefeciler, kapitalistler ne olursa olsun kendilerini gölgede tutuyorlardı. Dien Bien Phu'da kendilerini gizlemişlerdi. Onlar yenilmeye yatırım yapmışlardı, ölüme yatırım yapmışlardı, ölüme yatırım yapmış ve kazanmışlardı. Tüm insanlıklarını satmış ve ölüme yatırım yapmışlardı.

Tom başını salladı. Cholon gecenin içine konuşuyordu. Geceye konuşuyordu. Şimdi de beceriksizler dışkılarını satmaya çalışmışlar, ama başaramamışlardı. Birileri işleri eline almıştı. Birileri bıkmıştı artık.

Tom başını salladı. Ses zayıflayıp kayboldu. Ağız kapandı. Cholon varoluşun hastalığı üzerine konuşmasını kendi içinde sürdürdü.

Birkaç gün sonra Angélique ilk kez işe çıktı. Cholon Tom'dan ona iyi bakmasını istemişti. Angélique Belçika'da Mons'tan geliyordu. Çökmüş insanların yaşadığı kömür kuşağındaki yerleşim bölgelerinden birindendi. O bölgede pek çok iyi Belçikalı vardı. Buraya gelmelerinin nedeni sıklıkla kömür ve kömür kokusundan kaçmaktı. Tom kendisinin doğru çözümü bulacak bir burnu olduğu-

nu düşünüyordu. Angélique için bu çok önemliydi. Sürekli bir işi ve kendi odası olacaktı. Tom müşterileri eleyecekti. Önemli bir müşteri çözümlemesi üstlenecekti. Ruhsal dengelerini ve ekonomik durumlarını değerlendirecekti. Cholon önceden tahmin edilemeyen yüzleşmelerden nefret ediyordu, özellikle ilk gelen müşterilerle. Bunlardan kaçınıyor, ama alıcı bölgesine taze kan gerektiğini de kabul ediyordu. Eğer bir sorun çıkarsa Cholon bunu bir düşüş olarak görüyordu. Onun gibi bir insan sarrafı için bu bir düşüştü. Suç hiçbir zaman çalışanların değildi. Tom çırağı. Angélique de eğitiyordu. Bir kömür yığınınan çıkması gibi görünmüyordu. Kırmızı dudaklı ve neşeliydi, biraz fazla neşeli, biraz az utangaç, diye düşündü Tom.

Angélique Tom'a göz kırptı. Bunu yapmaması gerekiyordu. Tom işini tanınmadan yapmalıydı. Müşterilerin korkutulmaması gerekiyordu. Angélique iriyarı bir adamla hevesli hevesli konuşuyordu. Tom adamı iki saniyede okumuştı. Bu adam bir dalış için altı kat çıkmaya hevesli biri değildi. Rue Marais'de bir merdiven altında hızlı bir dalışla yetinecek bir adamdı bu. Sinsilik akıyordu üzerinden. Angélique Tom'a baktı. Tom üzerinde çalışılmış bir el hareketi yaptı. Kalçası hizasında elini sağa doğru açtı. Bunun anlamı bağlantının kesilmesi gerektiği idi. Angélique biraz yavaş olmalıydı. Çevresine bakınmalıydı biraz. Kendini pahalya satmalıydı. Tom'u düşünmesi gerekirdi. Yalnızca onu ilgilendirmiyordu bu iş.

Tom yavaşça ısılla "I remember Clifford"u çalıyordu. Sıcak bir gündü. Kendi yaşlarında bir adam gülümseyerek yanına geldi. Buddy Holly'ye benziyordu. Küt saçlı, kahverengi çerçevesi göz-lüklü, beyaz gömle ve kot pantolonlu bir Buddy Holly. Magenta'da caz bulunup bulunmadığını sordu. Tom Magenta'da pek çok garip şeyin bulunduğunu, ama cazın olmadığını söyledi. Adam Montana'dan olduğunu söyledi. Tom şapkasının, o efsanevi Montana şapkasının nerede olduğunu sordu. Adam yürekten güldü. Tom kendine yeni bir arkadaş bulmak üzere olup olmadığını merak ediyordu. Aklına Justin geldi, ama bu düşünceyi uzaklaştırdı. Karşısındaki Paris'te ilk günü olduğunu söyledi ve Tom'a ısılla "I remember Clifford"u çalmadığı zamanlarda ne yaptığını sordu. Tom

etrafı seyrettiğini söyledi. Adam bu yanıtı beğenmişti, Tom'a bir sigara ikram etti. Tom yalnızca Fransız sigaraları içtiğini ve Bud Powell'in Blue Note'da çaldığını söyledi. Adam John Coltrane'den bir şeyler mırıldanırken omuzlarını ritmik olarak indirip kaldırıyor-du. İyi bir adama benziyordu.

Tam Tom birlikte Blue Note'a gidip Bud Powell'i dinlemelerini söyleyecekti ki Angélique yanına geldi. Montana'dan gelen adama gülümsedi ve elini uzattı. Bütün kuralları yıkmıştı. Tom biraz çaresizdi. Aşâğılık bir pezevenk miydi yoksa güçlü bir ses arayan yitik bir caz ustası mı?

Adam Tom'dan Angélique'e döndü, alçak bir sesle güldü. Angélique'e Jack, dedi. Sonra onun elini tuttu ve otele gitti. Tom Cholon'a her şeyin yolunda olduğunu işaret etti.

Jack'in kafasında görüldüğünden daha fazlası vardı. Bir saat sonra merdivenlerden koşarak indi, Phuong'un önünden geçti ve görünmek istemeyen zenginlerin kullandığı arka kapıdan dışarı fırladı. Phuong dışarı çıkıp Cholon'la konuştu. Cholon yavaş yavaş République'e doğru gidiyordu. Koşmadı, ama hızını artırdı. Bu sırada Jack labirentimsi arka bahçelerden deli gibi koşup Oradour'un elli metre uzağında bulvara çıkmıştı. Avrupa'daki ilk faturasından kaçtığı için mutlu ve terliydi. Işık kentindeki ilk gününde bedavaya eğlenmişti. Yukarı doğru baktı ve korku içinde Cholon'un aşağıya doğru yürüdüğünü gördü. Aynı zamanda gülünç Norveçlinin de kaldırımın öteki yanında olduğunu görmüştü. Ama Cholon Tom'a bunun kendi işi olduğunu işaret etti. Yalnızca onun işiydi bu. Tom kendini aptal ve işe yaramaz hissediyordu ama yine de yürümesini sürdürdü.

Jack şimdiden yorulmuştu ama gençti, Cholon 40 yaşını geçmişti, ağırdı. Jack uzun adımlarla Place de République'e yöneldiğinde Cholon patladı. Elindeki sigarayı yere attı. Yalnızca bu bile işin ciddi olduğunu gösteriyordu. Cholon'un kondisyonu zayıftı, ama sıkı kasları ve refleksleriyle gerçek bir koşucuydu. Kırk metreyi rahatça ve hızla koşabilirdi. Yavaşça koşmaya başlayan Amerikalıyı yaklaşık otuz sekizinci metrede yakaladı. Tom öteki kaldırımdan koşuyor ve bu güçlü adamın kızgın güneş altında bir boğa

gibi koşmasının kendi suçunu biliyordu. Kolları iki yanda sallanan Amerikalı sanki kımıldamadan duruyormuş gibiydi. Ama Cholon'un yalnızca kırk metre dayanacağını bilseydi kurtulmayı başarabilirdi. Şimdiyse iki kere arkasını döndükten sonra vazgeçti ve yardım ister gibi çevresine bakındı. Ama burası Aşağı Magenta'ydı, Cholon'un krallığı. Tom sıradan bir infaz bekliyordu şimdi.

Jack taş duvarın önünde diz çöktü. Cholon sırlısıkıam olmuştu, bacakları terden grileşmişti. Jack'in elleri yüzündeydi. Cholon ona bir şeyler söyledi. Amerikalı sarsıldı. Cüzdanını çıkardı. Sanki Cholon'a cüzdanını vermeye çalışır gibiydi. Bütün seyahat çeklerini, uçak biletlerini, her şeyi. Ama Cholon sadaka almazdı. Yeniden bir şeyler söyledi. Bunun üzerine Jack emeklemeye başladı. Kaldırımın üzerinde emekliyordu. Cholon yanına gitti. Efendi ve köpeğı. Cholon arkasında emekleyen Jack ile birlikte yola çıktı. Bulvarın tam ortasında, dört şeridin arasındaki dar çizgide durdu Cholon. Tom başını kaldırıp Oradour'a baktı. Phuong içeri girmişti. Bu onu ilgilendirmiyordu.

Sessizlik çöktü. Bu çok kaba bir hesaplaşmaydı. Cholon Jack'in tepesinde duruyordu. Bacaklarını iki yana açmıştı. Tom Jack'in yerinde olmak istemezdi. Jack yalvarıyordu. Jack ellerini kavuşturmuştu. Arabalar sessizce geçiyorlardı. Barlardan, dükkânlardan insanlar dışarı çıkmışlardı. Yüzler ciddiye. Tom kendini kötü hissediyordu. Jack Cholon'un bacakları arasında dizlerinin üzerinde duruyor ve kavuşturduğu elleriyle yalvarıyordu. Tom bir an için günün ortasında bir saksofona tanıklık edeceğini sandı. Ama Jack bu kadar ucuz kurtulmadı. Gözlerini güneşe dikmiş olan Cholon'un çevresinde dolaştı dizlerinin üzerinde. Tam şimdi Cholon'un bakışları yalnızca kahrolası güneşi kendine değer buluyordu. Uzun boylu Amerikalı bir paçavra yığınınna dönmüştü. Kalın çerçeveli gözlükleri buğulanmıştı. Jack'in Montana'da, kahvaltı masasında anlatacak eşsiz bir öyküsü olacaktı. Ama bunu hiçbir zaman yapmayacaktı, ölüm döşğinde bile. Çünkü şimdi gergin yüzünü Cholon'un ıslak, gergin pantolonuna doğru kaldırmıştı. Tom'un ağzı açık kalmıştı. Sigarası parmağını yaktı. Jack'in gerçekten de Cholon'un kıcını öpmesini seyrediyordu. Amerikalı Cholon'u kalçalarından ya-

kalamış, yüzünü ve ağzını kışına dayamıştı. Gözlüğü yana kaydı. Sağ gözlük camı şimdi sağ kulağının üzerinde duruyordu. Gülünç görünebilirdi bu. Ama hiç kimse gülmüyordu. Hoş değildi. Sessizlik yoğunlaşmıştı. Sanki bu sahne bütün Paris'e yayılmışçasına sessizlik çökmüştü.

Ama Cholon'un işi bitmemişti daha. Sessizliğin kırılması gerekiyordu. Cholon bunu bir osurukla yaptı. Upuzun bir trompet solo-su gibiydi osuruğu. Neredeyse hüznünlüydü. Bir dostun mezarındaki son askeri selam gibi. Tom'un kendisiyle savaşması gerekiyordu. Bu çok ciddi bir şeydi, eğer şimdi gülerse bütün şehir duyacaktı onu. Arkasını döndü. Karşısında ciddi yüzler gördü. Ses kesilmiyordu. Bu bitmez tükenmez bir osuruktu. Tom Cholon'un tarafında olduğu için memnundu.

Sonunda ses kesildi. Birdenbire kesilmedi ama, yavaş yavaş söndü. Cholon döndü ve kaldırıma yürüdü. Amerikalı dizlerinin üzerinde duruyordu, gözlüğü kulağına kaymıştı. Ensesinden bir kurşun yemeyi bekliyor gibiydi. Yerinden doğrulmaya çalışmadı. Cholon gölgeden ağır ağır Oradour'a doğru yürüyordu. İnsanlar kendi işlerine döndüler. Arabalar hızlandı. Gündelik yaşam geri dönmüştü, herkes Cholon'u aldatmaya kalkmak için bu Amerikalının tam bir budala olması gerektiğini düşünüyordu. Kimse acıamamıştı ona. Bir anlamda yaşamının sonuna dek bulvarın ortasında dizlerinin üstünde oturacaktı o. Tom da acıımıyordu. Jack onu kandırmıştı. Jack onu çok kabaca kandırmıştı üstelik. Jack cazdan söz ettiğinde Tom ona bir damla insanlık göstermişti. Bu insanlığı Jack kötüye kullanmıştı. Jack yalancı masumluluğu ile Tom'u aldatmıştı. Tom burada zayıftı. Daha önce de başına gelmişti bu. Kat kat kötülüğü delip geçebilirdi, ama masumluk onu her seferinde aldatıyordu. Angélique'in güvenli bir başlangıç yapmasını istemişti, evet bunu istemişti, güvenli bir açılış. Hiç kimse Bud Powell'den hoşlanan masum bir Amerikalıdan daha iyi olamazdı bunun için. Jack trafiğin ortasında oturup kalmıştı. Gözden kaybolmaya çalıştığı kesindi, ama bunu yapmak elinden gelmiyordu.

Cholon hiçbir şey söylemeden geçti Tom'un önünden. Tom azar işitmedi. Cholon başıyla Jack'i gösterdi. Tom durumu toparlaya-

caktı. Sefil bir dükkân hırsızının kalıntılarını yerden kazıyacaktı. Tom arabaların arasından kaydı. Jack'i sert biçimde omuzlarından yakalayıp sarstı. Amerikalı cansız gözlerle baktı ona. Artık her şeyden vazgeçmişti. Yeni bir cezanın daha geldiğini sanıyordu, ama artık önemi kalmamıştı. Tom'un hoşuna gitmedi bu. O yalnızca çöpleri ortadan kaldırmak için gelmişti. Kışının öpülmesini filan istediği yoktu. Jack'e bir daha Magenta'da görünmemesini söyledi. Jack yalnızca anlaşılmaz sözler ediyordu. Montana'dan geldiğini, adının Jack olduğunu söyledi. Paris'te ilk günüydü. Montana'dan gelmişti. Nişanlıydı. Tom tişörtünün yakasını yakalayıp çekti. Yaka yırtıldı, ama Amerikalı peşinden geldi. Tom yerden cüzdanını aldı. Deriden yapılmıştı ve üzerinde bir Kızılderili motifi vardı. Jack bunu geri istemiyordu. Tom cüzdanı adamın arka cebine tıktırdı. Sonra onu trafiğin arasından geçirip kaldırırma çıkardı ve bıraktı. Jack durduğu yerde sallanıyordu. Nişanlı olduğunu söylüyordu.

Montmartre'dan gelen iki küçük haydut, Apaçi denilen iki haydut Jack ile ilgilenmişlerdi. Cüzdanını arka cebinde taşıyan, dağıtmış bir Amerikalıydı onların gördüğü. Jack nişanlı olduğunu söyledi ve dengesiz adımlarla République'e doğru yürüdü. İkisi onun peşinden gittiler. Cholon'un ininden dışarı çıkmadıkça dokunmayacaklardı ona. Yani Boulevard St. Martin'e ya da Rue du Temple'a gelmedikçe. Ama burada da aynı işin peşinde olan başkaları vardı.

Jack'in geleceği aydınlık görünmüyordu. Bundan böyle hiçbir zaman borcunu ödemedi kaçmaya çalışmayacaktı. Hiçbir zaman bir geneleve gitmeyecekti. Ve eğer bu Avrupa gezisinden sağ çıkarsa ve Montana'da bir öğrenci balosunda karşısına bir kadın çıkıp gözlerine bakarsa o kadının gözlerinde kendini görecekti. 1961 Temmuzunda, sıcak bir yaz gününde Magenta Bulvarı'nda, egzotik Paris'te geçirdiği birkaç saati görecekti. Kesinlikle nişanlısı olmayan bu kadının neşeli gözlerinde Magenta Bulvarı'nın ortasında diz çökmüş olarak görecekti kendini. Başka hiçbir şey görmeyecekti. Bu tablo onu mezarına kadar izleyecekti. Tabii o zamana kadar bunayıp da her şeyi unutmazsa. Montmartre'dan gelen iki hırsız şimdiden ganimeti nasıl paylaşacakları üzerine kavgaya tutuşmuşlardı.

Cholon bu olay üzerine tek bir sözcük bile etmedi. Yalnızca başka bir konuşma sırasında Amerikalıların omuzlarının üzerinde hiçbir şey taşımadıklarını söyledi. Bütün bir ulusun sezgileri olmadan nasıl ayakta kalabildiğini anlayamıyordu.

Flagvitet giderek daha sık geçer olmuştu. Kimi zaman hızlı hızlı geçip gidiyor, başka zamanlar elleri sırtında, öne eğilmiş, dizleri bükük, spor ayakkabılarının uçları yana kıvrılmış, koca burnunu asfalta gömmüş olarak yürüyordu. Pardösüsünün cebinde bir not defteriyle geçiyordu Hotel Oradour'un önünden. Bu defter genellikle yeni, ama daha şimdiden yıpranmış oluyordu. Sanki Flagvitet defteri eline alır almaz onu müzelere yaraşır bir şeye dönüştürüyordu. Ölü Deniz Yazmaları gibi bir şeye. Flagvitet bir şeye ulaşmaya çalışıyormuş gibi görünüyordu. Mutsuz omuzları, ellerinin sırtında yaşadıkları aşk ve eğik başı bir özlemi açığa vuruyor gibiydi. Yalnızca kafede günün iyileştirici sürecini yaşamayı değil; ama atmosferdeki bir gölgeyi, incecik bir esintiyi yakalamaya çalışır gibiydi. Belki de bu benim, diye düşündü Tom. Flagvitet dalgıç maskesi olmaksızın daldığı derinliklerde yanağına ne olduğunu anlamadığı yeni ve serin bir akıntının çarptığını hissediyordu. Belki de bu Tom'du.

Flagvitet onu görmemiş ama hissetmişti. Tom kendini buna alıştıramıyordu bir türlü. Başının üzerinde yapışkan ve tehdit edici bir şey asılı gibiydi. Sık sık Flagvitet'nin onun arkasından neler kurduğunu, ne tür şeyler tasarladığını merak ediyordu. Onu gözden uzak tutmamakta yarar vardı. Tom kendisinin Flagvitet'nin sırtına doğru çekildiğini hissediyor ve her fırsatta onun peşine takılıyordu. Bugün de böyle olmuştu. Flagvitet kafeye girip, köşedeki kanepede her zamanki yerine oturduğunda Tom da karşı köşeye yerleşmişti. Şimdiden bardaki adamla bir tanışıklığı olmuştu. Adamın Aşağı Magenta'nın veliahtını, Cholon'un sağ kolunu tanımasını doğal buluyordu. Tom dikkatli davranılması gereken biriydi, tehlikeli ilişkileri ve bir o kadar da doğal otoritesi yüzünden ona saygı gösterilmesini bekliyordu.

Flagvitet her gün noktası noktasına aynı şeyleri yapıyordu. Günün ilk tümcesinin acılar içerisinde doğuşu, sonra korkunç bir so-

luk verme, sonra da bedenin bütün hücrelerinin o uzun titremeye yöneltildiği, bunun için tüketildiği yolculuk. Bu güzel bir gösteriydi. Biraz tekdüze olmasına karşın güzeldi. Tom artık en ufak bir kıpırtıyı bile önceden tahmin edebiliyordu. Her on beş dakikada bir Flagvitet sağ elini şakağına vuruyordu, sanki bir sivrisineğe vurur gibi. Tom bu sivrisineğin kendisi olup olmadığını merak ediyordu. Belki de bu oldukça sert vuruş ona yöneltilmişti. Ya da bir zamanlar yaptığı şeye. Tom istemeye istemeye meraklanmaya başladığını itiraf ediyordu. Sonucu görmek istiyordu. Flagvitet'nin yazdığı şeyi okumak istiyordu. Beşikte neyin yattığına bir göz atmak istiyordu. Her şey bunun geçmişle ilgili olduğunu gösteriyordu. Her şey Flagvitet'nin solmuş çiçekler üzerine yazdığını gösteriyordu. Besin gerekiyordu ona. Boyunlarından koparılmış gonca güller yanıp kavruluyorlardı. Çünkü o yoktu orada. Hiçbir şey demiyordu. Hiçbir şeyi duymuyordu. Hiçbir kokuyu almıyordu. Tom Flagvitet'nin kafede her gün içtiği kırmızı şarabın keskin tadından habersiz olduğuna emindi. Onun yaşamı kendi içerisinde geliyordu. Yaşamı başka bir zamanda dolaşıyordu. Bu adam tozların tercümanı, dışkıların gerçek ustasıydı.

Tom bugün bir yığın pernod içmişti. Haksızlığa uğramıştı. Flagvitet onu kıskırtmıştı. Tom cezasını çekmişti. Sonra da bu hayaletle karşılaşmıştı. Şimdi Flagvitet Tom'a bakıyordu. Hiçbir şey söylemedi. Tom adındaki kişinin onun için hiçbir önemi yoktu. Tom soyunup masanın üzerinde dans edebilirdi de, Flagvitet yine de kendi bağırsak sistemini terk etmezdi. Ya da başka hiçbir şey yapamazdı. Tom çaresizdi. Tom aynı zamanda bir korkaktı. Gözlüklerini ve kasketini çıkarmaya, onun yanına gidip Norveççe konuşmaya cesaret edemiyordu.

Flagvitet iki testi kırmızı şarabını içmişti. Unutulmuş bir pardösü gibi görünüyordu. Şimdi günün dökülen meyvelerini toplamıştı. Sonunda doğruldu, sağ ayağını solun önüne attı, solunu içeri doğru çekti, başını köprücük kemiklerinin arasındaki güvenli yerinden yukarı çıkardı, koruyucu omuzlarını indirdi ve güvensiz adımlarla kapıya ve ışığa doğru yürüdü.

Tom parasını ödedi ve onun peşinden St. Martin Kanalı boyunca

ca yürüyüp bir köprünün üzerinc geldi. Adamın on metre arkasında gidiyordu. Eğer Oslo'da olsaydı böyle davranması belli bir merak uyandırırđı, ama kendinden başka kimseye aldırmamanın hoşgörü ile karıştırıldığı Paris'te hiç fark edilmiyordu bile. Hiç kimse önlerinden geçen adamları onu izleyen beyaz giysili pezevenge bakmıyordu bile.

Flagvitet geçen seferki gibi bakkal dükkânına girdiğinde Tom da girdi onun peşinden. Görünüşü kurtarmak için yarım litrelik bir pernod almıştı. Bu sırada Flagvitet küçük tezgâhın önünde durmuş ve en azından Tom'un kulaklarına kusursuz gelen bir Fransızca ile altı kutu sardalye, tereyağı, süt ve dört şişe Prefontaine istemişti. Bu bulunabilecek en ucuz ve en ekşi kırmızı şaraptı.

Buradan sonra Flagvitet bir fırına girdi, bir baget alıp buralılar gibi kolunun altına soktu. Şimdi biraz uzaktan Gare de l'Est'deki evlerde yaşayan zavallı yaratıklardan biri gibi görünüyordu. Ama birazcık da olsa parası vardı, aslında Tom'dan daha iyi durumdaydı. Bir binadan içeri girdi. Tom peşinden gitmeden önce biraz bekledi. Ona nereye gittiğini soran kapıcı kadın tarafından durduruldu. Tom Flagvitet'nin iki kat yukarıda merdiven tırabzanlarının arasından parlayan spor ayakkabılarını işaret etti başıyla. Ben Norveçliyim, dedi Tom. Ben de Norveçliyim, diye ekledi. Bu hiçbir kapıyı açmamıştı. Karşısındaki ufak tefek, ama güçlü kadını gülümsetmemişti bile bu sözler. Parmağını salladı. Tom dışarı çıktı ve sokağın öteki tarafında dikilip beklemeye başladı. Flagvitet'nin yüzü dördüncü katta bir pencerede belirdi. Pencereyi açtı, dışarı sarktı ve yukarı doğru baktı. Flagvitet gökyüzüne bakıyordu.

Tom Oradour'a geldiğinde dışarıda bir polis arabası duruyordu. Tom Justin'i düşündü, karşıya geçti ve tütüncüye girdi. Nasıl olsa bir gün gitmek zorunda olduğunu düşündü. Cholon iki jandarmayla dışarı çıktı. Cholon Tom'u görünce ona göz kırptı. Tom sokağa doğru yürüdü. Jandarmalardan biri Tom'u gösterdi, Cholon sesini yükseltti. Öteki Tom'a bir şeyler sordu. Tom ellerini iki yana açtı. Çalışma izniyle ilgili bir şeydi bu. Cholon jandarmalardan biriyle el sıkıştı. Ellerini şapkalarına götürüp selam verdiler, arabalarına binip gittiler. Tom altıncı kattaki boş odaların anahtarlarını aldı, yu-

karı çıktı, çarşafı ve bir kauçuk örtüyü değiştirdi, kaputları, havluları ve sabunları yerleştirdi, boş şişeleri ve çöpü dışarı çıkardı, tuvaletleri yıkadı, odaları havalandırdı ve bir gün pencereleri silmeye karar verdi.

Wauxhall'deki çamaşırhaneye gitti, makineyi giysilerle doldurup para attı, Phuong için sebze, et ve meyve alışverişi yaptı. Altı baget satın aldı. Hepsini Phuong'a verdi. Yeniden çamaşırhaneye koştı, çamaşırları çıkardı, üst üste yığdı, önünü görmeksizin bulvardan karşıya geçerken yaşamını tehlikeye attı, ama arabalar yerine kaldırımda Lune'yle çarpıştı. Yerden bir çarşaf almak için eğildiğinde Lune ona tepeden bakıyordu. Lune'nin bakışı hem iğneleyici hem de aşağılayıcıydı. Lune'nin bütün görünüşü çok değişkenli ve kendi mallarının dağıtıcısı olarak bu çok işine yarıyordu. Tom uzak durmaya çalıştı, ama Lune ritmik kedi adımlarıyla peşinden geliyordu. Lune yaşamın üç evresiyle, dün, bugün ve yarınla ve ardından gelen ölümle ilgilenmiyordu. Saçlarını ortadan ayırmış, içinde yüzlerce gülümseme gizleyen neşeli pembe dudaklı ve beyaz elli Lune'yi ilgilendirmiyordu bu. Lune her zaman sanki üzgünmüş gibi el ayalarını gösterirdi. Şimdi de böyle yapıyordu. Tom geriledi. Lune ellerinin ayalarını gösteriyor ve balıklardan söz ediyordu. Balıklardan dert yanıyor ve Tom'dan öğüt istiyordu. Kışına firma diyordu. Firma iyi gidiyor, dedi. Lune yeteri kadar para kazandığı zaman evlenecek, çocukları olacak ve kendi işini yapacaktı. Balık işi, dedi. Herkesin balığa ihtiyacı var, diyordu. Lune République'de çalışıyordu ve iyi bir adamdı. Tom'un kendisi de epey çok şeye göz dikmişti; ama sonunda bir yerde, bir düzeyde yoğunlaşmanın gerekli olduğunu anlamıştı. Lune'nin kıpır kıpır bakışları bu düzeyi geçmişti. Lune biraz yamuk, ama sıradan bir Parisliden başka bir şey değildi. Sürekli olarak kurtarılacak bir şeyler olduğunu düşünüyordu. Lune kendi firmasının satıcısı ve efendisiydi. Sürekli bir işi olan Tom'u küçük görüyordu. Her şeyini ortaya koymuş ve firmasına ipotek koydurmuştu. Akıntının ortasında balık avlamış ve yalnızca çerçöp çıkarabilmişti. Tom Oradour'a doğru geriledi. Lune'nin bakışı başını döndürüyordu. Lune bir Vespa 250 ile dolaşıyordu, sosyal antropoloji okuyan bir kız arkadaşı vardı. Kimse bu

kızdan hoşlanmıyordu. Kız sürekli soru sorup insanları deşiyordu. Lune kıza tapıyordu. Kız durmadan notlar alıyordu. Firma iyi gittiği zaman Lune Magenta Bulvarı'nda aşağı yukarı dolaşüyor, tüm dünyaya uyanık sevgilisini yanına almış Lune'nin geldiğini gösteriyordu. Kız arka koltukta oturuyor, çevresini yokluyor ve kokluyordu.

Balık! diye bağırdı, Tom otelden içeri dalarken. Tom çamaşırları bıraktı ve Angélique'in ne yaptığına bakmak için gerisin geri Wauxhall'e koştu. Tam zamanında gelmişti. Kız arkasına sakladığı eliyle bir işaret veriyordu. Birinin uzaklaştırılmasını istiyordu. Angélique kuşatma altındaydı. Durum bir gülümseme ve sertlik karışımı gerektiriyordu. Hoşgörülü bir gülümseme, ama ağzın bir köşesinde korkutucu bir kıvrım. Tom'un çok tehlikeli olabileceğini gösteren bir kıvrım. Tom bunun alıştırmasını yapmıştı. Kendi yüzündeki masumluğun korkutucu olduğunu düşünüyordu. Angélique taşradan gelmiş güçlü kuvvetli üç genç tarafından kuşatılmıştı. Bunlar Bordeaux'dan geliyorlar, diye tahmin yürüttü Tom. Benden daha güçlüler. Bunların her biri tek eliyle benim işimi bitirebilir. Tom Angélique'in yanına yanaştı, dostça gülümsedi, dudağının kenarına korkutucu kıvrımı yerleştirdi, güneş gözlüklerini çıkardı, gözbebekleri küçülüp iki ölü, kara nokta haline gelinceye kadar gözlerini kıstı. Zor kullanmak bir yenilgiydi. Bunun yalnızca kesinlikle zorunlu olduğunda ve yalnızca kendini savunma için kullanılması gerekiyordu. Gençlerin üçü de otele girip Angélique ile aynı zamanda birlikte olmak istiyorlardı. Kız bunu istemiyordu, ama gitmesine izin vermiyorlardı. Tom'a güldüler. Kısa saçlı başlarını salladılar ve düzensiz dişleriyle güldüler. Tipik Bordeaux, diye düşündü Tom. Onlarla Norveççe konuştu. Ne istediklerini sordu. Bu işe yaramıştı. Şaşırmışlardı. Birbirlerine bakıyorlardı. Sarhoştular. Güçlü pazularını gösterdiler. Tom nefret ettiği bir şeyi düşündü ve bakışları daha da keskinleşti. Sonra biraz daha Norveççe konuştu. Dilin durdurucu bir etkisi vardı. Durdukları yerde kıpırdanıyorlardı. Tom onlara işaretler yapmaya tenezzül etmeyecekti. Elini cebine soktu. Sesi alçak ve güçlüydü. Acımasız biri gibi göründüğünü düşündü. İçlerinden biri Angélique'e onun Yugoslav

olup olmadığını sordu. Kız onun bir Yugoslav'dan beter olduğunu söyledi. Kendi aralarında konuştular. Vazgeçmeye alışık değillerdi. Üç kişi olduklarında hiç vazgeçmemişlerdi. Birbirlerini kızıştırma-ya çalışıyorlardı. Bir Araftan bile daha beterdir, dedi Angélique. Tom garip bir sevinç duydu. Güç onun elindeydi. Güç nefrette yatıyordu. Güç nefret etme yeteneğinde yatıyordu. Nefret ettiği birini düşündü ve bulduklarını Bordeaux'dan gelen şarap üreticilerine karşı kullandı. Acaba aynı şeyi sevgi için de yapabilir miydi? Onlardan yalnızca gerektiği kadar nefret etmişti. Uğraşmaya değmediğini söylediler. Yeteri kadar fahişe vardı. Magenta Bulvarı'ndan bir pezevenkle dövüşmelerine ne gerek vardı? Nasıl olsa onu ezerlerdi. Paris'e eğlenmeye ve birazcık da dövüşmeye gelmişlerdi, ama pezevenklerle değil. Tom kan dökmeye değmezdi. Üstelik de evlerinden uzaktaydılar. Tom çok garip görünüyordu. Bir bıçak gibi konuşuyordu. Tom Norveççe olarak neye karar verdiklerini sordu. Norveççe harikaydı. Ne isterse onu söylüyor ve insanlar geriliyorlardı. Dostça konuşabilirdi. Bunun hiçbir önemi yoktu. Dilin kendi içinde gerçek bir tehdit olmalıydı. Tom sessizce durdu ve bekledi. Üstünlük ondaydı. Bunun tadını çıkarıyordu. Üç genç son bir kez omuzlarını kaldırdılar ve gittiler. Tom rahat bir soluk aldı, güneş gözlüğünü taktı, kendinden hoşnuttu. İnsanlar bunu fark edeceklerdi. Duyulacaktı bu olanlar. Bıçağına uzanmadan halletmişti işi. Her salak bıçak çekebilirdi. Tom onu yanında bulundurmuydu, ama kullanmamıştı. Rahatsız edici müşterinin şahdamarına kocaman bir berber bıçağı dayandığında bütün tartışmaların biteceğini biliyordu. Ama daha güzeli onsuz başarabilmektir bu işi. Öldüren bir katil kendini de öldürmüş olurdu. Bu işe yarar bir yol değildi. İstemeye istemeye Justin'i düşündü.

Tom sarhoş olana kadar içki içmek için Rue de Lappe'ye gitti. Uykuyu insanlığa en büyük armağan olarak görüyordu. Ama uykuya daldığı birkaç saat sık sık bir resim tarafından bölünüyordu. Bu resim gündüzleri de geliyordu, ama o zaman Tom bunu denetleyebiliyordu. Uyuduğunda savunmasızdı. Bu bir kumsaldı. Uçsuz bucaksız, beyaz bir kumsal. Ama burası bir plaj değildi, hiç insan yoktu. Yalnızca pudra gibi beyaz kum ve sahile vuran ve göz alabilirdi-

ğine uzanan deniz. Tom birinin gelmesini umut ediyordu. Tom gerçekten de birinin gelmesini umut ediyordu. Rüyasında gözlerini kapatıyordu. Gözlerini açtığında halatı görüyordu orada. Islak, kaba örgülü bir halat uzanıyordu denizde. Öteki halat resmin dışında kalıyordu. Orada birileri vardı. Tom yeniden gözlerini kapatmaya cesaret edemiyordu. Bu noktadan sonra tek çabası uyanık kalmak için oluyordu. O yerin neresi olduğunu bilmiyordu. Kuzey Almanya'ya ya da Danimarka'ya benziyordu. Dümdüz, rüzgârlı, kıpırtısız, evsiz, ölü bir sahil ve sahile vuran deniz. Denizin üzerinde dalgalar ya da köpükler yoktu. Yalnızca sahili yalıyordu. Güzel, beyaz kumsalda ayak izleri yoktu, kuşlar yoktu, martılar yoktu. Bundan bir şey anlamıyordu Tom. İçini çekiyor ve uyanmak için elinden geleni yapıyordu. Şimdi halat gerilmişti. Tom halat gerildiği zaman üzerinde beliren ince su taneciklerini görebiliyordu. Bağırmağa çalışıyor, ama ağzından ses çıkmıyordu. Tek yapacağı şey bunun yalnızca bir rüya olduğunu haykırmaktı, öyle değil mi? Ama kokular, tuz, deniz, katran kokuları ve halattan yükselen pis koku, bunların hepsi oradaydı. Tom kararlı bir şekilde duruyor, kahrolası yaşamının bütün güçlerini seferber edip bekliyordu. Halatı çekenler çok sert çekiyorlardı, ama Tom derin soluklar duymuyordu. Derin soluklar gibi insanca bir şey duyması rüyasını çok daha kolaylaştıracaktı. Çünkü bu bir rüyaydı, öyle sıradan bir kâbus değil. Yalnızca bir rüyaydı. Sonra içi kıvıl kıvıl, kocaman yılanbalıklarıyla dolu vazo çıkıyordu ortaya. Yılanbalıkları kıvrılıp bükülüyorlardı. Tom bunların resimden, rüyadan çekilip çıkarılmasını istiyordu. Ama halatı çekenler onu gevşetiyor ve tıklım tıklım vazoyu kumsalın ortasında bırakıyorlardı. Bu sırada halat gevşek biçimde kumların üzerinde yatıyordu. Tom başını elleri arasına alıyordu. Parmak uçlarını ağzına, burnuna, kulaklarına ve gözlerine koyuyordu. Yılanbalıkları her yöne doğru sürünerek ilerliyorlardı. Kumsalda inanılmaz çoklukta yılanbalığı ortaya çıkıyor, kumun üzerine doğru akın akın ilerliyorlardı. Tom parmak uçlarını burun deliklerine, gözlerine, ağzına ve burnuna bastırıyor, gözlerini kırptırıp gözyaşlarını akıtıyordu. Vazonun ortasında bir insan kafası görünüyordu açıkça. Derisi ve saçları bozulmamış bir kafa. En son yılanbalıkları burun de-

liklerinden, gözlerden, ağızdan ve kulaklardan dışarı çıkıyorlardı. Ama onlar dışarı çıkmadan önce, tam Tom bu kafayı tanıyacakken, tam da rüyanın biraz daha sürmesini istediği sırada uyanıyordu.

Daha sonra bunun kim olduğunu bilmek istemiyordu. Güzel bir şey değildi. Bilinçaltının ona gönderdiği tek bilgi buydu. Gelecek konusunda iyi şeyler söylemiyordu. Tom kafanın kim olduğunu tanıyabildiği zaman rüyanın biteceğini sanıyordu. Asıl önemli olan buydu herhalde. Her seferinde biraz daha yakınına geliyordu. Ama Tom bunun kim olduğunu bilmek istemiyordu.

Ertesi gün Tom duş yapmak için soyunmuş koridordan geçerken Bıcır ve Gıcır'la çarpıştı. Bunlar alt katlarda yaşayan normal konukların işlerini yapan iki temizlikçi kızdı. Tom adlarını bilmiyordu. Onlara Bıcır ve Gıcır diyordu. Kızlar Phuong'un emrindeydiler. Her gün üç saat çalışıyor ve Paris dışında yaşıyorlardı. Başka bir dünyaya aittiler. Tom Bıcır'a çarpmıştı. Kız ona bakmadı. Önlüğünün üzerinde Tom'un ona değdiği yere bakıyordu. Tom daha önce onlarla konuşmaya çalışmıştı. Onlarla Fransızca konuşacak kadar küçültmüştü kendini. Ama onların gözleri Tom'u görmeden ileri bakıyordu. Durmamışlardı. Dinlememişlerdi. Zamanla Tom Bıcır ve Gıcır'dan nefret eder olmuştu. En üst katta olan bitenlere yukarıdan bakıyorlardı. Onlar Magenta Bulvarı'nda çalışan temizlikçi kızlardı. Onların işi buydu. Bıcır ve Gıcır Tom'u görmüyorlardı. Onların gözünde Tom çorbadaki kıldan beterdi.

Tom fahişelik dünyasıyla bağlantısı olmayan genç ve güzel bir kadınla ilişki kurmayı düşünüyordu. Bu ortamı seviyordu. Güzellikten uzak ve dürüsttü burası. Ama genç ve güzel kadının buradan olmaması gerekiyordu. Bu çevrenin dışından karşısına çıkan kızlar yalnızca Bıcır ve Gıcır'dı.

Şimdilik aşk bir yana atılmıştı. Tom gereksindiğinde arayacaktı onu. Şimdilik böyle bir şeyin zamanı değildi. Ama uzaklardan mırıltıları geliyordu. Tom gün boyu cinsellikle çevriliydi. Bu onda iştah bırakmıyordu. Ama mırıltılar geliyordu yine de. Elbette çalışanlar yasaktı. Bu satılacak ürünü yemek gibi bir şey olurdu. Ama Tom örneğin Pipine ya da Séverine ile başka koşullar altında, örneğin Cenova'da karşılaşmış olsa çok ilgisini çekeceklerini biliyordu.

S  verine ile   rneğin Provence'in k  y yollarından birinde karşılaşmış olsaydı. Tom'un en büyük planı çoğunlukla yayan olarak d  n-
yayı dola  maktı.   lkeden ülkeye gidecek, g  nbatımlarına girip   -
kacak, yol kenarlarında uyuyacaktı. Bu yolda S  verine gibi bir ka-
dınla kar  ıla  saydı bir süre durabilir, kendi güdülerini ve o kadının
güdülerini doyurabilirdi. Elbette ikisinininki de eşit   nemdeydi. Söz
konusu olan şey bir payla  maydı, öyle değil mi? Odun ve benzin.
Tom bir domuz değildi. Sert bir cinsel organı olan gerçek bir sev-
giliydi o. Ama bunun dışında açık, sıcak, vermekten mutluluk du-
yan bir insandı, değil mi? Öyle değil mi? Elbette   urada burada bi-
raz çalışacak, biraz saman taşıyacak, biraz su getirecek, bazı ahır-
ları boyayacaktı. O bir asalak değildi. Konu  acaktı. İletişim kura-
caktı. Dinleyecekti. Anlatacaktı. Provence'de bir köy yolunda
S  verine ile karşılaşacak ve ona her şeyi anlatacaktı.

Tom tek bir insan yaşamına bağlanan tüm öyküleri düşündü.
Dünya   zerindeki her insanın yüreğinde en iyi romandan daha çok
  eyin yattığını düşünüyordu. Bir insanın beyninde yatan ve yalnız-
ca bir dinleyici bekleyen bütün o öyküleri düşününce co  uyordu.
Evet, evet, Tom'un yaşamı böyle olacaktı. Her yerde insanlar var-
dı. En ilginç insanlar u  ağa ya da arabaya binmiyorlardı. En ilginç
insanlar dışarıda yürüyorlardı. Belki dünyayı dola  mıyorlardı, bel-
ki yalnızca s  t  ye ya da yeğenlerini ziyarette gidiyorlardı; ama y  -
r  yorlardı.   nemli olan da buydu. Onlar kendi ayaklarıyla geziyor-
lardı. Bir yerden başka bir yere yürüyerek giderlerse trenle ya da
arabayla gitmekten daha fazla şey yaşayacaklarını biliyorlardı. Do-
đanın bir sanat yapıtı olduğunu biliyorlardı. Bulutların aldığı bi-
  imleri biliyorlardı onlar. Dinliyorlardı. Kokluyorlardı. Belki de
  am ağaçlarını kokluyorlardı. Bu en güzel yanıyla Norveç'ti. En
kötü yanıyla Norveç diye bir şey yoktu. Kan kokusu, tüm kokula-
rın en ağır    Norveç'te bulunmazdı. En kötü Norveç kokusuzdu.
Tom her insanın kendi kişisel kokusu olduğuna inanıyordu. Bu ko-
ku o insanın tarihiyle uyum içindeydi, o insanın köprücük kemiğiy-
le uyum içindeydi; çünkü hiçbir köprücük kemiği ötekine benze-
mezdi.

Tom düşünüyordu. Tom hayal kuruyordu. Şimdi gündüz d    le-

rinde kadınlar ortaya çıkıyordu. Dolgun, narin, küçük, büyük, siyah, beyaz her türden kadın onun düşlerine dalıyordu. Örneğin Séverine Hardanger'de ortaya çıkmıştı. Önceden burada her zaman kaygısız bir köylü kızı olurdu. Kız altın rengi kollarıyla saman taşırdı. Tom bir gece önce vadiden buraya gelmiş ve bir saman yığınının altına uzanmış olurdu. Sonra da bu kız tarafından uyandırılırdı. Sonra çift düş görürdü. Önce gündüz düşü, sonra gündüz düşündeki düş ve yeniden gündüz düşüne geri dönerdi. Manzara çok sıradandı. Mavi gökyüzü, pırıltılar, fiyort ve bir yelkenli. Tom dürbünlerin parıltısını görebilirdi, ama kimse onu göremezdi. Kimse göremezdi onları. Çünkü Tom geniş kenarlı şapkasını gözlerine indirmiş, samanların arasında yatarken bu kız gelip şaşırtmıştı onu. Elindeki orakla bulmuştu onu. Ağır, güçlü hareketlerle samanları çekiyordu ve o sırada Tom'u bulmuştu. Tom uyanmış, orağın bıçağının burnunun ucundan geçtiğini görünce boynunun uçurulmaması için başını geri çekmişti. O anda yaşamın çok tehlikeli olduğunu düşünmüştü. Özellikle sevginin yakınında. Bir şey söylemek gerekmiyordu. Kibar bir yalanla zaman harcamak gerekmiyordu. Bu incelikli bir yaklaşımdı ve kız da bunu anlamıştı. Parlak ve durgun fiyort uzanıyordu önlerinde. Dağların tepelerinde kar vardı, Norveç dayanılmaz güzellikte bir ülkeydi. Norveç buydu işte. Doğa ve her köşede kadınlar. Yalnızca ekili bir toprağa yaklaşmak yetiyordu, orada bir kadın, bir saman yığını, bir sıra patates vardı. Tek gereken de buydu zaten. Kadın sabahın erken saatinde fiyorttan yukarı çıkmıştı. O doğanın çocuğuydu. Sağduyu konusunda hiçbir şey bilmiyordu, ama yalanların bile üzerinden hiçbir iz bırakmaksızın akıp geçtiği o keskin duyuya sahipti. Tom ona her şeyi anlatacaktı, ama ağzını açamamıştı. Buluşmak için bütün yaşamları boyunca dolaşıp durmuş ve buluştuklarında kurtlar gibi sevişmişlerdi. Kurtlar sevişirlerdi. Tom biliyordu bunu. Tavşanlar çiftleşirlerdi.

Şimdi bu rolü Séverine devralmıştı. Séverine Hardanger'de harman dövüyordu. Şimdi Tom Séverine'in odasında durmuş hayal kuruyordu. Çevresini kokladı ve gözlerini kapattı. Orak yaklaşıyordu. İnsan yalnızca konuşmadığı zaman sevişebilirdi. Bu kanından gelen bir şeydi. Söze döküldüğü zaman Tom bir an için bir boşluk

hissederdi. Birisi kulağına “Seni seviyorum” diye fısıldadığında bunu duymak güzeldi, ama yine de bir engeldi. Buraya uymuyordu. Yakışmıyordu. Bir düş kırıklığıydı. Gerçek araya girmiş oluyordu. Tom bir kere âşık olmuştu. Aşk paldır küldür yuvarlanmıştı, büyük bir gürültüyle hem de.

Tom safça hayaller kuruyordu. Safça şeyler düşünüyordu. Bunu yapmaya hakkı vardı onun. Yalnızca yirmi yaşındaydı. Ne isterse yapabilirdi. Ama sevgiden pek bir şey anlamamıştı. Belki de bu bir yalandı. Belki de yalnızca bir uydurmaydı. Belki de bu yirmi üçüncü kattan atlayan ve bütün ciddiyetiyle uçabileceğini düşünen bir insandı. Bunu anlayabilecek miydi? Bol zamanı vardı, ama yine de acele etse iyi olacaktı. Ama heyecanla çiftleştikleri sırada birisi ona onu sevdiğini söylediğinde Tom’un heyecanı uçup gidiyordu. Bu aptalca bir yalandı. Bu hayal gücünden en yoksun yalandı. Tam bir gevşeklikti. Belki de uğraştıkları şeyin sevgi olduğunu sanıyorlardı, ama böyle yaparak son derece iyi bir çiftleşmeyi sıradan bir bayrak yarışına indirgiyorlardı.

Tom Tanrı’ya da inanmıyordu, ama eğer Tanrı bir sabah yatağının kenarına otursa ve biraz inanılır görünse buna karşı çıkmazdı. Elinin tersiyle alnına vurdu ve kafasındaki düşüncelere açılan kapıyı kapattı.

Pipine yatakta kahvaltı edecekti. Saat üç olmuştu. Pipine kahvaltısında yumurta, salam, meyve suyu ve kahve istiyordu. Tom elinde tepsiyle kapısının önünde duruyordu. Pipine belirsiz bir süreye için işe alınmıştı, bu yüzden kendi odası vardı. Tom onun adına memnundu. Kapıyı vurdu. Pipine mırıldandı. Tom içeri girdi. Pipine yatağında arkası dönük oturuyor ve pencereden dışarı bakıyordu. Tom tepsiyi koydu. Kız mutlu değildi. Alçak bir sesle ve ağır ağır konuşuyordu. Patrice Lumumba’dan söz ediyordu. Tom bu yüzden üzgün olduğunu düşündü. Tom Lumumba’nın sağ mı yoksa ölü mü olduğunu bilmiyordu. Başını salladı. Başını sallayıp gülümsedi. Patrice Lumumba’yı desteklediğini söyledi Tom. Pipine ciddi gözlerle baktı ona. İnanmamıştı. Tom Patrice Lumumba’yı desteklediğini yineledi. Bunu Pipine için yapıyordu. Onun için ki mi olsa desteklerdi. Patrice Lumumba’yı destekliyorum! dedi yük-

sek sesle. Tom Lumumba'nın özgür Kongo'nun ilk cumhurbaşkanı olduğunu biliyordu en azından. Patrice Lumumba'yı destekliyorum! diye bağırды. Pipine ona nereden geldiğini sordu. Tom söyledi. Pipine başını salladı. Norveç ona hiç etki etmemiştir.

Pipine'nin gözleri parlıyordu. Tom üzerine eğildi ve yanağından bir damla gözyaşını sildi. Zayıf bir gülümseme belirdi kızın yüzünde. Başını kaldırıp Tom'a baktı. Tom ona bakmakta zorlanıyordu. Bir anda çocuksu hayallerinden çıkarmıştı kızı. Tom utanıyordu. Pipine onun ailesindendi. Aynı gemiye binmişlerdi neredeyse. Ama bu doğru değildi. Tom bu akşam yola çıkabilirdi. Evine, Norveç'e geri dönebilirdi, evine değil ama Norveç'e. Pipine Kongo'ya gidemezdi. Pipine Tom'un elini tuttu. Tom duygulanmıştı. Gerçekten de duygulanmıştı. Duygulanmaya izin vermişti kendine. Bu sık sık olan bir şey değildi. Ama şimdi olmuştu işte. Bunu göstermekten korkmuyordu. Pipine Tom'un elini tutuyordu. Kirli pencerelerden yağmur damlaları süzülüyordu aşağı doğru. Tom politikayla ilgilenmezdi, ama Patrice Lumumba'yı destekliyordu. Pipine'nin kıvrıcık saçlarını okşadı.

Tom Cholon'un ne zaman öleceğinin belli olmadığını düşündü. Geçmişten gelen bir şey alacaktı onu. 1957 yazında Dien Bien Phu'da atılan bir ateş topu sonunda hedefine ulaşacaktı ya da bedenindeki bir yığın el bombası kırıntısından biri bir atardamara girecek ve yüreğine ulaşacaktı. Cholon çok içiyordu. Kanı damarlarında çok hızlı dolaşıyordu. Kim bilir, diye düşündü Tom. Pipine'nin saçlarını okşadı. Pipine onun elini tutuyordu. Yemeğine dokunmamıştı. Cholon'un günleri sayılıydı.

Tom kendini yeni şef rolünde gördü. O zaman işler başka türlü olacaktı. Temiz çizgiler çekilecekti. Herkes birbiri için çalışacak ve ortadaki para paylaşılacaktı. Tom çalışanlardan daha fazla kazanmayacaktı. Herkes mutlu olacaktı. Pipine'ye bunu anlatmayı dendi. O zaman herkes mutlu olacak, dedi. Her şey daha iyi olacak, dedi. Pipine kendisi seçecekti. Kolonicilerden kurtulacaktı. Buna değdi. O zaman musluğun başında Tom olacaktı.

Patrice Lumumba'yı destekliyorum! diye haykırdı. Pipine irkil-di, hızla doğruldu, sabahlığını üzerinden atıp Tom'un karşısında çı-

rılçılplak durdu. Tom ona dokunabilirdi. Bunu yapmayacaktı. Bunu hiçbir zaman yapmayacaktı. Pipine tutuk adımlarla odada dolaşıyordu. Mırıldanarak şarkı bile söylüyordu. Tom onun için hava gibiydi. Tom'un ne yaptığıнын hiçbir önemi yoktu. Pipine dolaptan birkaç elbise çıkardı. Tom birden kendini yokmuş gibi hissetti. Kendini bir müşteriden daha kötü hissediyordu. Bir müşteri saygı görürdü. Tom cinsiyeti olmayan bir hamurdu, kimse onu ciddiye almıyordu. Eğer Pipine'ye dokunursa ne olacağını merak etti. Öyle sertçe değil, yalnızca tüy gibi okşasa kalçalarını. Ne anlama geldiğine Pipine'nin kendisinin karar vereceği bir dokunuş. O böylesine eliaçıktı. Ne? Yapabilir miydi, yoksa fahişelerin tanrısı elmas dolu krallığından aşağı inip onu iğdiş mi ederdi orada?

Hayır, yapmayacaktı. Şimdiki yaşamını kokulara, seslere ve gördüklerine adayacaktı. Kahrolsun, katılmayacaktı o. Yalnızca geç olarak kullanacaktı bunları. Bir sigara yaktı. O bir hiçlik olamazdı. Ama Pipine bir şarkı mırıldanıyordu. Bu çok güzeldi. Tom onun şarkı mırıldanmasını sağlamıştı. Tom'un Patrice Lumumba'yı desteklemesi sayesinde Pipine şimdi bir şarkı mırıldanıyordu.

Tom Pipine'nin utanma yoksunluğunun aslında bir güven belirtisi olduğunu anlamıştı. Pipine ona güveniyordu. Onlar aynı ailedendiler. Tom'un ona dokunacağı hiç aklına gelmemişti. Pipine yaşamını onun zavallı ellerine bırakmıştı. İnsan bütün güveniyle yaşamını onun ellerine bırakmış birisi için utanmaz hayaller kurmazdı. Hayır, lanet olsun insan yapmazdı böyle şey. Bu hayaller onu nereye götürürse götürsün Pipine'nin bu hayallerdeki yeri yalnızca Tom'un ustalığı ve cesaretiyle kötü yazgısından kurtardığı kadın olmalı. Tom sigarasını söndürdü. Pipine elinde bir elbiseyle karşısında duruyordu. Bakışları uzaktı, artık mırıldanmıyordu. Bu bakışlarda insan yoktu. Bunlarda çöl gibi bir nokta vardı. Burası Pipine'nin mülküydü. Burası Pipine'nin saygınlığıydı. Bu noktaya dokunmak olanaksızdı.

Sabahlığını giydi, havlusunu ve tuvalet çantasını aldı. Banyoya gidecekti. Tom koridorda onun peşinden gitti. Bıcıır ve Gıcıır kovaların koyulduğu dolabın yanında duruyorlardı. Cam gibi bakışları Pipine ve Tom'u görünce pırıldadı. Birlikteyken göze çarpmamala-

rı olanaksızdı. Kızların yüzlerinde çirkin bir bakış belirdi. Dudakları kıvrıldı. Bıçaklar dışarı çıkmıştı. Saf yüzleri şimdi cırlılıplaktı. Artık küçümseme ya da görmezden gelme değildi konu. Şimdi gizlenemeyen, aptalca bir nefret vardı. Şimdi gözlerini dikmiş bakıyorlardı. Boyunları eğik, ağızları açık durmuş bakıyorlardı kova dolabının önünde. Afrika'dan gelme bir aşıfte ve onun arkadaşı olacak sürüngene bakıyorlardı nefretle ve bakışlarını saklamaksızın. Bir yabancı, bir pislikten başka bir şey değildi o. Bıcır ve Gıcır, Malakoff'tan gelen, yasalara saygılı iki temizlikçi kız, tüm baskılarından sıyrılmış, Tom ve Pipine'ye hırslayarak, yıpranmış kırmızı halının üzerinde duruyorlardı. Tom böyle yüzleri daha önce de görmüştü. Eskiden insanlara adının tamamını söylediğinde böyle bakarlardı ona. Babasının o ünlü adıyla aynı olan adının tamamını. Barışçı, uyumlu yüzleri paramparça edebiliyordu bu adı duymak.

Pipine yanında bir şarkı mırıldanıyordu. Tom güneş gözlüğünü taktı. Tek yapılacak şey çöpü iade etmektir. Sırayla yüzlerine baktı kızların. Sıritmalar yok oldu. Gözler fıldır fıldır döndü. Gıcır burnunu çekti. Bıcır dolabın kapağını kapattı. Altıncı katta yapacakları hiçbir iş yoktu. Altıncı kat Tom'undu. Yavaş yavaş indiler merdivenlerden.

Tom'un saçları kısa kesilmişti, yaklaşık iki santim boyundaydı. Ama Amerikalılar gibi tepeye taranmamış, arkaya yapıştırılmıştı. Başının üzerinde pürüzsüz, siyah bir kürk gibi duruyorlardı. Ensesi ve kulaklarının dibi aynı yükseklikte tıraş edilmişti. Bunun ona acımasız, alışılmadık bir görünüş verdiğini düşünüyordu Tom. Perçemi Norveçli denizcilerin salınan buklelerini ve briyantinlerini protesto edercesine arkaya taranmıştı. Cholon'un saçı da kısaydı, ama ön tarafı neredeyse bir atlama tahtası şeklinde kesilmiş ya da daha doğrusu biçimlendirilmişti. Bere stili. Bu, berenin kafaya doğru oturması için klasik asker saçıydı. Böylece berenin kenarı ve kaşlar arasındaki zorunlu uzaklık korunabiliyordu.

Oradour'un berberi Séverine'di. Cholon'un asker tıraşından Phuong'un omuzlarından aşağı inen mavi siyah saçlarına kadar hepsiyle o ilgileniyordu. Tom da sık sık Séverine'e giderdi. Saçı hızlı uzuyordu. Sakallarının düzeltilmesi gerekiyordu. Séverine'in

odasına gidip oval aynanın önüne oturmak ve tuvalet masasından gelen kokuları burnuna çekmek çok hoşuna giderdi Tom'un. Aynı zamanda Séverine'in körlüğünün ona büyük bir huzur ve güzel bir rahatlık verdiğini fark etmişti. Tom gevşiyor, gözlerini kırıştırıyor, aynadaki aksine gülümsüyordu. Séverine görmüyordu nasıl olsa. Ama Séverine özel berber bıçağını iki santime ayarlarken neredeyse biraz üzgün görünürdü. Bıçağı dikkatle başında dolaştırır, ense-sini ve sakalını tıraş ederdi. Hepsini buydu. Beş dakikada biterdi iş.

Yalnızca Séverine'i mutlu etmek için biraz daha karmaşık bir saç biçimi bulmayı isterdi Tom. Yalnızca bu gevşetici ortamda biraz daha uzun zaman geçirmek için. Séverine çok az konuşurdu. Tom'un saçını nasıl istediğini sorardı. Geçen seferki gibi mi olacaktı? Tom başını salladı. Séverine onun başını salladığını anlar ve işe girişirdi. Séverine hiçbir zaman geçmişinden ya da nasıl fahişe olduğundan söz etmezdi. Tom zamanı geldiğinde bunları anlatacağını düşünüyordu. En azından sormak hiç aklına gelmemiştir. Séverine biraz havadan sudan konuşurdu, en çok da yağmurdan. Yağmurla çok ilgileniyordu. Yağmuru sevdiğini söylüyordu. Tom da severdi. Séverine yağmur yağdığı zaman gerçekte ilişkiye girdiğini hissettiğini söylemişti. O zaman dışarı çıkardı hep. Tom başını sallıyordu. Onu anlayabiliyordu. Güneş daha soyuttu. Güneş daha tehlikeliydi. Güneş sadık değil, diye düşündü Tom. Teninde yağmuru hissetmek öyle güzel ki, dedi Séverine. Sıcak yağmuru, dedi. Sıcak yağmur beni mutlu eder, dedi Tom. Tom biraz da soğuk yağmurdan söz etti. Soğuk yağmur kara dönüşmeden önce bir şeye benzemezdi. Kar? diye sordu Séverine. Tom kar üzerine uzun bir tümce kurmayı denedi. Kulağa güzel geliyor, dedi Séverine. O zaman üşüyorum, dedi. Bu da bir şeydir, dedi. Tabii ya, dedi Tom.

Güzel güzel sohbet ediyorlardı. Zaman durmuş gibiydi. Tom uykuluydu, ama uyanıktı. Böyle olmak isterdi işte. Séverine makineyi kapattı. Duraksadı. Son zamanlarda Jez'i görüp görmediğini sordu. Son görelî epey oluyor, dedi Tom. Séverine'in yüzü ciddileşti. Dudaklarını ısırды. Tom kendini kötü hissediyordu. Bunun niye olduğunu bilmiyordu. Ona bir haber götürebilir misin? diye sordu Séverine. Tom başını salladı. Ne? dedi Séverine. Elini Tom'un ba-

şının üzerine koydu. Bir kere daha başını salladı Tom. Ama kimseye söylemeden, dedi Séverine. Elbisesinden bir zarf çıkardı. Zarfın üzerinde hiçbir şey yazmıyordu. Tom zarfı cebine soktu. Cennet bozulmuştu. Saçında kırmızı bir çizgi olan Arap uzun zamandır ortada yoktu.

Binlerce teşekkür, dedi Séverine. Yakında yoluna devam edeceksin, değil mi? Tom sinirli sinirli güldü. Yoluna devam etmek? Tabii, o dünyayı dolaşacaktı, yürüyecek, yürüyecekti. Oradour yalnızca başlama noktasıydı. Burada depolarını dolduracaktı. Paris'te bir anlamda kendini hazırlayacaktı, macera dolu yürüyüşüne başlamadan önce Paris'e doycaktı. Birkaç yıl sonra büyük olasılıkla kendini Afganistan'da Hindukuş Dağları'nda bulacaktı. Paris'ten Hindukuş'a yürümenin ne kadar zaman alacağını biliyor muydu Séverine. Biliyor muydu bunu? Séverine başını salladı. Tom şimdi çok akıcı konuşuyordu. Bir şeylerin uyuşturulması, bir şeylerin unutulması gerekiyordu. Bin mil, dedi. Günde üç milden 333 gün gerekiyordu Tom'un ayak izleri olmayan insanların yanına ulaşması için. Bunlar göklerin öykülerini anlatan insanlardı. Sıkı bedenli kadınlar vardı orada. Ceylan gibi bacaklarıyla oturmuş özelemleri onu bekliyorlardı. Ama Tom biraz karnını doyurup yoluna devam edecekti. Evet 1963 yazında Tom Afganistan'da, Hindukuş'ta, Nuristan'da olacaktı. Séverine Hindukuş'u duymuş muydu? Hindukuş, dedi Séverine. Evet, evet, dedi Tom ve ellerini çırpıttı. Hindukuş! diye bağırıldı ve aynada kendine zafer işareti yaptı. Ben yalnızca yirmi yaşındayım, dedi. Hindukuş yalnızca başlangıç. Tom ellerini sallıyordu. Séverine'e o büyük yolculuğun öyküsünü anlatacaktı. Tüm yolculukların en büyüğünün.

Resepsiyondan Phuong zili çaldı. Séverine'e ziyaretçi gelmişti. Yirmi dakika sonra yukarı çıkacaktı. Tom aynanın karşısında oturduğu yerde çökmüştü. Séverine de ona bakışını değiştirmişti, ama o Tom'u görmüyordu ki. Séverine'in saklayacak hiçbir şeyi yoktu. O güçlü, uzun boylu bir kızdı. Bedeninde keskin kılları yoktu. Bu sert yaşam –Tom bu yaşamın sert olması gerektiğini düşünüyordu– evet bu sert yaşam onun üzerinde dıştan hiçbir iz bırakmamış gibi görünüyordu. Yavaşça üstünü değiştirdi. Séverine'in hareketleri ya-

vaştı, ama ağır değildi. Arkalarında birinin bulması için ipekten bir iz bırakan salyangozların hesaplı ağırlığı değildi bu. Séverine Tom'un ya da başka erkeklerin onun hazır olduğunu anlamaları için arkasında iz bırakmıyordu. Gelenin doğru insan olduğunu gösteren bir işaretti bu bırakılan. Gelenin uzun, esmer, zengin olması gerekmiyordu; yalnızca lanet olası doğru erkek olmalıydı. Bundan sonra geriye yalnızca o güzel kokulu ipek kurdeleyi yutup en iyisini umarak içeri dalmak kalıyordu. Séverine böyle düşünmüyordu. Tom böyle düşünüyordu. Tom çalışanların yanındaydı. Tom Fransız kadınına karşı çalışanların yanındaydı. Fransız kadını Tom'u küçümsüyordu. Tom sığır çorbasındaki ölü fareydi. Fransız kadını Séverine'i küçümsüyordu. Fransız kadını Séverine'den korkuyordu. Doğru erkeğin gözlerinden ipeği çektiği zaman neler bulabileceğinden korkuyordu.

Tom yaşamın fatihlerinin yerine gururla güldü.

Tom aynada Séverine'in uzun kemikli bedenini, çıkık kalçalarını, küçük göğüslerini, uzun ve güçlü kollarını seyretti hayran hayran. Bir giriş kapısı, diye düşündü. Güzel sütunlu bir giriş. Ama belki de Séverine harman dövecekti. Séverine sanki kendisini saklamaya çalışıyormuş gibi sarsak davranıyordu. Tom onun erkek kardeşlerini düşündü. Eğer erkek kardeşleri varsa onlar böyle bedenlerle günlerce harman dövebilirlerdi. Bu çok dayanıklı bir güçtü. Séverine ipek çoraplarını giydi, kırmızı ipek jartiyerden sarkan çorap bağlarını dikkatle yerlerine yerleştirdi. Hareketleri hâlâ biraz sarsaktı. Sanki bunları ilk kez yapıyor gibiydi. Yeşil elbiseyi başından geçirdi. Elbise omuzlarından aşağı indi. Kalçalarının üzerinde elbisenin kırışıklarını düzeltti. Tom bu elbisenin ucuz olup olmadığını bilmiyordu. On beş kron da olabilirdi beş bin kron da. Ama Tom ince zevkliydi. O kendini seçmişti. Öyleyse ince zevkliydi. Tom Séverine'in onun soluklarını duyup duymadığını merak etti. Kördü ve Tom'dan daha iyi duyuyordu. Tom normal soluk aldığını düşünüyordu, ama birden Séverine'in onun soluklarını duyduğu duygusuna kapıldı. Böyle olmaması gerekiyordu. Tom Séverine'in silahçısı ve companero'suydu.

Séverine kırmızı, yüksek ökçeli ayakkabılarını giydi, yerinde

doğruldu, hafifçe sallandı, alçak bir sesle güldü. Uzun boyluydu. Bir tablo gibi değildi. Güzeldi. Saçları platin rengindeydi. Saçlarının dipleri küllü kahverengiydi. Bunun hiçbir önemi yoktu. Séverine güzel ve sarsaktı. Aynanın karşısına oturup alçak sesle güldü. Gözleri yeşildi. Biraz pudra sürdü ve gözlerini boyadı. Dudaklarını boyarken dikkatliydi. Magenta kırmızısı, diye düşündü Tom. Dudakları magenta kırmızısıydı.

Şimdi? dedi Séverine. Çok iyi görünüyorsun, dedi Tom. Gerçekten öyle düşünüyordu. Séverine gibi bir kızın kimi istese elde edebileceğini düşünüyordu. Niçin burada çalıştığını anlamıyordu. Bunun yapıyla ilgili bir şey olması gerekiyordu. Çok güzelsin, dedi. Séverine gitmesini söyledi. Tom müşteriyle karşılaşmamak için koridordaki banyoya girdi.

Tom Magenta Bulvarı dışında dolaşırken çevresine gösteriş yapıyordu. Eskimeyen çizmeleriyle salına salına yürüyerek kayar gibi dolaşıyordu sokaklarda. Porte de Clignancourt'dan Porte d'Orléans'a kadar bütün Paris'i geziyor, kokluyor, dinliyor ve görüyordu. Bunları sindiriyor, ama bir türlü doymuyordu. Paris'e açlığı geçmiyordu. Bir kadın için duyduğu ve hoşuna gitmeyen özlem de bu açlığı artırmaya yarıyordu yalnızca. Bu güdü dizginlenmeye izin vermiyordu, sonunda bütün diğer duyuların üzerine bir kapak gibi kapanmıştı. Tom kendine sövüp sayıyordu. O profesyonel bir sevgi satıcısıydı, iş ve eğlenceyi birbirine karıştırmaması gerekiyordu. Oradour'da sunulan buz gibi soğuk sevginin onu yatıştıracağını ve kendini başka işlerde yoğunlaştırabileceğini ummuştu. Ama dişlerini gıcırdatarak kulaklarının, burnunun ve gözlerinin kadınlardan başka bir şey algılamadığını itiraf etmek zorunda kalıyordu. Kim bilir kaç kez kendini sanki her yer bitmiş gibi Champs-Élysées'de bir çift güzel bacağın arkasına takılmış bir köpek gibi görmüştü. Bir çift erişilemez, güzel bacak. Artık bunlar hesaplı ve şımarık bacaklar değillerdi, kanlı canlı, inanılmaz güzellikte bacaklardı. Bir sanat yapıtı gibi görünen bir kalçaya birleştirilmişlerdi. Tom bir köpek olmuştu. Yağmurdan sırlıslıkam olmuş evsiz bir köpekti, Champs-Élysées'nin ortasında kuyruğunu bir Norveç bayrağı gibi sallıyor, kahverengi gözleriyle spor arabalara girip çıkan bacakları

yiyip bitiriyordu. Bu arabalarda direksiyonun arkasında sıklıkla uzun boylu, esmer bir adam oturuyordu. Gevşek dudaklarının arasında bir Amerikan filtreli sigarası tutuyor, kemiksiz parmakları saf altından yapılmış bir çakmakla oynuyordu. Bunlar boşluğun şövalyeleriydiler. Gençleri de vardı yaşlıları da. Ama hepsi uzun boylu, esmer ve kesinlikle zengindi. Tom uzun boylu, esmer, zeki ve uyanıktı. UYANIK. Araştırmacı dudakları, abanozdan parmakları vardı ve sınır tanımazdı o. Her şeye katılırdı, yeter ki iyi olsun.

Ama Tom zengin değildi. Ehliyeti bile yoktu. Magenta'da ona kendini çok iyi hissettiren beyaz tropik giysileri Champs-Elysées'de beş para etmiyordu. Son zamanlarda aşağı yukarı dolaşmaya başladığı bu bulvarda bu giysiler onu yerin dibine batırıyorlardı. Burada dolaşmasının tek nedeni kentin en güzel kadınlarının da aynı şeyi yapmasıydı. Ama onlar flört ediyorlardı. Tom flört etmiyordu. Kendine saygısı olan hiçbir köpek Champs-Elysées'de flört etmezdi. Tom kokluyordu. Tom yalanıyordu. Dikilmiş kulakları kırkırdamalar duymaya çalışıyordu, ona yönelik hayran kırkırdamalar. Tom kendi içini değiştiriyordu. Kabarıyor, korkutucu görünmeye çalışıyordu. Artık onları aşağılamıyordu. Yalnızca Magenta'da aşağılatıyordu onları. Aşağılatma yalnızca çalışanlarla dayanışmasını belirtmek için yaptığı bir şeydi. Burada, Champs-Elysées'de onları seviyordu. Büyük küçük hepsini seviyordu. Tom Champs-Elysées'deki bütün kadınları kayıtsız şartsız seviyordu. Hiçbir sınır getirmiyordu. O karanlığın aşırılıklarına yabancı değildi. Boyu 1.85'ti. Güçlüydü. Kamışı sağ diz kapağına değiyordu. Ne belliyorlardı ki? SAS bürosunun önüne dikildi ve Norveççe, yüksek sesle: Ne bekliyorsunuz? dedi. Hiç kimse bakmadı ona. Görmezden bile gelmemişlerdi. Tom tam olarak görünmez olmuştu.

Tom endüstriyel sevgiden bıkmıştı. Şimdi o büyük sıcaklığı yaşamak istiyordu. Büyük vitrin aynasında kendini inceledi. Bugün bu bir işe yaramıyordu. Boyu 1.85'ti. Pek çoğunun tepesinden bakıyordu. Ama karşısında gördüğü adam her saniye biraz daha küçülüyordu. Arkasından ısıltılı dev kadınlar ve dünyanın en uzun boylu esmer erkekleri geçiyordu. Tom bir hiçti. Arkasını dönüp gürlemesine az kalmıştı: Ben bir pezevengim! En azından bir pezeven-

gim ben! Bu tutunabileceği son daldı. Bu bildirilmesi hiç de gerek-meyen bir kimlikti. Alnında bir damgaydı aslında. Tom alnını gös-terdi parmağıyla. Şu adama bakın, diye mırıldandı. Şu kırpık sakal-lı, lekeli giysili, pembe pis tişörtlü adama bakın. Eskimiş çizmele-re bakın. Evde bunları ayağından çıkardığında nasıl koktuğunu dü-şünün bir. Tabii bu adamın gidecek bir evi varsa, orada kokuyu ala-cak birisi varsa. Öyle değil mi? Böyle adamlar yalnızdırlar. Böyle adamlar çöpten kendilerine kara camlı güneş gözlükleri bulurlar. Afrikalılar bile burunlarının üzerinde böyle berbat bir şeyle dolaş-mazlar. Şu koca kafanın üzerindeki sefil kaskete bakın. Paris'in ne-resinde bulunur böyle bir şey? Yok, Clignancourt değil, Barbès de-ğil, St. Dennis ya da Lappe de değil. Şu surata bakın. Bakın nasıl ufalıyor. Şimdi çöküyor. Pis kokulu çizmelerinin içine göçüyor. Böyleleri nereden gelirler ki? Böyleleri dünyanın en şık ana cadde-sinde, dünyanın en şık kadınlarının dolaştığı bu yerde ne yaparlar acaba? Ona bakmayın. Böyleleri kendi kendilerine ölürlər. Böyle-leri ölmüştür zaten. Birazdan çekip gidecek. Birisi parmağını şak-latacak ve havada eriyip gidecek bu adam. Almanya'da böyle kafa-larla yılanbalığı avlarlar, bilmiyor muydun? Bu adam bunun için yaratılmış, yılanbalığı yakalamak için. Almanya'da böyle büyük kafalarla yılanbalığı avlarlar. Böyle kafalarla yılanbalığı yakalanır Almanya'da, ama bu kahrolasıcılar nereden geliyorlar? Tom elleri-ni uzattı ve bağırdı: Ben Magenta'danım!

Bu işe yaradı. Tom yüzünü bulvara döndü ve gürledi: Ben fırtı-nayım! Kurtulmuştu. Birkaç kişinin yan gözle tembel tembel onu süzdüğünü yakaladı. Daha fazlasını istemiyordu. Kendi küllerini yiyebilirlerdi artık. Kendini daha iyi hissetti.

Obelisk'e indi, bugün çok temiz görünen Seine Nehri'ni geçti ve St. Germain'e doğru çıktı. Hâlâ bir kızın peşine düşme konusun-da isteksizdi, yani özellikle bir genç kız olması da gerekmiyordu, belki bir kadın daha iyi olurdu. Kırk yaşlarında olgun bir kadın. Yalnızca ona analık yapmaya kalkmasın yeterdi. Tom'un getirdiği tek koşul buydu. Altın yürekli, dolgun bir kadın, belki birazcık da paralı; ama hayır o aşağılık bir jigolo değildi. Elli yaşında da olabi-lir. Sevginin yaşı yoktur, diye düşündü. St. Germain Bulvarı'ndan

aşağı doğru yürüdü. Birisi ona baktı. Kim bilir hangi nedenle ona bakmıştı birisi. Genç bir kadın yanındakine eğildi ve bir şeyler fısıldadı. Kadın uçuşan sarı saçlarını genç bir adamın kulağına yaklaştırıp başıyla Tom'u gösterdi ve Tom bir an için bunun bir tür kabullenme olacağını düşündü. Kadını arkadaşını dürtmüş ve ona şöyle demişti: Görüyor musun, ne ilginç bir tip, sonra da Tom'u davet edeceklerdi. Tom öteki adamı yarışma dışı bırakan bir öykü anlatıyor, bunun üzerine kadın Tom'la birlikte eve gidiyordu. Kurtlar gibi sevişiyorlardı. Genç adam güldü. Genç kadın güldü. İkisi birlikte Les Deux Magots'da oturdular ve Tom'a güldüler.

Tom bulvarda hızla karşıya geçti, Rue de Rennes'nin köşesindeki büfeye girdi, bir Norveç gazetesi satın aldı. Bu Paris'te satın aldığı ilk gazeteydi. Tom haberlerle değil, yaşamla ilgileniyordu. Gazeteyi yalnızca bir şey yapmış olmak için satın almıştı. Zayıf bir gerekçeydi. Gazeteyi cebine soktu. Şimdi o ceketinin cebinden Norveç gazetesi çıkan bir Norveçliydi. Acaba yalnız olduğu için mi satın almıştı gazeteyi? Bu korkunç bir şeydi. Gazeteyi ilk karşısına çıkan çöp kutusuna attı. Kendine sövdü. İntikam almak istiyordu. Parislilere günlerini gösterecekti. Les Deux Magots'da oturmuş Tom'a gülen şımarık Parislilere gösterecekti o.

Hiç duraksamaksızın, dünyanın en doğal şeyini yapıyormuşçasına Lipp'e girdi. İntikam almak için girmişti bu dünyaca ünlü lokantaya. Şimdi o bu küçük ayaklı halkı aşağılayacaktı. Aynı doğallıkla döner kapıyı itti ve böyle yerlere alışkın bir adam gibi girdi içeri. Hiçbir şey söylemedi. Gözlüğünü çıkardı. Burada yeterince çok ayna vardı. Siyah ceketli, siyah yelekli ve beyaz önlüklü bir garson ona doğru geldi. Tom onu görmezden geldi. İkinci kata çıkan merdivenin yanındaki bir kolonun arkasına oturdu. Buradan her yeri görebiliyordu. Bir yığın ayna sayesinde her köşede olan biteni izleyebiliyordu. Kendisini üç yandan seyredebiliyordu. Bir sigara yaktı. Patlayıncaya kadar yiyecek, ayakta duramaz oluncaya kadar içecekti. Üstelik de ellerindeki en pahalı ve en iyi şeylerle yapacaktı bunu. Metropolün ruhunda domuzlar gibi tıkınacaktı. Sonra da bunları ödemeyecekti. Gözleri görmez oluncaya kadar tıkınacak ve sonra da sıvışacaktı. Koşmayacaktı, hayır, saygın adımlarla

hesabın yanından ayrılacaktı. Küçük masanın arkasına oturmuş eğleniyordu. Saatler boyunca mutfakta yaratılan mucizelerle ilgilenerek ve Napolyon günlerinden kalma içkilerin tadına bakacaktı.

Dizlerine inen önlüğüyle bir garson geçti masanın yanından. Tom garsona orada bulunduğunu bildirmeye tenezzül etmedi. Arkaya yaslanıp oturmuş, sigara içiyordu. Bol bol zamanı vardı. Bütün akşam onundu. Bu iş ustalıklı ve incelikli yapılmalıydı. Katı bir müşteri olacaktı o. Hiçbir zaman unutmayacakları bir müşteri olacaktı, yalnızca ödenmemiş hesap yüzünden değil; ama özellikle de önüne ne konursa yemeye razı olmadığı ve lokantanın dünyaca tanınan ününe hiç aldırmadığı için.

İstakozu yalnızca tadına bakıp geri gönderecekti. Bunu yaparken yüzünde her şeyi anlatan ince bir sırıtma olacaktı. Tom, canlı ıstakozlarla büyütülen Norveçli Tom, bu ıstakozu biraz tatsız bulmuştu. Büyük olasılıkla bu ıstakoz Riviera'nın durgun sularından çıkarılmıştı. Doğruyu söylemek gerekirse ıstakozu biraz pörsümüş, biraz kuru bulmuştu. Garson onurunu kurtarmak için bir tabak somon balığıyla ya da buna benzer bir şeyle telaşla gelecekti yanına. Tom bir yemek uzmanı değildi. Yemek onun için yemekti. İyi olması gerekirdi. İlk koşul buydu. Ama şimdi büyük oynayacaktı. Gastronominin tüm alışıldık gösterilerini yerle bir edecekti. Bunu yaparken sözcükleri kullanmayacaktı, yalnızca omuzlarını hafifçe yukarı kaldıracak, yüzünü çok hafifçe buruşturacaktı. Sol yanağındaki gamzenin birazcık derinleşmesinin anlamı somon balığını kabul ettiği değil, ama onu çok yavan, neredeyse yenilmez bulduğuydu. Sonra masaya ıstiridye gelecekti. Tadı meniye benzeyecekti, Tom bunu biliyordu, duymuştu bunu. En azından tadının nasıl olduğunu biliyordu. O bir zamanlar bir ağız seksi ustası olmuştu. Evet bir zamanlar iki insan arasındaki bu sevişme ya da birbiri içinde erime biçimine çok düşkündü. Üstelik burada her şey eşit paylaşıyordu. Kadın onun menisini ağzının içinde tutuyor ve Tom'un da kendi payını almasında diretiyordu. Güzel bir tadı vardı. Zamanla tadı daha da güzelleşmişti. Tom denizin meyvelerinin bunun yanında hiç şansları olmadığını düşünüyordu. Tom ince mimikleriyle garsona ıstiridyenin tadı meniye benzemiyorsa o zaman çok geç

açılmış olduğunu sezdirecekti. Elbette görünüşü kurtarmak için birkaç lokma yemesi gerekiyordu.

Şaraplar en pahalılarından olacaktı. Kırmızı, beyaz, şampanya. Bunlar ancak Tom'un ağız tadına uyarlarsa içileceklerdi. İstiridye için baharatlı, ağır bir kırmızı şarap, balığın yanına keskin bir beyaz şarap. Tom ona karşı çıkılmasına gelemezdi. Garsonların dördü birden masasının etrafında mum gibi dikileceklerdi. Çünkü Tom'un belli belirsiz beden dili bu küstah sırtları eğilmeye zorlayacaktı. Tom'a şarabı beğenmesi için yalvaracaklardı, ama o bunu yapmayacaktı. Tadına bakacak, burnunu hafifçe buruşturacak ve onları yenilerini getirmeye gönderecekti. Şampanya, en iyi şampanyanın adı neydi? Herhalde Sarı Dul değil. Bunun bir önemi yoktu. Tom şampanyadan nefret ederdi. Hiç şampanya içmemişti. Şampanyalar çok tatlı, çok kuru, çok ekşi, çok soğuk, çok sıcaktı. Sonunda Tom yüzünde anlayışlı ve yorgun bir anlatımla razı olacaktı. Büyük bir alçakgönüllülükle dünyanın en şık lokantasında yemeği ve içkiyi kabul edecekti. Ama bu da bir dizi yemeği tattıktan ve uzun, sinirleri yıpratıcı, sözsüz işlemlerden sonra olacaktı ancak. O herhangi biri değildi. Tek istediği şey yemeğin tadının iyi olmasıydı. Bifteğinin şımarık Fransızca adı ister tournedos ister chatobriand olsun, onun tek istediği tadının iyi olmasıydı. Üstelik kanlı olmalıydı. Tom için biftek ne kadar kanlı olursa o kadar iyiydi.

Tatlı olarak sarı böğürtleni severdi o. Burada bulunmadığına emindi, ama yine de isteyecekti. Dışarıda yemek yemeye karar vermişti bir kere, kremalı sarı böğürtlen yemek istiyordu. Garsonlar şaşıracaklardı. Tom onlara Norveç'e gidip dağlardan toplayabileceklerini söyleyecekti. Peki ya mor böğürtlen, ondan da mı yoktu? Tom neredeyse yerinden doğrulup böylesine şişirilmiş bir lokantanın sefil tatlı servisini protesto etmek için çekip gitmek üzereydi. Onları Montparnasse'deki Closerie de Lilas'ya gitmekle tehdit ediyordu. Buranın adını duymuştu. Öfkeyle soluk alıyordu. Sonunda gitmekten vazgeçti. Tanrı aşkına, istediği çok bir şey değildi ki. Napolyon konyasını ve espressosunu yüzünü buruşturmadan kabul etmişti.

Tom döner kapıya doğru baktı. On beş metre ötedeydi. Ondan

nefret edeceklerdi. Gitmeden önce nefret edeceklerdi ondan. Tek bekledikleri şey hesabını ödemesiydi. O sırada Tom gitmiş olacaktı. Tom saygın adımlarla lokantayı terk edecekti. Gözlerine inanamayacaklardı. Gittiğini görecekti, ama hiç kımıldayamadan oldukları yerde kalacaklardı. Belki de arabasını çekmeye gittiğini sanacaklardı. Tabanca mavisini bir Maserati. Tom'un hesabını ödemeden çekip gitmiş olduğunu kabul etmeleri uzun zaman alacaktı. Belki de bunun bir unutkanlık olduğunu düşüneceklerdi. Tom öylesine zengin, öylesine rahatsız edici, öylesine kötü ve öylesine anlaşılmazdı ki ertesi gün geri gelecekti. Yalnızca hesabı ödemek için değil, onları daha fazla rahatsız etmek için geri gelecekti. Tom'un karşısına çıkanların anlayış yoksunluğunu protesto etmek için hesabını ödememiş olduğunu anlamaları günler alacaktı.

Tom keyifle oturmuş aynalarda kendini seyrediyordu. Ne yana bakarsa baksın kendisi çarpıyordu gözüne. Tilki gibi profili, düz kafası. Kendini gözaltında tutuyordu. Kendini uzaklaştırdı, yarısı boş konyak bardağı, şamdandaki mum, gümüş tabaklar ve anlamsız biçimde kahve tabağının altına sıkıştırılmış ödenmemiş hesapla boş masayı gördü. Tom sıkıntıyla gauloise'lerini içiyordu. Masada kültablası yoktu. Kibrit kutusunu kullandı. Çevresine şöyle bir bakış fırlattı. Şimdi kendine saygısı olan her garsonun elinde bir kül tablasıyla koşarak gelmesi gerekirdi. Birçok garson masasının önünden geçti. Hepsi sigara içtiğini görebiliyorlardı. Yan masadaki geveze Amerikalı çiftle ilgileniyorlardı. Ortabatı'dan gelme bu süprüntülerin çevresinde dönüp duruyorlardı. İngilizce ve yüksek sesle Ortabatı'dan geldiklerini söylemişlerdi. Bu Paris'e ilk gelişleriydi. St. Michel Bulvarı'nda kalıyorlardı. Lipp için çok şey işitmişlerdi. Lipp'in ünü Ortabatı'ya ulaşmıştı. Bütün yaşamları boyunca bir gün Lipp'te oturmayı hayal etmişlerdi. Garson kibarca durmuş bu gevezeliği dinliyordu. Kulağını vermiş, içinde hiçbir anlam olmayan işe yaramaz bir öyküyü dinliyordu. Garsona ne tavsiye ettiğini sordular. Buna ne tür şarabın uyacağını sordular. Yitik Amerikan yaşamlarını bu adamın kılıklı ellerine bırakmışlardı. Garson onlara beş yemekli bir turist mönüsü önerdi. Tom'un sırtı ürperdi. Kaça olduğunu sordular. Yineleyerek bunun kaç olduğunu sordular. Defa-

larca frank, dolar hesabı yaptılar. Garsonlar sabırlıydı. Amerikalılar Lipp'te oturmuş pazarlık yapıyorlardı. Sonunda lokantanın şarabından ısmarladılar. Ortabatı'dan Paris'e Brasserie Lipp'te lokantanın şarabını ısmarlamaya gelmişlerdi.

Tom kendini kötü hissetti. Önündeki beyaz masa örtüsü dokunulmamış duruyordu. Ne bir kültablası, ne bir yemek listesi, ne de çatal kaşık. Yalnızca kül ve izmaritle dolu bir kibrit kutusu. Kendisinden korkmaya başlamıştı. Her yerde kendini görüyordu. Bütün aynalarda o vardı. Artık düz kafasını seyretmek hoşuna gitmez olmuştu. Masası hazırlanmamıştı. Külünü örtünün üzerine silkeledi. Bunu bilerek yapmıştı. Amerikalı çift ıspanak çorbasına benzer bir şeyi övüyorlardı mırıltıya benzer bir sesle. Tom gözlerini masa örtüsüne dikmişti. Artık garsonlara çağıran bakışlar fırlatmıyordu. Onun masası varoluşunu yitirmişti. Tom varoluşunu yitirmişti. Göz ucuyla uzun, beyaz önlüklerin masasının dibinden geçtiklerini görebiliyordu. Bu bir uyarıydı. Örtüye biraz daha kül döktü. İşaret parmağıyla külü yaydı. Bir işe yaramadı. O servis yapmaya değmezdi. Sigarasını masa örtüsüne bastırıp söndürdü, hiç de saygın olmayan bir hareketle yerinde doğruldu, hızla dışarı çıktı. Kimse arkasından gelmedi. Bir daha asla Lipp'e gitmeyecekti.

Ağır adımlarla St. Germain'e doğru yürürken çevresine zehirli bakışlar saçıyordu. Bu adamların âdemelmaları yoktu. Bir âdemelmaması duyguların ve özlemlerin toplamıydı. Yaşayan ölümler ve Tom gibiler arasındaki ayrımıydı bu. Burada bulunmuyordu. Bu boyunlar boştu. Tom yutkundu, boynuna dokundu ve kendi sert âdemelmamasını hissetti. İniş çıkışını hissetti. Bir büfeye girdi, tezgâhın arkasındaki kız ne istediğini sorduğunda minnettar bir yüzle gülümsedi. Bir hamburger, patates kızartması ve bira istedi. Hiçbir sorun çıkmadan verdiler bunları. Tadı beklediğinden iyi çıkmıştı. Lezzetli hamburgeri övdü kıza. Kız şaşkın gözlerle ona baktı. Tom'un alay ettiğini sanmıştı. Tom bol bol bahşiş verdi. Kız başını salladı, paraları geri itti ve Tom'un anlamadığı bir şey söyledi. Tom diretti. Bir adam çıkıp geldi ve ellerini bir maçın bittiğini bildiren hakem gibi ileri uzattı.

Paris ağır bir kentti. Tom St. Michel'de Seine Nehri'ni geçti ve

Rue St. Denis tarafına yürüdü. Burada taştan yapılmış âdemelmaları ve sertlik vardı. Burada yaşam ve ölüm vardı. Burada sık ve amcıkta ordular vardı. Burası iyi bir yerdi. İnsanlar Tom'a benziyorlardı. Burada insanların arasına karışıp onlardan biri oluyordu Tom. Kimse kafalarını birbirine yaklaştırmıyordu. Kimse onu görmezden gelmiyordu. Tom duygulanmıştı. O ekmeğini kadınlardan kazanıyordu. Cebinde bir usturayla dolaşıyordu. Belki de Justin'i öldürmüştü. Bu pek övünülecek bir şey değildi. Ama Tom burada diğerlerinden ayrı biri gibi görünmüyordu. Güzel zaman geçirmek için buradaydı o. Patlamaya hazır âdemelmalarının çevresinde dolaştığını görüyordu Rue St. Denis'de. Evet, burada bizler varız, diye düşündü.

Bir kız bu ortamın içine doğru yürüdü. Çevresine bakmaksızın bu aydınlığa girivermişti. Tom kendisini gördüğünü sandı. İnce bacaklarının çevresinde uçuşan bir satranç tahtası gibi kareli eteği, alçak topuklu ayakkabıları, siyah kazağı ve sırtında sıkıca örülmüş kızıl saçlarıyla kız Boulevard de Sébastopol'un ortasında Tom'un karşısında belirivermişti. Tom doğru gördüğüne emin olmak için güneş gözlüklerini çıkarmak zorunda kaldı. Örgülü saçlı ve alçak topuklu ayakkabılı bir Parisli kız. Rüzgâr yoldan aşağı doğru esti. Tom'un gözüne toz kaçtı. Kızı gözden yitirmişti. Yüksek sesle sövgüler yağdırdı. Güneş gözlüğünü taktı. Tembel bir sokak köpeğine ayağı takılınca sendeledi, ama kareli etekliği yeniden görebilmişti. Kuru rüzgârın oluşturduğu minik hortumlarla kızın arkasında uçuyordu.

Kızın bacakları çilliydi. Bunlar Tom'un Paris'te gördüğü ilk çillerdi. Fransız kızların çillerini ne yaptıklarını bilmiyordu, ama hiç görmemişti burada. Norveç'te istemediğiniz kadar çil vardı. Özlediği bir dostuyla karşılaşmış gibi oldu. Dosdoğru kıza doğru yürüdü, yanına yaklaştı. Ama sıradan Fransız erkeği gibi seçtiği avın yanına sokulup masum kadın kulağına hayal gücünden yoksun teklini fısıldayacak kadar yakınına değil. Kızın beş metre arkasındaydı. Neredeyse kendi kendine yürüyor gibi görünen bu bedeni hayran hayran seyrediyordu. Doğru erkeği seçme konusunda verilen eğitimin sonucunda açık arazide kışkırtıcı cinsel bir davranış duru-

muna dönüştürülmüş bir yürüyüş değildi bu. Böyle şeylerden haberi yokmuş gibiydi. Tom'un yaşlarındaydı kız ve Oradour'da ya da başka bir yerde çalışanlardan biri olmadığı çok kesindi. Çalışanların hiçbiri alçak topuklu ayakkabılar ve sımsıkı saç örgüsüyle dolmazdı.

Başını biraz yana çevirdi. Tom güneş gözlüklerinin üzerinden baktı. Kızın kalkık bir burnu vardı, bu Tom'un en beğendiği burun türü değildi; ama lanet olsun, o artık neyi beğenip neyi beğenmediğini bilmiyordu. Gözlüklerini burnuna itti, ama fark edildiğini hissediyordu. Bu kızın kızıl saçlı başı onunla ilgilenildiğini fark etmişti, üstelik de kız arkasına dönüp onun yüzüne tükürmemiş ya da bir tokat atmamıştı. Tom hızını artırdı, omuzlarını dikleştirdi. Lipp'teki yenilgiden kurtulması gerekiyordu. Kendi kendine Fransızca bir şeyler mırıldandı. Karşı cinsin dost bir temsilcisiyle ilişki kuracaksa sözcüklerini doğru tartması gerektiğini anlamıştı. Kendini beğendirmek istiyorsa Norveçli küstahlığının bir işe yaramayacağını biliyordu. Magenta'da Fransızca konuşmuyor muydu o? Pipine ve Séverine ile Fransızca konuşuyordu. Ama bu kız o tabloya ait değildi.

Tom şimdi her şeye açıktı. Aslında ona sığır çorbasındaki ölü fare gibi davranılmadığı sürece herkese açıktı o. Âdemelması inip çıktı. Dükkân vitrinlerinden kızı görebiliyordu. Sallanarak yürüyordu kız. Yumuşak profili inip çıkıyordu. Ufak tefek bir kızdı. Tom gülümsedi ve birden elinde portakal filesiyle karşıdan gelen yaşlı bir kadınla çarpıştı. Birilerinin güldüğünü duymuştu. Bu kötü niyetli bir gülüş değildi, tersine bağışlayıcıydı. Yaşlı kadının ayağa kalkmasına yardım etmeye çalıştı, kadın bağırды ve Tom'un ona vurmaya kalktığını sandığını söyledi. Bunu yapacak birine benzetmişti Tom'u. Ama Tom kaldırıma çöküp portakallarını toplamaya başlayınca bağırmayı bıraktı. Tom özür diledi, bugünün kötü bir gün olduğunu düşünüyordu.

Ama uzun saç örgülü kız birkaç metre ötede durmuş gülümsüyordu ve kahrolası gözleri yeşildi. Tom ayağa kalktı, sesini temizledi, etkileyici bir şeyler söyleyecekti şimdi. Anlaşılmaz şeyler mırıldanmayacaktı, yerinde ve şakacı bir şeyler söyleyecekti. Duruma

uygun, Tom'un bu işin altından kalkabileceğini, kendisine gülmeyi bildiğini gösteren sözler. Tom ağırkanlı bir Norveçli olmadığını gösterecekti; çünkü öyle biri değildi o, dünyayı gezen bir maceracıydı. Ama daha Tom kendine gülmeye bile zaman bulamadan kız arkasını döndü ve yürümeye başladı.

Tom beyaz pantolonunu elleriyle temizlemeye çalıştı. Pantolonu çok berbat görünüyordu, ama Tom hiç fena sayılmazdı. Bedeni genç ve esnekti. Yirmi yaşındaydı. Önünde upuzun bir yol vardı. Kız bir kapıdan içeri girdi. Tom dışarıda dikildi. Artık öylesine geçen biri gibi davranma şansı yoktu. Sigara paketini çıkardı, ağzına bir sigara tutuşturdu ve ceplerinde kibrit aramaya girişti. Bunu o kadar uzun süre yaptı ki tanımadığı bir adam onun yanına yaklaşp sigarasını yaktı. Bu iyi bir işaretti. Daha önce hiç olmamıştı böyle bir şey. Tom coşkuyla teşekkür etti. Konuşkan olmuştu şimdi. Bugün zorlu bir koşu günü olmuştu, ama şimdi yavaş yavaş düzlüğe çıkmaya başlıyordu.

Kimbilir kaçınıcı kez bir dükkânın vitrininde kendini gördü. Ne yapalım, diye düşündü. Hepimiz bir şeylere benzeyeceğiz. Hepimizin bir dış görünüşü var ve istediğimiz gibi giyiniyoruz. Ama yansımamızın tam ortasında uzun, kalın bir saç örgüsü çarptı gözüne. Tom kendine doğru iki adım attı ve gülümseyen bir yüze dikti gözlerini. Bu yüz tam ortadaki bir aynaydı ve kız ona değil, büyük bir saç kurutma makinesinin altındaki yaşlı bir kadına gülümsüyordu. Tom burnunu cama dayamış bakıyordu. O anda ikisi birden Tom'u gördüler. Müşteri dudaklarını büzdü. Onun kendilerini gözetlediğini düşünmüştü. Kız şakacı gözlerle bakıyordu. Bir kuafördü o. Tom geriledi. Kız bir beyin cerrahı olabilirdi. Diş hekimi de olabilirdi. O zaman daha kötü olurdu. Ama şimdi de pek iyi sayılmazdı. Bu kızın aklı başında bir işi vardı, bir kuafördü. Acaba yalnızca bayan kuaförü müydü? Tom kapıdan içeri baktı ve öteki sandalyelerden birinde bir adamın oturduğunu görünce mutlu oldu.

Tom karşı kaldırıma geçti, bir kafeye oturdu, kahve ve pernod ısmarladı. Kasketini çıkarıp parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. Böyle bir saçla kuaföre gitmek çok aptalca görünecekti. Vicdanı rahat biçimde bunu yapabilmek için bir ay beklemesi gereki-

yordu. Pernodunu başına dikti, ruhu ağırlaşmıştı. Acaba tıraş edilebilir miydi? Çenesini ovuşturdu. Batmıyordu. Bu tüyler onu bir kuaförün yüreğine götüremezdi. Yürek? Duygulara yeni adlar bulmak gerekmiyordu. Tom son derece sıradan cinsel güdülerin kurbanıydı yalnızca. Yani bu kızın bacaklarının arasına giden yola girmek istiyordu. Bir an için cinsel güdü ve sevgi arasındaki bağı çok açıkça gördü. Biri ötekine götürebilirdi. Ne yapacaktı şimdi? Bir tarak alsa. Kaput alsa. Gevrek gevrek güldü. Garson yeni bir pernodla gelmişti. Bugünün Tom'un günü olmasına az kalmıştı her şeye karşın. Şimdi yalnızca işin tamamlanması kalmıştı. Evet, kaput. En azından bu dürüstçe, art niyetsiz bir alışverişti. Dükkâna girebilir, tezgâha iki parmağını koyabilirdi. Bunun bir düzine kaput istediği anlamına geleceğini düşünüyordu. Gülünç bir düşünceydi bu.

Orada iki saat oturdu. Akşam oluyordu. Kız dışarı çıktı. Tom epey pernod içmişti. Niçin orada oturduğunu unutmuş gitmişti neredeyse. Güneş gözlüklerini çıkardı. Belki kız fındık kabuğu rengi gözlerden hoşlanıyordu. Kız onu fark etmemişti. Yukarıya, Sébastopol'a doğru yürüdü. Tom yerinden kalkmadı. Kötü niyetli ucuz bir Fransız domuzu gibi kızın peşine düşmeyecekti. Herhalde kız böyle yapacağını düşünmüştü, ama Tom bu kadar kolay avlatmayacaktı kendini. İyi bir plan yapılması gerekiyordu. Yalnızca kızın peşine takılmamış olmasını bile kişisel bir zafer olarak gördü Tom. Ciddiydi o. İsteklerini yönetebilirdi, özlemlerini de. Kızın yürüyüp yaşamından çıkmasına izin vermişti, içkisini bitirdi ve biraz sarsak adımlarla Oradour'a gitti.

Cholon saçığının altında duruyordu. Tom'un nereden geldiğini sordu. Tom Champs-Élysées'den, nehrin sol yakasından geldiğini söyledi. Lipp'in sözünü etmemişti. Cholon jandarmaların geldiklerini söyledi, Tom Justin'i düşündü. Suçluluk duygusu duymadan Justin'i düşündü. Tom yalnızca kendi canı için korkmuştu. Cholon güldü ve jandarmaların onu sorduklarını söyledi. Cholon Tom'a jandarmaları kaşımak isteyip istemediğini sordu. Onları kaşımak mı? diye sordu Tom. Seni kaşıyanları kaşımak, dedi Cholon. Gücü kaşımak, dedi. Tom afallamıştı. Tom yarı sarhoştı. Gözlerinin önünde her şey sallanıyordu. Cholon dosdoğru havaya baktı. Ka-

ranlık ve aydınlık birbirine giriyordu. Tom gururluydu. Tom gururlu olduğunu sanıyordu. Eva Tom'un gülünç derecede gururlu olduğunu söylemişti. Tom'un sahip olduğu tek yüzü yitirmeye gücü yetmezdi.

Tom bocalıyordu. Eğer hayır derse çekip gitmesi gerekiyordu. Belki de en iyisi buydu. Tom'un düşünceleri uçuşup duruyordu. Kaşımak mı? diye sordu. Cholon omuz silktili. Hiçbir tehlikesi yok, dedi. Tom terliyordu. Yavaşça başını salladı. Sigarası alt dudağını yakıyordu. Tükürüp yere attı onu. Gün çok berbat başlamıştı. Sonra ona gülümseyen bir kızla karşılaşmıştı. Saat ikide seni Rue Beaurepaire'in köşesinden alırım, dedi Cholon.

Tom saat on ikiden ikiye kadar Angélique'e gözcülük etti. Onun ayrıcalığı vardı. Çevresinde ellerinde erotik broşürler ve resimlerle başka kuruluşların temsilcileri dolaşıyordu. Tom'un işi yalnızca gözcülük yapmak ve müşterileri elemektir. O yalnızca musluğun başında nöbet tutuyordu. Her zamankinden daha çok içki içmişti. Magenta'da güzel bir geceydi. République'e doğru aşağı yürüdü, oradan Beaurepaire'e döndü.

Alçak bir ısıklık sesi duydu. Sokağın biraz ilerisine park etmiş siyah bir Renault'dan gelmişti ses. Ben fırtınayım, diye düşündü Tom ve sallana sallana o yana doğru yürüdü. Cholon kapıyı açtı. Tom arabaya bindi. Yüzüne tutkal, içki ve puro kokusu çarptı. Arka koltukta bir kâğıt yığını duruyordu. Yerde bir tutkal kovası vardı. Cholon Tom'a bir şişe calvados uzattı. Tom kendini zorlayıp bir yudum aldı. İçinden gülmeye çalışıyordu. Bunun bir şaka mı yoksa ciddi mi olduğundan emin değildi. İçinden gelen sesi izliyordu. Cholon onu kanundışı küçük bir maceraya davet etmişti. Tom istemedi. Hiçbir şey sormadı. Cholon hiçbir şey söylemeden arabayı döndürüp Magenta'ya sürdü. Tom bulvarı ilk kez bir arabanın içinden görüyordu. Aşağıda, Rue St. Denis'deki sersemletici karnavalla karşılaştırıldığında çok cansız ve çöl gibi görünüyordu şimdi. Ama dürüst, diye düşündü Tom. Birden bu sözcük çok önemli olmuştu.

Cholon sağdan Gare du Nord'a sürdü arabayı. Usta bir şofördü, rahattı ama gerektiğinde çevik davranıyor, boş yerlere rahatça kay-

dırıyordu arabayı. Tom yeni bir yudum aldı. Biraz korkuyordu. Ben lağımların sıkı yumruğuyum, dedi. Cholon gülüp başını salladı. Bu işe yaramıştı. Tom başını arkalığa dayadı, gözlerini kapadı. Gözleri kapalı olarak o anı içine dolduruyordu. Başka bir yerde olduğunu düşündü. Bir işe yaramadı. Seine Nehri'ni geçtiler ve St. Germain'e doğru ilerlediler. Bulvara gecenin sıcaklığı çökmüştü. Tom biraz daha içti. Ben lağımların sıkı yumruğuyum, dedi. Cholon'dan bir tepki gelmedi. Dudakları ses çıkarmaksızın kıpırdadı. Yeniden kendi içinde bir monoloğa girişmişti.

Tom bir sigara yaktı. Cholon durup camı indirdi. Tom gri bir duvar gördü. Cholon tutkal kovanını yerden aldı, bir afiş alıp hızla bunun arkasına tutkal sürdü. Afişi Tom'a verip başıyla duvarı gösterdi. Tom duvara doğru gitti, afişini üzerine yapıştırıp düzeltti. Afişin üzerindeki siyah yazıyı görebiliyordu. Au Peuple Français!*

Rahatlamış biçimde soluk aldı. Düşündüğünden daha kolay bir işti bu. Arabaya bindi. Cholon gülümseyip başını salladı. Tom şimdi kendini kesinlikle daha iyi hissediyordu. Heyecanlı bir işti. Pek de tehlikeli değildi. Bu yüzden heyecanlıydı. Tom ıslıkla "I remember Clifford"u çaldı. Fransız halkı adına kimi olsa kaşıyabilirdi şimdi. Pek çok kez aynı şeyi yaptı, çorak taş duvarlara, ıssız villaların dışındaki dev giriş sütunlarına ve bir keresinde dar bir giriş kapısına yapıştırdı afişleri.

Bir seferinde tam Tom dışarı çıkıp afişini yapıştıracakken bir polis arabası belirdi. Ön koltukta eğilip iki büküm oldu Tom. Cholon'un yüzü gergin ama sakindi. Şehir merkezinden geçip arabayı eve doğru sürdü. Tom neşeliydi. Seine Nehri'ni geçtiler. Tom ıslık çalıyordu. Cholon şişeyi ona uzattı. Tom içti ve ritmik biçimde bacağına vurmaya başladı. Fransız halkı adına kanundışı bir göreve katılmıştı. O lağımların gerçek sıkı yumruğuydu. O artık yalnızca onurlu bir pezevenk değildi. Penceresini indirdi ve Rue St. Denis'de kaynaşan kalabalığa el salladı. Bunların çoğu turistlerdi, ama Tom yine de el salladı.

Bir gün Tom yeni yıkanmış, temizlenmiş giysileriyle, başında kasketi olmaksızın Sébastopol'dan aşağıya doğru yürüdü. Şimdi

* Fransız Halkına. (ç.n.)

örtölmemiş bir kafayla çıkacaktı dünyanın karşısına. Uzun, kendinden emin adımları ve iki yanında sallanan kollarıyla kuaför dükkânına gitti ve hiç ikircim göstermeksizin dosdoğru içeri girdi, yan yana dizili berber sandalyelerinin arasında gözlerini gezdirdi, rahat bir havayla gülümsedi, kalın ve uzun saç örgülü kıza başını salladı. Tom ona gidecekti, ama kız meşguldü, bu yüzden özür diler gibi gülümsedi. Kocaman dişli, orta yaşlı bir adam önünde hafifçe eğilip eliyle boş bir sandalyeyi gösterdi. Tom kuaförlerin kendi görünüşleriyle kendilerinin reklamını yaptıklarını düşünüyordu. Tıpkı dişçiler gibi. Bu yüzden eğer bu adamın sandalyesine oturursa bu adam gibi görünmeye başlayacaktı ve bunu istemiyordu. Tom kibarca başını salladı ve bir kez daha örgülü saçlı kıızı gösterdi başıyla. Adam omuzlarını silkti, üst dudağı azıcık bükülmüştü. Tom kanepeye oturdu, bir dergi aldı eline ve yeni yıkanmış bir pantolon bacağına yeni yıkanmış diğer pantolon bacağının üzerine attı, yavaşça öksürdü. Rahat görünmesi, ama bunu aşırıya kaçırması gerekiyordu. Bir tür dayanışma için ilk adım olan kendine güven ve küstahlık arasındaki o ipek inceliğindeki sınırı bulmak zorundaydı. Kız ondan yalnızca birkaç metre uzaktaydı. Yüzündeki küçük gülümseme silinmemiştir. Bu küçük gülümsemenin nedeni Tom olmuştu. Kızın elleri başka bir adamın kafasında yumuşak hareketlerle dolaşıyordu. Tom bunu görmezden geldi. O küçük gülümsemeye güveniyordu Tom. Kızın yüzünde çiller yoktu, yalnızca kollarında ve bacaklarında vardı. Tom göz ucuyla kızın narin bedenini izliyordu. Hareketleri hızlı, çizgileri yuvarlaktı.

Tom dergiyi karıştırdı, Cezayir’de çekilmiş bir dizi fotoğrafa ilgisiz gözlerle baktı. Hangi gerekçeyle saçını kestirmek istediğini söyleyecekti? Bunun olanağı yok gibiydi. Ama projesi gerçekten de öylesine umutsuzdu ki karşındakini etkilemeye uygundu. Tom’un amaçlarını açıkça gösteriyordu. Üç santim uzunluğundaki saçıyla bir berber sandalyesine oturan birinin saklayacak hiçbir şeyi olamazdı. Bu hiçbir yalanı olmayan bir aşk ilanıydı. Başka bir şey söylemek gereksizdi. Tom salonda herkesin onun niyetini anladığını düşünüyordu. Cesurdu o. Ne diyecekti? Herhalde kendiliğinden gelirdi sözler. Aynada gözleri buluşur buluşmaz gerekli sözcüklerin

ağzından doğru bir sırayla dökülmeye başlayacağını düşünüyordu. Fransızca konuşabiliyorum, dedi kendi kendine. Fransızcaya hâkimim. Bunu yapabilirim. Yabancı bir ülkede dört ay yaşadktan sonra en gerekli şeyler herkesin kafasına yerleşir. Şimdi konuşma zamanıydı. Şimdiye dek Tom Fransızca yeteneklerini gerektiği zaman kullanmak üzere biriktirmişti. Belki de ağzını açar açmaz patlayacaktı. Fransızcaya hâkimim, dedi yarı duyulur bir sesle. Örgülü saçlı kız ona bakıp başını salladı. Tom artık neredeyse bekleyemez olmuştu. Vazgeçmek üzereydi. Kız aynadan Tom'a başını salladı, müşterinin boynundaki örtüyü çıkardı, gömleğinin yakasındaki saçları süpürdü ve ceketini getirdi. Adam parasını ödedi. Kız başıyla selam verdi. Adam herhalde bahşış de vermişti. Tom'un da bunu unutmaması gerekiyordu, bolca bahşış vermeliydi; ama gereğinden çok da değil. Kızın kalbi satılık değildi. Bu fahişelik olurdu. Bu Tom'un işiydi. Tom ürperdi. Cezayir'le ilgili makaleye gömülmüş ve sıranın kendisine geldiğinden haberi yokmuş gibi yaptı. Kız bir şey söyledi. Tom başını kaldırdı ve küçük bir şaşkınlık sesi çıkarmayı seçti. Bah! dedi. Sandalyeye oturdu.

Ucuz güneş gözlükleri Tom'a sırtıyorlardı. Bir katile benziyordu. Gözlüklerini çekip çıkardı. Bu anı tüm duyuları açık olarak karışılmalıydı. Bugün mavi gözlü olmayı isterdi. Kız arkasında duruyordu. Yüzü yürek biçimindeydi. Gözleri yeşildi. Bekler gibi Tom'a bakıyordu. Şimdi bir şeyler olacaktı. Tom ağzını açtı ve bekledi. Kızın gündelik bir şeyler söylemesini bekledi. Kız bekledi. Başını yana eğdi ve bekledi.

Sonra bir şey söyledi. Tom başını salladı. Ne olursa olsun kabul edecekti. Kız parmağını tel tel favorilerinde dolaştırdı, önce sağda sonra solda, favorileri ters yönde dolaşan parmağın altında dimdik olmuşlardı. Tom telaşla başını salladı. Elbette. Bu gülünç kılların canı cehenneme. Yalnızca engel oluyorlardı. Kimseyi korkutmuyordu bunlar. Bunlarla bir yığın zafer kazanmamıştı ki o. Ortodoks bir Yahudiye benzetiyorlardı onu. Ne zamandır böyle görünüyordu o? Tom kızardı ve işaret parmağıyla boğazını keser gibi bir işaret yaptı. Bu iğrenç favorileri kesip atabilirdi kız. Kız başını salladı. İletişim sıkıntılı ve sert bir havada ilerliyordu. Ama kız Tom'a ora-

da oturması için bir neden verivermişti işte. Tom'un saçında gezdirdi ellerini. Tom başını salladı yeniden. İsterse Tom'un saçlarını kökünden kazıyabilirdi. İsterse boynunu da kesebilirdi. Bu yaşamaya değer bir şey olurdu. Üstelik kız güzel kokuyordu. Belli belirsiz bir kokusu vardı. Oradour'da çalışanlar gibi kokmuyordu. Yalnızca gıcıklayıcı bir merak uyandıran hafif bir kokuydu bu.

Kız Tom'un boynuna beyaz bir örtü sardı. Birden kendini buranın yerlisi hissetti Tom. O yalnızca can sıkıcı favorilerinden kurtulmak isteyen sıradan bir Parisliydi. Şimdiye dek kendisi olmakla yetinmişti. Şimdi yalnızca konuşma kalmıştı geriye. Alnını kırıştırdı, dikkatini topladı, sesini temizledi ve ikinci kez ağzını açtı. Dayanılmayacak kadar aptalca görünüyordu. Kız bekliyordu. Kız hafifçe kıkırdadı. Tom başını salladı. Kızın söylediği her şeyi onaylamaya karar vermişti. Böylece az konuşan bir adam görüntüsü yaratabilirdi. O muz gevezelikleriyle insanlara yaranmaya çalışan bir şempanze değildi. Kahrolsun, aslında Tom'un yaptığı buydu, o insanlara yaranmaya çalışıyordu; ama kimse bunu fark etmiyordu. Aslında o hiç konuşmayan bir adamdı. Karşılaşmanın yalnızca bakışmalarla başlaması aslında hoş bir şeydi. Tom'un kızı iradesiyle kendine çekmesi gerekiyordu.

Kız aynanın altındaki musluğu açıp akmaya bıraktı. Tom'un elinden bir şey gelmiyordu; kızın kokusu, yakınlığı isteğinin dışında bir ereksiyona neden olmuştu. Bu çok ucuz, çok aşağılık bir şeydi. Berbattı. Gizli isteklerin isyanıydı bu. Tom'un bir parçası gözetliyordu. Endişeyle beyaz örtünün altını gözetliyordu, neyse ki bir şey belli olmuyordu. Ya bir de fark edilseydi? Şimdiden işleri yeterince zordu zaten. Buna karşı elinden bir şey gelmediğini söyleyerek avutmaya çalıştı kendini. Tam şimdi görünmez olmak istiyordu. Sol eliyle kamışını biraz daha az görülebilir bir yere yerleştirdi, bu sırada dikkati başka yana çekmek için yüksek sesle esniyordu. Sımsıcak olmuştu. Üst dudağı nemlenmişti. Durumun efendisi değildi şimdi. Her şey sıradanlaşmıştı. O sıradan, gülünç bir erkekti. Aslında dünyadaki tüm erkekler hemen yanı başlarında çekici bir berber olduğunda böyle olmazlar mı, şanssız sertleşmiş kamışlarını beyaz örtünün altında gizlemeye çalışarak oturmazlar mı? Belki

de bu kocaman örtülerin kullanılmasının nedeni buydu. Belki bu tarihi bir oyunun bir parçasıydı. Tom aslında öyle birisi olmadığını göstermek için esnemeyi sürdürüyordu. Aynadaki yansımasına bakmamaya çalışıyordu. Pek de iştah açıcı bir görünüşü yoktu. Denetimden çıkmış bir ereksiyonun tepesinde kocaman, terli, esneyen bir yüz.

Kız yine bir şeyler söyleyip Tom'a doğru eğildi, Tom'u bir ke-diymiş gibi boynundan yakaladı, yumuşak elleriyle ensesinden tuttu. Tom neredeyse mırıldandığını duyuyordu. Kız dikkatle Tom'un kafasını aynaya doğru itti, elleri bedeninin her yanına sıcak dalgalar gönderiyordu. Tom kızın ne istediğini anlamamış, otomatik olarak direniyordu. Ceza mıydı bu? Tom'un kafasını aynadaki kendi yansımasına mı vuracaktı acaba? Kız durdu. Tamam, diye düşündü Tom ve aynaya doğru eğildi, ama kız hareketin yönünü değiştirdi ve Tom'un kafasını lavaboya eğdi. Tom yavaşça güldü. Kız yalnızca iyiliğini istiyordu onun. Onu boğmayacaktı, yalnızca saçlarını yıkayacaktı. Tom o sabah saçlarını üç kez yıkamıştı, ama bunu Fransızca söylemesi olanaksızdı. Kız saçlarını ıslattı, sabunladı. Tom soluğunu tutuyordu, gözlerini kapamıştı. Başka bir yerde olduğunu düşünmek için değil, ama bu anı güçlendirmek için. Kızın kafasında hiçbir art niyet yoktu. Tom ılık suyun, güzel kokulu sabunun ve yumuşak ellerin tadını çıkarıyordu. Kız Tom'un kafasını açmıştı. Kafatasını açmış, beynine masaj yapmış, ovmuş, temizlemiş, zehirleri ve taşları ayıklamış, fareleri kovalamış ve bol suyla yıkamıştı. İnanılmaz güzellikte düşünceleri ve korkusuz bir iyiliği açığa çıkarmıştı. Minicik tohumlara göz kamaştırıcı çiçekler açtırmıştı bir büyü yapıp. O kahrolası sertleşmesi nasılsa önemsizleşmişti. Basıncı hissetmiş ve kayboluvermişti. Yoktu artık. Tom mutluluktan ağlayabilirdi. Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı.

İşte burada olmak istiyordu o. Örtünün altından kendi elini tuttu. Sonra iş bitti. Tanrısal dokunuş son buldu. Tom yerinden kıımlamıyordu. Kız isterse saçını bir daha yıkayabilirdi, birçok kez yıkayabilirdi isterse. Tom ona bol bol para öderdi. Kız bir şey söyledi. Tom mutlu bir sesle mırıldandı. Kız Tom'u ensesinden yakaladı ve kafasını yerine kaldırdı. Tom gözlerini açtığı anda karşısında ya-

bancı birini gördü. Karşısındakinin geniş yüzünde bambaşka bir anlatım vardı. Her şey silinip gitmişti. Yirmi dakikadan daha kısa bir süre içerisinde Tom derinlere işleyen bir değişim geçirmişti. Ereksiyon yok olmuştu. Emin olmak için eliyle yokladı. Evet, bu aşağılık dışavurum şimdi yok olup gitmişti. Kız bir şey söyledi. Tom kendisinin Fransızca yanıt verdiğini duydu. Kız başını salladı. Tom'un beyninin Fransızca konuşan parçasında bir delik açmayı başarmıştı bu kız. Yeniden bir şeyler söyledi. İyi olduğunu söyledi. Çok iyi olduğunu söyledi. Bunlar yalın tümcelerdi, ama kendiliklerinden geliyorlardı. Öyle ki Tom kendi söylediklerini duymadan önce ne dediğini bilmiyordu. Bunlar gündelik tümcelerdi, Tom'un nasıl olduğunu anlatan düzgün tümceler. Tom favorilerini kesmesinin iyi olacağını söyledi. Kıza adını sordu. Dudakları kendi kendilerine işliyorlardı. Kızın adı Jeanne'dı ve Nation'da oturuyordu. Makineyle hafifçe iki dokunuş yetmişti o çirkin favorileri kesip atmaya. Kız sakalının geri kalanını da tıraş edip etmeyeceğini sordu. Evet, gerçekten de sakal demişti. Tom üç gün önce tıraş olmuştu. Evet, dedi. Kız bunu da yaptı. Değişiklik çok küçüktü, ama bunun bir önemi yoktu. Yumuşak ve dikkatli elleriyle Séverine'in gözden kaçırdığı küçük sakalları temizlemişti kız. Tom'un saçlarını en son nerede kestirdiğini sordu. Saçlarımı kesen kız kördü, dedi Tom. Jeanne buna bir yorum getirmedi. Yalnızca gülümsedi ve şaşkın gözlerle baktı. Tom'un başının biçimini değiştirmeyi başarmıştı. Minnacık, ustaca dokunuşlarla Tom'un kafasına yeni bir biçim vermişti. Şimdi geniş ve basık değil, daha orantılı ve uzun görünüyordu kafası. Bu gerçek bir büyücülüktü. Elini saçlarının arasından geçirip onların dimdik durmaksızın hafifçe kabarmalarını sağladı. Bu sana daha çok yakışıyor, dedi. Evet, dedi Tom. Güzel bir çocuk olmuştu şimdi. Kendini yakışıklı bir adam gibi hissediyordu. Kesinlikle daha iyi bir insan olmuştu. Alnındaki sert çizgiler kesilip uzaklaştırılmıştı. Burnunun eğriliği düzeltilmişti. Bu nasıl olmuştu? Kulakları çok biçimli duruyorlardı. Çenesi güçlüydü. Üstelik de ereksiyonu, içindeki o hain gözetleyici, varoluşun çadır direği yok oluvermişti. Onun tek anlattığı şey aşağılık kabalıklar ve ucuz hedeflerdi.

Sorulmaksızın oteldeki işini anlatmaya başladı Tom. Kız hangi otelde çalıştığını sormamıştı ve Tom da bundan memnundu. Macenta ile Sébastopol'un arası çok uzak değildi. Otel yönetimini incelemek için Paris'te olduğunu ve Norveç'te önümüzdeki yıl otelcilik okuluna başlayacağını söyledi. Kızın ilgisini çekmişti bu. Tom gelecek planlarını anlatırken kızın yüzü de aydınlanmış gibi görünüyordu. Şimdi resepsiyonda durduğunu söyledi Tom. Yılbaşından sonra yönetimde çalışacaktı. Okulu bitirdikten sonra babasının Geilo'daki otelini devralacaktı. Kız Geilo'yu duymuş muydu? Hayır, dedi kız. Alpler gibi, dedi Tom. Slalom, kayak sonrası eğlenceler, dans ve şampanya. Kız güldü, bağışlar gibi başını salladı. Bu galiba biraz fazla olmuştu. Tom'un niçin Alpler'de bir otelde çalışmadığını sordu. Yazın mı? diye sorup güldü Tom. Kız kızardı.

Tom kıza onu yeni bir insan yaptığını söyledi. Kız örtüyü kaldırdı. Tom yerinde doğrulabilirdi, ama kız gülerek onu sandalyeye geri itti, Tom da güldü. Kız yakasına dökülen saçları fırçaladı, Tom artık yakasındaki iki eski kahve lekesiyle canını sıkmıyordu. Bundan böyle önemsiz şeylerle uğraşmayacaktı. Şimdi önemli olan şey iki büyük hattı açık tutmaktı. Kız dosdoğru Tom'un yenilenmiş ruhunun içerisini görmüştü. Kız onu olduğu gibi görmüştü. Tom yerinde doğruldu, topuğunun üzerinde döndü, cebinden bir frank rulosu çıkardı, kendi işleriyle uğraşan diğer çalışanlara bir göz atıp kıza bir gün sinemaya ve belki sonra da dışarıda bir şeyler yemeye gelmek isteyip istemediğini sordu. Alçak sesle, çevresine belli etmeden konuşuyordu. Kız da iş arkadaşlarına bir göz attı, sonra kırmızı tırnakları Tom'un sıcak avucuna dokunmaksızın parayı aldı. O ucuz yaklaşma çabalarının üzerindeydi.

Haftaya bir gün olur mu? diye sordu Tom. Çok zorlayıcı olmak istemiyordu. Üstelik de bir anlamda doymuştu şimdi. Berber sandalyesinde geçirdiği üç çeyrek saat sırasında hem fiziksel hem de ruhsal olarak doyum bulmuştu. Bu ona bütün bir yaşam gibi gelmişti. Tom artık bacaklarının arasında bir pusulayla dolaşan iradesiz bir piç değildi. Belki haftaya perşembe, dedi sözcükleri gevelemeden. Ama bunu her gün yapıyormuş gibi bir rahatlık içinde de söylenmemiştii sözler. Tom'un kızla yeniden görüşme isteğinin altı-

nı çizen önemli bir soru gibi sorulmuşlardı. Tom'un başı çok hafiflemişti. Küçükken omuzlarının arasında bir kavun taşıyormuş gibi bir duyguya kapılırdı. Bu onun için bir takıntı olmuştu. Oysa şimdi bu duygu geçmişti. Jeanne utangaçlığını uzaklaştırmış ve ondan güzel bir model yaratmıştı.

Jeanne Tom'a Truffaut'dan hoşlanıp hoşlanmadığını sordu. Yan gözle arkadaşlarına bakarak fısıldamıştı bunu. Tom Truffaut'yu hiç duymamıştı daha önce. Başını salladı. Kız Tom'un ona telefon edebileceğini söyledi. Tom mutluluğunu gizlemeye çalışıyordu. Bu çok büyük bir andı. Tom kıpırdamadan duruyor, bu anın tadını çıkarıyordu. Kız arkasını dönüp bir sonraki müşteriye işaret etti.

Tom arkasına bakmadan dışarı çıktı. Sokağın benzin kokulu sıcağını keyifle içine çekti. O tüm insanlığın dostuydu. Bozulmamış bir insandı o. Aklında tek bir düşünce bile yoktu. République'de Pipine ile karşılaştı. Pipine ona Cehennem Adası'ndan mı geliyor-sun? diye sordu. Şu saça bak, dedi Tom. Hiç kımıldamıyor. Her şeye dayanıyor. Genelde çok az konuşan Pipine Tom'un Montmartre'da bekâretini yitirmiş bir Apaçi'ye benzediğini söyledi. Bekâret mi? diye sordu Tom. Şapka, dedi Pipine. Bütün Apaçilerin başlarında kasketleri vardır. Tom hırsızların klasik hareketleriyle kasketini iki eliyle kafasına geçirdi. Böylesi daha iyi, dedi Pipine, üzgün görünüyordu şimdi.

Sevgi konusunda hiçbir şey bilmiyordu o. Tom Pipine'ye acıdı. Pipine hiçbir zaman bir kuaföre girip onun yaşadıklarını yaşayamazdı.

Haki giysili bir adam gün ışığına doğru süzüldü. Gölgede bir ağacın arkasında durmuş Pipine'ye bakıyordu. Ufak tefek ve dimdikti. Kolonilerin izi duruşunda ve sarı gözlerinde yatıyordu. Görünmez olmaya çalıştı. Tom Jeanne ile karşılaşmıştı. Bütün dünyanın iyiliğini istiyordu. Adamın elini tutan Pipine'ye başını salladı ve Oradour'a doğru yürüdü.

Bugün Tom'un izin günüydü. Gününü kafasını düzeltmek için kullanmıştı. Şansını bulmak için kullanmıştı izin gününü. Büyük olasılıkla çok daha fazlasıyla sonuçlanacak bir sinema daveti yapmıştı ve bu daha fazlası artık beş tanrısal delikten birine giriş elde

etmek değildi. Jeanne'ın yanında geçirdiği üç çeyrek saat ona inanılmaz bir görüş açısı vermişti. Elbette sevgi konusunda biraz tecrübesi vardı. Bu onu bir sığıra çevirmişti. Sevgi güneşi denize girmeye zorlamış ve her şey soğuk ve karanlık oluncaya dek orada tutmuştu. Bunu bir kere daha tekrarlamayacaktı. Tom kendi saflığının kurbanı olmuştu. Şimdi bunlara gülümseyebiliyordu, ama kahkaha atamıyordu. Tom hoplayacaktı, uçacaktı, herkesi kandıracaktı. Bunun sonu iyi olacaktı. Bu o büyük maceraydı. Eriyen iki insanın arasında bir karşılaşma. Öylesine sertti ki güdünün kendisi bile bunun emri altındaydı.

Tom odasında oturmuş ılık pernodunu yudumluyordu. Değerli zamanını sevgiyi düşünerek boşa harcamıştı. Onun Paris'te olmasının nedeni bu değildi ki. Nelerle uğraşıyorsun sen? diye fısıldadı kendi kendine. Kendimi kahrolası sevgiyle doldurmakla uğraşıyorum! dedi yüksek sesle.

Jeanne ile buluşacağı için mutluydu Tom. Sonra da gelecek hayalleri kurmaya başladı. Jeanne'ın her ülkede geçerli bir işi vardı. Bu dünyada eline makasını alıp nereye giderse gitsin saç bulabilirdi. Tom şimdiden büyük yolculukların, yaşam boyu sürecektir bitmez tükenmez yürüyüşün hayallerini kuruyordu. Bir kahkaha attı ve içkisini tepesine daktı. Evet, evet Jeanne makasıyla, Tom öyküleriyle dolaşacaktı. Tom berber çırağı ve silah taşıyıcısı olabilirdi, saçları süpürüp küçük öbekler yapabilir, bunları çorak bozkırlarda dışarı taşıyıp yazgının rüzgârına bırakabilirdi. Yapacak yeterince çok şey olacaktı. Dünyanın en uzak köşelerinde her zaman karşılarına Paris'in ta kendisinden, dünyanın kozmetik göbeğinden gelmiş ufak tefek, çevik, sıcak elli bir kuaförün çıkacağını hayal eden insanlar vardı. Onun arkasında sadık sevgilisi ve saç süpürücüsü duracaktı. Yemek ve barınak karşılığı saç kesmekti burada söz konusu olan, öyle değil mi? Bir kâse pirinç, bir maymun beyni, bir keçi ciğeri, bir halı, bir saz kulübe. Onların teklifi bu olacaktı. En gerekli şeyler karşılığında bir saç kesimi, yaşama karşı bir saç kesimi belki de, saçımı kes ya da öl.

Saç şakaya gelmezdi. Saç beynin gönderdiği işaretti. Yürek durabilirdi, ama saç yaşamayı sürdürürdü. Kuaför günümüzün ruh-

bakıcısı, diye düşündü Tom. Erkekler kafalarında dinamitle onun sandalyesine oturup onu baştan çıkarmaya çalışıyorlar. Kadınlar kafalarında larvalarla onun sandalyesine oturup onun gibi olmaya çalışıyorlar. Acaba bu bir dölyatağı duygusu muydu? Acaba Jeanne onun kafasını ılık suya daldırıp saçını yıkayınca mı olmuştu her şey. Böylesine sıradan bir şey miydi? Kahrolsun, bunlar ananın elleri değildi, ana elleri asla değillerdi, bunlar Jeanne'ın elleriydi, geçmişi silip atmış, Tom'a bir tarz vermişlerdi, lanet olası bir tarz vermişlerdi. Evet Tom'un aldığı şey buydu. Şimdiden sonra yaşamın nasıl bir biçim alacağı konusunda son derece belirleyici bir etki almıştı Tom. Bu bir mucizeydi.

Tom sarhoştı. Uyumuştı. Zil sesiyle uyandı.

Düş görmemişti, ama korkuyordu. Bugün onun izin günüydü. Komodinin üzerinde duran içkiyi kafasına dikti. İçki beynine kadar ulaşmadı. Ağız boşluğundayken buharlaşmıştı. Zil yeniden çaldı. Pipine'nin odasından geliyordu ses. Uygunsuz bir zamandı. Tom mutluydu. Mutlu olması gerekiyordu. İçkisini dosdoğru şişeden tepesine dikti. Mutluluğunun ortasında rahatsız edilmemesi gerekiyordu. Zil daha fazla çalmadı. Tom altıncı kata koştu. Pipine'nin odasından sesler geldiğini duydu, Pipine'nin kısık çığlığıydı gelen; ama ezilmiş, ezik bir hırıltıya dönmüştü. Tom ince kapıyı omzuyla iterek açtı.

Tom kolonicinin arkasının dönük olduğunu gördü, dizlerini Pipine'nin omuzlarına bastırmıştı, çıplaktı, gri kahverengi, buruşuktu. Eğilmiş, kolunu yarısına kadar Pipine'nin amcığından içeri sokmuştu, diğer eliyle sikini Pipine'nin ağzının içine sağlamaya uğraşıyordu. Bunu sikini sertleştirmek için değil, Pipine'nin ağzına işemek için yapıyordu. Tom durakladı. Hızla aklına gelen düşünce bu adamın yıllar boyunca yaptığı bu şeyin Afrika'da Avrupa kültürünü temsil ettiği oldu. Bunu yaparken kimse tarafından rahatsız edilmemişti. Ama Tom duraksamıştı, çünkü adam Pipine ile anlamadığı bir lehçeyle konuşuyordu ve Pipine de aynı lehçeyle yanıt veriyordu, ama Pipine hipnotize edilmiş gibiydi, adamın ince sesi onu felç etmişti. Pipine ondan çok daha güçlüydü, ama çaresizdi. Tom'un orada bulunuşu adamı hiç etkilememişti. Arkasını bile dönmedi. İn-

ce bir fıskırma geldi. Pipine ağzını açtı. Tom adamı ensesinden yakalayıp yere yuvarladı. Pipine hıçkırıyordu. Adamın sağ eli ve kolu kan olmuştu. Şaşırmış bir yüzle Tom'a bakıyor, ama Afrika lehçesiyle konuşmayı sürdürüyordu. Sesi sancılıydı.

Pipine yataktan kalktı, bornozunu giyip koridora koştu. Adam iki büklüm yerde yatıyor ve Tom'a anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıyordu. Tom adamlarla sert ve yüksek sesle Norveççe konuşuyordu. Adamın sesi kesilmişti. Çevresine bakındı. Kendine geldi. Tom giysilerini fırlattı ona. Adam titreyen ellerle giyindi. Tom adamın peşinden resepsiyona gitti. Adam Phuong'a parasını ödedi. Sonra Tom'un elini sıkmak istedi. Tom adama bir daha Magenta'da görünmemesini söyledi.

Cholon kafasını salladı, memnundu. Tom'un iyi bir iş yaptığını söyledi. İkinci kez Tom'a politikayla ilgilenip ilgilenmediğini sordu. Tom başını salladı. Politika kılıç yutucunun Place Blanche'da kılıç yutarkenki düşünceleridir, dedi Cholon. Tom ne demek istediğini anlamamıştı. O Jeanne'ı düşünüyordu.

Jeanne'a telefon edecekti. Bu öylesine yapılacak bir şey değildi. Büyünün sonu anlamına gelebilirdi. Kuru, olumsuz bir yanıt alabilirdi. Jeanne başka birisiyle karşılaşmış olabilirdi. Tom'u unutmış olabilirdi. Her gün yeni erkeklerle karşılaşılıyordu o. Şu kahrolası doğru erkekle karşılaşmış olabilirdi. Belki de ertesi gün o adam gelmişti. Tom'un doğru erkeğin karşısında hiçbir şansı yoktu. Resepsiyondaki telefonun başına oturdu, kuaförün numarasını çevirdi. Bir klik sesi duydu. Telefonu yerine koydu. Kızın yalnızca ona kibar davranmış olabileceği hiç aklına gelmemişti. Onların işi hizmet vermektir. Şimdiden Tom'u unutup gitmiş olmalıydı. Numarayı yeniden çevirdi. Bir erkek sesi yanıt verdi. Tom kekeleydi. Artık iyi Fransızca konuşmuyordu. Beş gün boyunca bu dili çok akıcı biçimde konuşmuştu. Şimdi bitmişti. Adı Fransızcada aptalca duyuluyordu. Adında kulağı etkileyici bir ses yoktu. T'yı daha sağlam duyulan D'ye çevirmeyi denedi. Domm, dedi ahizeye. Bir işe yaramadı. Karşıdaki ne dediğini anlamamıştı. Domm! diye bağırdı. Adam güldü. Tom ahizeyi yerine koydu. Tom terliyordu. Dil onu terk etmişti. Bir duble pernod aldı. Jeanne'ın yakınında olmasına ihtiyacı

vardı. Onu gözünün önüne getirebiliyordu. Örölmüş bir baget gibi kalın ve uzun örgü ve yeşil gözler, menekşe moru yeşil gözler. Böyle demişti ona, gözlerinin Norveç menekşelerine benzediğini söylemişti. Fransızca adını bildiği tek çiçek buydu. Onlar Norveç'te yeşil mi açarlar? diye sormuştu kız. Dağlarda, demişti Tom. Norveç Alp menekşeleri yeşildir, demişti. Bu çok iyi bir etki yapmıştı. Böyle bir komplimanı unutmak olanaksızdı. Böyle şeyler yalnızca bir kez söylenirdi. Çok egzotik geliyordu kulağa.

Tom biraz daha pernod içti. Kendi kendine konuşuyordu. Kendi kendine oldukça iyi bir Fransızca konuşabiliyordu. Çillerin Fransızca adının ne olduğunu bilmiyordu. Jeanne'ın omzundaki çilleri gösterip güzel olduklarını söylemişti. O zaman kız ciddileşmişti. Tom'un kendisiyle alay ettiğini sanmıştı. Fransa'da çiller pek sevilmiyorlardı. Fransa'da çiller bir bozukluk olarak görülüyorlardı. Köylerde olurdu onlar. Tom bilmeden parmağını kızın büyük kompleksine bastırmıştı. Böylelerini sevdiğini söylemişti. Tom rüya mı görüyordu? Böyle bir şey söylemiş miydi? Kurbağayı güneşe atıp bir öpücikle preñse mi çevirmişti Tom? Ama en azından geldiği ülkede kadınların çillerini mücevherleri gibi gördüklerini söylemişti. Çiller bir güzellik ve gurur ölçütüydü. Bunu söyleyecekti. Dağlar böyle yol verirdi. Üstelik bu birazcık da doğruydı, Tom'un Jeanne'da ilk dikkat ettiği şey çilleri olmuştu. Bu gerçek bir özlemdi. Norveç kırlarında ıslak çimenler arasında çilli bacaklar. Tom bunları seviyordu.

Şimdi hazırды işte. Şimdi iyi konuşuyordu. Numarayı çevirdi. Domm, dedi. Jeanne geldi. Domm? diye sordu. Tom, diye yanıtladı Tom. Kız güldü. Tom nasıl olduğunu sordu. Kız iyi olduğunu söyledi. Tom keyiflendi. Onunla bir gün sinemaya gitmek isteyip istemediğini sordu. Evet, dedi kız. Cuma, diye önerdi. Tom durakladı. Niçin durakladığını bilmiyordu. Ama kararsızlaşmıştı. Biraz zor olur, dedi. Resepsiyonda nöbetim var. Bu bir palavraydı. Hayır, uymuyor, dedi. Kendini anlamıyordu Tom. Yalanını güçlendirmek için mi yapmıştı bunu? Kendini pahalıya satıyordu. Kumar oynuyordu. Kıza daha önce hiç duymadığı türden övücü sözler söylemişti. Kafasını onun büyüülü ellerine bırakmıştı. Şimdi dengeyi ye-

niden kurması gerekiyordu. Kuyruğunu sallayarak koşmayacaktı şimdi. Peki cumartesi, dedi kız. Sesi biraz zayıflamıştı. Hayır, dedi Tom. Yalnızca nasıl olduğunu sormak istemiştin. Başka bir gün telefon ederim, sonra sinemaya gidebiliriz ya da başka bir şey bulabiliriz, olur mu? Tamam, diye fısıldadı kız. Tom onu evcilleştirmişti. İsteddiği bu muydu? Bir yudum pernod içti. Kendi kendine gü-lümsedi. Şimdi o bir gün önerecekti. Çarşamba veya pazar diyecekti. Bu bir sürpriz olacaktı. Tom sesini temizledi. Kız telefonu kapattı. Jeanne telefonu kapatmıştı.

Tom çok ileri gitmişti. Lastik kopmuştu. Bu daha önce de başına gelmişti. Bu onun ayırıcı özelliği-ydi. Numarayı çevirdi, ama kimse yanıt vermeden ahizeyi yerine koydu. Bu yalnızca işi daha da kötüleştirecekti. Şimdi utanmış bir köpek gibiydi. Kahrolsun, dedi yüksek sesle. Kahrolsun! diye gürledi. Séverine içeri girdi. Yüzü yarı yarıya dışarı dönüktü. Séverine dinliyordu. Ne olduğunu sordu. Tom bir budala olduğunu söyledi. Séverine Jez'i görüp görmediğini sordu. Tom umutsuzca içini çekti. Séverine bunun önemli olduğunu söyledi. Tom başını salladı. Séverine önemli olduğunu yineledi. Tom onun önünden merdivene koştu ve sokağa çıktı, ama Jez'i aramak için değil; Jeanne'ı işyerinde bulmak, fiziksel bir girişimde bulunmak ve bütün bedeniyle özür dilemek için.

Çiçekler. Çiçek gönderirim, diye düşündü. Yağlama gereci olarak çiçeklere karşıydı o, ama şimdi biraz incelik ve anlayış gösterecek ve saygınlığından birazını kurban edecekti. Rue de Turbigo'da bir çiçekçi dükkânına girdi. Gül olması gerekiyordu. Uzun saplı güller gerekiyordu. En iyisi bedenindeki her çil için bir gül göndermekti, ama Tom'un buna parası yetmezdi. Sekiz gül satın aldı. Sağ omzundaki her bir çil için bir gül. Karta böyle yazacaktı. Yazmaya başladı. Çiller? Neydi bunun Fransızcası? Çiçek satıcısından bunu öğrenmeye çalıştı, ama nasıl soracaktı ki. Satıcı kadının çilleri yoktu. Tom'un da çilleri yoktu. Elinde kart ve çiçeklerle sokağa çıktı. Önünden geçen kadınlara ve erkeklere baktı. Hiç kimsenin çilleri yoktu. Herhalde ponza taşı ve amonyakla silmişlerdi çillerini. Yaşlı bir bayanın elini yakaladı. Kadın dostça ona bakıp başını salladı. Elindekiler yaşlılık lekeleriydi. Tom kadının elini öp-

tü ve yaşamının geri kalanında mutluluk diledi.

Öyleyse Tom'un çiçekleri kendisinin götürmesi ve herkesin önünde kırık dökük Fransızcasıyla amacının ne olduğunu, çiçeklerin neyin sembolü olduklarını açıklaması gerekiyordu. Bu ölümdü. Gerçekten ölümdü bu. Cholon ile konuşmak için Magenta'ya geri döndü. Cholon saçağın altında durmuyordu. Acele etme zamanı gelmişti.

Uzaktan dağınık birinin geldiğini gördü. Flagvitet kendine özgü buz patencisi yürüyüşüyle bulvardan aşağı doğru geliyordu. Bu kurtuluş olabilirdi. Tom kararsızdı. Bu gerçekten en son çıkış yoluydu. Ama mevcut durum sınırları aşmayı gerektiriyordu. Durum çok çok önemliydi. Beyaz kasketini iyice aşağı çekti, böylece kasketin gölgesi güneş gözlüklerinin yarısını örtmüştü. Başını serin tutması gerekiyordu. Yavaşça sağa doğru yöneldi, rastgele böyle yapıyormuş gibi davranıyordu. Sanki nereye olsa gidebilirdi. Sağ elinde sallaya sallaya taşıdığı çiçek buketiyle Flagvitet'ye doğru yürüdü. Isıkla "I remember Clifford"u çalmayı denedi, ama hiç ses çıkmadı. Ağzı kurumuştü.

Flagvitet her zamankinden de daha içine kapanık görünüyordu. Hareketleri tutuk ve mekanikti, sanki sabah birisi onu kurmuş ve sokağa salıvermiş gibiydi. Evet, Pegasus'un kendisi onu ruhunun son noktasına kadar kurmuş ve sıkıntılı günün ortasına atıvermişti. Kurşun yağmurunun altında yaralanmadan yürüyordu, kafası sanatın hizmetine verilmişti onun.

Tom Flagvitet'nin dil konusunda ne kadar yetenekli olduğunu biliyordu. Fransızca çiller onun için dünyanın en önemsiz şeyiydi. Ama Tom'un dikkatli olması gerekiyordu. Doğru kodu bulmak zorundaydı. Savaşta ve sevgide yalnızca bıçak önemlidir, diye düşündü ve yüzüne özür dileyen bir anlatım takındı. Ama bu hiç etki yapmamıştı; çünkü Flagvitet bakışları asfalta dikili olarak yürüyordu, sanki dünyayı yerinden edecek o müthiş düşünce çekirdeğini Magenta Bulvarı kaldırımında bulmayı bekler gibiydi.

Bu adamın dikkatini çekmek kolay iş değildi. Tom onun burnunun dibinden geçti, döndü, arkasından yürüdü, omzunu tuttu; ama Flagvitet Tom'un eli omzunda yürümeyi sürdürdü. Tom da peşin-

den gidiyordu. Garip görünüyordu. Tom eski sınıf öğretmeninin yanında, elini onun omzuna koymuş yürüyordu. Ona çok önemli, bekleyemeyecek bir haber verecekmiş gibiydi. Gerçekten de bekleyemezdi aslında. Tom durdu ve Flagvitet'yi omzundan çekti. Özür dilerim, dedi İngilizce. Ama acaba Fransızca çil nasıl söylenir biliyor musunuz?

Flagvitet kımıldamadan durdu. Elini cebine sokup birkaç kibrit çıkardı. Açık elini Tom'a doğru uzattı. Tom başını sallayıp sorusunu daha yüksek sesle ve iyi anlaşılır biçimde yineledi. Flagvitet bakışları yere çevrili duruyordu. İçeri girmek olanaksızdı. Tom sinirlenmişti. Özür dilerim, ama acaba Fransızca çil nasıl söylenir biliyor musunuz? diye haykırdı Flagvitet'nin kulağının içine. Adam irkildi. Ölü, saman rengi saçları dikildi. Tom onun elini yakaladı. Bu adam eskiden neredeyse kırmızı saçlıydı. Paris'e gelmeden önce bir yolla çillerini de mi yok etmeyi başarmıştı yoksa? Flagvitet'nin elini çevirdi. Kibritler yere döküldüler. Flagvitet elinin üzerindeki çilleri yok etmemişti. Tom başparmağı ve işaret parmağı arasına aldı çillerden birini, adamın elini yüzüne doğru götürdü ve bağırdı: Bunların Fransızcada adı nedir? Flagvitet kendi eline dikmişti gözlerini şimdi.

Kahrolası çillerin Fransızcası nedir? diye fısıldadı Tom Norveççe. Tepesi atmıştı. Şimdi kim olduğunu açığa vurmuştu işte. Flagvitet titredi. Norveç dili etkisini göstermiş, baş, bacaklar ve kollar irkilmişlerdi. Tom kendi elinin Flagvitet'nin ceketinin omzunda titrediğini gördü. Çok ileri gitmişti. Flagvitet durmuş, gri spor ayakkabılarının üzerinde hafif hafif zıplıyordu. Birden bu enerji güç ve hızla dönüştü. Norveç dili motor hareketleri fethetmişti. Flagvitet eğildi. Tom onun yerden kibritleri toplayacağını sandı, ama bu yalnızca bir aldatmacaydı; çünkü Flagvitet yana doğru kayıp koşmaya başlamıştı. Öne doğru eğilmiş, uzun bacaklı, kemikli dirsekli usta bir yazardan beklenemeyecek bir hızla koşuyordu. Tom öfkeden köpürüyordu. Lanet olasıca, diye düşündü. Lanet olasıca! diye bağırdı. Flagvitet elinden kaçmamalıydı. O kendi ülkesinden birinin yanına yaklaşmış, kibar bir soru sormuştu, adamın yaptığı şey öne doğru eğilmiş bedeni ve arkasında dalgalanan pardösüsü ile Ma-

genta'dan aşığı doğru rüzgâr gibi koşmaya başlamak olmuştu.

Tom yirmi metre arkasından gidiyordu. Arabalar korna çalıyordu. İnsanlar durmuş onlara bakıyorlardı. Bütün Aşığı Magenta bu oyunu izliyor ve Oradour'un pezevengi Tom'un hesabını ödemedenden kaçmaya çalışan bir müşterinin, bir sapıgın, parasını ödemedenden eğlenmeye çalışan bir itin peşine takıldığını düşünüyordu. Gerçekten de böyle değil miydi? Flagvitet bir hesaplaşmadan kaçmıştı ve iyi koşuyordu. İnsanların arasından sıyrılıp geçiyor, kaldırımdan sokağı iniyor, trafiğin arasına girip çıkıyor, kaynaşan sokağı hiç ama hiç aldırmadan, sanki içindeki yaratıcı boşluk patlamış ve kanına ve kaslarına yayılmış gibi kendine yol açarak ilerliyordu.

Tom arkasından gidiyordu. Artık Flagvitet'yi göremez olmuştu. Tom yolun üzerine çıkmış daha düz bir çizgi üzerinden aşığıya, Place de République'e doğru koşuyordu. Koşarken elindeki çiçek buketini bir bayrak gibi sallıyordu. Öfkeden köpürerek, durumun gülünçlüğünün, bir açıklama duymak için gelininin peşinden koşan terk edilmiş bir damada benzediğinin hiç farkında olmaksızın çılgın gibi geçti bulvarı. Lanet olasıca! diye öylesine bağırdı ki sessizliğe bürünmüş insanların kulaklarında çınladı sesi. Flagvitet'nin ruhunda dalgalanan huzursuzluğu hissedebiliyordu. Şimdi Boulevard St. Martin'e gelmişlerdi, Tom kaldırımın yarım metre dışında koşmayı sürdürüyordu. Kaldırıma doğru yöneldiğı sırada Flagvitet'yi görebilmişti. Yeri daha rahat yakalayabilmek için spor ayakkabılarını içe dönük bastığını görebiliyordu. Şimdi Sébastopol'a doğru dönmüştü. Tom üzerlerine gelen rüzgârı hissetti, kuaför dükkânının önünden geçtiler, Tom eğer Jeanne şimdi onu önünde koşarak kaçan bir serserinin peşinden giderken gördüyse bu işin çok ciddi olduğunu anlayacağını düşündü.

Tom biraz ileri gitmiş olsa bile yaşamı ve sevgisi için koşuyordu. Şimdi artık vazgeçemezdi. Hızını artırmaya çalıştı, ama soluğı yetmedi. Bu yaşlanmaya başlamış adamın hızını nasıl koruduğunu anlamıyordu. Flagvitet herhalde yaşamından daha fazlası için koşuyordu. Kendi ölümsüzlüğü için koşuyordu o. Ölümden sonraki yaşam için koşuyordu. Temposu düzgündü, zayıflıklarını göstermesizin ilerleyişini sürdürüyordu. Öyle görünüyordu ki ölünceye ka-

dar böyle koşacaktı. Tom'un onu çatlayana kadar koşturması gerekiyordu, ama Rue St. Denis'in köşesinde ölü bir Flagvitet hiçbir işine yaramazdı. Şimdi bir turist yığınının ortasına dalmışlardı. Tom düz bir çizgi üzerinden koşamıyordu artık, Flagvitet'nin slalom izinin peşinden gitmesi gerekiyordu. Aynı zamanda her şeyi görmüş olan gerçek fahişeler de uçuşan pardösüsüyle sahneye dalan bu canavarı görünce kenarlara çekilmişlerdi. Flagvitet gündelik işlerin arasında rahatsız edici bir öğeydi, kadınların açık saçık elbiseleriyle duvar diplerinde durmuş dünyanın her yanından gelen müşterileri beklediği Rue Blondel'e dalmış bu adam para getirmezdi onlara. İçlerinde en açgözlü olanları bile Flagvitet'nin Rue Blondel'e sevgi alışverişi için gelmediğini ve düğmelerini ve paralarını sayan kararsız müşterilerin endişeyle kenara çekildiklerini anlamışlardı. Çünkü şimdi Flagvitet'nin gözleri kararmaya başlamıştı, artık dönüşler yapmıyordu, çevikliği ve refleksleri kalmamıştı. Dosdoğru ileri doğru koşuyordu. Rue Blondel'in gerçek fahişeleri için ve onların iş ahlâkı için birçok şey söylenebilirdi, ama kimse onların bu runlarını sürtemezdi. Flagvitet aşağı doğru koşarken iki efsanevi dönmeden biri, ya Yin ya da Yang, bir kadın ve bir erkek ya da tersi, gümüş lame elbiseli bir kadın ya da bir erkek Flagvitet ile çarpışınca bir sazan gibi havaya uçup kaldırıma düştüğünde ortalığa belli bir huzursuzluk yayıldı. Sert bakışlar daha da sertleştiler ve Rue Blondel'de sert bakışlar şakaya gelmezdi. Tom ayağını yakalamaya çalışan uzun bacaklı dönmenin üzerinden zıpladı, şimdi Flagvitet'nin tam arkasındaydı. Flagvitet kesik kesik soluyordu, spor ayakkabıları güçlerini yitirmişlerdi, öne atılan adımların artık hiçbir etkisi kalmamıştı. Flagvitet güçsüz ve vazgeçmiş hareketlerle havada yürüyordu, çevresi kararmıştı, insanlar sıklaşmıştı. Gerçek fahişeler, pezevenkler, çarşaf değiştiriciler, kaput satıcıları, bunların hepsi bir araya gelmiş ve şimdi yorgunluktan gözleri görmez olmuş olan Flagvitet'nin çevresinde aşılmaz, taştan bir duvar oluşturmuşlardı. Flagvitet bu duvarın içine, ipek elbiselerin, lanetli fahişeliğin pırıltı ve ısıltılarının içine doğru koştu. Bir an için duvarın arasından geçebilecekmış gibi göründü, Flagvitet gözden kaybolmuştu, Tom durdu. Tom yakalanmanın ne kadar tehlikeli olduğunu gö-

rebiliyordu. Flagvitet bu pırıltılı kıyma makinesinin içinde gözden kaybolmuştu. Tom havada sallanan kollar, eğik sırtlar ve parlayan topuklar gördü. Sonra Flagvitet bir mancınık gibi yeniden ortaya çıktı. Rue Blondel'in yüreğine koşmuş, elastik atardamarlar tarafından yakalanmış ve geri fırlatılmıştı. Yırtılmış pardösüsü havada uçuşurken yaralı bir sincap gibi geri fırlatılmış ve Tom'un ayaklarının dibine düşmüştü.

Karnının üzerinde kımıldamadan yatıyordu orada. Üzerine sımsıkı oturan buz dansçısı giysileriyle Yin ya da Yang Tom'u yana itti, Flagvitet'nin üzerine eğildi ve onu kolayca sırtüstü çevirdi. Yüzü morarmış, dudakları sararmış ve gözleri kapalıydı. Yin ve Yang küçük bir el aynası buldular ve Flagvitet'nin ağzına tuttular. Şimdi ağzından zayıf sesler geliyordu. Dönmelerden biri güzel şeytan kulağını aşağı eğdi, başını salladı, doğruldu ve Tom'a baktı. Tom ne dediğini sordu. Yin ya da Yang "Lentilles" dedi ve parmağını gergin yanağındaki yalancı bir bene bastırdı.

Lentilles, diye mırıldandı Tom.

Tom gülmüyordu. İstedikini elde etmişti. Lentilles, diye mırıldandı ve Rue Blondel'den uzaklaştı. Köşeye gelince geri dönüp baktığında Flagvitet'nin ayağa kalkmış olduğunu gördü. Flagvitet kambur sırtıyla sokağın ortasında duruyordu. Kendini toparladı, bir elini dikkatle sırtına götürdü, dengesini denedi, öteki elini de sırtına götürdü, ileri doğru bir adım attı, bedeninin üst yarısını sola doğru eğdi, bir ayağını ötekinin önüne atıp kaldırımaya çıktı. Kaldırımda biri gümüş lame elbiseleri öteki buz dansçısı giysileriyle Yin ve Yang, ileri fırlamış çıkık kalçalarıyla davetkâr biçimde duvara dayanmış sigaralarını içiyorlardı. Eski edebiyat öğretmenini görmezden geldiler.

Flagvitet dönüşü almayı başarmıştı, şimdi kaldırımda ilerliyordu. Baş omuzlarının arasına çekilmiş, bakışları gri spor ayakkabılarına dikilmişti. Tom onun kendi denizinde yelken açmasına izin verdi. Yorulmuştu. Öylesine yorulmuştu ki neredeyse niçin orada olduğunu unutmuştu. Lentilles, diye mırıldandı ve çiçekçi dükkânına gitti, kartı yazdı. Gramerinin doğru olmadığı kesindi, ama o önemli sözcüğü bulması ona ter ve kana patlamıştı. Buket bu çaba-

lardan sonra epey yıpranmıştı, ama Tom'un gözünde bu da değeri-
liydi. İnsanın bu dünyada hiçbir şeyi bedavaya alamayacağını kanı-
tıydı bu. Âşık olmanın bir bedeli vardı. Çiçekleri gönderdi. Per-
nod içmek için en yakın kafeye girdi.

Şimdi Flagvitet'den ne beklenirdi acaba? Kararlı bir intikam
mı? Tom kaygılıydı. Tek bir sözcüğü bulmak için her şeyi tehlike-
ye atmıştı. Kendi kişiliğini kurban vermişti. Bunun aşk olması ge-
rekiyordu, ama bedeli neydi? Ödünsüz yaratıcı güç yeni bir ok bu-
lup bunu Tom'a mı yöneltecekti? O zaman Tom'un işi biterdi. O za-
man Flagvitet onu dünyanın sonuna dek izlerdi. Hindukuş tepeleri-
ne, Fransız Guyanası'nın bataklıklarına, Spitsberg'deki Vergelen
Mağarası'na, Kuzey Çin'in en uzak çukurlarına dek izlerdi onu. Ar-
tı 40 dereceden eksi 50 dereceye kadar her yerde peşinde olurdu.
Bu hayalet kılıklı insan intikamını almak için onun arkasında olur-
du sonuna dek. Ölünceye kadar Tom'un sırtından ayrılmazdı. Sıs-
kalaşmış, buruşuk poplin gömleği, eskimiş spor ayakkabıları ve kö-
püren nefretiyle Tom'un ayak izlerinin peşine düşer, keskin bur-
nuyla onun kokusunu alırdı izleri bulamadığında.

Tom sıkıntıdan sigara içiyordu. İçkisini hızla bitirdi. Jeanne'ı
düşünmeye çalıştı, ama Rue Blondel'deki Flagvitet gözünün önün-
den gitmiyordu. Lentilles, demişti. Bu ondan zorla alınmış bir söz-
cüktü. Elli yıl sonra belki de bir çölde o klasik hesaplaşma olur, di-
ye düşündü Tom. Burada Tom arkasındaki yorulmaz av köpeğinden
kurtulmak için son bir umutsuz çabayla çöl rüzgârının ayak izleri-
ni silmesini umarak öldürücü bir yolculuğa çıkmış olurdu. Ama
Flagvitet'nin keskin burnu bunu yutmamıştı, o Sahra'yı bir uçtan
ötekine koklayabilirdi. Bedeninde bir gram et kalmamıştı, üzerinde
aynı pardösü, aynı kayak kazağı vardı; ama ayaklarında spor ayak-
kabılar yoktu artık. Ayaklarının altı bir parmak kalınlığında, siyah
bir nasırla kaplıydı, bunlar boynuzdan daha sertti. Cepleri not def-
terleriyle doluydu, kimisi yazılı, kimisi boş. Çünkü yaşamının bü-
yük yapıtı Paris'te Rue Blondel'de 1961'in sıcak bir yaz gecesinde
eski öğrencisi Tom ya da Tommy onu büyük bir düşünce selinin or-
tasında durdurunca kesilmişti, düşüncelerinin akışı durdurulmuştu.
Tom Flagvitet'yi dünyanın en iyi yazarı olma yolundayken durdur-

muştı. Tek bir soruyla durdurmuştu bu göklere yaraşır kafayı.

Böyle yaparak neredeyse iyileşmiş olan, ama hiçbir zaman tam olarak iyileşmeyecek bir yaranın kabuğunu koparmıştı. Bu yara hiçbir zaman tam olarak iyileşmeyecekti, çünkü Flagvitet'nin yaratıcı gücünün kaynağıydı o. Yaradan yakıcı bir sıvı sızıyordu, bu sıvı kâğıt üzerinde başyapıtlara dönüşüyordu. Birbiri ardına gelen yakıcı, kavurucu, sürükleyici başyapıtlara. Oysa Tom bu filtreyi, bu düzenleyici kabuğu koparmıştı. Yara akıp boşalmış ve Flagvitet kurumuştı. Bu affedilemezdi. Şimdi suçlunun izi bulunacak ve yok edilecekti. Bu Flagvitet'nin bütün yaşamını alsa bile. Kafasında bu tek düşünceyle Flagvitet elli yıl sonra Sahra'da son bulacak olan bir ava çıkmıştı.

Tom hızla içiyordu. Pernod iyiydi. Fırtına Rue de Turbig'o'da oturmuş içki içiyor, diye düşündü. 2011 yılında Tom yetmiş yaşında olacaktı, Flagvitet doksanlarına yaklaşmış olacaktı o zaman. Rue Blondel'deki o günden sonra Flagvitet'nin doğal gelişiminin duracağını düşündü Tom. Büyümesi durmuştu, her şey donup kalmıştı; yürek, beyin, beden, hepsi. Kendi yaşamına baş kaldırmış ve kazanmıştı. 1961'de neyse 2011'de de aynı öyle olacaktı. Yazı yeteneğini yitirmesinin karşılığı olarak bunu kazanmıştı. Yazgı onun ereğine, Tom'un yok edilmesine ulaşıncaya kadar aynı kalmasına karar vermişti.

Fırtına elinden geldiğince içti; ama işe yaramadı, diye düşündü Tom. Sık sık alkolün etkisi tam tersi oluyordu. Bastırmak yerine güçlendiriyordu. Aşk kendine yaraşan bir erkek olmasını istiyordu Tom'dan. Bu boş bir düşünceydi. Ama şimdi o mutlu olmak istiyordu. Tom büyük yolculuğuna çıkacaktı elbette, ama zehirli ürünler veren aldatılmış bir yazarın avı olarak değil. Tom yaşamı boyunca dünyayı gezen biri olmak istiyordu. Dolaşacak, dolaşacak; yaşayacak, yaşayacak; memnuniyetle sevişecek, sevişecekti. Ama arkasında Flagvitet ile huzursuz bir sevgili olurdu o. Öyle ki Tom Samoa'da bir kadınla birlikteyken, onun sazdan yapılmış yatağını ve sıcaklığını paylaşırken bir rüzgâr esecekti, bu rüzgâr ona bir koku, boğucu bir hava taşıyacaktı. Bir örümceğin kokusu, Flagvitet'nin kokusu. Ve bu koku sevişmenin tam ortasında ensesine dayanan bir

bıçak gibi Tom' u durduracaktı. Elbette Tom' un kadına niçin durduğunu anlatması olanaksızdı. Flagvitet' nin öyküsü aceleyle anlatılmaya uygun değildi. Tom kadından ayrılıp cangıla ulaştığında bir palmiyenin arkasında Flagvitet' nin uçuşan pardösüsünün gölgesini görecekti. Bu gölgeden kurtulmak için Tom elinden geldiğince hızla koşacaktı. Dört yıl sonra Burma' daki İpek Yolu üzerinde bir barda oturmuş tek gözlü ipek korsanlarının maceralı yaşamöykülerini dinlerken uzaklarda kemiğin kemiğe dokunmasıyla çıkan bir tıkırtı duyacaktı. Flagvitet' nin iskeletinin yalnızca Tom' un fark edebildiği habercisi. Şimdi yakınlardaydı, araba tekerleğinden daha sert siyah nasırlarının üzerine basarak geliyordu. İskeletinin sesi ipek korsanlarının inanılmaz öykülerinin arasına giriyordu. Sözcükler büyülüydü; ama yeterince büyümlü değil ve Tom bir kez daha aceleyle oradan ayrılmak, arkasına dönmeden koşmak, cepleri boş not defterleriyle dolu bu gölgenin çıkardığı uzak sestten kaçmak zorunda kalıyordu.

Güneşte ve yağmurda, savaşta ve barışta yıllar böyle geçip gidecekti. Çünkü Tom sonsuza dek süren kendi destanında savaşlara da katılacak, iyilerin yanında en ön saflarda yılmadan dövüşecekti. Tom doğal bir yalancıydı ve bu da onun iyilerin yanında göğsü açık ileri fırlama konusunda daha da kendinden emin olmasını sağlıyordu. Çünkü o önceden tahmin edilemeyecek olan hayal gücüne, varoluşun Truva atına sahipti ve bunu sağduyulu savaş arkadaşlarına cömertçe sunacaktı.

Tom hayal gücünü dünyanın en önde gelen öykü anlatıcılarıyla binlerce sohbetten geliştirmişti ve bu değerli hazineyi kötülüğe karşı savaşında yanında götürecekti. Cephede iyi bir örnek olarak dövüşürken aynı zamanda hayal gücünden yoksun silah arkadaşlarının beyinlerini yıkayacak, belirleyici sözcükleri fısıldayacak, kurnaz kötülüğün bile içine işlemekte zorlanacağı bir savaş tekniği geliştirecekti. Ama burada, asker mezarlarında bile ne iyi ne de kötü için savaşmayan ve tek kaygısı Tom' un o yakalamadan önce öldürülmemesi olan Flagvitet peşinde olacaktı. Bu o kadar ileri gidiyordu ki Tom atardamarında bir düşman süngüsüyle çamurların üzerinde sırtüstü yatmış, gözlerini kaparken bile Flagvitet tıkırdayan

iskeletiyle kendini Tom'un üzerine atıp onu kurtaracaktı ki sonra da kendisi onu boğabilirdi. Tom gözlerini açtığı anda karşısında bunu görecek. Flagvitet'nin uzun sarı tırnakları kötülüğün askerinin kaslı beyaz boynuna batmış olacak, kan fışkıracaktı. Tom hırıltılı soluğunu duyacaktı onun. Sonra Tom koşacaktı. Savaşı terk edecek, asker mezarlarının arasından öne eğilmiş koşacak, yürekleri ve beyinleri kavgadan kaçtığı için savaşı kaybedecek olan iyi niyetli dövüş arkadaşlarını terk edecekti.

Ve sonra en son durağa gelecekti. Burası bir durak değildi, yalnızca sonsuz çöldü. Çünkü 2011'de bütün uygarlık ortadan kalmış, kötülük iyiliği yenmiş ve kendi kendini yemiş olacaktı. Tüm organik yaşam ölmüştü. Bakteriler bile tehlikedeydi. Yeryüzünde yalnızca iki insan sağ kalmıştı ve bunlar Sahra'dan binlerce kez büyük bir çöldeydiler. Evet çöl bütün karaları kaplamıştı, deniz ölmüştü, magenta kırmızısıydı şimdi. Varolan tek renk buydu şimdi. Magenta. Deniz, çöl, gökyüzü, bakteriler, hepsi aynı renkti. Gelişen yeni bir uygarlığın ilk işaretleri şimdi denizin dibindeydi. Ama bundan önce dünyanın son savaşının, Flagvitet ve Tom arasındaki savaşın sonlanması gerekiyordu. Flagvitet hızlı ve çevikti, yalnızca otuz dokuz yaşındaydı. Tom'un yürüyüşü tutuktu, daha insancaydı; ama içinde olanaklı bir geleceğin tohumlarını taşıyordu o. Denizin dibindeki magenta kırmızısı bakterileri dikkatli bir elle toplamış, kurutup yemişti ve böylece o yeni zamanın alev alev yanan bir taşıyıcısı olmuştu.

Onun yeni bir zaman ölçüsünün başlangıcı olması tasarlanmıştı. Karşısında elli yıldır ağzına hiçbir şey koymamış bir canavar duruyordu. Tom eski zamanların son rüzgârının, kuzey rüzgârının ayak izlerini silmesini umut etmişti, ama Flagvitet rüzgâra karşı bile koku alabiliyordu. Şimdi hesaplaşılacaktı. Tom yetmiş yaşındaydı. Önce Tom'un hesabını gördükten sonra dünyanın en büyük yazarı olacak olan otuz dokuz yaşında bir eski edebiyat öğretmenin karşısında çok az gücü vardı. Tom bir avuç magenta kırmızısı bakteri yuttu. Karnında yarıların kaynaştığını hissediyordu. O yeni zamanın evsahibiydi. Onun karşısında gergin bir kemik yığını gibi, kapkara yanmış eklemleriyle Flagvitet duruyordu. Tom kıpırdama-

dan durdu. Tom dokunulmazdı. Karşısındaki genç adamın sivri parmaklarını boğazına dolmasına izin verecek, boynunun gevşek derisine tırnakların battığını hissedecek, şahdamarı delindiğinde tuzlu tadı hissedecekti ağzında. Ama sonra kan fışkıracaktı, magenta kırmızısı bir demir seli gibi. Kan Flagvitet'nin göz boşluklarını, burun deliğini ve ağzını dolduracaktı.

Tom'un gördüğü son şey buydu. Tom ölmüştü, ama içindeki bakteriler yaşıyorlardı. Flagvitet ayağa kalktı. Bir sonraki tümceyi bekliyordu. Bunun kendi kendine gelmesi gerekiyordu. Geldi. Bir not defterine sarıldı. Büyük yapıtını yazmayı sürdürebilirdi şimdi. Bu saniyelerde Flagvitet kendi zamanının en büyük insanıydı. Ama Tom ölünce Flagvitet seksen dokuz yaşında olmuştu. Bedeni besin istiyordu. Kalem kumların üzerine düştü. Magenta kırmızısı güneş onu durduğu yerde kuruttu, Flagvitet yok olacaktı; çünkü onun yüzüne yaraşır çılgılığı yeni zamana uygun görülmemiştir. Ama Tom'dan her şey büyüyecek, büyüyecek, büyüyecekti.

Tom masaya vurdu.

Tom! diye haykırdı. Yeni bir pernod geldi. İnsanlar ona bakıyorlardı. Ben yeni zamanım! diye bağırdı. Sıkıntıyla gülümsedi. Jeanne'a çiçek göndermiş olmasını kutluyordu. Bu yüzden burada oturuyordu.

Jez yüzünde dikkatli ve düşünceli bir anlatımla yoldan karşıya geçti. Tom cebini yokladı. Séverine'in mektubu oradaydı. Hesabı ödeyip Arap'ın arkasından yürüdü. Jez çok hızlı yürüyordu. Tom koşmaya cesaret edemedi. Bugün yeteri kadar koşmuştu. Koşan pezevenk olarak tanınmak istemiyordu. Koşan birisi bir şey yitirmiş demektir. Koşan biri aldatılmış demektir. Tom dikkat çekmeden elinden geldiğince hızlı yürüyordu. Seslenebilirdi, ama bu da kurallara aykırı bir davranıştı. Seslenen birisi duyulmamış biriydi.

Jez Chez Musa'ya girdi. Tom durdu. İçeride tüm kişiliğini yitirme tehlikesi vardı. Bunu dört ay önce yapmıştı. Ama o zamanlar yitirecek hiçbir şeyi yoktu. Şimdi o başka bir insandı. Parmağının ucunu cebindeki berber bıçağının üzerinde gezdirdi. Bu ona hiç güven duygusu vermemişti. Yolun tam karşı tarafında bir kafeye oturdu, bir pernod ısmarladı ve beklemeye başladı. Buruşuk zarfı çıkar-

dı cebinden. Kokladı. Sevgi kokmuyordu. Hiçbir şey kokmuyordu. Üzerinde ad yazmıyordu. Zarfı masanın üzerine koydu. Hayır, o şimdi başka bir insandı. Bir görevi yerine getirmesi gerekiyordu. Onun bir geleceği vardı şimdi. Eva gittiği zaman alkolün ilk kez tadına bakmıştı. Dört ay önceydi bu. Çok iyi işe yaramıştı. Tom alkol için yaratılmıştı. Gündelik yaşama o minik, ama belirleyici pırıltıyı veriyordu alkol. Eritiyor ve uyarıyordu. Cholon sarhoş oluyordu, oysa Tom'un düşünceleri keskinleşiyor ve neşesi yerine geliyordu. Hayal gücü hızlanıp yükseklerle çıkıyordu. Nereye olsa gidebilirdi. Denetim altında tutuyordu onu. Tom düşmüyordu. Bu bir karakter gücü olmalıydı. Bu kadar uzun süre beklediğine memnundu. Böylece kendine daha fazla şey kalmıştı.

Tom güldü ve bardağını boşalttı. Evet, Tom'un elleri doluydu. Beyni yanıyordu. Şimdi o dünyayı dolaşacaktı. Gözden kaybolacaktı. Kesinlikle insanlar onu unutmayacaklardı. Tom doymuyordu. Kafası doymuyordu. Doldurulmasına izin vermiyordu.

Hesabı ödedi, bolca bahşış verdi. Magenta'da birisi için söylenebilecek en kötü şey az bahşış bıraktığıydı. Böyleleri yaşam boyu damgalanırlardı. Böyleleri bunu bir kez yaparlardı, ama bu da yeterdi. Daha sonra çevrelerine bahşış yağdırsalar bile çok geç kalmış olurlardı. O tek sefer hatırlanırdı yalnızca.

Tom bolca bahşış verdi, ama bu bir işe yaramadı. Sinirliydi. Hızla yerinden doğruldu. Bunu daha fazla erteleyemezdi. Çalışanlardan biri ona bir görev vermişti. Ne denli tehlikeli olursa olsun yerine getirilmesi gerekiyordu. Yoldan karşıya geçip Arap lokantasından içeri girdi.

Boş lokantada tezgâhın arkasında bir kız oturmuş uyukluyordu. Tezgâha gidip üzerine bir frank bıraktı. Kız uykulu gözlerle ona baktı. Bir saat sonra açılacaklarına benzer bir şeyler mırıldandı. Tom Jez'i sordu. Kız omuzlarını yukarı kaldırdı. Belki de Tom üzerine adını yazıp mektubu buraya bırakabilirdi. Bir kalem yakaladı, ama kız bunu elinden çekip aldı. Arka odadan bir ses duydu Tom. Elinde mektupla kalakalmıştı. Kıza gülümsedi, arkasını döndü ve gidirmiş gibi yapıp hızlı bir adımla yana kaydı, barın arkasındaki küçük koridora daldı. Burada bir kapıyı açtı.

Dar odada onu beş çift göz karşıladı. Arkasında kız belirdi. Hızla Arapça konuşuyordu. Musa ve Jez bir masanın çevresinde üç adamla birlikte oturuyorlardı. Durum Tom'un hoşuna gitmemişti. Mektubu uzattı. Hiç kimse bir şey söylemedi. Dikkatle ona bakıyorlardı. Jez Tom'un bakışını yakaladı. Belli belirsiz başını salladı. Jez bir işaret vermişti. Mektup istemiyordu o. Jez Séverine'nin gönderdiği haberi istemiyordu. Her şeyden önce Jez Oradour ile bir bağlantı içindeymiş gibi görünmek istemiyordu. Ortam gergindi.

Musa soru sorar gibi baktı ona. Özür dilerim, dedi Tom. Musa başını salladı. Tom yolunu şaşırmıştı. Bu kabul edildi. Kız Tom'un kolunu tuttu. Tom koridora çıkarılmasına izin verdi. Lokantadan geçip sokağa çıktı. Kız kapıyı kapatıp içeriden kilitledi.

Tom kendini aptal hissediyordu. Günlendir kendini kral gibi hissetmişti, ama şimdi kendini aptal gibi hissediyordu. Mektuba bak-
tı. Terli ve buruştu. Değersiz görünüyordu. Mektubu cebine soktu.

Ertesi gün çiçeklerin gelip gelmediğini öğrenmek için Jeanne'a telefon etti. Kız duygulanmıştı. Tom doğru yerden vurmıştı. Tom onun sağ omzunda sekiz çil olduğunu nereden biliyordu? Jeanne telefon etmek istemişti, ama Tom'un nerede çalıştığını bilmiyordu. Sinemaya gidecekler miydi? Tom duraksamadı bu kez. Ne zaman istersen, dedi. Bu kıza bağlıydı. Tom şimdi Fransız dilinde hiç yapmadığı kadar ileri gitmiş, eskisinden çok daha uzun tümceler kuruyor ve kıza onunla bir an önce buluşmak istediğini anlatıyordu. Kızın sesi derin ve açıktı. Tom'un kapalı gözlerinin önünde mutluluk tabloları dans ediyordu. Bugün, dedi kız. Evet, dedi Tom. Kız ona St. Michel metrosuna binip meydanda buluşmalarını söyledi. Metro mu? diye sordu Tom. Gerekmiyor muydu bu? Kızdan ses çıkmıyordu. Mutluluğunun tehlikeye düşmesi için doğru zamanda yanlış sözler yeterliydi.

Tom Paris'te dört ay kalmış ama hiç metroya binmemişti. Bunda Tom'un hiç de itiraf etmek istemediği bir endişe ögesi gizliydi. Yaşamın bu yapış yapış yeraltı karanlığında yenilenmediğini düşünüyordu. Zaten Tom yürümesi olanaklı olduğu sürece her türden ulaşım aracını kullanmaya karşıydı. Kapalı alanlardan hoşlanmı-

yordu. Adaları da sevmezdi.

Elbette, dedi. Bu akşam saat sekizde Place St. Michel'de, dedi kız. Dört yüz vuruş, dedi. Truffaut, dedi. Çok sevindim, dedi Tom. Kendi elini öptü ahizeyi yerine koyarken.

Sokağa inip Cholon'a bu akşam izin alıp alamayacağını sordu. Pek uygun değil, dedi Cholon. Ama gitmem gerek, dedi Tom. Pek uymuyor, dedi Cholon. Bu bir kız, dedi Tom. Magenta'dan mı? diye sordu Cholon. Sébastopol'dan, dedi Tom. Cholon yüzünü buruşturdu. Berber o, dedi Tom. Senin Séverine'in yok muydu? dedi Cholon. Evet, işte bu kadar, diye düşündü Tom. İşini mutluluğuna kurban etmişti.

Yarın gezmeye gelir misin? diye sordu Cholon. Gezmeye mi? dedi Tom. Şunları biraz kaşımak için, dedi Cholon. Tom başını salladı. Cholon başını salladı. Tom dosdoğru banyoya gitti, küvete Pipine'nin güçlü banyo köpüğünden boşalttı. Pipine bunu zenci kokusunu uzaklaştırmak için kullandığını söylüyordu. Tom bir şey anlamıyordu. Zenci kokusu çok nefisti. Küvete uzandı, ıslıkla "I remember Clifford"u çaldı, Benny Golson'un bile daha iyisini beceremeyeceği yeni bir saksofon sesi çıkarmayı başarmıştı. Tüm doğal kokularını silip atan yoğun çiçek kokusunun içerisinde dinlendi. Pipine'nin parfümlü sabunuyla sabunlandı. Karşı koyulmaz olması gerekiyordu. Baş döndürücü olacaktı. Séverine'in kısa uçlu tırnak makasıyla el ve ayak tırnaklarını kesti. Sıcak geceyi yeni kesilmiş tırnaklarıyla fethedecekti.

Yıkandı, keselendi. Yıkana yıkana kendini hoş bir adama dönüştürmeye çalışıyordu. O başrolde değildi. Kendisini etkileyecek değildi. Bıçağını çıkardı. Şimdi o sıradan, sevimli bir genç adam olmak istiyordu. İyi bir otelin resepsiyonunda durduğu düşünülecek birisi gibi olmak istiyordu.

Sırtını бүкүнсе belinden aşağısı suyun yüzüne çıktı ve şaşkınlıkla kamışının tepesinde yeşil köpükler olan görkemli bir çelenkle bir atom mantarı gibi durduğunu gördü. Hiç de hoş bir görünümü yoktu. Bu görüntü geçmişe aitti. İyice suyun altına girdi. Bir keresinde suyun altında ağlamıştı. Şimdi gülüyordu. Suyun altında ılık çalıyordu şimdi. Sonra kımıldamadan yattı ve köpük yığınlarına

dikti gözünü. Place St. Michel? Brasserie Lipp'ten çok uzak değildi burası. Eğer kız Lipp'e gitmelerini önerirse ne yapacaktı peki?

Tom akşamın çözümünün her şeye evet demek olduğunu biliyordu. Ama Lipp'e gitmeye evet diyemezdi ki. Kızın bunu önereceğinden emindi. Güller hoşuna gitmişti. Eğer sağ kolunuzdaki çillerin sayısına eşit sekiz uzun saplı gülden böylesine hoşlanıyorsan o zaman Lipp'e gidersin, diye düşündü Tom. Kartlarda böyle yazıyordu. Sinemaya gideceklerdi. Ardından sevimli Latin mahallesinde biraz dolaşacaklardı. Kız Tom'un koluna girecekti. Bu gece onun gecesiydi, Tom yalnızca eşlik ediyordu, altın gibi parlak bir geleceği olan Norveçli bir resepsiyoncu. Öyle aşırı gösterişli biri değildi; ama hoş bir adamdı, kız elbette onun koluna girecekti, koluna neredeyse bir sarmaşık gibi dolanacaktı, sonra da Tom'un gülleryüzle sorduğu nereye gitmek istersin sorusuna Brasserie Lipp diye yanıt verecekti. Bir kere nehrin sol yakasında, o kahrolası sol yakada dolaşmaya başladıklarına göre buraya gidebilirlerdi. Tom soluk soluğa Les Deux Margots'u ya da Cafe de Flore'u ya da adı her neyse orayı önerecekti, ama bu bir işe yaramayacaktı. Böyle bir akşamın Lipp'te sonlandırılması gerekiyordu, en azından o ünlü mutfağı yüzünden. Tom eğer Lipp'e gitmeyi reddederse büyüünün bozulacağını biliyordu. O zaman sekiz gül boşuna olacaktı, Flagvitet'yi kovalaması boşuna olacaktı, o zaman her şey boşuna olacaktı.

Tom'un yalnızca başını sallamaktan başka çaresi yoktu. Lipp'ten içeri girip yerlerine oturduklarında, Tom'u sigarasını değerli masa örtüsüne bastırıp söndürmeye zorlayan garsonlarla karşılaştıklarında neler olacağını bilmiyordu. Birkaç hafta önce görmezden geldikleri beyaz giysili değersiz yaratık olduğunu anladıklarında yani. Vay canına, şuna bakın, diye düşüneceklerdi Lipp'in garsonları. O gülünç pezevenk yanında fahişelerinden biriyle gelmiş. Herhalde kızı yumuşatmak için gezdiriyor. Zavallı küçük, diye düşüneceklerdi. Hiçbir şeyden haberi yok, belli ki köyden gelmiş. Herhalde adamın bir prens olduğunu sanıyordur. Kente birkaç gün önce gelmiş olmalı. Hep böyle olur zaten. Bu adamlar Gare du Nord ve Gare de l'Est'de dururlar üzerlerinde ucuz giysileri, başlarında kasketleriyle. Trenler dolusu mal gelir buraya. Kötü hasat alı-

nan yıllarda, kuraklık dönemlerinden daha da çok gelirler. Sıska anneler, yıkılmış babalar, aç küçük kardeşler vardır arkalarında. En son inek kızın evden ayrıldığı gün kesilip pişirilmiştir.

O zaman kızın gitmesi gerekir, çünkü altı çocuk vardır evde ve bir şeyler yapabilecek olan yalnızca odur. Ama hiçbir zaman onun bir fahişe olacağı söylenmemiştir, kendisi de bilmez bunu, haberi yoktur zavallı küçüğün. Yalnızca çalışmak için Paris'e gelmek zordur o. Çok hoş bir kız olduğu için kendisine kolayca iş bulacağını düşünür ailesi. Bir berberde, kafede ya da bir butikte. Masada son kez oturduklarında böyle şeyler konuşulmuştur. Son ineğin pişirilen son lokmalarını yerlerken ve güneş dışarıda toprağın üzerinde son başakları kavururken.

Oysa yukarıda, tren istasyonlarında balıkçılar oturmuş, oltalarını, ucunda kanca olmayan oltalarını sarkıtmış beklemektedirler. Bunlara uskumru denir. Güneş gözlüklerinin arkasındaki çürümüş gözleriyle asılı dururlar orada. Şuradaki kara kaslılar, Araplar, Korsikalılar, Yugoslavlar, Montmartre'dan gelen Apaçiler ve tabii ki Parisliler. Yitirmiş, ukala Parisliler, döküntü proletaryanın küçük kralları. Bunlar orada asılı durur ve çiftçilerin topraklarından gelen trenleri beklerler. Sellerden, kuraklıktan, kötü ürünlerden haberleri vardır onların. Fransız çiftçinin koşulları konusunda uzmandır onlar. Yoksunluğun üretkenlik getirdiğini bilirler. Meuse'daki sel ile Argonne'dan gelen fahişelerin sayısı arasında bir bağlantı olduğunu bilirler.

Elbette, şuradaki adam birkaç hafta önce gelmişti buraya. Üzerinden pezevenklik akıyor herifin. Çok kalın kafalı biri olmalı, çünkü zamanın başlangıcından bu yana hiçbir pezevenge servis yapılmamıştır Lipp'te. Onlara yapılan tek servis cam gibi bakışlardır. Bakışlarla kapı dışarı atılırlar onlar. Kırık kuyruklarıyla dizlerinin üzerinde çıkarlar kapıdan ve bir daha görünmezler. Ama bu herif yeniden gelmiş.

Tom küvetten dışarı fırladı, odasına koştu, bir şişe pernod aldı, aynadaki yansımasına bakmamaya çalıştı. Çirkin kar adamından daha da iğrençti. Michelin lastiklerindeki adamdan daha büyüktü. Homurdanarak geri koşarken üzerinden kocaman yeşil köpük to-

pakları dökülüyordu. Tom yeniden küvete yatıp Şişeden içmeye başladı. S verine ile birlikte olsaydı Lipp'e memnuniyetle giderdi. S verine de bir gün bavulu elinde Gare de l'Est'de durmuş muydu?

Tom Gare du Nord'da incelemiŐti bu oyunu. Burada uskurmlar gün boyu asılı dururlardı. Birbirleriyle konuşmazlardı. Özgür bir yarışma vardı. Bakışlarıyla anlaŐırlardı. Sen Şunu al, ben de bunu alayım. Hepsi silahlıydı. Eğer bir ekstra, o en büyük hisse senetlerinden biri, seyrek rastlanan bir  i ek gelirse ve aralarında anlaŐmaları olanaksız olursa ölümüne d v Őebilirlerdi. Seçilen kızı'n her zaman bir bavulu olurdu.  inde kızı'n bütün yaşamını taşıyan büyük ve ucuz bir bavul. Sonra da uskurmu yanaŐırdı yanına.

Tom bu takma adın nereden geldiğini bilmiyordu. Belki  izgili giysileri yüzünden belki de a g zl l kleri yüzünden takılmıştı bu ad onlara. Ama Tom Lipp'teki garsonların Jeanne'ın Gare du Nord'da elinde bavuluyla durup beklediğini, sonra da Şu beyaz giysili, pembe tişörtlü adamın onun önünden geçtiğini düŐündüklerini biliyordu. Ne yapıp yapmış, kıza çarpmıŐ sonra da özür dilemiŐ olmalıydı. Kibar davranıyordu. Bavulunu taŐımayı teklif etmişti. Kız Parislilerin ukala ve kendini beğenmiş olduklarını duymuştu. Tom böyle değildi oysa. Kıza nereye gideceğini sormuştu. Kızı'n elinde Malakoff dışında bir pansiyonun adresi vardı. Tom  inde salam ve peynir olan yarım baget almıştı kıza. Çok az konuşuyordu. Konuşmayı kız sürdürüyordu. Tom utangaç ve alçakgönüllüydü.  zg n gözlerle kıza bakıyordu. Kızı'n hangi metroya binmesi gerektiğini bulmaya gitmişti. Kız trende iki saat boyunca metroyu düşünerek kaygılanmıŐtı.

Trajik, diye düşündü Tom. Gelecek bu muydu? O da acımasız bir uskurmu mu olacaktı? Bir lağımın içerisinde mi dolaşacaktı? Sonraki adım buydu.  ıracıklık ve kendi sürüsünün çobanı olma arasındaki evreydi bu. Yaşamak ya da  lmek. Arz ve talep, kotayı doldurmak, eski öğeleri yenileriyle değiştirmek, ne pahasına olursa olsun işi sürdürmek.

Taksimetre gün boyunca çalışıyordu. Tom Kopenhag'dan gelen Kuzey ekspresini tekeline almıştı. Tom kendi iŐletmesini Fyn, Norrland ve Halogaland  zerine kurmuştu. Ama Lipp'teki garson-

lar onun Jeanne ile birlikte içeri girdiğini görünce başka şeyler düşünmüşlerdi. Eti yumuşatmaya çalıştığını düşünmüşlerdi, başka bir şey değil. Daha kızı metroya götürürken kendisini vazgeçilmez biri yapmıştı kızın gözünde. Montparnasse'e gideceğini ve orada metroyu değiştirmesine yardımcı olacağını söyleyince kız çaresiz gözlerle ona bakmış, o da kızla birlikte Malakoff'a geleceğini söylemişti. Tom onu pansiyonun önünde bıraktığında kızın gözlerinde yaşlar vardı. Tom öyle yalnız görünmüştü ki. Ama kızın arkasındaki kapı açılmıştı. Kapıda ev sahibi duruyordu. Şimdi iş ciddileşmişti; çünkü ev sahibi ya ufak tefek, kupkuru ve bıçak gibi keskin sesli bir kadındı ya da ipek elbiseli 110 kiloluk bir şişkoydu. Tom kesin olarak bilemiyordu.

Tom dudaklarının küçük ve kuru mu yoksa geniş ve nemli mi olduğundan da emin değildi ev sahibesinin. Ama en azından bu dudaklar Jeanne'ı, köylü kızını görünce küçümsemeyle kıvrılmışlardı. Daha Jeanne kapının eşiğinden içeri girmeden avans istemişti ondan. Sıska ve kuru ya da büyük ve şişko kadın Jeanne'ın anlamadığı bir Fransızca konuşuyordu. Yalnızca argolardan oluşan hızlı bir Paris lehçesiydi bu. Kent sınırlarının dışından gelen herkesi aşılamak için tasarlanmış bir dil. Jeanne yalnızca başını sallıyordu. Hein! Hein! Hein! diye çığlık atmıştı ev sahibi. Tombul sağ elini yağlar arasında görünmez olmuş kulağına dayamış ve Hein! diye haykırmıştı.

Jeanne şimdiden Gare du Nord'da karşılaştığı iyi adamı özliyordu. Ama bu iğrenç kadın, bu ipekli elbiseleriyle 110 kilo gelen yağ ve et yığını durmaksızın hamur gibi kafasını sallıyor ve Hein! diye bağırıyordu. Çatlak dudaklarını büküyor, gözlerini deviriyor, tanımlanamaz bir eli öne doğru uzatıp avans istiyordu. Tam bu sözleri yavaş ve anlaşılır bir biçimde söylüyordu. Avans. Jeanne durduğu yerde sallanıyordu. Yorgunluktan tükenmişti.

Ev sahibesinin arkasında dev gibi, kısırlaştırılmış bir erkek kedi belirmişti. Bu bir fare avcısı değildi, zorlukla yürüyor, ağır başını zorlukla yerinden kaldırıyor ve kahverengi dişleriyle tıslıyordu. Jeanne yıpranmış cüzdanını çıkarmış, birkaç kâğıt para alıp her zaman yaptığı gibi bunları elleriyle düzelterek ona uzanan biçimsiz

elin içine koymuştu. Sarkık dil avucuna koyulan her banknotta çatlak dudakların arasından dışarı uzanıyor ve soru sorar gibi Hein, diye fısıldıyordu. Hein? Gözlerinden yaşlar inmeye başlamıştı. Kadın açgözlülüğünden ağlıyordu. Yapışkan gözyaşları yağ yığınlarının arasına giriyor ya da yağ topaklarının üzerinden akıyorlardı. Mavi, dev dil, mermerleşmiş mavi dil bir yazarkasa gibi şakırdıyor ve koca kedi de aynı tempoyla yutkunuyordu. Evden yüz yıllık kedi çışı kokusu geliyordu. Burası Artois'daki evleri gibi değildi. Orada kokuları rüzgâr alırdı, kedi çışı kokusu rüzgâr tarafından alınmadan önce buruna taze ve sağlıklı bir koku gibi gelirdi.

Malakoff'a hiçbir rüzgâr giremiyordu. Burada koku yıllarca birikmiş, şişmiş, her şeye sinmişti, sarıydı. Malakoff'daki kızarmış balık, kedi çışı, ekşi ter kokuları öylesine uzun süre buraya yerleşmişlerdi ki neredeyse naftalin gibi keskinleşmişlerdi. Tom anlamıyordu.

Jeanne'ın başı dönüyordu. Paraların çabıyla kazanıldığını, anne ve babasının bunları ona vermek için çabalamış olduklarını gösterebilmek için kadına bu paraları özenle vermeye çalışmıştı. Bu paralar Paris'te onun için başlangıç sermayesiydi; ama ev sahibesi çabaya gösterilen saygıyla ilgilenmiyordu, çok yavaş verdiğini düşünüyordu yalnızca. Kedi her yutkunmadan sonra tıslıyordu. Sonra birdenbire el kapanıverdi, derinin deriye değmesi kulağa bir şamar gibi gelen çirkin bir ses çıkarmıştı. Ev sahibesi gülümsedi, bu en kötüsüydü. Çatlak, pörsük dudakların arkasında bir dizi pırıltılı diş saklıydı, bunlar öyle ucuz takma dişlerden değildi; pahalı dişler oldukları açıktı ve bu gülümseme bir ödöldü. Jeanne ev sahibesinin hazinesinden bir parçayı görmüştü, yağ yığınları içine gömülü kullakların birinden ötekine uzanan bu kâbus gibi diş dizisi ev sahibesinin hazinesiydi. Jeanne gözlerini kırıştırmak zorunda kalmıştı.

Sonra da bitmişti. Malakoff'un en pahalı gülümsemesi verilmişti. Ev sahibesi doymuş bir yüzle sırtıırken sahneyi tatlı bir geçirmeyle kapatmıştı. İnce bağırsaklardan yukarı çıkan ve tanrısal bir çağrıya dönüşen geçirme Jeanne'a içeri girebileceğini, Malakoff'un en güzel dişlerinin sahibinin konuğu olabileceğini bildiriyordu. Jeanne arkasından bavulunu sürüklüyordu. Kocaman erkek

kedi, tüylü dev bir sosıs gibi korıdorda boylu boyunca yatmış, kırı sarı gözleriyle kıza düşmanca bakıyordu. Jeanne'ın ayakkabalıarını çıkarması gerekiyordu; çünkü ev sahibesi kırı mavı, güve yenığı halısının üzerinde inek boku istemiyordu.

Tom yeşil köpük yığınlarının içersine uzanmış, elindeki şışeden pernod içiyordu. Hiç Malakoff'a gitmemişti. Hayal gücünü beslemenin ve güçlendirmenin önkoşulu bilgisizlikti. Kimse onu görmüyordu orada. Kırı yeşil bir kozanın içindeydi. Dışarıda magenta kırmızısı bakteriler vardı. Kendi üreme organından hoşnut bir yüzle şışesini havaya kaldırıp kendine şerefe, dedi Tom.

Jeanne mutfağın arkasındaki hizmetçi odasına götürölmüştü. Burasının bir pansiyon olup olmadığını sorduğunda ev sahibesi bütün odaların dolu olduğu yanıtını vermişti. Bu odayı ucuz bir paraya kiralayabilirdi, yalnızca biraz ortalığı süpürmesi, biraz bulaşık yıkayıp yemek pişirmesi gerekiyordu. Ancak bunun karşılığında odasında ziyaretçi kabul edemezdi.

Böyle başlamıştı işte. Kahrolası başlangıç böyleydi, diye düşündü Tom. Jeanne Gare du Nord'da karşılaştığı, onu Malakoff'a getiren, bavulunu taşıyan, ona salamlı ve peynirli yarım baget satın alan ve çevresine tanımlanamaz bir özlem ya da duyarlık dalgaları yayan utangaç, genç adamı görüyordu düşlerinde.

Kedi çışı ve kızarmış balık dumanları arasında Tom bir macera kahramanı, büyülu değneğinin bir dokunuşuyla onu kurtaracak rüyalar prensinin kendisi düzeyine yükselmişti. Jeanne demir yatağında oturup ağılıyordu. Evini özlüyordu. O sağlam bir kızdı. Gerçek bir Fransız köylü kıızıydı. Tuttuğunu bırakmazdı. Gözyaşlarını kuruladı.

Ev sahibesi kiraya yeniden zam yapmıştı. Jeanne'ın kendine iş aramaya zamanı kalmıyordu. Ayrıca ev işi tam zamanlı bir işti. Neredeyse Jeanne ev sahibesine onun işlerini yapmak için para verir olmuştu. Bir iki girişimde bulundu. Çevredeki birkaç kafeye uğradı, ama kimse onun ne dediğini anlamıyordu. Tezgâhın arkasına böyle birini koyamazlardı. Hein! diyorlardı. Hein! diyor ve işaret parmaklarıyla şakaklarını gösteriyorlardı. Jeanne onlardan nefret ediyordu. Paris'ten nefret ediyordu. Ev sahibesinden nefret ediyordu.

Hizmetçi arayan iki ilanı yanıtladı. İki emeklinin evlerine gitti. Biri tekerlekli sandalyede oturuyordu. Öteki ırzına geçmeye çalıştı. Tren istasyonundaki genç adamı düşünüyordu Jeanne. Rüyalarda onu görüyordu. Rüyalarında görecek başka bir şey de yoktu zaten.

Bir gün kapı çalındı. Ev sahibesi Jeanne'a ziyaretçi gelemeyeceğini söyledi. Bunu öyle yüksek sesle söylemişti ki Jeanne duydu. Koşarak dışarı çıktı, sosis kılıklı kediyi tekmeledi, ev sahibesini yana itti ve karşısında beyaz giysileri ve elinde kasketiyle Tom'un durduğunu gördü. Paris'e geldiğinden bu yana ilk kez gülümsedi Jeanne. İnanamıyordu. Tom kibarca nasıl olduğunu ve birlikte bir fincan kahve içip içemeyeceklerini sordu. Elinde kasketiyle kapının önünde duruyordu. Bunu Jeanne daha önce hiç görmemişti, ne Artois'da ne de Paris'te. Bir kadına saygı göstermek için şapkasını çıkaran bir adam. Evet, dedi. Evet! diye haykırdı. Arkasında ev sahibesi Malakoff'un en pahalı dişlerini gıcırdatıyordu. Jeanne paspası elinden bırakıp dışarı çıktı.

Kahve içtiler. Tom dinledi. Onun sırrı buydu. Dinliyordu. Yavaş ve hesaplı çalışırdı o. Büyük aşk özenle yerleştirilmeliydi, öyle ki yerinden kıpırdatılamasın. Jeanne geri döndüğünde ev sahibesi onu azarlardı. Hiç önemi yoktu. Yeniden görüşeceklerdi. Şimdi Jeanne'ın bekleyeceği bir şey vardı. Kendini güçlü hissediyordu. Tom bir otelde çalışıyordu. Jeanne onun odasına gitti. Tom duygularından çekinerek söz ediyordu. Jeanne onu özlüyordu. Tom utangaçtı. Jeanne onu baştan çıkaranın kendisi olduğu izlenimini edinmişti. Büyük bir sıcaktı bu. Arkasında köprüler yanıyordu. Tom onu sevdiğini söylemişti. Onu sevdiğini fısıldamıştı. Bu gerçek olamayacak kadar güzel bir şeydi. Ardından inanılmaz güzellikte bir dönem gelmişti. Jeanne Tom'a onun için her şeyi yapacağını söylüyordu. Ne olursa mı? diye sordu Tom. Seni sevdiğimi göstermek için ne olursa olsun yaparım, dedi Jeanne.

İşte böyle, diye düşündü Tom. Böyle gidecekti işler. Lipp'e girdiklerinde garsonlar böyle düşüneceklerdi. Tom ciddi olduğunu göstermek için onu dışarı çıkarmıştı. Garsonlar biliyorlardı bunu. Bu yüzden görmezden gelinmişlerdi. Jeanne sonunda şef garsona

gidecekti. Adam Jeanne'a Lipp'te pezevenklere servis yapılmadığını anlatacaktı. İşte böyle, diye düşündü Tom. Kapı çalınıyordu. Tom küvette doğruldu, duş alıp üzerindeki köpükleri yıkadı.

Jeanne ondan St. Michel'e giden metroya binmesini istemişti. Elbette isterse yürüyebilirdi. Kırk beş dakikadan fazla sürmezdi. Ama kız ondan metroya binmesini istemişti. Bu yüzden Tom da böyle yaptı. Belki metro yolculuğunun nasıl geçtiğini sorardı ona. O zaman Tom anlatabilirdi. Çok sıkışmadıkça yalan söylememek gerekiyordu. Tom en şık giysilerini giydi, yeni yıkanmış beyaz giysiler, yeni yıkanmış pembe tişört, St. Denis'den alınmış şık bir külot ve yeni fırçalanmış çizmeler. Çakı gibiydi.

Metroda aşağısının yapışkan yarı karanlığında yolunu yitirmişti. Güneş gözlüklerini çıkarmış olması gerekiyordu, ama niye yapacaktı ki bunu? Böyle şeylerde çok dar görüşlüydü, önemsiz ayrıntılar onu cehenneme dek sürükleyebilirdi. Ama burada söz konusu olan şey saygınlıktı. Küçük parmağını verse buradan yüreğine uzanan yol çok uzun değildi. Metro girişleri ölüm kokuyordu. Tom'un düşündüğünden de daha betardı.

Bir gişe buldu, cebinden bir kâğıt para çıkardı, on tane bilet satın aldı. Tartışmaya çalıştı. Metroya yaşamında yalnızca bir kez bineceğini anlatmaya çalıştı. Ona tek bir bilet gerekiyordu. Turnikelerden birine gitti, önündeki açıklığa biletini sokunca turnike açıldı. Yola çıkmıştı işte. Islık çalmaya başladı, ama yankı aşırı güçlüydü. Rahatlamaya çalıştı, soluğu kesilmişti. Kalabalığın akışına bıraktı kendini gözlerini kapatıp. Birden kendini bir yürüyen merdivenin tepesinde buldu. Topuklarının üzerinde geriye sallandı, gerilemeye çalıştı; ama durduğu yere yapışmıştı sanki, derinlere doğru taşınıyordu şimdi, hava daha da boğucu, yapışkan ve sıcak olmuştu.

Güneş gözlüklerini çıkardı. Yağlı hava titriyordu. Terler akıyordu üzerinden. Parislilerin bunu her gün yaptıklarını, bir yerden başka bir yere ulaşmak için her gün kendilerini bu işkenceye maruz bıraktıklarını düşündü. Oysa güneşte, yağmurda, gölgede özgürce yürüyebilirlerdi. Onlar yürüyen merdivenleri, bu cehennem çukurundaki sıra sıra tuvaletleri yeğliyorlardı. Aşağıya, aşağıya, merdi-

venlerden betona, gri talaşlara ve kül ve ölüm kokulu havaya iniyorlardı. Hava her şeyi zehirliyor, her şeyi bastırıyordu, insanca kokuların hiçbir şansı yoktu.

Tom soluk soluğaydı, ama inmeyi sürdürüyordu. Geri dönmek için çok geç olmuştu ve eğer buna direnir, geri dönmeye çalışırsa beton hiç aldırmadan onu dümdüz ederdi. Bunu sevgi uğruna yapıyorum, diye düşündü. Bunu yalnızca Jeanne'a St. Michel'e, Magenta'dan en fazla kırk beş dakika yürüyerek ulaşacağı St. Michel'e gitmek için metroya bindiğini anlatmak için yapıyordu.

Çok geçmeden Tom metroyu bekleyen insanlardan oluşmuş kalın bir duvarın ortasında duruyordu. Rahatsız edici ölçüde sessizdi burası. Ölümcül ve dinsel bir hava vardı insanlarda. Tom sıırıslam olmuştu. Günün pernod dozu tersine etki etmiş, uyuşukluk ve sakin mutluluk terle birlikte akıp gitmişti. Şimdi satıcılar dolaşıyordu ortada. Tom ağzına bayat naneşekerlerini doldurdu, ağzı kapalı olarak yuttu bunları. Alnını ovuşturduğunda eli yapışkan bir şeyle kaplanmıştı. Griydi bu, çevresindeki yüzler gibi griydi. Sonunda vagon ortaya çıktı ve Tom içeri girenler ve dışarı çıkanlar arasındaki savaşın çaresiz bir parçası oldu. Ayakkabı burunları, yumruklar, bastırılmış acı çığlıkları, yırtılan kumaş sesi. Burada yaşlıya gence, erkeğe kadına aldırmaksızın dövüşülüyordu. Bu akıl ermez bir savaştı.

Tom insanları izledi. Uzun boyluydu. Düzenli aralarla çevresindekileri dirseklüyor, dizlerini kullanıyordu. Bir dizi yabancı bedenle dövüştükten sonra vagonun içine girebilmişti. Vagon istasyonu terk etti. İçerisi aydınlıktı. Tom çevresine bakındı. Pek neşeli görünmüyordu. Yüzler gergin, acılı, içine kapanık, öfkeli ve nefret doluydu. Zorbalık kabarıyordu, oturacak yer bulanlar dişlerini gösteriyorlardı. Kimse birbiriyle konuşmuyordu, istasyonun durgun kokusunun yerini şimdi insanların sunabildikleri en keskin kokular almıştı. Pipine'nin kokusunun buraya yetmediğini fark eden Tom bu kokunun ağır, ama yaşayan bir koku olduğunu düşünüyordu. Tüm deliklerden ağır ve yapışkan bir koku sızıyordu.

Tom birçok kez yutkundü ve yüzünü pencereye yapıştırdı. Nerede olduğunu bilmiyordu. Sezgilerine güvenmiş, içindeki yer duy-

gusunun onu nehrin altından geçirip Latin mahallesine götüreceğini düşünmüştü. Ama şimdi artık emin değildi. Chatelet’de metro değiştirmesi gerekmiyor muydu? Chatelet’yi geçmişler miydi?

Sol yakaya geçip saldırgan entelektüelleri eğlendirecekmiş gibi görünen iri yarı bir Zencinin müzik çantasının peşine takıldı. Öbek öbek insan girip çıkıyordu metroya. Tom istasyonları izlemekten vazgeçmişti. İradesine ve duygularına güveniyordu. Burada dört ay yaşamıştı. İnatçıydı. Kenti avucunun içi gibi tanıyordu; ama bu yukarıda, ışıktayken olan bir şeydi, sessiz, kötü bakışlı insanların sanki kendilerine ölüleri için bir yer bulmak ister gibi bir mezardan ötekine taşındığı bu cehennem kuyusunda değil. İri yarı Zenci aşağılar gibi baktı Tom’a. Pipine’nin anti-afro parfümünü tanıdı herhalde. Tom’un esmer olduğunu, ama yıkayıp uzaklaştırmak zorunda kalacak kadar esmer olmadığını düşünüyordu. Tom özür diler gibi gülümsedi. Konuşmak söz konusu bile olamazdı, o zaman mezarlık kurallarını çiğnemiş olurdu.

Bir sonraki istasyonda iri yarı Zenci müzik çantasını yakaladı, kapı açıldı, Tom adamın peşinde perona çıktı. Ama adamın tepesi atmıştı. Arkasını döndü, Tom’u bileğinden yakaladı, elini geriye doğru büktü. Yüzü büyük ve kötü niyetliydi. Tom sızlandı, Tom bu çelik pençenin altında kıvrandı. Zenci Tom’u kendinden uzağa fırlatıp yürüdü. Tom soluğu kesilmiş olarak orada kalakalmıştı. Midesi bulanıyordu. Nerede olduğunu bilmiyordu. St. Michel’e gidip belki de hayatının kadını olan güzel bir berberle buluşacaktı; ama tam da şimdi her şey umutsuz görünüyordu, hiçbir şey demedi. Gözleri kamaşıyordu. Metro haritası titriyordu gözünün önünde. Yapışkan koku gözlerine, ağzına dolmuş, naneşekeriyle karışmıştı. Olabildiğince çabuk yeni bir trene binmesi gerekiyordu.

Tom elini ağzına götürdü ve sonunun geldiğini düşündü, burası onun son dinlenme yeri olacaktı. Koridorlarda koşmaya başladı. Kımıldamadan duran ve bir tren beklediklerini umduğu insanlara sokulmaya çalıştı. Onların arasında erimeye, onların hareketlerini ve ritimlerini izlemeye çalıştı. Arkasından gelen basıncın onu öne bastırmasına izin verdi, kalabalık dalgasına bıraktı kendini. Sonunda yeni bir trene binmiş ve yeni bir insan yığınının parçası olmuş-

tu. Birisine bakıyormuş gibi görünmemek için gözlerini kapattı, çünkü böyle yapmıyordu. Yüzler hep aynıydı, binenler ve inenler kim olursa olsun Tom'un yol arkadaşları hep aynıydı. Yüzler birleşmiş ve ortak, çorak bir çöl yüzeyine dönüşmüşlerdi.

Burnunu cama dayadı. Tren durdu. Artık Tom inmeye cesaret edemiyordu. Karşıdan gelen trene dikti gözlerini. Jeanne oturuyordu orada. Güzel, yukarıya dönük profili, sırtında kalın kıızıl saç örgüsüyle Tom'dan bir buçuk metre uzakta oturuyordu. Tom cama vurdu. Kendini başka bir mezarda bulmuştu. Cama doğru bağırdı, yüzünü iyice yapıştırdı, yumruklarıyla vurdu; ama Jeanne kendi dünyasındaydı. O geleceği parlak Norveçli bir otel resepsiyoncusuyla buluşmaya gidiyordu. Aklından bunlar geçiyordu, bu yüzden ağzının kenarlarında yumuşak çizgiler vardı. Tom onun adını seslendi, cam nefesiyle buğulanmıştı, deli gibi sildi camı, şimdi Jeanne ona bakıyordu.

Dosdoğru ona bakıyordu. Ona bakıp ilgisizce gülümsedi, bu tanıdık bir gülümseme değildi. Onun gördüğü ağzını sonuna kadar açmış, burnu yassılaşmış, gözlerinde ölüme yargılanmış bir bakışla ona bakan bir deliydi. Kibarca gülümsedi ona. Omuzlarını silkti ve dosdoğru önüne baktı. Karşıdan gelen trende akıl hastası birini görmüştü, yanında olmadığı için mutlu olduğu birini. Yaklaşan buluşma nedeniyle kafasından geçen tatlı düşünceleri bozamazdı bu adam.

Cam yeniden buğulandı. Tom eliyle silip bir delik açtı. Öteki tren harekete geçmişti. Jeanne gitmişti. Jeanne tam ters yönde kaybolmuştu. Tom yavaşça içini çekti. O elinden geleni yapmıştı. Üzerine toprak atılmadan önce son yaptığı şeydi bu. Yavaşça arkasını dönüp vagonun içindekilere baktı. Camı yumruklamıştı. Bağırp çağırılmıştı. Kimse ona bakmıyordu. Tom yorulmuştu. Yazgı onun mutluluğuyla ilgilenmiyordu. İnenler binenlerden daha fazla olmuştu. Tom oturacak bir yer buldu. Sonunda trende yalnızca Araplar kalmıştı. En sonunda da herkes indi. Tom yerinden kalkmamıştı. Sürücü arkaya doğru yürüdü. Tom istemeye istemeye indi.

Yazgısı onu Porte de Clignancourt'ya göndermişti. Tom daha önce de gelmişti buraya. Buralarda dolaşmış, kuskus yemiş ve bit-

pazarını gezmişti. Sırlıslıklamdı. Yüreğini sıkıp suyunu çıkarabilirdi. Gevşedi. Karşı platforma geçip ilk gelen trene bindi. Chatelet'de tren değıştirdi ve St. Michel'de indi. Ağır ve dikkatli adımlarla yürüyen merdivene gitti, yukarı çıkarken kımıldamadan durdu. Zamanı azdı; ama işi şansa bırakmadı, bütün okları ve işaretleri dikkatle inceledi, alacakaranlık çökerken Place St. Michel'de istasyondan dışarı çıktı.

Bu metroyla yaptığı son yolculuktu. Saçları diken diken olmuştu. Leş gibi pisenmişti. Bir tezgâha yanaştı ve bulduğu ilk tişörtü satın aldı. Bu beyaz bir tişörttü, üzerinde Eyfel Kulesi'nin resmi vardı. Olsun, en azından temizdi. Terden rengi koyulaşmış pembe tişörtünü sıyırıp çıkardı, attı.

Kalabalığın içerisinde biraz dolaştı. Saat sekiz buçuk olmuştu. Lanet olsun, dedi yüksek sesle. Niçin güzel bir şey olmak üzereyken her şey allak bullak olmuştu? Niçin böyleydi? Ne zaman mutluluk kapısını çalsa işler karmakarışık oluyordu. Tıklım tıklım dolu meydanda dolaşp Jeanne'ı arıyordu. Fısıkiyelerin yanında değildi. Gitmişti kesinlikle. Tom olsa böyle yapmazdı. Ama o gitmişti. Gülleri almıştı ya bu ona yetmişti. Belki de Tom'un gelmemiş olmasına sevinmişti. Sekiz dakika beklemiş ve gitmişti. Tam sekiz gül vardı ya.

Fısıkiyenin yanında kareli gömlekle pozcu tipler oturmuş ısıklıla Charlie Parker çalmaya çalışıyorlardı. Tom bir sigara yaktı ve havaya halka biçiminde dumanlar savurdu. Arkasında alçak bir ses duymuştu. Domm? diye soruyordu ses. Tom? Tom topuklarının üzerinde öyle hızlı döndü ki ceket kanat gibi dalgalandı, dengesini yitirdi, kollarını iki yana savurdu, dengesini yeniden topladı ve kendini her şeye hazırladı. İşte karşısındaydı gerçekten, tavuskuşları ve turistlerin ortasında Jeanne duruyor ve menekşe yeşili gözleriyle onun yaptıklarını izliyordu. Örgüsü çözülmüştü. Saçları her yana uçuşuyordu. Bunu Tom için yapmıştı. Tom onu metroda gördükten sonra açmıştı saçlarını. Tom heyecandan kızardı. Kolunu ona doladı, eli sağ omzunun üzerindeydi. Tom işaret parmağıyla kızın çıplak tenine dokundu. Yüksek sesle sayıyordu. On bire gelince durdu. Sana üç gül borçluyum, dedi. Jeanne güldü. Ustaca bir

buluştu bu. Jeanne çok güzeldi. Bir rüyadan daha güzeldi.

Sol yaka hoşuma gidiyor, dedi Jeanne. Turistleri seviyorum, dedi. İngilizce kursuna gidiyorum. Tişörtünü yakalamıştı. Yabancı kültürler ilgimi çekiyor, dedi. Tom biraz afallamıştı. Yabancı kültürler mi? O bir yabancı kültür müydü? Öyle mi görünüyordu? O Tom gibi görünüyordu, tüm dünyayı dolaşacak bir insan gibi. Herkesle bir olacaktı, arayış içindeki yüreğiyle bir bukalemun olacaktı. Gölgele ve ışığı ziyaret edecekti. Yeryüzünde attığı her adım onun düşlerine tanık olacaktı. Tom yabancı kültürlerle ilgilenmiyordu. Herkes aynıydı. Herkesin kendi tarihi vardı, ama herkes aynıydı. Sınırların kaldırılması gerekiyordu.

İngilizce konuşalım mı? diye sordu Jeanne. Güzel kokuyordu. Çok hoştu, evet bir Fransız bebeği gibi değildi, ama doğaldı. Sırtındaki minik girinti çok şirindi. Bir Fransız için dolgundu. O rüzgâra dayanıklı bir ağaçtı. Bir şey söylemesi gerekmiyordu, ama sürekli konuşuyordu. Sürekli olarak İngilizce konuşuyordu. Tom karanlıkta onun yanında oturup bir film izlemek istiyordu. Ona iyice soku-lup oturacaktı. Güzel kokusunun tadını çıkaracak ve belki de eline dokunacaktı.

Rue de la Harpe'da sinemaya gittiler, Jeanne yumuşak dirseğini ortalarındaki kolluğa yerleştirdi, elbette Tom da ceketli dirseğini onun yanına koyabilirdi. Bu onun en doğal hakkıydı; ama Tom zorlayıcı görünmek istemiyordu, özellikle reklamlarda.

Tom sol elini bacaklarının arasına bastırdı ve sağa doğru eğildi. Sağ yanındaki yaşlı adamın sol omzunu onun sağ omzuna bastırdığını fark etmişti. Tom da geri bastırdı. Vazgeçmek istemiyordu. Yaşlı adam hafifçe öksürdü. Arkasında birisi tısladı. Tom ellerini kucağında kavuşturup koltuğuna gömüldü. Fransız sinemalarına gitmek için çok iriydi o.

Tom karanlığı bekliyordu. O zaman derin düşüncelerin, rüyaların ve hayran olmanın zamanıydı. Tom karanlıkta Jeanne'ın iyimser profilini seyredebilirdi. Bu profil tasasız ve güçlüydü. Tom sıkı bir gözetleyici ve çok kötü bir atıcıydı. Filmi izliyordu, ama sol gözünün yarısı Jeanne'ı gözlem altında tutuyordu. Çenesinin hafif tombulluğu Tom'un içine şefkat dalgaları gönderiyordu. Zamanı

geldiğinde burayı öpecekti. Çillerini öpecekti onun.

Ama her şeyden önce bir Fransız filmine katlanması gerekiyordu. Konu bir oğlanın zor geçen çocukluk yıllarıydı. Tom istemeye istemeye kendini buldu filmde. Tom geçmişten nefret ediyordu. İyi bir filmdi. Tom'un kafasında kendi filmi vardı. Bu hiçbir zaman gösterilmemişti. Yerinde kıpırdandı. Resimler yetiyordu. Tom'a metin gerekmiyordu. Konuşmaları önceden bilebiliyordu.

Jeanne ona doğru yaslandı. Jeanne başını neredeyse omzuna dayamıştı. Bu inanılmaz bir şeydi. Sıcak soluğu Tom'un yanağını neredeyse kızartmıştı. Dilini kulağının içine sokmasını bekledi. Sonraki adım bu olmalıydı. Jeanne fısıldadı. Tom gülümseyip ona eğildi. Jeanne İngilizce konuşuyordu. Metni kendi anlaşılmasız İngilizcesine çeviriyordu. Aynı zamanda her sözcüğü vurgulamak için dizini onun bacağına bastırıyordu.

Tom başı yana eğik oturmuş kafasını sallıyordu. Sinirlenmişti. Jeanne'ın ne dediğini anlamıyordu. İstemediği bir filmi izliyordu. Tom'un başından geçenleri andırıyordu film. Jeanne kendi çevirisini sürdürüyordu. Çevrelerindeki insanlar hişt demeye başlamışlardı. Tom kafasının arkasına bir patlamış mısır yedi. Jeanne arkasındaki birisiyle konuştu. Tom onun Amerikalı olduğunu ve Fransızca bilmediğini söylediğini duydu. Filmdeki çocuk islahetine düşmüştü. Tom çocuğun kapalı yüzünü görünce sırtı ürperdi. Bu yalnızca başlangıç, diye düşündü.

Jeanne filme doymuştu. Çıkmak istiyordu. Saçlarında patlamış mısırlar vardı. Jeanne sokağa çıkınca tısladı. Vatandaşlarını anlayışsızlıklarından ve yabancı düşmanlıklarından dolayı kınıyordu. Amerika'dan nefretin arkasında de Gaulle'ün durduğunu söyledi. Tom filmin nasıl bittiğini sordu. Çocuk sahilde duruyor, dedi Jeanne. Bir soyguncu oluyor mu? diye sordu Tom. En son resimde dönüp dosdoğru kameranın içine bakıyor, dedi Jeanne. Bir suçlu olmak zorunda kalıyor mu? diye sordu Tom. Arkasında yalnızca deniz uzanıyor, dedi Jeanne.

St. Germain'e doğru yürüdüler. Jeanne Amerikalıları sevdiğini söyledi. Tom isterse onun Amerikalısı olabileceğini söyledi. Jeanne güldü. Tom kendini kuş gibi hissediyordu. İsterse bir Çinli de ola-

bilirdi. Çingene de olabilirdi. O ülkesizdi. Yavaşça gür, kalın saçlarını okşadı kızın. Saçı onunla birlikte yürüyormuş gibi görünüyordu. Saçı güzel bir avcı kuştı, çilli avıyla havalanmaya çalışıyordu.

Şimdi Tom Jeanne'la birlikte bulvara doğru gezintiye çıkmıştı. Sıcak akşamın kıpır kıpır kalabalığının bir parçasıydılar. Jeanne, çevresine bakıyor, başıyla ve parmağıyla gösteriyor, yorumlar yapıyor ve gözlerini deviriyordu. Tom utangaç bir yüzle gülümsüyor ve iyi seçilmiş tek heceli sözcüklerle yanıtlıyordu onu. Onun kahrolası Latin mahallesinin atmosferine duyduğu hayranlığı affetmişti. Memnuniyetle kapıların önünde biraz duraklıyordu. Bu akşam yarış atlarının akşamı değildi. Kızı kibarca dirseğinden tutmuş kalabalığın arasından geçiriyordu. Birisi kıza seslendi. Birisi Jeanne diye gürledi. Bu yolun öteki tarafındaki bir kız arkadaşıydı. Jeanne Tom'un koluna sarıldı ve el salladı. Arkadaşı yola çıktı, arabaların arasından kıvrılarak yürüdü. Bu sırada durmadan seslenip el sallıyordu. Jeanne yüzünde geniş bir gülümsemeyle kımıldamadan duran Tom'a sokuldu. Tom'un yüzünde kıtaya özgü geniş bir gülümseme vardı, birini tanıyan biri rolü hoşuna gitmişti. Yanında güzel bir kadınla Boulevard St. Germain'in ortasında durmuştu, bu sırada başka bir kadın yoldan karşıya geçip onların yanına gelmeye çalışıyordu. Kadın kendisine doğru gelen trafiğin arasından yüksek topuklarıyla geçerken ona korna çalan şoförlere gülümsüyordu. Evet, sıcak ve canlı bir akşamdı. Tom bir sigara yaktı, onlara ulaşmak için canını tehlikeye atan Jeanne'in arkadaşına yavaşça el salladı. Bu epey sürmüştü. Sonunda kadın kendini Jeanne'in boynuna fırlattı. Tom keyifle mırıldanıyordu. İşte yaşam böyle olmalıydı, öyle değil mi?

Jeanne'in saçları uçuşan bir yağmur bulutu gibi her şeyi örtmüştü. Karşılaşma heyecanı epey uzun sürdü. Kuaförden bir iş arkadaşı olan kız sonunda Tom'a dönmüştü. Jeanne, bu Tom, dedi. Onun Amerikalı arkadaşı. Tom her şeye katılmaya hazırdı. Kızın elini yakaladı, öpmek üzere kaldırdı; ama kız elini hızla geri çekip nereden geldiğini sordu. Montana, dedi Tom. Dawson, Montana. Ama kız şimdiden arkasını dönmüştü. Jeanne'ı iki yanağından öptü, yanından geçen alçak beyaz bir spor araba bacağına sürünmüş gibi ken-

dini geri çekti ve sonra yeniden trafiğin ortasına atladı. Kızın saçlarından büyülenmiş şoförler erotik dumanlar çıkardılar. Bu sırada Tom birden Dawson'un Montana'da olmadığını anımsadı ve kızın arkasından gürlledi. Butte, Montana!

Kız ince topuklarından birinin üzerinde döndü, küçük elini kulağına götürdü, Tom ve Jeanne koro halinde gürllediler: Butte, Montana! Kız bütün bedenini titreten el hareketleri yaptı, sağa sola kıvrıldı. Çok eğleniyordu, bu günün en önemli anı olmuştu. Boulevard St. Germain'de trafiğin ortasında, pırıl pırıl cilalı tamponların arasından geçerken kim bilir kaç kez ezilecek gibi olmuştu. Jeanne çığlık atıyordu, ama arkadaşı şimdi yolun karşı tarafından arkadaşlarına işaret ediyordu. Sonra yürümeye başladı ve gözden kayboldu. Jeanne Tom'un kolunu bıraktı. Butte, Montana'dan Amerikalı kolunu. Şimdi canı sıkılıyormuş gibi görünüyordu.

Tom'un keyfi yerindeydi. Şimdi o bir Parisliydi. Sıcak bir yaz akşamı Latin mahallesinde bir Parisli olmak böyle bir şeydi işte. Butte, Montana, dedi bir şeyler söylemiş olmak için. Bu uzun sürmedi. Boğayı boynuzlarından yakalaması gerekiyordu. Tehlikeye atılmalıydı. Jeanne onun kafasındaki ışıltıyı, değerli şeyi bekliyordu. Tom'un lüks bir otelin resepsiyonundaki bir öğrenciden daha fazlası olduğunu anlatacak bir şeyler bekliyordu. Tom kolunu sıkıca onun omzuna doladı. Kahverengi ellerini on bir çilin üzerine yerleştirdi. Sıcak bir topu tutmak gibiydi. Jeanne kıvrılıp elinden kurtulmaya çalıştı. Ağzı soğuk bir O biçimini almıştı. Tom acımasız gözlerle yolun ötelere baktı. Uzaklarda tabelayı görmüştü.

Lipp'e gidelim mi? diye sordu. Bunu öylesine söylemişti. Buz gibi kanıyla intihara kalkışan biri gibi söylemişti. Kız durdu. Yeşil gözleri açılıp kapandı. Lipp! dedi. Evet, dedi Tom. Bir lokma yemek yiyip bir bardak şarap içebiliriz. Jeanne hiç gitmemişti oraya. Tom bunu görebiliyordu. Lipp etkilemişti kızı. Oraya gitmenin düşlerini kurmuştu. Kız Tom'un kendi isteğiyle elektrikli sandalyeye oturduğunu bilmiyordu. Tom'un elektrikli sandalyeden sağ çıkacağını hesapladığını bilmiyordu. Orası çok pahalı, dedi. Ben acıktım, dedi Tom. Acıktığım zaman Lipp'e giderim. Kız şimdi yumuşamıştı. Bu hızlı bir zafer olmuştu. Kızın bedeni yumuşacık biçimde

onunkine dokunuyordu. Yaklaşık iki yüz metre boyunca Tom kral olacaktı. Yaklaşık iki yüz metre boyunca sıcak bir Parisli kızın hayranlığıyla donanmış olarak yürüyecekti.

Kızın saçları kabarmıştı şimdi. Saç kökleri tanrısal bir enjeksiyon almış gibi kabarıp yükselmişti, her saç teli çevresine elektrik yayıyordu. Kızın yüzünün yarısını örtünceye kadar kabardı saçlar. Tom'un ağzına burnuna saçlar giriyordu ve bu dev çiçeğin altından yumuşak mırıltılar duyuyordu. Tom elinden geldiğince yavaş yürüyor, bu altınla kaplı metrelerin her birinin tadını çıkarmaya çalışıyordu. Büyük bir yüce gönüllülükle atıyordu adımlarını. Çevresindeki kıskanç bakışların farkına vardı. Çevresindekiler hayranlık ve kıskançlık dolu gözlerle süzüyorlardı onları. Daha da yavaş yürümeye başladı. Sessizce gülümsedi ve kahkaha attı. O cesur bir şeytandı, çok kendini beğenmişti ama cesurdu.

Jeanne bir şeyler söyledi, ama saçları araya giriyordu. Bacakları Tom'unkilerle bir olmuştu. Hiç sürtünme yoktu aralarında, eriyip birleşmişlerdi. Artık alıcı ya da kabul edici olmak söz konusu değildi, onlar bir olmuşlardı. Tom güçlü bir ereksiyon hissetti, ama artık önemi yoktu. Darağacına giderken utanılacak bir şey değildi bu. Ölüm mahkûmunun son isteğiydi yalnızca. Son andaki son güç. Giderek ceketini yana çekti ve ortaya çıkan o korkunç Eyfel Kulesi'ne baktı, bir elini cebine sokup taş gibi sert organına iki parmağıyla dokundu. Tabii ya, yaklaşan yıkımdan habersiz karanlık niyetleriyle havaya dikilmişti işte.

Lipp giderek yaklaşıyordu. Uzakta adı okunabiliyordu. Alçak gönüllü tabelada Lipp yazıyordu, tabela öylesine alçakgönüllüydü ki görmeden geçilebilirdi önünden. Jeanne Tom'un kolunun altında mırıliyordu. Her şey sevgi için, diye fısıldadı Tom Rue de Rennes'yi geçerlerken. Cesareti olmayan mezara bir şey görmeden girer. Kız Tom'a ne dediğini sordu. Tom güzel bir akşam olduğunu, neredeyse dışarıda gezilmeyecek kadar sıcak olduğunu, Lipp'e gitmeye uygun bir akşam olduğunu söyledi. Kızın elini bacağına hissetti. Eczanenin önünde durdu. Bu anın son noktasına kadar tadını çıkarmak gerekiyordu. Kızın saçlarını yana itti. Kız gülümseyerek ona baktı. Bir şeyler fısıldadı, ama Tom çok yüksekteydi. Hızla eğildi,

ama kız Tom'un altında başını eğdi. Tom dizlerini büktü, kız şakacı bir yüzle gülümsedi, bedeni çok ağırdı, sanki Tom'u da kendisiyle birlikte aşağı çekmek istiyordu. Sonra yana kaydı, Tom'un elini tuttu, peşinden sürükledi.

Şimdi Lipp önünde dans ediyordu, kimse onu kurtaramazdı. Tom bundan hoşlanmıştı, tehdit edici bir kahkaha attı ve arkasında Jeanne'la döner kapıdan kararlı adımlarla içeri girmeye hazırlandı. Bu sırada sarı saçlı ve sağ kulağının üzerine plaster yapıştırılmış bir adamı fark etti. Bu Justin'di. Yanında koyu renk giysili iki arkadaşıyla birlikte Lipp'ten dışarı çıkıyordu. Tom bir katil değildi. Justin kafasını çarpıp ölmemişti. Tom dosdoğru gözlerinin içine baktı. Bugün büyük sınavlar ve cesur erkekler günüydü. Tom yanan asma köprülerin bir gülümsemeyle söndürülebildiği bir noktaya gelmişti, hiçbir geçmiş araştırılmayacak kadar tehlikeli değildi, bu yüzden elini uzattı ve neşe dolu bir sesle gürledi: Justin!

Justin aldırmaz gözlerle ona baktı. O da koyu renk giysiler giymiş ve boyunbağı takmıştı. Tom ona doğru yürüdü. Tom ona sarılmak istiyordu. Plasterin üzerinden öpmek istiyordu onu. Her şey açığa çıkmıştı. Her şey bağışlanabilirdi. Justin'in bakışı gerginleşti. Alt dudağı aşağı sarktı. Bu bir uyarıydı. İki arkadaşısı Tom'a dönüp bakmamışlardı bile. Bunlar eşcinsel tavşan avcıları kulübünün üç temsilcisiydi. Tom Justin'den bir metre uzakta duruyordu. Kolları aşağı indi. Justin duygulu bir karşılaşmayla ilgilenmiyordu. Bugün ve tüm geleceğinde Tom olmadan yaşayabilirdi o. Justin le Jus! dedi Tom alçak sesle. Justin yavaşça alt dudağını ısırp iki arkadaşıyla birlikte Rue de Rennes'ye doğru yürüdü.

Jeanne onu kolundan çekiyordu. Bir iş arkadaşım, dedi Tom. Lipp'in dolu olduğunu söyledi. Jeanne durmuş, kapıdan içeri bakıyordu. Düş kırıklığına uğramıştı. Tom cesaretini yitirmişti. Yine de ölmek istemiyordu. Lipp'in dolu olduğunu söyledi, dedi Tom. Tuvalete gitmem gerekiyor, dedi Jeanne. Kahrolsun, diye düşündü Tom. Cafe de Flore'a gidebiliriz, dedi. Ben yalnızca tuvalete gideceğim, dedi Jeanne. Hiç kimse yalnızca tuvalete gitmek için Lipp'e girmez, dedi Tom. Cafe de Flore'da tuvalete gittin mi? diye sordu. Jeanne'ın yüzü pembeleşti. Şansı en yakın tuvaletin içine düşmek

üzereydi Tom'un. Hayır, ben Lipp'e gitmek istiyorum, dedi Jeanne. Ne yazık ki olmuyor, dedi Tom. Onun asıl istediği şey ortadan kaybolmaktı. Paris'te kafelerde tualete gitmek bir insan hakkıdır, dedi Jeanne. Ağzı küçümseyen bir O oluşturacak biçimde büzülmüştü. Seninle içeriye geleyim, dedi Tom. Kızın kolunu kendi kolunun altına aldı, doğruldu ve Brasserie Lipp'in döner kapısını neredeyse tekmeleyerek açtı.

İçeride bol bol yer vardı. Lokantanın neredeyse yarısı boştu. Tom'un daha önce gördüğü ve Tom en son buraya geldiğinde onu aşağılamış olan garsonlardan biri olan kısa boylu, seyrek kıvılcıklı saçlı bir garson gülümseyerek onlara doğru geldi ve bir kolunu uzatıp boş masalardan birini gösterdi. Tom inanmaz gözlerle bakakaldı ona. Adam gülümsüyordu. Kötü kötü gülümsemiyordu üstelik. Tom dışarı atılmamıştı. Onu unutmuşlardı. Belki de bağışlamışlardı. Belki de hesabı ödemedен kaçmayı planlayan sefil pezevengi unutmuşlardı. Onlar tarafından aşağılanmanın intikamını sigarasını beyaz örtünün üzerinde söndürerek alan pezevengi anımsamıyorlardı.

Garson dostça gülümsedi ve sert ensesiyle eğilerek selam verdi. Yalnızca Jeanne'a değil, Tom'a da selam vermişti. Belki Tom bugün buraya yalnız başına gelseydi de ona servis yapacaklardı. Jeanne çok mutlu olmuştu. Garsonla Fransızca gevezelik etmeye başladı.

Tom gergin omuzlarını gevşetti. Güneş en ummadığı anda parlayıvermişti. Burada o, göre göre bir mayının üzerine basmış ama mayın patlamamıştı. Tersine. Soldaki aynalı sütunun arkasında onlara güzel bir masa gösterdiler, garson Jeanne'ın sandalyesini geri çekti, ama o kanepede oturmak istiyordu; çünkü daha geniş bir görüş açısı vardı oranın. Jeanne mutluydu. Sonunda Lipp'e gelmişti. Sonunda ünlü Brasserie Lipp'e gelmişti. Tom daha yakından bakınca gözüne o kadar da soylu görünmemişti burası, ama yine de biraz solmuş ışıltılarıyla krallara yaraşır ağır bir kokusu vardı.

Her ne olursa olsun şimdi Lipp'teydiler. Masa örtüsü beyazdı, üzerinde şık bir kül tablası duruyordu. Garsonlar dostça önlerinde eğiliyordu. Masalarda beklenti dolu yüzlerin ışıldadığını görüyor-

lardı. Çünkü burada sandalyelerinde oturan herkes Lipp'te olduğunu hissediyordu. Onlar Brasserie Lipp'e gelmişlerdi. Tom daha paketinden bir sigara çıkarmaya zaman bulamadan elinde yanan bir kibritle garson yanında belirivermişti. Çakmak değil, diye düşündü Tom, Lipp'te çakmak olmazdı. Bir garson çırağı çatal bıçak ve peçeteleri getirdi, ikisine de birer mönü verildi. Sonunda Tom konuşma yeteneğini yeniden kazanmıştı.

Sen tuvalete gitmeyecek miydin? diye sordu. Jeanne gülerek başını salladı. Lipp'de olmanın verdiği mutluluk bağırsak fonksiyonlarına da etki etmişti. Tom bir pernod, Jeanne da bir bardak su istedi. Tom çizmelerinden birini uzatıp masanın altından Jeanne'ın bacağına dokundu. Jeanne dalgın dalgın gülümseyerek dokunuşa karşılık verdi, Tom kim bilir kaçınıcı kez güçlü bir ereksiyon hissetti, ama şimdi bu daha uygundu; çünkü artık bu bir başlangıçtı, son değil.

Jeanne mönüyü inceledi. Masaya aperitifler geldi. Tom pernodunu yudumladı. Garsona başıyla işaret etti. İçkisinden memnun kalmıştı. Çok sert ya da çok yumuşak değildi. Bir pernodun nasıl olması gerekiyorsa öyleydi. Jeanne suyun nefis olduğunu söyledi. Bu biraz abartıydı. Ne olursa olsun bir bardak su bir bardak sudur. Ama Tom hafifçe güldü ve ön yemek olarak ne istediğini sordu. Soru sorarken sigarasını sallayınca külü yan masaya uçmuştu, ama garson yalnızca gülümsedi ve külü peçeteyle süpürdü. Tom şimdi Lipp'in inanılmaz hoş bir yer olduğunu düşünüyordu. Jeanne'a ne isterse ısmarlayabileceğini söyledi. Jeanne otelde çalıştığına göre neyi önerdiğini sordu; ama Tom resepsiyonda çalıştığını ve Paris'in onun kenti olduğunu söyledi. Jeanne seçecekti. O yalnızca bir noktuydu.

Jeanne krep istedi; ama garson kibarca krepin ön yemek olmak için pek uygun olmadığını anımsattı. Krep tatlıydı. Tom Jeanne'ın ön yemek olarak akıtma istemesinin onu ilgilendirdiğini düşündü. Bunu söylemek için sesini temizliyordu ki Jeanne'ı düşünerek vazgeçti.

Peki siz ne önerirdiniz, dedi birazcık da olsa sert bir sesle. Amuseguale au roquefort, dedi garson. İki tane, dedi Tom. Şarap listesi-

ni almıştı eline. Yanlış anlamalardan bıkmıştı artık. Bundan böyle dosdoğru ve hızlı ilerleyecekti. Bugün kendini Fransız ellere bırakmıştı. Bugün Paris ona neler sunabileceğini gösterecekti. Kadınlar, yemekler, içkiler. Kendileri seçebilirlerdi. Denebilir ki silahı seçmeyi onlara bırakmıştı. O kendi başının çaresine bakabilirdi. Garsona ne önerdiğini sordu. Dolgun bir Bordeaux'ya ne dersiniz? dedi garson. Roquefort sert bir peynirdir. St. Emilion ya da Pomerol: Pomerol'den gelme çok seçme bir şarabımız var, dedi. Tom ondan istediklerini söyledi.

Lütfen güneş gözlüklerini çıkarır mısın? diye sordu Jeanne. Tom unutmuştu bunu. Çabucak çıkardı. Evet, evet, yeşil beyaz ışık çok sayıda aynadan yansıyınca aldatıcı bir etki yapıyordu, Lipp pekâlâ da Tom'un lokantası olabilirdi. Çalışanların çok bağışlayıcı oldukları kesindi, son kez buradayken onlara vermeye çalıştığı zararını bağışlamalarından belliydi bu. Burası hoşgörünün kalesiydi. Garsonlardan birine ateş ediyordunuz, arkasından bir başkası gelip size Pomerol'den gelme dolgun bir şarap öneriyordu. Tom bunu beğenmişti. Burada söz konusu olan şey doğru anda kendinden bir parçadan vazgeçmek, Fransa'nın kollarına en içinden en dışına kadar bütün kişiliğini bırakmaktı. Düşler ve düşünceler, çizmeler ve bıçak, .itış kakış. Bugün Fransa kendisi için altın şansı yakalamıştı, bunu elinden kaçırmaması gerekiyordu.

Jeanne masanın üzerine eğildi, Tom da aynısını yaptı. Jeanne gülümseyerek Tom'un anlamadığı bir şey fısıldadı, herhalde İngilizce konuşmuştu, sonra söylediklerini Fransızca yineledi. Yine de tuvalete gitsem iyi olacak, dedi. Tom kolunu bodruma doğru inen merdiven yönünde sallayarak güldü, burayı avucunun içi gibi bildiğini göstermek istiyordu. Demek ki Jeanne yine de tuvalete gidecekti. Arkasından sezdirmeden seyretti onu, sonra belki de yerinden kalkması gerektiği aklına geldi.

Bir sigara yakıp aynada kendini seyretmeye başladı. Lipp'te kendini aynada seyretmemek olanaksızdı. Başı hiç olmadığı kadar büyüktü. Eyfel Kulesi'nin tepesi ceketinin buruşuk yakasından dışarı çıkmıştı, ama saçları iyiydi. Neyse, diye düşündü. Buna bile ses çıkarmıyorlarsa geriye bir şey kalmıyor. Ben olsam şu aynada

gördüğüm herife asla servis yapmazdım. Alçak sesle güldü.

Garson şarap şişesiyle geldi, açılmıştı. Açık mı? diye sordu Tom. Bir Pomerol, dedi garson. Bunun servis yapılmadan üç buçuk saat önce açılması gerekir. Elbette, dedi Tom. Garson bardağına biraz şarap koydu. Tom kadehini kaldırdı, küçük bir yudum aldı, ağzında dolaştırdı. Aslında yakınmak isterdi, ama bu akşam hoş bir akşam olacaktı. Göze çarpması için hiçbir neden yoktu. Onun rolü görünmez olmaktı bu akşam. Gözleri yarı kapalı ağzını şapırdattı, yutkundtu, burnunu çekti ve yavaşça başını salladı. Nefis, dedi. Bu Pomerol harika. Şaraptan anlayan bir adam rolü yapmak hoşuna gitmişti.

Jeanne yerine oturdu. Garsonun kölesi, çırak ön yemekle geldi. Görünüş tam bir düş kırıklığıydı, kürdanlara takılı peynir topları. Tom çırağa sert sert baktı. Amuse-guele au roquefort bu mu? diye sordu. Evet, dedi çırak. Jeanne bir tanesini ağzına attı. Enfes, dedi. Tom omuz silkti. Ayaktakımını azarlayanın bir yararı yoktu. Üstelik tadı görünüşünden daha iyiydi. Peynir gibiydi.

Böylece kürdana takılı peynir topları yediler. Tom kırmızı şarap içti. Peynir toplarının dolgun bir Pomerol ile iyi gitmediklerini düşünüyordu. Peynir topları bir bardak suyla daha iyi giderdi. Ama güzel bir gün olmuştu. Justin'i öldürmemişti. Lipp'e girerlerken onların önünde eğilmişti garsonlar. Paris'e sevmek için gelmişti Tom. Nefret etmeyi bitirmişti artık.

Jeanne ellerini çırpı. Bu harika, dedi. Jeanne Brasserie Lipp'te Tom'la birlikte oturmuş İngilizce konuşuyor ve Amuse-guele au roquefort yiyordu. Bunu düşlerimde bile görmemiştim, dedi.

Evet ve bir Norveçliyle birlikte, dedi Tom. Bardağını boşalttı, hemen yerden biter gibi garson karşısında belirdi ve bardağını yarıya kadar doldurdu. Tam yarıya kadar. Tom elinde kürdana takılı bir eşekarısı yuvası ile masanın üzerine doğru eğildiğinde bacağı Jeanne'ın dizlerine değdi. Jeanne dizlerini onun bacağına doğru bastırdı ve yalnızca bastırmakla da kalmadı, dizler aralandı, Tom'un bacağının yuvarlak, çıplak dizlerinin arasına girmesine de izin verdi. Tom'a bir bakış fırlattı ve kahrolsun, yüzü kızaran Jeanne değil, ama Tom olmuştu. Ama Tom bunun ona yakıştığını hisset-

ti. Kıza Tom'un zamansız sarkıntılıklar yapmayacak utangaç bir adam olduğunu anlatıyordu yüzünün kızarması. Ama kızın yüzünde küçük bir gölge dolaştı, sanki dokunma ya da durum ona bir şeyler anımsatmış gibi neredeyse acılı bir çekilme. Ya da belki kız şimdi düşüncenin gerçeğe dönüştüğünü düşünmüştü, Tom emin değildi.

Bacağı daha ileri gitsin diye Tom arkasına yaslandı. Bedeninin olabildiğince büyük bir bölümünü kızın dizleri arasına yerleştirebilmek için sandalyede arkasına yaslandı. Tom kızarmıştı, terliyordu. Kız bembeyazdı. Yüzü neredeyse sertleşmişti, bir sonraki peynir topunu yutmadan önce uzun süre dudaklarının arasında tuttu. Aynı zamanda dizlerini Tom'un dizlerine bastırıyordu, Tom'un soluğu biraz sıklaşmıştı. Bu hoş bir bacak flörtü olacaktı, ama Tom yerinden kıımdayamıyordu. Sandalyede doğrulamıyordu. Beli neredeyse sandalyenin kenarına gelmişti. Sanki kız onu masanın altına çekmek üzereymiş gibi görünüyordu. Yerinden kaymamak için iki eliyle masanın kenarlarını yakaladı. Kızın gözleri kapkaraydı. Tom yerinden kıpırdayamaz olmuştu. Kızın dizlerinin kısılcasına yakalanmıştı. Hiçbir şey de söyleyemiyordu, büyüü bozmaya korkuyordu; çünkü bu bir büyüydü. O zaman kızın açık çağrısını reddetmiş ya da dizinin kucaklanmasına direnmiş olacaktı. Durumu öylesine rahatsızdı ki o anın tadını çıkaramıyordu. Hiçbir heyecan hissedemiyordu.

Jeanne peynir toplarını yemeyi sürdürüyordu. Artık Tom'a bakmıyor, düş görür gibi kendi kendine gülümsüyor, masa örtüsüne kaçamak bakışlar atarak peynir toplarını yemeyi sürdürüyordu. Tom bunlara çoktandır doymuştu, Jeanne Tom'un kileri de yiyip yiyemeyeceğini sordu. Tom başını salladı. Aslında ben krep yemek istiyordum, dedi kız.

Tom bardağını yakaladı, garsonun dikkatini üzerlerine çekmek için şimşek hızıyla boşalttı. Garson geldi. Tom'un yarı yarıya yatar durumunu görünce kaşlarını yukarı kaldırmadı, yalnızca biraz daha kırmızı şarap doldurdu, soru sorar gibi Tom'a baktı. Tom buranın çok liberal olduğunu, konukların isterlerse masaların üzerine yatabileceklerini, ağır beyaz örtülerin altında çiftleşseler bile kimsenin

aldırmayacağını düşündü. Artık dizi hiçbir şey hissetmiyordu, felç olmuştu, iyi antrenmanlı bir çift berber dizi arasında sıkışıp kangren olmuştu.

Jeanne ağır ağır son peynir topunu dudaklarının arasına yerleştirdi, bir süre bekletti, yanaklarını içeri çekerek emdi ve küçük bir öpücükle peynir ağzının içinde kayboldu. Düş görür gibi kendi kendine gülümsedi. Kıskaç gevşedi. Demek ki bu gerekiyordu, kürdana takılı belli sayıda peynir topu. Tıpkı çiller gibi. Tom yerinde doğrulup oturdu ve soluk verdi.

Nefis, dedi kız. Gerçekten, krepten bile daha iyiydi, evet. Tatlı olarak krep yiyebiliriz, diye fısıldadı Tom. Huzursuz ellerle bir sigara yakarken Jeanne ile sevişmenin şakaya gelmediğini düşünüyordu. Dizi yeniden hissetmeye başlamak üzereydi herhalde, çünkü karıncalanmaya başlamıştı. Üstelik bu yalnızca bir dizdi. Asıl işler ciddileştiği zaman kim bilir neler olacaktı? Değerli bir eşle karşılaşmaya hazır olması gerekiyordu. Bütün bedenini kullanan, aldığı kendine tutup bir daha geri bırakmayan, sımsıkı yakalayan bir eş. Bu zorlayıcı bir karşılaşma olabilirdi. Acaba kız düş kırıklığına uğrayacak mıydı? Tom bir bez bebek gibi bir yana mı fırlatılacaktı? Bu yalnızca ön yemekten küçük bir lokmaydı. Kocaman, kanlı ana yemekle karşılaştırıldığında bu yalnızca bir peynir topuydu. Dev gibi biftekler önüne geldiğinde, kan, sinirler, kaslar harekete geçip en büyük hazzı almak için işe giriştiklerinde Tom buna hazır olabilecek miydi? Bu işten sağ çıkacak mıydı?

Şimdi sıra ana yemekte, dedi Tom. Ne önerirsin? diye sordu kız. Sen seç, dedi Tom. Kız başını yana eğdi. Dilinin ucu parladı. Ben her şeyi severim, dedi Tom. Yemek yemektir. Kötü yemek diye bir şey olmaz. Garson yanlarında dostça, kibarca ve dikkatle dikiliyordu. Tom şimdiye dek daha iyi bir garson görmemişti hiç.

Cervelles au beurre noir et aux champignons, diye okudu Jeanne mönüden. Tom keyifle gülümsedi. Bunun ne olduğundan haberi bile yoktu. Ama bir önemi yoktu. O her şeyi yedi. İyi bir seçim, dedi. İki tane alalım. Bildiğim en iyi yemek, dedi Jeanne. Ama hiç mantarlısını yememiştim. Tom fiyatına bir göz attı. En ucuz yemektir. Duygulanmıştı. Jeanne Tom'un parasının peşinde değildi.

Böyle bir siparişin arkasında gerçek duygular yatıyor olmalıydı.

Tom keyifliydi. Dolgun şarabından yudumladı, iyi bir şarap. Markasını aklında tutacaktı. Öğrenecek çok şey vardı. Çaktırmadan Jeanne'ın yumuşak çizgilerini, omzundaki onca zorlukla sekiz kırmızı gül sunduğu çilleri, su bardağıyla oynayan ince parmaklarını, başını açmış, beynini ovalamış ve ona yaşamda yeni bir bakış açısı vermiş olan o büyümlü parmaklarını süzüyordu. Bundan sonra ne olacağını bilmiyordu, ama umurunda değildi. O fırtınaydı. Gerçeğin sınavından geçmişti.

Gerçeğin sınavından geçiyorum, diye düşündü ve kızardı. Böylesine sıradan düşüncelere kapıldığına göre âşık olmuş olmalıydı. Böyle sözler gün ışığına dayanmazlardı. Lüks bir otelin resepsiyonunda çalıştığı yalanı üzerine yaşıyordu şimdi. Ama bu Tom'un yirmi yaşına gelinceye dek söylediği en beyaz yalandı. Üstelik bu yalan aşk uğruna söylenmişti ve orada her şeye izin vardı. Bedeninde dingin bir kaşıntı hissetti. Son bardağını boşalttı. Daha bardağı yerine koymadan garson yanındaydı. Şimdi ne önerirsiniz? diye sordu Tom. Hafif bir şey belki, dedi garson. Bordeaux'dan bir Medoc. Pembe bir şarap da iyi olurdu. Bana sorarsanız size bir beyaz. Bourgogne önermek isterdim. Bu yemeğin yanında almaya pek cesaret eden olmaz, ama aslında harika bir kırma etkisi vardır.

Tom şimdi sulandırılmış bir bardak kırmızı şaraba cesaret etmiş olan Jeanne'a baktı. Sen karar ver, dedi kız. Bu akşam senin de akşamın. Tom kurumlandı. Bu akşam onun da akşamıydı. Bu önceden bilinmeyen büyük sıçrayışın akşamıydı. Şimdiye dek hiç beyaz şarap içmemişti. Kırma etkisi yapan bir şarap istiyorum, dedi. Harika bir kırma etkisi yapan bir şarap istiyorum.

Jeanne etkilenmiş gözlerle ona baktı. Sen şaraptan anlar mısın? diye sordu. Neyse ki İngilizce konuşmaktan vazgeçmişti. Şurada burada biraz bir şeyler öğrendim, dedi Tom. Ben her şeye açığım. Norveç'te şaraptan anlayanlar ağaçta büyümüyor. Bana Norveç'i anlat, dedi kız. Tom ürperdi. Kahrolsun, o bunu yapabilecek durumda değildi ki. O Paris'e Norveç'ten söz etmek için gelmemişti. Geçmiş olmayan bir adamdı o. Norveç'ten hiçbir öyküsü yoktu.

Sinemadaki film ona Norveç'teki kendini anımsatmıştı. Tom'un

öyküsü daha iyiydi, ama yine de iyi bir öykü değildi. Film gerçeğe benziyordu. Filmi yapanlar gerçeği aşmaları gerektiğini anlamamışlardı. Film tehlikesiz bir eğlenceydi. Hiç kimse sinemaya gitmek için yaşamını tehlikeye atmazdı. Sokakta iki saniye sinemadaki iki saatten daha tehlikeliydi. Sokakta bir bakışla karşılaşmak dünyanın tüm filmlerinden daha heyecanlıydı. Film gerçekliğin şımarıkça çarpıtılışıydı. Tom düşleri olsun olmasın uykuyu filme yeğledi. Tom'un aklına kıvrılan solucanlarla dolu insan kafası geldi.

Orman, dedi. Güzeldir. Ormanı özlüyorum. Hiçbir insanı özlemiyor musun? diye sordu kız. Hayır, dedi Tom. Bu doğrudu. Daha yeni başlamıştı. Özlemek için çok erkendi. Tüm serüvenler önünde uzanıyordu. İşte şimdi Lipp'te oturmuş lezzetli bir yemek ve bir şişe beyaz Bourgogne bekliyordu. Bundan önce hiçbir şey olmamıştı.

Özlediğin bir şeyler olmalı, dedi kız. Hayır, dedi Tom. En güzel anılarım insanlardan uzak olduğum zamanlarla ilgili. En güzel anılarım bir kır, boş bir köy yolu, ağaçlar, ağaçlar, ağaçlar. Yakaladığı balıkları özlüyordu. Yalnızca ormanı özlüyorum, dedi. Nokta, diye ekledi. Norveçli olarak görevini yerine getirmişti o. On altı yılın yetmesi gerekirdi. Şimdi hevesli ayaklarının altında bütün yerküre uzanıyordu. Bunu ona anlatamazdı. Aşk hiçbir zaman sonsuza dek sürmezdi. Aşka birkaç ay, belki de dört beş ay verecek kadar eli açıktı. Pek çok yara alacaktı, ama aşk yarası değil. Dünya ayağının çevresinde üzerine aşk yazılı demir bir gülle bağlanmış dolaşıp duran sıradan genç erkeklerle doluydu. Kendi kendilerine çektirdikleri acılardan bir gülle. Onlar bu gülle olmaksızın yapamazlardı. Hiç yoktan iyiydi bu. Trajik ve aptalca, diye düşündü Tom. Aşkın da kendi zamanı vardı. Sonra Tom gezecekti. Kaçmayacaktı. Çevresini görmek için dünyaya açılması gerektiğini söyleyecekti.

Bunu düşündüğünde neredeyse üzülür gibi olmuştu. Karşısında Jeanne oturuyordu. Büyülü parmaklarında bir bardak saf kırmızı şarapla oturmuş ona bakan genç ve güzel kadın Tom'un, pezevenklik okulunda çıraklık yapan Tom'un, bir gün birlikte geçirdikleri zaman için ona teşekkür edip omzuna sırt çantasını vurarak Boulevard de Sébastopol'daki dingin yaşamından çıkıp gideceğini bilmi-

yordu. Tom kendisini çabuk unutacağını umuyordu. O acı ve üzüntü peşinde değildi. Onun aradığı şeyler mutluluk, kendinden geçme, gülümseme ve kahkahaydı.

Kızın bileğini tutup hafifçe sıktı. Kız başını yana eğdi. Ağzı elmasları eritebilecek bir öpücük biçimi aldı. En azından tatlı olarak krep alacağım, dedi. Tom yutkundu. Krep ben seçeceğim, deyip Tom'a göz kırptı. Tom kollarını yana açtı. İsterse metrelerce krep yiyebilirdi.

Garson beyaz şarapla geldi. İkisine de doldurdu. Tom soru sorar gibi baktı. Tadına bakılmayacak mıydı? Garson beyaz Bourgogne'un Tom'un damak zevkine uyacağından böylesine mi emindi? Tom hızlı bir yudum aldı. Ekşiydi. Bunu söyleyecekti, ama ekşi sözcüğünün Fransızcası aklına gelmedi. Jeanne başını salladı. Gülümsedi. Tom onun biraz köpek gibi gülümsediğini düşündü. Güzel, dedi Jeanne. Tom omuz silkti. Bu akşam Jeanne'ın akşamıydı. Bu akşam garsonun akşamıydı. Bu akşam Fransa'nın akşamıydı. Tom yalnızca figürandı. Her şeyi kabul ediyordu, ekşi beyaz şarabı bile.

Yemek geldi. Garson hafifçe öksürdü. Bu yemeğin nasıl yapıldığını bilmek isterler miydi acaba? Evet, dedi Jeanne. Arkadaşım otel işindendir. O Montana, Butte'dan gelen bir Amerikalı. Tom tısladı. Kendini vatansız gören köklü bir Norveçlinin ne kusu ru vardı ki? İlle de gün boyu Montana, Butte'dan mı gelmesi gerekiyordu? Bütün yemekler iyiydi. Tom canlı etin içinde yaşıyordu. O bir pezevenkti, o kadar.

Bunlar soğuk suda yıkanıyorlar, dedi garson. Sonra yumuşatılıyorlar. Damlayan musluğun altında iki saat bekletiliyorlar. Sonra zarlari yavaşça ayrılıyor. Etin zarar görmemesi için bunu yaparken özel bir teknik uygulanıyor. Bu iş uzun zaman alıyor, sonra yeniden yumuşaması için suya yatırılıyorlar ve su birçok kez değiştiriliyor. Ardından en son zarlari da soyuluyor ve son olarak iç taraftaki beyaz parçalar ayrılıyor. Bu basit gibi görünen yemeğin arkasında çok fazla çaba yatıyor.

Tom yarım kulakla dinliyordu. Güzel görünüyordu. Şarap bardağını boşalttı. Şimdi tadı daha güzel gelmişti. Bu bir alışkanlık so-

runu olmalıydı. Tat duyusu henüz çok bakirdi Tom'un. Etin üzerine kahverengi sos ve ıspanak dökülmüştü. Jeanne bir lokma aldı. İçini çekti. Şimdiye dek yediğim en güzel şey bu, dedi. Şarabını yudumladı. Tom bir lokma aldı. Gerçekten de lokma insanın ağzında eriyordu. Güzeldi. Ne olduğunu bilmiyordu, ama güzeldi. Sormazdı. O şimdiden dünyayı gezip görmüş bir adam gibi göstermişti kendini. Enfes, dedi ve hafifçe dilini şaklattı. Bu ona bir şeyleri anımsatıyordu. Akciğer ezmesine benziyordu ama kıvamı biraz daha yumuşaktı, neredeyse titrekti, çatalın üzerinde tutmak kolay olmuyordu. Yeni bir lokma daha aldı. Çiğnemesi gerekmiyordu. Em-di. Evet, akciğer ezmesi gibiydi tadı. Tom'un akciğer ezmesine bir itirazı yoktu, ama dünyanın en ünlü lokantasında oturmuş bunu yemesinde gülünç bir yan gördü. Güldü.

Jeanne ağırbaşlı gözlerle ona baktı. Bu onun yaşamının yemeğiydi. Tom'un onun yaşamının yemeğine gülmemesi gerekiyordu. Ben bununla büyüdüm, dedi. Ama buzağıya paramız yetmezdi. Yalnızca koyun beyni yedik biz. Buzağı beyni yiyeceğimi düşlerimde bile görmemiştim. Tom kaskatı olmuştu. Ağzı buzağı beyniyle dolu kıpırdamadan oturuyordu.

Elleri önündeki etten bir parça kesme girişiminin ortasında kalakalmışlardı. Kafasını toparlamaya çalıştı. Paris'te Brasserie Lipp'te oturuyordu, ağzı Jeanne'ın yaşamının yemeği olan buzağı beyni ile doluydu. Günün daha erken saatlerinde içmiş olduğu pernod sanki bir volkan gibi patlamak için sinsice fırsat kollamış gibi mide bölgesinde etkisini göstermeye başlamıştı. Tom ağzındaki lokmanın asla aşağı inemeyeceğini hemen anladı.

Ee, dedi Jeanne. Beğendin mi? Tom şişkin avurtlarıyla oturmuş ciddi gözlerle ona bakıyordu. Dudaklarını aralamadan gülümsemeye çalıştı. Yalnızca gülümsemesinin bile beyin yığınının ağzından masanın üzerine fıskırmasına yeterli olacağını biliyordu. Lipp'te yeni bir skandal daha. Kız ona bakıyordu. Buzağı beyni ağzında hızla büyüyordu, sanki jöle gibi, kıvamı kendini dışarı atmak için Tom'un içinden güç alıyordu. Özür diler gibi küçük bir gülümseme bile beyin yığınının ağzından dışarı, yalnızca masanın üzerine değil; ama Jeanne'ın güzel yüzüne doğru fıskırmasıyla sonuçlanacak

ve böylece aşk en iyi olasılıkla ölmüş olacaktı.

Tom'un daha önce buzağı beyni ile hiçbir ilişkisi olmamıştı. Ondan hoşlanmadığını bile öne süremezdi, ama ağzının şimdi beyin yığınıyla dolu olduğunu bilmesi ona dayanılmaz geliyordu yalnızca. Üstelik zamanı da daralıyordu. Yüzü ısınmış ve terlemişti. Aynada kendini görmeye cesaret edemiyordu.

Garson yanlarında belirdi ve Tom'a yemeği beğenip beğenmediğini sordu. Endişeyle Tom'a bakıyordu. Tom gözlerinde yaşlarla başını salladı. Garson tabağına ekleme yapmasını isteyip istemediğini sordu. Tom başını hiç kıvıltırmadı. Garson tabağa birkaç parça daha koydu ve çevresini mantarlarla süsledi. Tom yerinden doğrulmaya korkuyordu. Gözünün önüne kıvrım kıvrım solucanlarla dolu insan kafası geliyordu.

Jeanne bir şeyler söyledi. Artık duymuyordu. Gözlerinde kıvılcıklar uçuşuyordu. Yaşam tehlikesiz değildi. Her şeyi görebilmek olanaksızdı. Saldırı en az beklenen yerde, en az beklendiği sırada çıkıyordu ortaya. Jeanne masanın üzerine eğildi ve Tom'un bıçağı sımsıkı yakalamış eline dokundu. Ağzı kıvıltıyordu. Tom hiçbir şey duymadı. Bakışı şefkatli, neredeyse nemliydi. Bu bir aşk ilanı gibi görülebilirdi. Jeanne önemli bir şey söylüyordu. Tom bunun ne olduğunu hiçbir zaman bilemeyecekti. Kız parmaklarından birini avucunun içine soktu ve tırnağıyla yavaşça bir çizik çizdi. Tom hiç Jeanne kadar zayıf sezgileri olan bir kadınla karşılaşmamıştı. Kız çatalıyla kendi tabağından bir et parçası yakaladı ve Tom'u beslemeyi düşünürmüş gibi getirip önüne tuttu. Et parçasını başıyla gösterdi. Bir şey söylüyordu. Eti kendi ağzına soktu, gözlerini devirdi, emdi ve yuttu.

Tom oradan kaçıp gitmek üzereydi. Jeanne'ın güzel, yürek biçimli yüzü zehir yeşili ışıktaki genişliyor ve ağzının olduğu yerden ikiye ayrılıyordu. Korkunç görünüyordu. Bu anın tadını çıkarıyordu. O da komplonun bir parçasıydı. Buzağı beyni ısmarlaması bir rastlantı değildi. Üst çeneden bağımsız hareket eden alt çenesi Tom'u çiğniyordu. Tom ağzında kendi beyniyle oturuyordu orada. Kendi beyni önüne çıkan fırsatı yakalamış, buzağı beyniyle karışmış ve burnunu, kulaklarını, göz boşluklarını doldurmaya hazırla-

nıyordu. Her yandan bastırıyordu. Tom patlamak üzereydi.

Tom hızla yerinden doğruldu. Lanet olsun, vazgeçmeyecekti. Kalın, kahverengi bir sis bulutu içerisinde el yordamıyla merdivenlerin yolunu buldu, gözleri neredeyse kör gibiydi, ta ki aynada kendini görünceye dek. Ne yana dönerse dönsün kendisiyle karşılaşmıyordu. Mor bir kabaktı o, tepesinde de histerik kara bir kedi oturuyordu. Gözlerini kapadı. Körlük daha iyiydi. Dünyanın en büyük trompetçisi darağacına giderken herhalde onun gibi görünürdü. Yanakları dünyanın en yüksek trompet solosuna hazırlanan Dizzy Gillespie'nin yanaklarından daha büyüktü.

Tom yalnız başına bekliyordu. Şimdi anlamıştı. Yalnız başına bekliyordu o. Yalnız başına umut ediyordu. Tom'un şişmiş kafasının Lipp'in tarihi duvarlarına patlamasını yalnızca onlar engelleyebilirlerdi. Tüm insanların kafalarında yaşayan solucan yığınları obur iştahlarıyla bu basıncı giderebilirlerdi.

Birden ona yardım eden biri çıktı. Biri elini tuttu, merdivenlere doğru götürdü, inerken destek oldu, tuvaletin kapağını açtı, Tom sıradan bir Fransız lağımına gözünü dikmiş bakarken kapıyı Tom'un arkasından kapadı. Tom eğildi. Çok mutsuzdu. Bunu fark ediyordu. Gülmesi gerekiyordu, ama mutsuzdu. Şimdi her şey akıp gidecekti, her şey; yürek, beyin, bağırsaklar, tüm organlar, bütün yardım aygıtı, yirmi yıldır onu ayakta tutan ince ayarlı makinenin tamamı akacaktı. Hepsi özgürce akıp gideceklerdi. Bağırsakları kendilerini bedenin duvarlarından kurtaracak ve özgürlüğe atlayacaklardı. Akciğerler, karaciğer, mide, hepsi bu değersiz bedeni, bu soğuk hapisaneyi terk etmek üzere sıraya girmişlerdi. Tom anlıyordu. O da onlarla birlikte olmak istiyordu, ama o kendi bedeni içinde kalmaya mahkûm edilmişti. Ellerini duvara dayamış özgürlüğün peşinden bakıyordu. Bugünün içinde kaybolacağı tuvalete bakıyordu. Fırtınalar çıktı. İnsanın görebileceği en büyük fırtınaydı bu. O yalnızca ağzını açtı. Beden yerinde kaldı, akanların peşinden gitmedi. Tom kendini hafiflemiş hissediyordu. Yenilenmişti. Son bir kez daha geçirdi. Şimdi geriye yalnızca ekşi beyaz şarap kalmıştı.

Tuvaletten sendeleyerek dışarı çıkıp aynaya baktı. Yüzü griydi, ama bakışları normaldi. Yüzünü soğuk suyla yıkayıp ovaladı. De-

mek kızın yaşamının yemeği buzağı beyniydi. Öyleyse ne zaman dışarı çıkıp yemek yeseler bunu ısmarlayacaktı. Üstelik yalnızca buzağı beyni değil; koyun beyni, domuz beyni de. Tom aşka üç ya da dört ay vermişti. Üç dört ay boyunca onun beyin yemesini seyretmek zorunda kalacaktı. Zorlu bir gün olmuştu. Tom metroya binmişti. Sinemaya gitmişti. Dışarıda yemeğe çıkmıştı. Bunların hepsi altından kalkılabilecek işlerdi, ama yine de zorlu bir gün olmuştu. Acaba yemek yemesi bitmiş miydi? Tom yemeğin geri kalanına dayanacak durumda değildi.

Yavaşça merdivenlerden yukarı çıktı. Zemin hizasına geldiğinde bir aynada Jeanne'ı gördü. Olduğu yerde kalakaldı. Jeanne onun tabağındakileri yemeye girişmişti. Kimsenin onu görmediğini sanıyordu. Yalnızca o ve yemek vardı şimdi. Tom unutulmuştu. Bir ıstakoz gibi bedeninin üst yarısı masanın üzerine abanmıştı. İki eliyle yiyordu. Kaşık ve çatalla yiyordu. Ağzı ve tabak arasında yaklaşık on beş santim vardı. Lokmaları ağzına fırlatır gibi atıyor, hızla emip yutuyordu. Neredeyse emerken çıkardığı sesleri duyabileceğini sandı Tom. Her lokmadan sonra hızla merdivene bir göz atıyordu. Tom'u özlemiyordu. Tam tersine. Ne kadar uzun zaman gelmezse o kadar çok yiyebilirdi. Tom'un sırtı ürperdi.

Yemeği bitmişti sonunda. Tom bir basamak yukarı çıktı, ama garsonun tepsiyle gelip tabağı yeniden doldurmakta olduğunu gördü. Burası dünyanın en iyi lokantası mıydı? Bu kız Jeanne'dı. Büyülü parmaklarını şimdi ağzına kahverengi soslu beyin yığınları tıkıştırmakta kullanan güzel berber kız. Tom merdivende sırtını duvara dayamış duruyor, arada sırada aynaya bir bakış fırlatıyordu. Bir sigara yakıp tüm bunlara gülmeye çalıştı. Hiç bitmeyecek miydi yemesi? Bu gördüğü şeyle kaba seksüellik arasında bir bağlantı kuruyordu Tom. Büyük doyum için her türlü aracın sonuna dek kullanıldığı sınırsız bir açlık. Dizi masanın altında dizlerin kısılcasına girdiği zaman da hissetmişti aynı şeyi. Karşısında her şeyi isteyen bir insan vardı.

Tom istemeye istemeye belli ölçüde kızıştığını hissetti. Uzaklık onu kızıştırmıştı. O şimdi emen ve yutan, emen ve yutan bir insanı inceleyen bir gözetleyiciydi. Sonunda tabak boşalmıştı. Jeanne

mutfak tarafına doğru baktı. Çatalını hafifçe tabağına vurdu. Garson gelmedi. Şarap bardağını yakaladı. Yudumlamadı. Tepesine dikti. Yerinde doğruldu ve sönük gözlerle çevresine bakındı.

Tom yukarı çıkma fırsatını yakalamıştı. Jeanne ona göz kırptı. Yumuşak bir yüzle gülümsedi. Kahverengi soslu birkaç milyon beyin hücresi doldurmuştu içine, ama ona bakan bunu göremezdi. Yeşil gözleri yumuşak ve parlaktı. Alerji, dedi Tom. Peynir sanırım, diye ekledi. Ne kötü, dedi kız. Yemeğin soğudu. Buzağı beyni soğuduğunda yenmez ki.

Garson geldi. Tom'a beğenip beğenmediğini sordu. Tom dikkatle başını salladı. Şimdi biraz krep iyi gidecek, dedi Tom. Jeanne gözlerini kırıştırdı. Çok tokum, dedi. Hayır, şimdi krep alacağız, dedi Tom. Şimdi patlayana kadar krep yiyeceğiz. Ne önerirdiniz? diye sordu garsona.

Clafouti, dedi garson. Aux mures ya da aux myrtilles. Krep kreptir, gündelik yaşamı tatlandırır; ama clafouti başka bir boyuta aittir. Tom soran gözlerle Jeanne'a baktı. Kız çok uykulu görünüyordu. Clafouti, diye haykırdı Tom. Clafouti aux myrtilles alacağız! Bir an durakladı. Artık yemek konusunda daha fazla riske girmek istemiyordu. Myrtilles? diye sordu. Mor böğürtlen, dedi garson İngilizce. Öyleyse clafouti aux myrtilles alacağız, dedi Tom. Belki bir de likör? Bir Cointreau tadı güçlendirip daha zenginleştirir, dedi garson. Bir double Cointreau, dedi Tom. Jeanne'a baktı. Bir bardak Vichy suyu, diye fısıldadı kız.

Bu benim geldiğim Limoges'dan bir tatlı, dedi garson. Çok iyi! diye haykırdı Tom. Bugün yalnızca başkentin aşçılık ustalıklarıyla karınımızı doyurmakla kalmayacağız, aynı zamanda bölgenin incileriyle de tanışacağız. Tom çok güzel konuşur olmuştu. Üzgündü. Garson ellerini çırpı. Jeanne hasta görünüyordu. Yarı kapalı gözleriyle çöküp kalmış gibi görünüyordu.

Peki, buzağı beyninin tadı iyi miydi? diye sordu Tom. Kız dikkatle yutkundu. Üzerine düşeni yapmıştı. Oburdu. Kanıyla canıyla sevecekti Tom'u. Tüm köprüleri yakacaktı. Şimdi yemek yüzünden yıkılmıştı. Tom niçin üzgün olduğunu bilmiyordu.

Garson büyük bir bardak Cointreau ve tatlıyla geldi. Tatlı aslin-

da mor böğürtlen tartıydı. Tom aç karnına tatlıyı yedi. Jeanne yalnızca kenarından tırtıkladı, sonra tabağı Tom'a doğru itti. Tom onun nasıl yemek yediğini görmüştü. Kendi yemek yiyişinin de kıızı etkileyeceğini düşündü. Kız esniyordu. Clafouti! diye bağırdı Tom. Clafouti aux myrtilles.

Tom hesabı istedi. Yüklüydü. Bunun hiç önemi yoktu. Tom hiçbir zaman para biriktirmemişti ve biriktirmeyecekti de. Para pisti. Mülkiyet pisti. Bol bol bahşış bıraktı. Bunu Jeanne'ı etkilemek için yapmıştı. Jeanne başka tarafa bakıyordu. Limoges'lu garson eğilip onları yeniden beklediklerini söyledi. Tom kalktı. Jeanne ağır ağır doğruldu. Tom aynada son kez kendine baktı. Artık kendine gelmişti. Yorgun ve dağınık bohem görünüşü hoşuna gitti. Hiçbir şeye aldırmayan tembel bir şeytanın çevresine yaydığı tembel hava vardı üzerinde. Yıl boyu beyaz giysilerle dolaşıyordu. Böyle anılacaktı. Yumruğunu sıkıp kendine doğru uzattı. Ben geliştikteyim, diye fısıldadı. Şimdi atlama tahtasına çıkacağım.

St. Germain'e doğru yürüdüler. Jeanne kalabalığın içine girince biraz canlandı. Keten gömlekli, kot pantolonlu, sandallı, yitik gülümsemeleriyle bembeyaz dişlerini gösteren genç Amerikalılara kaçamak bakışlar fırlatıyordu. Böyle dişlerle kimsenin gülümsemesi yitmez, diye düşündü Tom. Atlar gibi.

Nerede oturuyorsun? diye sordu kıza. Nation, dedi. Turist olmak isterdim, dedi. Yabancı bir kentte dolaşmayı çok isterdim. Tom bir kolunu onun omzuna doladı. Kız kolun altından kıvrılıp kaçtı. Tom Jez'i görmüştü. Jez yanında bir arkadaşıyla ona doğru geliyordu. Gözlerinde kocaman güneş gözlükleri vardı. Tom Jeanne'ı Odeon'daki heykelin arkasına çekti. Sırtında kara güneş gözlüklerini hissediyordu. Büzüldü.

Kimdi o? diye sordu Jeanne. Kim? diye sordu Tom. Sana baktı, dedi Jeanne. Dönüp bakmadan önce biraz bekledi Tom. Kim? diye sordu. Jez gözden kaybolmuştu. Biz Arapların saçlarını kesmiyoruz, dedi Jeanne. Politika umurumda değil, dedi Tom. Bize Arapların saçlarını kesmememiz söylendi, dedi Jeanne. Tom sıkıntıyla güldü. Onlar birbirlerinin saçını kesiyorlar, dedi kız. Zenciler de öyle.

Tom kendini kötü hissediyordu. Bu geçecekti. Her şey geçecekti. Tek yapılacak şey uzak durmaktı. Şimdi ne yapacağız? diye sordu. Sabah erken kalkacağım, dedi kız. Nation'a kadar seninle gelebilirim, dedi Tom. Kız inanmaz gözlerle ona baktı. Yürüyerek mi? diye sordu. Elbette bir taksiye bineceğiz, dedi Tom. Ucundan dönmüştü. Kolunu uzatıp ıslıkla "I remember Clifford"u çalmaya başladı. Mucize gerçekleşti. Bir taksi kaldırırma yanaştı. Bindiler.

Seine Nehri'ni geçtikleri sırada kız Tom'u ensesinden yakalayıp öptü. Öpücüğü yumuşaktı, sanki bununla bir şey demek ister gibiydi. Âşık oldum, diye düşündü Tom. Korkmuyorum. Âşık olmak böyle olur. Nation'a kadar yol boyunca birbirlerini öptüler. Bu Tom'un şimdiye kadar yaptığı en güzel taksi yolculuğuydu. Kollarında Jeanne'ın olması onu çok dinginleştirmişti. Yaşamının geri kalanında bu takside oturabilirdi.

Taksi durdu. Jeanne elli metre daha gitmesini istedi. Babam bizi görebilirdi, dedi. Bu da Tom'un hoşuna gitmişti. Bu en saf bahaaneydi. Elli metre daha öpebilirlerdi birbirlerini. Öyle de yaptılar. Arabadan kızla birlikte indi.

Hiç param kalmadı, dedi Tom. Metroya bineceğim. Bu da son yalandı. Jeanne gülümsedi. Tom'un cebindeki son parayı onu eve getirmek için kullanması hoşuna gitmişti. Tom'un şansı yolunda gitmişti. Her şeyini vermişti. Ben sana ödünç verebilirim, dedi kız. Tom'un bunu kabul etmesi gerekirdi. Kızardı. Kız onunla yeniden buluşmak istiyordu. Eğer Tom ondan para ödünç alırsa yeniden buluşmaları gerekecekti.

Ben asla para ödünç almam, dedi Tom. Metroya yetecek kadar param var. Benimle yeniden buluşmak ister misin? diye sordu kız. Tom duraksadı. Niçin her zaman tam yolu açıldığında duraksadığını bilemiyordu. Hep böyle yapıyordu. İnanmadığı bir şeyler olmalıydı herhalde.

Kız ciddi gözlerle baktı ona. Ne zaman istersen, dedi Tom. Otelinde seni ziyaret edebilir miyim? diye sordu kız. Tom bunu önceden düşünmüştü. Yalnız yaşamıyorum, dedi. Bir Arapla birlikte kalıyoruz, bir garson. Bir Arap mı! dedi kız. İşte bu işe yarayabilirdi. Önyargılar birçok yerde kullanılabilirdi.

Yatağımızızı paylaşmıyoruz, dedi Tom. Kız omuz silkti. Birkaç güne kadar yolculuğa çıkıyoruz, dedi. İki hafta sonra eve dönüyorum. O zaman evde yalnız olacağım.

İki hafta! Tom iki hafta bekleyemezdi. Belki yarına kadar bekleyebilirdi. Bu olanaksız, dedi. Kız güldü. O zaman sana yemek yapacağım, dedi. Tom maskesini korudu. Birden onunla yeniden karşılaşmasına on dört gün olması hoşuna gitmişti. Yutkundu. Lanet olsun, diye düşündü. Kahrolası bir beyin yığınının bunu bozmasına izin vermeyeceğim. On dört gün boyunca alıştırma yapacaktı. Önce küçükten başlayacaktı, kendini lokma lokma yemeye zorlayacaktı, bu yemekten hoşlanmayı öğrenemese de en azından yemeyi öğrenecekti. Sonunda orta boy bir buzağı beyni porsiyonunu yemeyi başaracaktı ya da koyun beyni veya domuz beynini. Eğer bunu beceremezse aşkı sonuna dek rafa kaldırabilirdi. O zaman bir değeri yoktu.

Kız Tom'a kâğıdı olup olmadığını sordu. Tom Séverine'in mektubunu çıkardı. Jeanne telefon numarasını yazdı. Tom lekeli mektubu hemen cebine soktu. Kız onu yavaşça yanağından öpüp uzaklaştı.

République'e doğru yürümeye başlamadan önce birkaç dakika bekledi. Tom sonunda yeniden çevresini görebilir olmuştu. Bir başka insanla uğraşmaya başladığı zaman çevresi gözden kayboluyordu. Bir insanla ilgilenmek çok fazla şey istiyordu. Her konuda başarılı olmak olanaksızdı. İnişli çıkışlı bir akşam olmuştu. Harika bir akşam olmuştu. Tom üzgündü. Jeanne'ı özlüyordu. Bir kapı aralığına girdi ve neler yaptığını düşünmeye başladı. Aşması gereken bir şeyler vardı. Sıcak temmuz akşamında bir kapı aralığında durmuş bekliyordu. Kimse onu görmediği için memnundu.

Magenta Bulvarı'ndan yukarı çıkıp Oradour'a girdi. Phuong'a başıyla selam verdi. Phuong'un gözlerinde bir anlam gördüğünü düşündü. Bu gerekli değildi. Tom şefkat görmeden de başının çaresine bakabilirdi. Odasına çıktı. Ceketini çıkardı. Aynada kendini görmesi ruhundaki sıkıntıyı dağıttı. Karşısında Montana, Butte'dan gelme bir sosis görüyordu. Güldü. Eğer giyim konusunda böyle risklere girebiliyorsan cesur bir insan olmalısın, dedi kendi kendi-

ne. Ben bir palyaçoym, dedi.

Kendisiyle bir yığın art niyetli anlaşmaya girmişti. Masada her zaman hileli bir kâğıt olurdu. Oyununun ortaya çıkması tehlikesi yaşamının bir parçasıydı. Mutluluğa giden yol hileli kartlarla döşenmiştir, dedi. Sıradan, sıradan, sıradan, dedi. Palyaço, palyaço, palyaço, dedi. Kahkahalarla gülüyordu. Jeanne'ın onu adam yerine koyması için buzağı beyni yemesi gerekmişti. Önünde ısıtılı bir gelecek uzanıyordu. Pernodundan koca bir yudum alıp yattı.

Kumsal hemen gelivermişti, kıyırı yıkayan sonsuz deniz, uza-yıp giden gri ufuk, denizdeki saçak saçak halat. Oradan uzaklaşma-ya çalıştı. Arkasını dönmeye çalıştı. Gözlerini kapatmaya çalıştı. Resim sessizce durup bekliyordu. Tom bir geminin gelmesini umdu. Bu ıssız bir resimdi. Halat beyaz pudra gibi kumsalda gevşek gevşek uzanıyor, köpüklü su dalgaları onu hafifçe oynatıyordu. Halat ağır ağır içeri doğru çekilmeye başladı. Üzerinde su damlaları belirmişti. Tom buna yazgılıydı. Durgun denizden ağır ağır çekilen halatı seyretmeye yazgılanmıştı. Çırpınan ilk solucanlar suyun yüzeyine çıkmaya başlamışlardı. Şişko, yeşil-sarı, siyah. Kıvrım kıvrım solucanlarla dolu bir vazo. Vazo sanki Tom halatı çekiyormuş gibi ona yaklaşıyordu, oysa halatı çeken o değildi. Arkasında biri vardı. Tom çğlık atmayı denedi. Doğanın söyleyecek bir şeyi vardı. Doğanın göstermesi gereken bir yarası vardı. Tom solucanların arasından sık siyah saçları gördü. Yüzün taze derisini gördü. Ama göz deliklerinde, burunda, kulaklarda kıvrım kıvrım solucanlar vardı. Bunlar dışarı çıkmıyorlardı, kafanın içindekileri yemek için birbirleriyle dövüşüyorlardı.

Sayırsız solucan bu açıklıklara doluştu. Şimdi kafa beyaz kumların üzerinde yuvarlanırken arkasında pürüzlü bir iz bırakıyordu. Tom bunun kendisi olamayacağını düşünüyordu. Lanet olsun, onun kafasında solucanlar yoktu, solucanlar beynini kemirmiyordu. Ama şimdi bunun kim olduğunu görecekti. Şimdi kafa kımıldamadan kumların üzerinde duruyordu, halat gevşemişti, solucanlar doymuş, kafatasını terk etmeye başlamışlardı ve tam o sırada Tom kafayı tanıdı. Boğazında bir haykırışla uyandı.

Tanıdı. Elini yüzünde gezdirip gözlerini, burnunu, kulakları-

nı ve ağzını yokladı. Bakmak için aynanın önüne gitti. Hiçbir şey görmedi. Alnı kuruydu. Yüzünde bir endişe de yoktu. Yüzü dingindi, ama sanki Tom buraya ait değildi. Ağzını kocaman açtı. Boş bir delik gördü. Aynadaki insan bir kâbus görmüşse benzemiyordu. Bunu anlamıyordu Tom. Hayır anlamıyordu bunu. Haydi, kendimize gelelim, diye fısıldadı. Bir yudum pernod içti. Biraz işe yaradı. Haydi, kendimize gelelim, dedi.

Pencereden dışarı baktı. Beş ve altı arasındaki ölü saatti. Yapılacakların çoğu yapıp bitmişti. Yeni bir gün başlıyordu. Biraz daha pernod içti. Tümüyle uyanmıştı. Kendini yalnız hissediyordu. Sabahın erken saatlerinde kendini her zaman yalnız hissederdi. Pencereyi açıp sokağa baktı.

Yalnız değildi. Bu ölü saatte Flagvitet dışarıda dolaşıyordu. Her zamankinden daha fazla sallanarak yürüyordu. Bütün kaldırım kaplıyordu yürüyüşü. Çıkık dizleri ve içeri doğru bastığı spor ayakkabılarıyla bir hayalet gibi yürüyordu. Uzun bedeninin üst yarısı ritmik olmayan bir biçimde bir o yana bir bu yana savruluyordu. Tüm denetimini yitirmişti. Elleri her zamanki gibi arkasındaydı; ama birbirlerine sarılmamışlardı, şimdi bağlıydılar, sanki Flagvitet onları birbirlerinden ayırmaya çalışıyormuş gibi. Baş omuzlarının arasındaki derinlere gömülü konumunu bırakmıştı. Bugün Flagvitet ince boynunu yukarı uzatmıştı. Kocaman kafası uzatılmış bir yumruğun tepesinde dengede duruyordu. Bakışları gri spor ayakkabılarının uçlarına dönük değildi. Günün bu kadar erken saatinde çok duru ve mavi olan gökyüzüne çevrilmişti bakışları.

Umudun peşinde, diye düşündü Tom. Adalet peşinde. Bu huzursuz ediciydi. Tom geçmesini bekledi. Flagvitet'nin bir gün yaşamından bir daha girmemek üzere çıkmasını umuyordu. Ama bugün Flagvitet kafası yukarı dönük yürüyor, her pencereyi, her çatlağı gözleriyle yokluyordu. Dosdoğru Tom'un gözlerinin içine baktı. Tom kıpırdamadı. Kaçmadı. Elinde bir şişeyle pencerenin önünde durdu. Flagvitet eriyip çözülmüş gibiydi. Cinleri onu terk etmişlerdi. Ateş sönmüştü. Karşısında tüm gücü ve esini elinden alınmış çıplak bir insan vardı. Evine gitmediği kesindi. İstemediği bir duruma doğru gidiyor, ama kendini bundan alıkoyamıyordu. Yukarı

çıkmadı. Solgun, yukarı dönük yüzüyle sallana sallana yürümeyi sürdürdü.

Tom sokağa inip Flagvitet'nin peşine takıldı. Bunu otomatik olarak yapmıştı. Flagvitet République Alanı'na döndü. Boğa güreşçisi gibi kıvrak dönüşler yapmıyordu. Yalnızca dosdoğru alana girdi. Bir arabanın onu ezmesini isteyen bir insan gibiydi. Tom kaldırımında kaldı, Flagvitet'nin Rue Marais'ye girmesini istiyordu; ama o alanı geçip devam etti.

Güneş ısıtmaya başlamıştı. Tom St. Martin Kanalı boyunca Flagvitet'nin otuz metre arkasından yürüyordu. Flagvitet istemeye istemeye yürüyordu. Sarsak adımları sanki onları durdurmak istiyormuş gibi içeri dönüktü. Ama yine de atılıyordu uzun adımlar. Sallanan kafa dirençsizce onları izliyordu. Sanki bir şeylere, bir taş ya da bir elmasa takılıp tökezlemek istermiş gibiydi. Belki de bir kement, diye düşündü Tom. Mutsuz boynuna dolanan bir kement.

Flagvitet durdu. Çözölmüştü. Ellerini başının üzerine kaldırdı. Özgürdü. Aradığını bulmuştu. Belki bu her şeyi belirleyecek olan sözdü ya da yaşamının eserinin son satırıydı. Tom kendini daha iyi hissediyordu. Geri dönüp yürümeye başladı. Arkasında bir şapırtı duydu. Flagvitet alçak çitin üzerinden atlamış, küçük düzlüğü geçip Ecluser du Temple'ın önündeki kapağın yanından kendini kanala atmıştı.

Tom kenara koştu. Dimdik aşağıya inen beş metre. Tom Flagvitet'nin yüzme bildiğini sanmıyordu. Zaten yüzmeye de çalışmamıştı. Flagvitet ölmek istiyordu. Flagvitet'nin güçlü bir istenci vardı. Çevrede tek bir insan görünmüyordu. Flagvitet ağır ağır suya battı. Pardösüsü sırtında bir balon gibi şişmişti. Bedeninde hiçbir kıpırtı yoktu. Karışık saçlı başı giderek daha derine gömölüyordu. Pardösüsü su çekip ağırlaştı. Flagvitet kapağın dibindeki boruya doğru gidiyordu. Tom bunun olmasına izin verebilirdi. Evinden çıkmaması gerekirdi onun. Bundan kaçınılabilirdi. Ama Tom orada duruyordu. O bir tanıktı. Bir intihar tanığı. Aynı zamanda o bir seçimin tanığıydı. Tom sakindi. Düşünüyordu. Kanal boyunca aşağı yürüdü, pis kokulu, dev sonsuzluğa uzanan sualtı borusunun yanındaki düzlüğe giden bir merdiveni indi.

Flagvitet ona doğru geliyordu. Tom yavaş yavaş soyundu, Flagvitet gölgeye ulaşmıştı. Dünyanın göreceği en son Flagvitet bu olabilirdi. Tom ilerleyip suya girdi, kaygan zeminde kaydı, bir tekme atıp hız aldı, batmak üzere olan pardösünün yanına ulaştı. Pardösüyü yakaladığı sırada borunun girdabının onları kendisine çektiğini hissetti. Flagvitet'yle birlikte kanalizasyonun içine çekilebilirdi. Bu birçok insanı şaşırtırdı.

Flagvitet'nin bedeni ağır ve cansızdı. Her şeyden vazgeçmiş bir bedendi bu. Belki de şimdiden ölmüştü. Tom'un ağzına kanalizasyon suları doldu. Flagvitet'yi kenardaki betonlara doğru çekti, bir yarığı yakalayıp merdivenlere uzandı. Eğilip Flagvitet'yi çekiştirerek başını suyun üzerine çıkardı. Bir ses duydu. Oltalı bir adam kanal kapağının yanındaki merdivenden aşağı iniyordu. Birlikte Flagvitet'yi kenara çıkardılar.

Flagvitet güneşin altında bir balık yığını gibi yatıyordu. Tom üzerine düşeni yapmıştı. Düşündüğü şey buydu. Üzerime düşeni yaptım. Bunu yapacak çok fazla insan yoktur. Eski edebiyat öğretmeni için canını tehlikeye atacak kaç kişi vardır? Tom neredeyse kendisiyle gurur duyuyordu. Hiç de küçümsenmeyecek bir şey yapmıştı.

Balıkçı bir sigara yaktı. Tom Flagvitet'yi yüzükoyun çevirdi ve üzerine oturup dizlerini sırtına bastırdı. Balıkçı her seferinde başını sallıyordu. Tom epey zaman uğraştı, sonunda Flagvitet patladı. Bir sivilce gibi patlamıştı. Ağzından yeşil, yapışkan bir sıvı boşaldı. Titredi, hafifçe inledi. Tom doğruldu. Şimdi Flagvitet kendi başına kusuyordu. Yan dönüp cenin gibi yatmıştı. Kusmadan önce upuzun gerindi ve ardından bütün midesindekileri boşalttı. Görünüşe bakılırsa bu dünden kalmış kırmızı şarap ve bezelyeye benziyordu. Şimdi sessizce yatıyor ve derin derin soluk alıyordu. Tom ona bir sigara veren balıkçının yanına oturdu. Balıkçı Tom'un anlamadığı bir şey söyledi.

Aslında St. Martin kanalında güzel bir sabahtı. Balıkçı çantasından bir şişe kırmızı şarap çıkardı. Tom büyük bir yudum aldı. Şarap sert ve ekşiydi. Tom'un şimdiye dek içtiği en güzel kırmızı şaraptı. Birileri polise ve ambulansa telefon etmişti. Bir jandarma ve

beyazlı iki adam Flagvitet'nin üzerine eğilmişlerdi. Gözlerini açmıştı şimdi. Tom Flagvitet'nin düş kırıklığına uğradığını düşündü. Aslında o şimdi ölümler krallığında olmalıydı. O pis kokulu sonsuzlukta yitmiş olacaktı. Oysa şimdi acımasız gündelik yaşama geri dönmüştü.

Tom haklıydı. Flagvitet kükrüyordu ve kükremesi en derinlerinden geliyordu. Çılgınca tekmeler atıyor, ellerini kollarını sallıyor, yeniden suya yuvarlanmaya çalışıyordu. Zavallı, diye düşündü Tom. Zavallı. Tom bir yanlış yapmıştı. Yoksa yapmamış mıydı? Belki de yalnızca kötü niyetli olduğu için kurtarmıştı Flagvitet'yi, bilmiyordu. Hiçbir şey hissetmiyordu.

Flagvitet'yi durdurmak olanaksızdı. Isırıyor, çığlık atıyordu. Ağzının kenarlarında köpükler belirmiş, çenesine doğru akıyordu. Artık söz konusu olan şey kendini öldürmeye çalışan mutsuz bir adama yardımcı olmak değildi. Şimdi onun zararsız duruma getirilmesi gerekiyordu. Balıkçı Tom'a şışeyi uzattı. Tom büyük bir istekle içti. Flagvitet'nin kükremesi kanalın kapağının tepesinde insanların yığılmasına neden olmuştu. Flagvitet yalnızca ölmek istiyordu. Ölmeye hakkı olduğunu anlatan derin, kulakları tırmalayan bir kükreneydi onunki. Jandarma ve iki ambulans görevlisi onu yakalamaya çalışıyorlardı. Tom bu sıska bedeninin nasıl böylesine güçlü olabildiğini anlamıyordu. Ölüm gücü, diye düşündü. Evet, bu olmalı, ölüm gücü. Gücünü ölümden alıyor. Tüm hücreleri yeryüzündeki görevlerini sona erdirmeye kesin kararlılar.

Şimdi Flagvitet yerinde doğrulmuştu. Mutsuz, salyalı yüzünde acılı bir bakış olan bir canavardı. Üzerine asılı gibi duran üç adamla birlikte yeraltındaki boruya doğru birkaç adım attı. Sürekli kükremesinde öfke yoktu, bu yardım isteyen bir gürlemeydi. Tom gözlerine baktı. Bakışları bu dünyayı terk etmişlerdi. Bakışlar öteki yana aitti artık. Çamurlu saçları alnına yapışmıştı. Flagvitet artık bu lanet olası yaşamı sürdürmek istemiyordu, o kadar.

Sürünerek bir adım daha ilerledi. Tom bir elinde bir şırınganın ısıltısını gördü. Şırınga Flagvitet'nin bacağına saplanmıştı. Ama hiçbir etki yapmamıştı. Uyuşturucu etki etmiyordu. Ama yine de ölümlüler onu bırakmayı reddediyorlardı.

Tom üzerinde külöduyla kanalın kenarında oturmuş şarap içiyor ve Flagvitet'yi kurtardığı için derinden pişmanlık duyuyordu. Flagvitet'nin büyülenmiş ruhunda bu olasılık her zaman vardı. Şimdi de gerçekleştirmeye kalkışmıştı. Tom ikinci kez her şeyi allak bullak edecek biçimde yaşamına dalmıştı. Flagvitet'nin bakışı gökyüzüne çevriliydi, en uzaklardaki nebulalardan yardım diliyordu. Atbaşı nebulası, diye düşündü Tom. Katil ve hain kılıklı Atbaşı nebulası. Tom güneşin altında ürperiyordu. Sevginin göbeğini kesmek istiyordu, diye düşündü Tom. Yoksa bunu isteyen kendisi miydi? Hiçbir şeytan kendi isteğiyle Atbaşı nebulasına başvuramazdı. Tom'un dişleri birbirine vuruyordu. Şişenin ağzı dişlerine çarptı.

İncecik gövdeye başka bir yığın şırınga yapıldı. Çığlık ağır ağır ölmedi. Bir anda kesildi. Tom artık Flagvitet'nin dudaklarından başka hiçbir ses çıkmayacağını düşündü. Atbaşı nebulasına giden insanlar konuşmazlardı.

Bacakları titriyordu. Sırtı iki büklüm oldu. Dizlerinin üstüne çöktü, başını dik tutmaya çalışıyordu, ama başaramadı. Kafası ileri geri sallanıp göğsüne düştü, Flagvitet sağ kalçası ve sağ omzunun üzerine yuvarlandı. Ağır ağır betonun üzerine uzanıp kaldı.

Pardösüsünün altında Norveç kayak kazağı vardı. Bir sedyeye taşındı, üzerine bir çarşaf örtüldü; ama yalnızca çenesine kadar.

Jandarma Tom'a üşüyüp üşümediğini sordu. Tom'un omzuna vurup bir kahraman olduğunu söyledi. Tom Flagvitet'yi nereye götürdüklerini sordu. St. Anne, dedi polis. Tımarhane. Hiçbir yaşam kurtarılmaya değmeyecek denli önemsiz değildir, dedi.

Ambulans uzaklaştı. Tom üzerini giyindi, Oradour'a geri döndü, uzun süre duş yaptı, saçlarını defalarca yıkadı ve öteki beyaz giysilerini giydi. Kirlileri Phuong'a verdi. Kanala düştüğünü söyledi. Phuong'un bakışları kahverengiydi. Bu bakışlarda bir şeyler vardı, bir ova, bir ırmak, bilmediği bir şeyler. Sonra Phuong gülümsedi ve hepsi kayboldu.

Tom Flagvitet'nin evine gitti, kapıcının zilini çaldı. Kadının yüzü en iyi cins mozaikten yapılmış gibiydi. Tom olanları anlattı. Norveçlinin kendini öldürmeye kalkıştığını ve St. Anne'a götürüldüğünü söyledi.

Kadın durup düşündü. Orada ne kadar kalacağını sordu. Uzun süre, dedi Tom. Kadın Flagvitet'nin üç aylık kirayı önceden ödemiş olduğunu söyledi. Eğer zahmet olmazsa acaba Tom Flagvitet'nin eşyalarını götürmeyi düşünebilir miydi? Tom başını salladı. Zaten o yüzden gelmişti. Kadın memnun oldu. Odayı yeni birine kiralayabilirdi. Ellerini çırpıttı. Aç yüzünde mutluluk incecik çizikler oluşturmuştu.

Omuzlarına bir şal attı, birden yürüyüşü hafiflemişti. Neredeyse sıçrayarak küçük merdivenden yukarı çıktı. Tom arkasından gidiyordu. Kadın her yeni kata çıktığında küçük mutluluk sesleri çıkarıyordu. Flagvitet'nin fildişi kulesine girerken Tom da peşindeydi. İçeride çok az eşya vardı. Bir yatak, bir sandalye, bir masa ve bir lamba. İçerisi temiz ve taze kokuyordu. Odada bir yıkımın izleri yoktu. Oda Flagvitet'ye benzemiyordu. Yatağın altında deri bir bavul vardı. Pencere açıktı.

Odada belli bir iyimserlik havası vardı. Masanın üzerinde not defterlerinden bir yığın vardı. Tom'un aradıkları da bunlardı. Defterleri karıştırdı. Birden on dörde kadar numaralanmışlardı. Boş bir reçel kavanozunun içerisinde bir gül duruyordu. Yerde boş şişeler yoktu. Burada hedefinin bilincinde düzenli bir insan yaşıyordu. Ölüm odaya girmemişti.

Tom kadına bavulu ve geri kalan eşyaları St. Anne'a gönderebileceğini söyledi. O da not defterleriyle ilgilenecekti. Kadın Tom'u tepeden tırnağa süzdü. Dilini ısırды. Flagvitet'nin not defterlerini Tom'un gözetimine bırakabilir miydi? Tom kimdi? Kadın böyle bir şeyi yapabilir miydi? Tom omuz silkip kapıya doğru yürüdü. Elli frank, dedi kadın. Tom kadına elli frank verdi. Flagvitet'nin yaşamının eseri için elli frank ödemişti. İyi bir alışveriş yaptığından emin değildi.

Sekiz numaralı not defterini açtı, iki satır okudu, defteri kapadı. Açmaması gereken bir kapıyı açmıştı. Apaydınlık bir odanın kapısını açmıştı. Oradour'a geri döndü, karnının üzerinde Flagvitet'nin not defterleriyle yatağına uzandı. Akşamın geç saatlerine kadar yatdığı yerden kalkmadı. Okumuyordu. Korkmuştu. Bunların yakılması gerekiyordu. Okunmadan yakılmalıydı bunlar. Not defterlerin-

den korkuyordu. Not defterlerinin içeriğinden korkuyordu o. Kendisine bulaşmalarından korkuyordu. Biraz içki içti, ama huzursuzluğu geçmedi. Acaba sevginin karnını kesmeye çalışmış olan Tom muydu? Bu resim nereden geliyordu?

Not defterlerini bir kesekâğıdının içine doldurdu. Şefkatliydi. Şefkatli olmak istiyordu. Aşağı indi. Phuong mutfakta arkası dönük duruyordu. Tezgâhın üzerine eğilmiş sokağa bakıyordu. Tom saçığının altında Cholon'un gölgesini gördü.

Phuong sağ bacağını dinlendiriyordu. Sol bileği sağ topuğunun arkasındaydı. Bu duruşu kırmızı ipek elbisesinde uzun bir kıvrım oluşturmuydu. Sağ omzundan sol kalçasına uzanan bir kıvrım. Tom elinde Flagvitet'nin özlemleriyle dolu kesekâğıdıyla durmuş Phu-ong'un sırtındaki kıvrımı seyrediyordu. Tom bir düşte intikamını alacaktı. Phuong'un korunmaya gereksinimi yoktu. Tom onun göz-yaşlarını kurulamayacaktı. Phuong'la hiçbir zaman Vietnam'da ıssız bir köy yolunda karşılaşmayacaktı o.

Phuong'a doğru birkaç adım attı ve arkasında durdu. Buradan Cholon'un gölgesini görebiliyordu. Ters dönmüş bir dört sayısına benziyordu. Gitmek için çok geçti. Özür dilemek için çok geçti. Şimdi her şeyi tehlikeye atabilirdi. Şimdi bunu yapacaktı. Phuong arkasını dönebilirdi. Phuong arkasını dönebilir ve onu un ufak edebilirdi. Tom onun soluklarını duyuyordu. Düzenli solukları sokağın gürültüsünü bastırıyordu. Phuong ağır ağır soluk alıyordu. O sıradan bir insan olmaya hazır değildi. Tom'un söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Phuong'un kokusu bir ara sokak değildi. Yayıncıydı. Her yanı kaplıyordu. Tom onun iyiliğini isteyen bir şeyin içerisine kapatılmıştı. Phuong'un yakınında olmaksızın onun yanı başında duruyordu. Phuong'a doğru eğilip ensesinden öptü. Sonra da kapıdan dışarı çıktı. Kaldırımında durdu. Ne yapacağını bilmiyordu. Cholon alçak sesle ıslık çalıyordu. Tom'un şimdi bir arkadaşa ihtiyacı vardı. Cholon biraz dolaşmak isteyip istemediğini sordu. Tom başını salladı.

Arabayla kent merkezine doğru gidiyorlardı. Cholon Tom'a bir şişe calvados uzattı. Tom derin bir yudum aldı. Cholon mutlu bir çocukluğu olduğunu anlatıyordu. Ana babasının Magenta'dan ya-

rım saat uzakta bir yerde yaşadıklarını söyledi. Dien Bien Phu'dan bu yana onları hiç ziyaret etmediğini söyledi. 1954'ten bu yana.

Tom Cholon'un sesinde olmaması gereken bir tını duyuyordu, bir tür cızırtı. Cholon'un kedisinin dört yavrusu olmuştu. Cholon sokakta bütün kedi yavrularını beslemesine izin verilen tek oğlandı. Tom başını salladı. İçkisini içti. Cholon durdu. Tom geniş, aydınlık bir alan gördü.

Şimdi mesajımızı Fransa'nın yüreğinin ortasına çakacağız, dedi Cholon. Tom arka koltuktan bir afiş ve tutkal kovanı aldı. Cholon bir duvarı gösterdi. Tom duvara gitti, tutkalı sürdü ve üzerine afişi yapıştırdı.

Arabayı daha ileri sürdüler. Cholon anne ve babasıyla her akşam kâğıt oynadıklarını, birlikte radyo dinlediklerini söyledi. Dediğine göre Tom ona benziyordu. Cholon Tom'u gördüğü zaman, işte beyaz giysiler içerisinde dünyayı fethetmek için ben geliyorum, diye düşündüğünü söyledi.

Tom'un başı dönüyordu. İçkisini içti. Tom buralardan uzaklaşmak istiyordu. Cholon durdu ve bir duvarı gösterdi. Tom dışarı çıkıp afişi yapıştırdı. Hiç acele etmiyordu. Birilerinin gelip işlerini durdurmasını bekliyordu. Daha sonra birçok kez dışarı çıktı ve geniş, aydınlık yerlere afişler yapıştırdı.

Cholon konuşuyordu. Kocaman yılan kafası gergin ve hareket-sizdi. Tom kucağında büyük kesekâğıdıyla oturuyordu. Kanundışılığın verdiği neşe silinmişti. Cholon kendisinin anne ve babasının mirası olduğunu söyledi. Sen de benim mirasım olmak ister miydin? diye sordu. Tom başını salladı. O bir maceracıydı. Bu macera ölümcüldü.

Tom Jeanne'ı düşünmeye çalıştı. Cholon onu sımsıkı yakalamıştı. Tom Cholon'un mirası olacaktı. Bundan kaçış yolu yoktu. Tom'un yüzlerce kedi yavrusu olacaktı. Cholon torpido gözünü açtı. İçeride kısa namlulu bir silah vardı. Bir kedi yavrusu ister misin? diye sordu Cholon.

Bir sokağın köşesinde duruyorlardı. Tom dışarı göz attı. Rue de la Goutte d'Or. En kara Barbès'in tam ortasındaydılar. Ne yapıyorlardı burada? Güçlüler burada yaşamazlardı ki. Burada kaynayan

yoksulluk yaşıyordu; varsıl, pis kokulu, şarkı söyleyen yoksulluk. Tom Barbès'a bayılırdı. Cholon silahı çıkarıp koltuğun üzerine koydu. Sokakta elli metre ilerdedi. Bir duvarı gösterdi. Burada bir afiş vardı. Bunun üzerine. Ört üstünü, yalanı ört.

Cholon Tom'u süzüyordu. Durum endişe uyandırıyor. Tom kesekâğıdını kolunun altına aldı. Kapıyı açtı ve taş duvara doğru yürüdü. Tutkal kovası taşıyordu. Tom bir emir almıştı.

Islık sesi gibi bir ses duydu. Asfaltın üzerinde çıplak ayakların seslerini duydu. Birisi hırıltılı bir ıslık çaldı. Uzaklarda biri onu yanıtladı. Cholon bağırarak bir şeyler söyledi. Tom arkasını dönmedi. Kahrolsun, Tom arkasını dönmemişti. Cholon'un gaza bastığını ve arabayı vitesine taktığını duydu. Sokakta insanlar vardı. Sokakta Araplar vardı. Hepsi birden afiş yapıştırıcı Tom'un üzerine doğru geliyorlardı. Cholon'un, Dien Bien Phu'nun yenilmiş adamının üzerine doğru geliyorlardı.

Tom özgürdü. O hiçbir şey yapmamıştı. Üzerini örteceği afişe baktı. Bu bir adamın resmiydi. Kötü, bulanık bir resimdi. Tom bu adamı daha önce görmüştü. Jez'di. Assassiné par les fascistes! yazıyordu üzerinde. Faşistler tarafından öldürüldü.

Tom elini cebine soktu. Mektubun cebinde olmadığını umuyordu. Mektup parmaklarının ucunu yaktı. Tom suçsuzdu. Tom zamk kovasını ve afişini elinden attı. Berber bıçağını fırlatıp attı. Silah sesleri duydu. Barbès halkı Cholon'u durdurmuştu. Cholon kalabalığın içine ateş ediyordu. Kalabalık çekilmedi. Tom öfkeli haykırışlar duydu. Araba gözden kayboldu. Araba insan yığınlarının arasında gözden kayboldu. Tom Cholon'un ölüm çığlığını duymadı.

Tom'un cebinde Jez'e yazılan mektup vardı. Elinde içi not defterleriyle dolu kesekâğıdını tutuyordu. Onun verebileceği şeyler yalnızca bunlardı. Sonra koştu. Koşabildiğince koştu, koştu. O fırtınaydı. Fırtınaydı o.

Kuzeyden gelen bir yeraltı edebiyatı örneği sunuyoruz bu kez. Soğuk, mat ve kara; ama duygusal bir roman... Bütün ekonomik sorunlarını çözmüş ve belki de bu yüzden sıkıntıdan patlayanların ülkesinden gelen sessiz bir çılgılık. Abartıdan, söz oyunlarından kaçan bir kar tanesi...

Roman kahramanı *Ulysses* ve *Yolda* okuyarak çıktığı deniz yolculuklarında da evini özlemeyen bir gezgin; kendi kendisinin peşinde dolaşan bir kayıp ruh. Sevgilisine beynini ve yüreğini açan, şefkatini ve neşesini sunan bir âşik. Dibe vururken bile kamışını dik tutanlara, gevelemeden konuşan, maskesiz soygun yapanlara, önden vurmaya seçen toplumdışına düşmüş delilere hayran bir hayat acemisi... Ve yolculuklarının sonunda Paris'i mesken tutmaya karar veriyor...

Denizi özleyen sevgilisi ise Parislileri sevmiyor, çünkü onlar: "İlgilerini çeken tek şey bağırsak sistemlerinin iyi çalışması. Yaptıkları ve söyledikleri her şey bununla ilgili. Sindirim ve boşaltım kasları ve bir de sıçtıkları. Tek konuştukları şey bu. Eğer kendilerinden konuşmuyorlarsa bu yalnızca bir taktik. (...) Bir çıkara karşı başka bir çıkar. Ölüme karşı ölüm. Hepsi aynı. Böyle ayakta duruyorlar." Yolları ayrılır... Adam seksin değil sevginin tehlikeli olduğu bir otelde pezevenklik yapmaya başlar...

Dile kuşkuyla yaklaşan bir roman bu. Dil bir yan yol, bir hapishane, aldatıcı bir yüzey, kafa karıştırıcı bir ortam olarak sunuluyor. Ama bütün umutsuzluğuna, çılgınlığına ve şaşkınlığına karşın Bauer gerçeklerden yana olan bir yazar...(.)

Yazar ve kahramanı canavarlar ve günahkârlar arasında rahat eden tipler. Bauer başka her şeyden çok metropollerin ve yeraltının yazarı. **Ortada** duranlardan değil, orada yaşayanlardan yana.

Öystein Rottem

Ola Bauer dışarıda kalanları anlatır. Zincire vurulmaya, evcilleştirilmeye izin vermez. Romanlarındaki anarşistler hiçbir zaman kayıtsız değildirler; gönüllerinde yoğun bir dayanışma ve insancılık yatar. Haydutları bir kelebeğin önünde diz çökerler.

Lars Saabye Christensen

AYRINTI • YER
ISBN 975-539

9 789755 3939

000409

8